

## ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΝΕ΄

Τετάρτη 11 Ιουλίου 2018 (απόγευμα)

#### ΘΕΜΑΤΑ

##### Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 9853
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 9853, 9854, 9855, 9857, 9859, 9860, 9869, 9875, 9877, 9880, 9882, 9886, 9887, 9891, 9894, 9901, 9903, 9904, 9906, 9908, 9911

##### Β. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ», σελ. 9853

##### ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Μ. , σελ. 9896 - 9912  
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α. , σελ. 9862 - 9879  
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 9879 - 9896  
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,  
σελ. 9853 - 9862

##### ΟΜΙΛΗΤΕΣ

##### Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 9887, 9888  
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Ι. , σελ. 9860  
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 9906  
ΒΑΚΗ Φ. , σελ. 9887, 9901  
ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 9887  
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 9859, 9860, 9891, 9894  
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Μ. , σελ. 9901, 9903, 9904, 9906,  
9908, 9911  
ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 9853, 9854  
ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ - ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ Π. ,  
σελ. 9875, 9887, 9901  
ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ Γ. , σελ. 9855, 9908  
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α. , σελ. 9869, 9875, 9877  
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 9880, 9882, 9886, 9887,  
9888, 9889, 9894  
ΜΑΡΚΟΥ Α. , σελ. 9860  
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,  
σελ. 9901  
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,  
σελ. 9886, 9887  
ΠΡΑΤΣΟΛΗΣ Α. , σελ. 9901  
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 9853, 9854  
ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ. , σελ. 9906  
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. , σελ. 9875  
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 9888  
ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Μ. , σελ. 9875  
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,  
σελ. 9853, 9854, 9855, 9857,  
9859, 9860

ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Π. ,  
σελ. 9857, 9860

##### Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 9887, 9888  
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Σ. , σελ. 9912  
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Ι. , σελ. 9894  
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ Φ. , σελ. 9904  
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 9907  
ΒΑΚΗ Φ. , σελ. 9885, 9901  
ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ Μ. , σελ. 9885, 9886  
ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 9890, 9891  
ΒΛΑΧΟΣ Γ. , σελ. 9881, 9882  
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 9857, 9858, 9859, 9860,  
9875, 9888  
ΓΑΚΗΣ Δ. , σελ. 9910, 9911  
ΓΕΡΜΕΝΗΣ Γ. , σελ. 9862  
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ Β. , σελ. 9902, 9903  
ΓΚΙΟΥΛΕΚΑΣ Κ. , σελ. 9881  
ΔΑΒΑΚΗΣ Α. , σελ. 9895  
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 9893, 9894  
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ Δ. , σελ. 9906, 9907  
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Π. , σελ. 9864  
ΘΕΛΕΡΙΤΗ Μ. , σελ. 9854, 9855, 9857, 9858,  
9912  
ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 9854  
ΚΑΒΒΑΔΑΣ Α. , σελ. 9897  
ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ Η. , σελ. 9905, 9906  
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,  
σελ. 9883, 9885  
ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ Ε. , σελ. 9892, 9893  
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ Κ. του Αχ. ,  
σελ. 9893  
ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Α. , σελ. 9901, 9902  
ΚΑΡΡΑΣ Γ. , σελ. 9889  
ΚΑΣΙΔΙΑΡΗΣ Η. , σελ. 9878  
ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ Α. , σελ. 9888, 9889  
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 9891  
ΚΕΛΛΑΣ Χ. , σελ. 9896  
ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ Χ. , σελ. 9908, 9909  
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ Ό. , σελ. 9879  
ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ - ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ Π. ,  
σελ. 9875, 9903  
ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ Γ. , σελ. 9906, 9907  
ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ Π. , σελ. 9877  
ΛΙΒΑΝΙΟΥ Ζ. , σελ. 9878  
ΜΑΝΙΑΤΗΣ Ι. , σελ. 9899  
ΜΑΥΡΩΤΑΣ Γ. , σελ. 9869  
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ Θ. , σελ. 9894, 9898, 9899  
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. , σελ. 9880, 9881  
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,  
σελ. 9900, 9901  
ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,  
σελ. 9867, 9868  
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,  
σελ. 9886  
ΠΡΑΤΣΟΛΗΣ Α. , σελ. 9889, 9909  
ΡΙΖΟΥΛΗΣ Α. , σελ. 9911, 9912  
ΣΑΡΙΔΗΣ Ι. , σελ. 9870  
ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ Ι. , σελ. 9890

|                       |                                                                             |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. ,       | σελ. 9853, 9854, 9872, 9875,<br>9882, 9885, 9888, 9898,<br>9901, 9906, 9912 |
| ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ Π. ,     | σελ. 9858, 9859, 9860, 9882,<br>9883                                        |
| ΣΠΙΡΤΖΗΣ Χ. ,         | σελ. 9894                                                                   |
| ΣΤΑΘΑΚΗΣ Γ. ,         | σελ. 9867                                                                   |
| ΣΤΡΑΤΗΣ Κ. ,          | σελ. 9864                                                                   |
| ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. ,       | σελ. 9864, 9867                                                             |
| ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ. ,         | σελ. 9869, 9901, 9902                                                       |
| ΤΖΕΛΕΠΗΣ Μ. ,         | σελ. 9877                                                                   |
| ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. ,         | σελ. 9887, 9888                                                             |
| ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Μ. ,     | σελ. 9876                                                                   |
| ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Κ. ,       | σελ. 9902, 9903                                                             |
| ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΑΣ Χ. ,      | σελ. 9897                                                                   |
| ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Π. , | σελ. 9860                                                                   |

**ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:**

|               |           |
|---------------|-----------|
| ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. ,  | σελ. 9859 |
| ΠΑΥΛΙΔΗΣ Κ. , | σελ. 9859 |

# ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΖ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΝΕ'

Τετάρτη 11 Ιουλίου 2018 (απόγευμα)

Αθήνα, σήμερα στις 11 Ιουλίου 2018, ημέρα Τετάρτη και ώρα 15.11', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ-ΠΟΥΛΟΥ**.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 11-7-2018 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΠΝΔ' συνεδριάσεώς του, της Τετάρτης 11 Ιουλίου 2018 (μεσημέρι), σε ό,τι αφορά την εκλογή του Η' Αντιπροέδρου της Βουλής)

Εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

## ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Φ.Ο.Δ.Σ.Α. - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδριάσή της στις 9 Ιουλίου 2018 η συζήτηση του νομοσχεδίου να πραγματοποιηθεί σε δύο έως τρεις συνεδριάσεις ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών.

Συμφωνεί το Σώμα με αυτή την απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Συνεπώς το Σώμα συνεφωνήσε.

Ξεκινάμε με την κλασική κατανομή. Πρώτος θα μιλήσει ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Περιμένετε, κύριε συνάδελφε. Ζήτησε τον λόγο ο κύριος Υπουργός.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Κυρία Πρόεδρε, επειδή, όπως γνωρίζετε, χθες το βράδυ κατατέθηκε αργά μία τροπολογία από δεκαέξι συναδέλφους του

ΣΥΡΙΖΑ, θα ήθελα τον λόγο επ' αυτού, έτσι ώστε πριν ξεκινήσουν οι εισηγητές να έχουν σε γνώση τους τις τροπολογίες και τη θέση της Κυβέρνησης.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για όσο χρόνο θέλετε για να αναπτύξετε την τροπολογία.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως ακούσατε και πριν από λίγο, χθες αμέσως μετά το πέρας της συνεδρίασης της τελευταίας επιτροπής κατατέθηκε μία τροπολογία από δεκαέξι συναδέλφους για ένα αρκετά σημαντικό ζήτημα, το οποίο έχουμε συζητήσει πάρα πολλές φορές. Θεωρώ, λοιπόν, ότι θα έπρεπε να προηγηθώ, για να διευκολύνω τη συζήτηση που θα ακολουθήσει.

Όπως γνωρίζετε, βασική λογική του «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι», του νομοσχεδίου που συζητάμε, ανάμεσα στα άλλα είναι και ο διαχωρισμός των αυτοδιοικητικών εκλογών, είτε από τις εθνικές εκλογές είτε από τις ευρωεκλογές. Αυτή ακριβώς είναι και η λογική που μας οδήγησε στη διάταξη να πούμε ότι οι εκλογές παγίως πρέπει να διεξάγονται τη δεύτερη Κυριακή του Οκτωβρίου, όπως άλλωστε συνέβαινε τόσα χρόνια -ήταν αίτημα της αυτοδιοίκησης- και διευκόλυνε την ανάληψη των νέων αρχών που προέκυπταν από τις εκλογές την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου κάθε έτους. Αυτή η διάταξη παραμένει ως έχει.

Βεβαίως, υπάρχει ένα θέμα που έγκειται στο ότι, επειδή προερχόμαστε από το προηγούμενο καθεστώς, πώς θα μεταβούμε στο νέο. Το ερώτημα, λοιπόν, που μας έμπαινε είναι πώς θα κάναμε εφαρμογή αυτής της διάταξης τώρα, μπροστά στο δεδομένο ότι ήδη έχει ολοκληρωθεί το μεγαλύτερο μέρος της θητείας των σημερινών αρχών και, ως γνωστόν, τον Μάιο -ήταν δρομολογημένες- έληγε η θητεία των σημερινών αρχών και θα είχαμε αυτοδιοικητικές εκλογές.

Πάνω σε αυτό το θέμα έγινε μια μεγάλη συζήτηση. Θυμάμαι μάλιστα τον κ. Βορίδη, ο οποίος έλεγε: «Από τη μία μάς λέτε ότι θέλετε να αποσυνδέσετε τις αυτοδιοικητικές εκλογές από τις ευρωεκλογές, γιατί είναι άλλο το πρόταγμα», σωστά το είχε καταλάβει ο κ. Βορίδης και αυτή είναι η στόχευση του νομοσχεδίου, «αλλά από την άλλη το πηγαίνατε τον Οκτώβριο, τη στιγμή που είναι γνωστό ότι συμπίπτει με τη λήξη της συνταγματικής θητείας της παρούσας Κυβέρνησης». Άρα πάλι θα πηγαίναμε σε διπλές εκλογές και αυτό είναι μία πραγματικότητα.

Διότι ο σχεδιασμός, η δέσμευση και ο προσανατολισμός της Κυβέρνησης είναι να εξαντλήσει τη θητεία της, να πάμε τον Σεπτέμβριο του 2019 στις εκλογές και άρα ήταν πολύ πιθανό έως βέβαιο να είχαμε διπλές εκλογές τον Οκτώβριο.

Την ίδια στιγμή, μια σειρά αυτοδιοικητικών μάς έλεγαν ότι συ-

νιστά ένα είδος αιφνιδιασμού το να αλλάξουμε κάτι το οποίο ήταν γνωστό, ενώ ασκείτο μια κριτική που έλεγε ότι ήδη μια μεγάλη χρονική θητεία των πέντε ετών γίνεται ακόμη μεγαλύτερη προσθέτοντας κάποιους μήνες επιπλέον.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι πράγματι η μετάβαση πρέπει να γίνει στο νέο καθεστώς του διαχωρισμού με έναν ομαλό τρόπο. Κατά συνέπεια να γίνει αποδεκτή αυτή η πρόταση και να πάμε όπως το γνωρίζαμε...

(Θόρυβος - χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Χαίρομαι, διότι βλέπετε ότι η Κυβέρνηση ακούει κι εσάς. Βλέπετε ότι είμαστε ανοιχτοί στις δημιουργικές προτάσεις, κύριε Βορίδη. Το είπατε και έγινε πράξη. Δεν ξέρω εάν είναι δίκαιο, αλλά έγινε πράξη.

Θέλω, όμως, να αναφερθώ και σε κάτι άλλο, το οποίο -νομίζω- το έχετε πει κι εσείς και πολύ περισσότερο το έχει πει η ηγεσία της αυτοδιοίκησης. Υπάρχει μια υφέρπουσα φημολογία περί αντισυνταγματικότητας της διάταξης αυτής, σε περίπτωση που, ενώ οι ψηφοφόροι γνώριζαν ότι η θητεία των σημερινών αρχών θα ήταν πενταετής, ερχόμαστε και την αλλάζουμε. Εμείς την κάναμε αυτή τη συζήτηση και στην ΚΕΝΕ. Και σας πληροφορώ ότι η γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιών της Βουλής ήταν καθυστερητική.

Θεωρούμε, όμως, ότι δεν μπορούμε να παίζουμε με τέτοια πράγματα. Εσείς μπορείτε να συνηθίζετε να εμπλέκετε τη δικαιοσύνη στα πολιτικά ζητήματα. Είναι μία προσφιλής μέθοδος αυτή.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Ελάτε, κύριοι συνάδελφοι!

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Χαίρομαι που ξεκινάμε με γέλια. Θα γελάσουμε πάρα πολύ σήμερα! Θα γελάσουμε πάρα πολύ σήμερα και αύριο!

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Ελάτε, τώρα. Θα σηκωθείτε να τα πείτε μετά. Θα τα ακούσουμε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Θα τα πείτε μετά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Συγκρατηθείτε τώρα από τον ενθουσιασμό σας.

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Καταλαβαίνω και τελειώνω λέγοντας το εξής: Εσείς είχατε ένα αφήγημα. Από τη μία μάς κατηγορούσατε για τη μετάθεση των εκλογών τον Οκτώβριο του 2019 και από την άλλη ο Αρχηγός σας έλεγε, μιλώντας προς τους αυτοδιοικητικούς: «Κοιτάξτε να δείτε, αυτός ο νόμος για την καθιέρωση της απλής αναλογικής δεν θα εφαρμοστεί, γιατί θα έχουμε βγει εμείς, που θα τον καταργήσουμε», δηλαδή εσείς ως Νέα Δημοκρατία.

Βεβαίως πρέπει να καταλάβετε ότι και αυτοδιοικητικές εκλογές θα γίνουν με απλή αναλογική και εκλογές θα γίνουν τον Οκτώβριο του 2019.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Ευχαριστώ.

Θα ξεκινήσουμε όπως είπα. Να ανοίξει το σύστημα για την εγγραφή ομιλητών, που, ως γνωστό, θα τελειώσουν μετά τον δεύτερο εισηγητή.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Κυρία Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο για δύο λεπτά ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Για να πείτε τι;

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Για αυτό το θέμα, κυρία Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Γιατί, ζήτησε τον λόγο άλλος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος;

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Για δύο λεπτά, κυρία Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Θέλετε

να ακουστείτε, λοιπόν.

Ορίστε, λοιπόν, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά, για να σας ακούσουμε.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Υπουργέ, πραγματικά έχουμε μείνει έκπληκτοι. Αυτά τα οποία είπατε πριν από λίγο έρχονται σε αντίθεση με όσα λέγατε ο ίδιος όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα.

Πρώτον, υποστηρίζατε μία τροπολογία την οποία κανονικά έπρεπε να υποστηρίξουν οι δεκαέξι Βουλευτές. Ξαφνικά βλέπουμε χθες μια τροπολογία δεκαέξι Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία έχει το ακριβώς αντίθετο σκεπτικό απ' αυτό που είχατε εσείς τόσο καιρό για ένα μείζον θέμα, για τον χρόνο διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών.

Μάλιστα, σήμερα το πρωί, όταν διαπιστώνετε μάλλον ότι δεν εξυπηρετεί απολύτως τα μικροκομματικά σχέδια της κυβερνητικής πλειοψηφίας, αλλάζει αυτή η τροπολογία ξανά και ο χρόνος των αυτοδιοικητικών εκλογών πηγαίνει τη δεύτερη Κυριακή, στις 26 Μαΐου 2019, με προφανή στόχο και σχεδιασμό, πιθανότατα του κ. Τσίπρα, να προχωρήσετε σε τετραπλές εκλογές.

Αυτό το οποίο γίνεται, κύριε Υπουργέ, δεν ξέρω αν ήταν από την αρχή στόχος δικός σας ή του κ. Τσίπρα. Αν ήταν στόχος δικός σας, κοροϊδεύετε εσείς το ελληνικό Κοινοβούλιο και τον ελληνικό λαό. Αν είναι του κ. Τσίπρα και σας ζητήθηκε χθες το βράδυ, έπρεπε σήμερα εσείς να παραιτηθείτε με βάση αυτή την εξέλιξη. Τρίτη εξέλιξη δεν μπορεί να υπάρχει.

Έχουμε αυτή τη στιγμή, λοιπόν, μπροστά μας μία τροπολογία με σκεπτικό που μας αφήνει πραγματικά άφωνους. Εσείς είχατε πει ότι δεν μπορούν να γίνουν οι ευρωεκλογές μαζί με τις αυτοδιοικητικές εκλογές. Φαντάζομαι δεν το λέγατε για πέντε χρόνια μετά, που, εν πάση περιπτώσει, μπορεί να υπάρχει και νέα νομοθέτηση για όλα αυτά τα ζητήματα, αλλά το λέγατε για να γίνει άμεσα, άσχετα αν εδώ υπήρχαν και κριτικές σχετικά με το αν ήταν θετικό ή αρνητικό.

Μάλιστα η τροπολογία έρχεται μετά το τέλος όλων των αρμόδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών. Έρχονται δεκαέξι Βουλευτές, κατόπιν εντολής δικής σας ή του κ. Τσίπρα, και φέρνουν μία τροπολογία χθες το βράδυ που πραγματικά αποδεικνύει ότι βάζετε την αυτοδιοίκηση κάτω από μικροκομματικά παιχνίδια. Δεν μπορεί να προχωρήσει έτσι η χώρα. Η αυτοδιοίκηση χρειάζεται μεταρρύθμιση, να συζητήσουμε συνολικά για όλα αυτά τα θέματα. Δεν μπορεί να αλλάζουμε μέρα με τη μέρα, ώρα με την ώρα, τον χρόνο διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών, με βάση το πώς συμφέρει να γίνουν οι αυτοδιοικητικές εκλογές, οι ευρωεκλογές ή οι εθνικές εκλογές.

Και επειδή διαβάζω στα διάφορα σενάρια τα οποία έχετε ότι πιθανόν αυτό να είναι ένας στόχος σας για να εγκλωβίσει και τον δικό μας χώρο, τον χώρο της Κεντροαριστεράς, της Δημοκρατικής Συμπαράταξης, του Κινήματος Αλλαγής, να σας πούμε ότι όποτε και να κάνετε τις αυτοδιοικητικές εκλογές, κύριε Σκουρλέτη, ο χώρος ο δικός μας θα είναι και ενωμένος και δυνατός και ισχυρός και στις αυτοδιοικητικές εκλογές και στις βουλευτικές και στις ευρωεκλογές. Αυτά τα μικροκομματικά παιχνίδια δεν επηρεάζουν κανέναν, τα καταλαβαίνει ο ελληνικός λαός. Εσείς είστε σήμερα έκθετος προς τον ελληνικό λαό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Θελερίτη για δεκαπέντε λεπτά. Τώρα που ξεκινάει η κ. Θελερίτη ανοίγει το σύστημα. Οι μισοί είπατε «άνοιξε» και οι μισοί «ξαναρχίστε». Κάντε ό,τι θέλετε. Θα κλείσει μετά το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή. Έτσι και αλλιώς το σύστημα είναι ανοιχτό, γιατί έχει ανοίξει από πριν.

Ορίστε, κυρία Θελερίτη, έχετε τον λόγο.

**ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ:** Αγαπητές συναδέλφισσες, αγαπητοί συνάδελφοι, μετά από μια μακρά περίοδο συζητήσεων, ανταλλαγής...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, λίγη ησυχία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ, κάντε λίγη ησυχία. Όσοι θέλετε να

μιλήσετε, βγείτε έξω να πείτε ό,τι θέλετε.

**ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ:** Μετά από μια μακρά περίοδο συζητήσεων, ανταλλαγής απόψεων και προσεγγίσεων, διαβουλευσεων με τους αρμόδιους φορείς της αυτοδιοίκησης, της κοινωνίας των πολιτών, μετά από την ακρόαση των φορέων, αλλά και τη συζήτηση που διεξήχθη στις συνεδριάσεις της επιτροπής, είμαστε σήμερα εδώ, για να συζητήσουμε στην Ολομέλεια ένα εξαιρετικά σημαντικό σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ας δούμε ποιες είναι οι στοχεύσεις της Κυβέρνησης με την κατάθεση του παρόντος νομοσχεδίου. Να θεσμοθετήσει τα πρώτα βήματα μιας συνολικής μεταρρύθμισης στην τοπική αυτοδιοίκηση, επιλέγοντας εκείνα τα πεδία πολιτικής νομοθέτησης που μπορούν να τύχουν άμεσης εφαρμογής. Αυτό, άλλωστε, σηματοδοτεί και ο αριθμητικός δείκτης «Ι», «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι», διότι η Κυβέρνηση έχει τονίσει επανειλημμένως...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Δεν είναι ευγενικό για μια εισηγήτρια ή έναν εισηγητή. Δεν μπορεί κάποιος να εκφράσει έτσι τις απόψεις του και τις σκέψεις του.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Λίγος σεβασμός στην ομιλήτρια, σας παρακαλώ!

Κύριοι από τη Νέα Δημοκρατία, σας παρακαλώ, βγείτε έξω να μιλήσετε.

**ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ:** Επαναλαμβάνω, λοιπόν. Διότι η Κυβέρνηση έχει επανειλημμένως τονίσει ότι οποιαδήποτε μεταρρύθμιση στην τοπική αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς μια ουσιαστική αναδιάρθρωση του πολιτικού και διοικητικού συστήματος.

Θα πρέπει, λοιπόν, να υπάρχει ουσιαστική μεταφορά εξουσιών, αρμοδιοτήτων και πόρων από το κέντρο προς τους περιφερειακούς και τοπικούς δημόσιους θεσμούς, ενώ το μέγεθος αυτής της αλλαγής θα πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης, που θα ανατρέψει την παραδοσιακή συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους, το οποίο από το 1830 διαμορφώθηκε σε ένα γραφειοκρατικό, αντιδημοκρατικό μόρφωμα, που καλλιέργησε σχέση δυσπιστίας και αντιπαλότητας με τους πολίτες.

Στόχος μας, λοιπόν, είναι να διαμορφώσουμε τις θεσμικές και πολιτικές συνθήκες για ένα επιτελικό κράτος, μια πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και μια διαβαθμική συνεργασία.

Γιατί η Κυβέρνηση δεν εισάγει μια συνολική μεταρρύθμιση τώρα; Διότι απλά έλαβε υπ' όψιν της τις υφιστάμενες συνθήκες, τις συνταγματικές δεσμεύσεις, τα δημοσιονομικά και οικονομικά δεδομένα της χώρας και τις ποσοτώσεις και τα όρια και τις προσλήψεις προσωπικού, δηλαδή το ότι δεν μπορούσαν εύκολα να προσλάβουν προσωπικό οι δήμοι και οι κοινότητες.

Μια, λοιπόν, από τις βασικές...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κύριε Λοβέρδο, κύριε Κουμουτσάκο, μπορείτε να βγείτε έξω, σας παρακαλώ; Μιλάτε συνέχεια! Επιτέλους! Υπάρχει μια ομιλήτρια που έχει έναν ειρμό. Δεν ξέρετε πώς γίνεται αυτό;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ:** Είμαστε πολλοί εδώ, κυρία Πρόεδρε! Εγώ φταίω;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Δεν με ενδιαφέρει. Να μείνετε σιωπηλός, κύριε Κουμουτσάκο.

**ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ:** Άρα μια από τις θεσμικές βασικές προϋποθέσεις για την πορεία αυτής της μεταρρύθμισης είναι η ολοκλήρωση των όρων για μια αποτελεσματική και δημοκρατική κατανομή των επιμέρους πεδίων δημόσιας πολιτικής μεταξύ των επιπέδων διοίκησης, η οποία θα προκύψει από τον επαναπροσδιορισμό της έννοιας της τοπικής υπόθεσης, όπως ορίζεται από το Σύνταγμα.

Με άλλα λόγια, προκειμένου να προχωρήσουμε σε βαθύτερες αλλαγές, αναφορικά με τις αρμοδιότητες, είναι αναγκαίο να προηγηθεί η Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Μια άλλη βασική προϋπόθεση είναι να διαμορφωθούν οι συνθήκες που θα επιτρέψουν στην τοπική αυτοδιοίκηση να αποκτήσει νέους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους. Και εδώ νομίζω ότι έχουμε εξοπλιστεί αρκετά και από την εμπειρία που έχουμε σχετικά με την εφαρμογή της μεταρρύθμισης του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ».

Επίσης, θα ήθελα να αναφερθώ στο ότι ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» δεν συνοδεύτηκε ούτε από πόρους ούτε από ανθρώπινο δυναμικό και, μάλιστα, δεν μπόρεσε να εφαρμόσει ούτε το πρόγραμμα υποστήριξης «ΕΛΛΑΔΑ» και άρα είχε αρκετά προβλήματα ως προς την εφαρμογή του.

Από την άλλη, δεν μπορούμε να αφήσουμε άλυτα θέματα ζωτικής σημασίας για την τοπική αυτοδιοίκηση, που για χρόνια αποτελούν παθογένεια στην τοπική αυτοδιοίκηση, και γι' αυτό επιλέγουμε την τμηματική και σταδιακή υλοποίηση της μεταρρύθμισης.

Εξάλλου, η ανάκαμψη της Ελλάδας, που σηματοδοτήθηκε με την έξοδο από τα μνημόνια, θα διευκολύνει την περαιτέρω διαδικασία για τέτοιου είδους μεταρρυθμίσεις και αναφέρομαι κυρίως στους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα παραπάνω, θέτουμε τις βάσεις, προχωράμε, δεν αναμένουμε κάποιου είδους από μηχανής θεό να επιλύσει ζητήματα και συστήνουμε διυπουργικές επιτροπές, για να επισπεύσουμε τη διαδικασία της αποκέντρωσης των αρμοδιοτήτων.

Όμως, το καίριο πολιτικό ζήτημα και εν τέλει ερώτημα είναι να συνεννοηθούμε και να συμφωνήσουμε αν και κατά πόσο πραγματικά επιδιώκουμε και θέλουμε αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, ιδιαίτερα στο επίπεδο των δημόσιων πολιτικών. Αν η απάντηση είναι ναι, ότι θέλουμε να προχωρήσουμε στη συνταγματική Αναθεώρηση, τότε πρέπει να δούμε ποια απ' αυτά τα άρθρα πρέπει να αναθεωρηθούν και σε ποια κατεύθυνση. Εδώ ελπίζω τα κόμματα του δημοκρατικού τόξου να συμφωνούν σ' αυτό. Διότι αν συμφωνούν με τη σειρά τους, σημαίνει πως η επόμενη Βουλή θα είναι Αναθεωρητική. Διαφορετικά, πώς θα καταργήσουμε την αποκεντρωμένη διοίκηση, που τόσο επίμονα ζητάει η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας; Ή μήπως τελικά η Κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει μόνο με την κατανομή αρμοδιοτήτων που δεν απαιτούν συνταγματική Αναθεώρηση;

Πριν αναφερθώ, λοιπόν, στις τομές που εισάγει το παρόν νομοσχέδιο, θα ήθελα να αναδείξω κάποια ζητήματα που έχουν ιδιαίτερη σημασία, για να καταλάβουμε ποια είναι η κατάσταση σήμερα.

Τι έχουμε, λοιπόν, από την εφαρμογή του «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» και οκτώ χρόνια μνημονιακές πολιτικές; Πλειοψηφικό αντιδημοκρατικό εκλογικό σύστημα, δημορχοκεντρικό μοντέλο, συγκεντρωτική οργάνωση και λειτουργία των ΟΤΑ εις βάρος της εσωτερικής αποκέντρωσης -γνωρίζουμε όλοι ότι έχουν συγκεντρωθεί στην έδρα του κάθε καλλικρατικού δήμου και πολυκερματισμός των ελέγχων, με αποτέλεσμα να ασφυκτούν οι ΟΤΑ από τους ελέγχους.

Με άλλα λόγια, οι δήμοι και οι περιφέρειες μεταβλήθηκαν σε μια μικρογραφία του κεντρικού κράτους, με αποτέλεσμα να συγκεντρώνουν την πολιτική εξουσία, μέσω της χωρικής πύκνωσης και την ενεργοποίηση διεργασιών «καρτελοποίησης» της πολιτικής στο επίπεδο της οργάνωσης, της αντιπροσωπευτικότητας και του διακομματικού ανταγωνισμού. Αυτά τα δεδομένα επιχειρούμε να ελέγξουμε με αυτή τη μεταρρύθμιση.

Ας δούμε ποιες είναι οι δέκα τομές που φέρνει ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ».

Πρώτα, η καθιέρωση της απλής αναλογικής, για την οποία έχει γίνει μεγάλη συζήτηση. Γιατί; Διότι γνωρίζουμε πολύ καλά ότι ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» διατήρησε αυτό το έλλειμμα της δημοκρατικής λειτουργίας...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Δεν θα συνεχίσω. Πραγματικά λυπάμαι πάρα πολύ για την έλλειψη σεβασμού στο πρόσωπό μου. Δεν μπορώ να συνεχίσω με αυτόν τον θόρυβο από κάτω. Λυπάμαι πάρα πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κυρία Θελερίτη, συμφιλιωθείτε με αυτή την κατάσταση, γιατί διαφορετικά δεν θα γίνει κανείς σιγά-σιγά.

**ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ:** Ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», λοιπόν, διατήρησε αυτό το έλλειμμα δημοκρατικής λειτουργίας και μάλιστα και μέσα από την ενίσχυση του πλειοψηφικού, θα λέγαμε, ισχύοντος εκλογικού συστήματος, που ταυτόχρονα ενίσχυσε και το δημοκεντρικό μοντέλο.

Τι κάνει, λοιπόν, η Κυβέρνηση; Έρχεται να καλύψει αυτό το

δημοκρατικό έλλειμμα με την καθιέρωση της απλής αναλογικής. Είναι, λοιπόν, αυτό ένα πάγιο αίτημα της Αριστεράς; Είναι μόνο πάγιο αίτημα της Αριστεράς; Όχι. Για την ιστορία θα ήθελα να σας υπενθυμίσω τα συνέδρια της ΚΕΔΕ μέχρι το 2003. Είχαν πάρει πλειοψηφικές αποφάσεις υπέρ της απλής αναλογικής. Τι σημαίνουν αυτές οι αποφάσεις; Ότι τότε οι συνδικαλιστικοί φορείς της αυτοδιοίκησης επεδίωκαν τη διάλυση της αυτοδιοίκησης, όπως ισχυρίζεται η σημερινή ηγεσία της ΚΕΔΕ, ή δεν κατανοούσαν τι ακριβώς ψήφιζαν;

Είναι προφανές ότι η παρούσα αλλαγή πλεύσης έχει συγκεκριμένο πολιτικό και ιδεολογικό πρόσημο. Πρόκειται, λοιπόν, για μια ιδεοληψία της Αριστεράς; Και βέβαια όχι. Γιατί η απλή αναλογική δεν μόνο είναι ένα δίκαιο εκλογικό σύστημα που αποτυπώνει με αυθεντικό τρόπο τους πραγματικούς συσχετισμούς σε μια τοπική κοινωνία. Δεν διασφαλίζει μόνο τη μεγαλύτερη διαφάνεια και τη δυνατότητα ελέγχου και τη δυνατότητα οι όποιες επιλογές να γίνονται σε τοπικό επίπεδο, να έχουν ευρύτερες συναινέσεις.

Το πρόβλημα σήμερα είναι ότι ένας συνδυασμός ο οποίος μπορεί στον πρώτο γύρο να πάρει 20% ή 30%, να περάσει στον δεύτερο γύρο και ο υποψήφιος δήμαρχος να ελέγχει το 60% του δημοτικού συμβουλίου. Είναι αυτό δημοκρατικό; Για αυτό άλλωστε και η πλειονότητα της Αντιπολίτευσης παραδέχθηκε στη συζήτηση που έγινε στις επιτροπές ότι το ισχύον εκλογικό σύστημα δεν είναι δίκαιο. Διότι ανεξάρτητα απ' αυτά τα ποσοστά που έπαιρνε ο κάθε δήμαρχος, το εκλογικό σύστημα του απέδιδε τα 3/5 των εδρών στο δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο. Και αντιλαμβανόμαστε όλοι τις σοβαρές στρεβλώσεις στην εκπροσώπηση και στην υποβάθμιση της τοπικής δημοκρατίας που δημιουργούσε.

Στόχος μας, λοιπόν, είναι, εκτός από το να εφαρμόσουμε ένα δίκαιο εκλογικό σύστημα, να δημιουργήσουμε και τις προϋποθέσεις της οικοδόμησης μιας κουλτούρας συνθέσεων, συνεργασιών και πολιτικών συγκλίσεων για την αντιμετώπιση των τοπικών προβλημάτων. Είναι ανάγκη αυτό να έρθει στις τοπικές κοινωνίες. Είναι ανάγκη να εκφράζονται, πέρα από μεγάλες, και μικρές δημοτικές παρατάξεις και κινήματα πολιτών και να έχουν λόγο για τα τοπικά προβλήματα.

Για αυτό, λοιπόν, δεν θα μπορούσαμε να αιτιολογήσουμε πώς μπορεί η απλή αναλογική να συμβάλλει ουσιαστικά στην εμπλοκή των πολιτών σε θεσμούς-κατώφλια για την πολιτική ενεργοποίηση και συμμετοχή. Άρα αυτά δεν εμποδίζουν την πολιτική ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών, το κατώφλι;

Και ας μην ξεχνάμε ότι περνάμε σε μια μεταμνημονιακή πολιτική. Μην ξεχνάμε ότι βιώνουμε μια διευρυμένη και οξυτάτη κρίση στο πολιτικό σύστημα και στους θεσμούς, άρα και σε επίπεδο εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς της δημοκρατίας.

Έρχομαι τώρα να ολοκληρώσω το κομμάτι της απλής αναλογικής, λέγοντας ότι είναι ένα πρώτο βήμα ακόμα και για να αντιμετωπίσουμε χρόνιες παθολογίες της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως είναι οι πελατειακές σχέσεις, οι συναλλαγές, όπως προαναφέρθηκαν στην επιτροπή, και νομίζω ότι ανοίγουμε με διαφάνεια τις συμμαχίες μεταξύ των διαφορετικών παρατάξεων και όχι κάτω από το τραπέζι, όπως γινόταν μέχρι σήμερα.

Επίσης, θα έλεγα ότι ακόμα και για τον όρο «διακυβέρνηση» που μίλησε ο κ. Βορίδης χθες, θα έλεγα να δούμε λίγο την ανάλυση που κάνει ένας ακαδημαϊκός, που δεν πρόκειται στον ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Χλέπας, ο οποίος αναφέρεται στον όρο «διακυβέρνηση» και θέτει τις προϋποθέσεις, αναφέροντας ότι για να μπορούμε πραγματικά να μιλούμε για τον όρο «διακυβέρνηση» με τον αγγλικό όρο, δηλαδή ότι αναπτύσσονται συνεργασίες και δίκτυα και άρα μιλάμε για μια αντίληψη περί δικτύων πολιτικής, δεν μπορούμε να μιλάμε με κλειστά ιεραρχικά σχήματα, καθώς αυτό δεν ευνοεί τις τοπικές διακυβερνήσεις.

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, αντιλαμβανόμαστε τη δυσκολία της Νέας Δημοκρατίας να αποδεχθεί την καθιέρωση της απλής αναλογικής. Άλλωστε, πάντα ήταν υπέρ του συγκεντρωτικού κράτους και δεν εκπλαγήκαμε, μπορώ να πω, από την τοποθέτηση του εισηγητή, διότι η αυτοδιοίκηση για τη Νέα Δημοκρατία είναι ένα πεδίο κατοχύρωσης της κρατικής προστασίας

του ιδιωτικού τομέα και μπορώ να πω ότι ποτέ καμμία προσπάθεια δεν έκανε το συγκεκριμένο κόμμα, δεν έφερε καμμία μεταρρύθμιση, είτε για θεσμικά ζητήματα είτε για τα εργασιακά είτε για τα περιβαλλοντικά.

Την Αξιωματική Αντιπολίτευση την κατανοούμε. Έχουμε, όμως, μια δυσκολία να κατανοήσουμε τη Δημοκρατική Συμπαράταξη, της οποίας η αυτοδιοικητική παράταξη στήριζε την απλή αναλογική. Ενώ σήμερα η εισηγήτρια αναγνωρίζει ότι το ισχύον σύστημα παραβιάζει τη λαϊκή εντολή για την ισότητα της ψήφου, εφόσον το αναγνωρίζει το ΠΑΣΟΚ και μάλιστα έφερε και πρόταση νόμου για την απλή αναλογική στις βουλευτικές εκλογές, τι ζητά αυτή τη στιγμή το ΠΑΣΟΚ; Όχι απλή αναλογική για την αποκατάσταση αυτής της αδικίας και την εμβάθυνση της δημοκρατίας και την κατοχύρωση της ισότητας της ψήφου, αλλά κάτι ενδιάμεσο; Εάν ναι, πράγματι, το ιστορικό αυτό κόμμα, που έχει συνεισφέρει ουσιαστικά στην αναβάθμιση και στην ενίσχυση του θεσμού της αυτοδιοίκησης στη χώρα στο παρελθόν, σήμερα θα τολμήσει να ψηφίσει την απλή αναλογική;

Επίσης, κατηγορήθηκε αυτή η Κυβέρνηση ότι δεν έχει κάνει τίποτα για την αυτοδιοίκηση και μάλιστα ότι ο μόνος της στόχος είναι να τη διαλύσει.

Η πραγματικότητα διαψεύδει τη Νέα Δημοκρατία. Η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν διαλύει τους δήμους, όπως έκανε η Νέα Δημοκρατία με τα δικά της προγράμματα, αλλά έφερε μια σειρά, όπως το πολυνομοσχέδιο, όπως τις ενισχύσεις για τα οικονομικά -και να μην ξεχνάμε τι συνέβαινε την περίοδο 2010 - 2015, που είχε απώλειες της τάξης του 60% η αυτοδιοίκηση-, έφερε με τον «ΦΙΛΟΔΗΜΟ Ι» και «ΦΙΛΟΔΗΜΟ ΙΙ» αρκετά χρήματα για την τοπική αυτοδιοίκηση και έδωσε τη δυνατότητα στην τοπική αυτοδιοίκηση να αξιοποιήσει την ακίνητη περιουσία της. Εάν όλα αυτά εσείς, συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, τα ονομάζετε τίποτα, τότε σας προκαλώ να αντιπαραθέσετε εσείς τι κάνατε την περίοδο 2010 - 2015 για την τοπική αυτοδιοίκηση.

Και ερχόμαστε τώρα στην ενίσχυση της ενδοδημοτικής και ενδοπεριφερειακής αποκέντρωσης. Η κοινότητα παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο, ακριβώς για να αντιμετωπίσει την παθολογία που επέφερε ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ».

Ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» τι έκανε; Συγκέντρωσε όλες τις αρμοδιότητες στην έδρα του δήμου.

Εμείς ερχόμαστε να ξαναδώσουμε ζωή στην κοινότητα, που ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» ερημοποίησε. Και πώς της δίνουμε ζωή;

Πρώτον, αποσπώντας το ψηφοδέλτιο της κοινότητας από το αντίστοιχο κεντρικό του δήμου, δηλαδή του δημοτικού συμβουλίου, και θεσπίζοντας ενιαίο ψηφοδέλτιο στις μικρές κοινότητες, δηλαδή κάτω από τριακόσιους κατοίκους. Έτσι δίνεται η δυνατότητα στις τοπικές κοινωνίες να αποδεσμευθούν από παρατάξεις και κόμματα και να αναδειχθούν ικανά μέλη και δραστήρια για να τις εκπροσωπήσουν.

Αφ' ετέρου, τι κάνουμε; Δίνουμε αρμοδιότητες, χωρίς να διαταράσσουμε το ενιαίο του αυτοδιοικητικού οργανισμού του δήμου, έτσι ώστε να αναλάβουν ευθύνες προγραμματισμού και να επιλύσουν ζωτικά ζητήματα των περιοχών τους.

Άλλη μία σοβαρή τομή που εισάγεται είναι η ποσόστωση του 40% για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης των αποφάσεων. Η ποσόστωση του 40% στον συνολικό αριθμό των υποψηφίων δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων των συνδυασμών που θα συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία είναι ένα σοβαρό μέτρο, μια σοβαρή διάταξη.

Εδώ θα ήθελα λίγο να αναφερθώ στο επιχείρημα που προβάλλετε, ότι δεν υπάρχουν αρκετές γυναίκες για να στελεχώσουν τα ψηφοδέλτια. Νομίζω ότι το επιχείρημα είναι ξεπερασμένο, υποτιμάει τον εξαιρετικά θετικό ρόλο των γυναικών στη συμμετοχή τους στα κοινά. Όπου ενεργοποιήθηκαν τέτοιου τύπου διατάξεις, οι γυναίκες συμμετείχαν και ανταποκρίθηκαν θετικά.

Για αυτό καλώ το σύνολο όχι μόνο των Βουλευτών, αλλά και των Βουλευτριών των κομμάτων του δημοκρατικού τόξου να υπερψηφίσουν αυτά τα δύο άρθρα του νομοσχεδίου.

Θεσμοί συμμετοχής: Θα έλεγα ότι αναβαθμίζεται ο θεσμός των επιτροπών διαβούλευσης σε δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο των πέντε χιλιάδων κατοίκων. Ξαναέρχονται και ολοκληρώνονται οι διατάξεις που υπήρχαν για το δημοψήφισμα και στον

«ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», με τη διεξαγωγή του και από τη μεριά του δημοτικού συμβουλίου αλλά και με την πρωτοβουλία εκλογέων, δηλαδή δημοτών.

Εμείς έτσι νομίζουμε ότι προχωράει η δημοκρατία, όταν ακούγονται όλες οι φωνές, οι διαφωνίες και οι αντιρρήσεις μέσα σε μια τοπική κοινωνία. Νομίζουμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό εργαλείο για τη συμμετοχή και την ενεργοποίηση των πολιτών.

Επίσης μεγάλη τομή είναι η κατηγοριοποίηση των δήμων. Εδώ έγινε μια πολύ μεγάλη συζήτηση στις επιτροπές. Εκτός από την πιο δίκαιη και διοικητική, θα λέγαμε, δημοσιονομική μεταχείριση των ΟΤΑ για την κατανομή των οικονομικών των ΚΑΠ, αλλά, αν θέλετε, και για μια σειρά από επιδοτήσεις, χρηματοδοτήσεις, αλλά ακόμα και για την ίδια τη διοίκηση και λειτουργία των δήμων, νομίζουμε ότι θα βοηθήσει πάρα πολύ αυτή η κατηγοριοποίηση, η οποία λαμβάνει υπ' όψιν αρκετά κριτήρια, τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στις διατάξεις και μετά την ολοκλήρωση της κατανομής των αρμοδιοτήτων, θα μπορούμε πια να μιλάμε για μια τυπολογία δήμων, που ανάλογα με αυτή θα δούμε πώς θα καλυφθούν οι ανάγκες τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κυρία Θελερίτη, προσπαθήστε να ολοκληρώσετε.

**ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ:** Τελειώνω. Δώστε μου δύο λεπτά.

Ενισχύεται ο αναπτυξιακός ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης μέσω των δυνατοτήτων συνεργασιών για έργα κοινής ωφέλειας και ενέργειας. Θα ήθελα εδώ να διευκρινίσω τη σύγχυση που υπάρχει όσον αφορά τον Επότη των ΟΤΑ, δηλαδή τη δημιουργία αυτής της αυτοτελούς υπηρεσίας που προέβλεπε ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», αλλά δεν είχε λειτουργήσει.

Θα ήθελα να τονίσω δύο σημεία. Πρώτον, αποσυνδέεται η εποπτεία από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις και διασφαλίζεται μέσω της αυτοτελούς επιτροπής με μια επιστημονική, θα λέγαμε, επάρκεια. Τονίζω, επίσης, ότι αυτή η εποπτεία περιορίζεται καθάρα στον έλεγχο νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας, που πολλές φορές είχε συμβεί με την αποκεντρωμένη διοίκηση.

Δίνεται η δυνατότητα τεχνικής υποστήριξης των ΟΤΑ μέσω προγραμματικών συμβάσεων με την ΕΕΤΑΑ και τη ΜΟΔ.

Δεν θα αναφερθώ στις τομές που υπάρχουν όσον αφορά τους φορείς διαχείρισης απορριμμάτων, λόγω έλλειψης χρόνου.

Νομίζω ότι η τροπολογία που αφορά την κατάτμηση της εκλογικής περιφέρειας της Αθήνας πρέπει να ψηφιστεί, γιατί πρέπει να διασφαλίσουμε ότι δεν θα έχουμε αυτά τα μεγάλα μεγέθη. Διότι έτσι δεν διασφαλίζεται η τοπικότητα της πολιτικής και η εγγύτητα της επικοινωνίας των πολιτών με τους αιρετούς εκπροσώπους κάθε περιοχής ούτε διασφαλίζεται ο κοινωνικός έλεγχος και η λογοδοσία.

Επίσης γνωρίζουμε πολύ καλά ότι, όταν έχουμε πληθυσμιακά μεγάλες εκλογικές περιφέρειες, ευνοούνται οι σχέσεις εξάρτησης των υποψηφίων και των εκλεγμένων από μεγάλα οικονομικά συμφέροντα.

Τέλος, νομίζω ότι η κατάτμηση της περιφέρειας αποτελούσε ένα κεντρικό αίτημα και της Νέας Δημοκρατίας και της Δημοκρατικής Συμπαράταξης. Θέλω να πιστεύω ότι αυτό θα ψηφιστεί, θα τολμήσουν, δηλαδή, αυτό που κάνει η Κυβέρνηση να το κάνουν και αυτοί και επιτέλους να απαντήσουν σε αυτό το πάγιο αίτημα.

Τελειώνω. Η Κυβέρνηση, παρά τον ιδιότυπο πόλεμο που έχει ξεδιπλωθεί και που μάλιστα θα λέγαμε ότι παίρνει κι έναν χαρακτήρα ιδεολογικών και πολιτικών χαρακτηριστικών και πολλές φορές και διχαστικών, με ευθύνη της Νέας Δημοκρατίας, τολμάει και θέτει τις βάσεις για την αφετηρία αυτής της μεταρρύθμισης: Θεσμοθετεί την απλή αναλογική για τις εθνικές εκλογές. Ήρθε η ώρα να θεσμοθετηθεί και στις αυτοδιοικητικές εκλογές την απλή αναλογική. Ήρθε η ώρα να τα βάλει με ισχυρές δομές συμπερόντων που έχουν δημιουργηθεί στις πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες δομές αντιπροσώπευσης, ενάντια στα ζητήματα των τοπικών διαπλοκών και συναλλαγών. Η απλή αναλογική θα τα παλέψει. Νομίζω ότι ήταν πολύ χαρακτηριστική η ομιλία του Σπύρου Χαλβατζή στο συνέδριο του 2004 στην ΚΕΔΕ, που αναφέρει με ποιον τρόπο η απλή αναλογική θα τα παλέψει αυτά. Στοχεύουμε στην αυθεντική εκπροσώπηση των πολιτών και στην

ανατροπή των πελατειακών ισορροπιών στην αυτοδιοίκηση.

Ολοκληρώνω παραφράζοντας τον στίχο του Κάλβου από την ωδή με τίτλο «Εις Σάμον», όπου λέει «θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία», λέγοντας ότι θέλει αρετή και τόλμη η δημοκρατία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Θα παρακαλέσω τους εισηγητές και τους ειδικούς αγορητές να τηρούν τον χρόνο, γιατί είχαν γραφτεί πριν από τρία - τέσσερα λεπτά ενενήντα ομιλητές. Δεν θα προλάβουμε. Κάποιοι συνάδελφοί μας θα μιλήσουν δύο και τρία λεπτά.

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ:** Να μιλήσουμε τον ίδιο χρόνο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Ωραία λύση, κυρία Χριστοφίλου. Εκεί αναγνωρίζετε την ισοτιμία εσείς, στο να μιλήσετε τον ίδιο χρόνο! Τι να πω τώρα;

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ:** Στην επιτροπή είχαμε άλλο κλίμα. Υπήρξε ανοχή προς όλους τους εισηγητές.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Θα σας δώσω μισή ώρα εσάς, γιατί έχετε πολλά να πείτε. Να δούμε αν θα τον εξαντλήσετε τον χρόνο.

Κύριε Βορίδη, έχετε τον λόγο.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή μας συνεδρίαση θα μπορούσε να έχει έναν τίτλο: Στο παραγμένο μυαλό του πανικόβλητου κ. Τσίπρα. Για αυτό θα συζητήσουμε σήμερα. Διότι πώς να εξηγήσει κανείς το γεγονός ότι η Κυβέρνηση καταθέτει σχέδιο νόμου, άρθρο 6, που λέει τα εξής: «Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, ο πρώτος γύρος της εκλογικής διαδικασίας στα αξιώματα της παραγράφου 1», είναι τα αυτοδιοικητικά, «θα διεξαχθεί την 13<sup>η</sup> Οκτωβρίου 2019 και η εγκατάσταση των νέων αρχών θα γίνει την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου 2020. Η τρέχουσα δημοτική περίοδος παρατείνεται μέχρι την 31<sup>η</sup> Δεκεμβρίου 2019 και η θητεία των δημοτικών αρχών λογίζεται πλήρης για όλες τις συνέπειες». Αυτά από την προηγούμενη Πέμπτη μέχρι και σήμερα το πρωί.

Εν συνεχεία, όμως, χθες το απόγευμα και συγκεκριμένα περί ώραν 21.25' δεκαέξι καλοί συνάδελφοί μας από τον ΣΥΡΙΖΑ ενεπνεύσθησαν, κάτι σκέφτηκαν καινούργιο και είπαν να το ξαναδούν. Είπαν: «Ειδικά για τις εκλογές του 2019, η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται στην 1<sup>η</sup> Απριλίου και, μάλιστα, αντικαθίσταται», δηλαδή οι προθεσμίες αυτές αντικαθίστανται «από την παράγραφο 4 του άρθρου 9», δηλαδή έχουμε επαναφορά του προηγούμενου καθεστώτος.

Τι ήταν το προηγούμενο καθεστώς; Το προηγούμενο καθεστώς ήταν: Πρώτος γύρος αυτοδιοικητικών στις ευρωεκλογές, δεύτερος γύρος την επόμενη, μετά τις ευρωεκλογές. Αυτά μās είπαν οι καλοί μας συνάδελφοι το βράδυ στις 21.25' εχθές. Αλλά κάτι ξανασκέφτηκαν αυτοί οι καλοί συνάδελφοι μέχρι τις 12.45' σήμερα το πρωί κι έτσι απέσυραν την τροπολογία των 21.25' και είπαν να τα αλλάξουν και να το κάνουν ως εξής: Ο πρώτος γύρος των αυτοδιοικητικών εκλογών να γίνει μια βδομάδα πριν από τις ευρωεκλογές, ο δεύτερος γύρος, όμως, να συμπίπτει με τις ευρωεκλογές.

Και, ω του θαύματος, η Κυβέρνηση ωρίμως ανασκεφθείσα είπε να το κάνει δεκτό αυτό σήμερα. Για γέλια και για κλάματα κυριολεκτικά ταυτοχρόνως! Για γέλια και για κλάματα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και προσέξτε. «Τι συμφορά, ενώ είσαι καμωμένος για τα ωραία και μεγάλα έργα, η άδικη αυτή σου η τύχη πάντα ενθάρρυνσι κι επιτυχία να σε αρνείται, να σ' εμποδίζουν ευτελείς συνήθειες και μικροπρέπειες, κι αδιαφορίες». Αυτό είναι αφιερωμένο. Διότι πόσο πιο κατάλληλα να το πούμε από ό,τι το λέει ο Καβάφης εδώ; Πόσο πιο κατάλληλα να το πούμε;

Ο κύριος Υπουργός έχει φύγει «οδοιπόρος για τα Σούσα», να του τάξουν σατραπείες και τέτοια, αλλά προσέξτε, εδώ, λοιπόν, ο κύριος Υπουργός έκανε εκτενή επιχειρήματα υπέρ της μετακινήσεως των εκλογών. Ήρθε και μας έλεγε: «Είναι δυνατόν να αφήσουμε να θολώσει το μήνυμα με την ταύτιση των αυτοδιοικητικών εκλογών με τις ευρωεκλογές; Όχι! Θα το μετακινήσουμε».

Και τον ρωτάγαμε: Θα το μετακινήσετε, αλλά, ξέρετε, το πάτε σε μια ύποπτη περίοδο που μπορεί να συμπέσουν οι αυτοδιοικη-

τικές με τις βουλευτικές. Δεν θα θολώσει το μήνυμα; Στην αρχή είπε: «Πολύ καχύποπτος και ευφάνταστος είστε». Μετά είπε: «Ε, καλά, μπορεί να συμβεί κι αυτό». Τώρα όμως τι είπε; «Ε, να μην το θολώσουμε με τις βουλευτικές εκλογές, να το ξαναγυρίσουμε στις ευρωεκλογές».

**ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ:** Άρα πέρασε η άποψή σας.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Ακούστε, εκείνο το οποίο γίνεται δεν είναι βεβαίως ότι συνεκινήθη από το συνταγματικό επιχείρημα που πράγματι έχει βάση, μόνο που έχει αναπτυχθεί. Λέτε να το σκεφτήκατε ξαφνικά το συνταγματικό επιχείρημα χθες το απόγευμα;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ:** Μπορεί να διάβασε Καβάφη.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Έτσι, αλλά ο Καβάφης δεν λύνει τα συνταγματικά ζητήματα. Λύνει άλλα, υπαρκτά, που έχει πλέον ο κύριος Υπουργός να λύσει, ενδεχομένως. Τα συνταγματικά με τον Καβάφη δεν θα τα λύσουμε.

Άρα, λοιπόν, προσέξτε τώρα τι είναι εκείνο το οποίο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει συμβεί; Είναι πολύ απλό και πολύ καθαρό. Αρχικώς ο κ. Τσίπρας σκέφτηκε: Να έχω τη δυνατότητα να τις πάω τον Σεπτέμβριο και να τις βάλω μαζί, για να τους μπερδέψω; Πώς, δηλαδή, να τους μπερδέψω; Να τρέχουν οι δικοί μας οι δήμαρχοι, να τρέχουν οι αυτοδιοικητικοί, που είναι κατά το μάλλον ή ήττον Νέα Δημοκρατία στη συντριπτική τους πλειοψηφία και ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει τίποτα, να τρέχουν με τα δικά τους, να μην ασχολούνται με τις βουλευτικές, άρα επομένως τους αφαιρώ τακτικό επιχείρημα. Βάλε να το έχω εκεί.

Αυτό είχε ένα θέμα. Το θέμα ήταν: Φτάνεις μέχρι τις βουλευτικές εκλογές; Διότι αν δεν φτάσεις και οι βουλευτικές πάνε πιο ωρίς, τότε διατρέχεις τον εξής κίνδυνο: και αυτό να μην έχεις και να αλλάξει η απλή αναλογική, όπως εμείς έχουμε δεσμευτεί ότι θα την αλλάξουμε, γιατί θα είμαστε κυβέρνηση μέχρι τότε. Άρα άκυρη η απλή αναλογική, αλλά και άκυρο το πλεονέκτημα αυτό.

Χθες το βράδυ ο κ. Τσίπρας το ξανασκέφτηκε. Σε πανικό ευρισκόμενος, σε ταραχή διανοητική, είπε: Άσε να το ξαναγυρίσω πίσω, να το βάλω μαζί με τις ευρωεκλογές, ώστε να μπορώ να ταυτίσω και τις βουλευτικές και τις ευρωεκλογές κι εκεί να δεις πόσο θα τους μπερδέψω.

Η απάντηση είναι μία και απλή: Βρίσκεστε σε πανικό, βρίσκεστε σε αποδρομή, βρίσκεστε σε κατάρρευση. Εργαλειοποιείτε την αυτοδιοίκηση, τη χρησιμοποιείτε με αισχρό τρόπο. Είναι απαράδεκτο αυτό το οποίο κάνει η Κυβέρνηση, ο τρόπος με τον οποίο παίζει με τους θεσμούς.

Αυτό πρέπει να καταδικάσουμε, συνάδελφοι. Αυτό πρέπει να διακηρύξουμε, ότι αρνούμαστε να συμπράξουμε σ' αυτή την ιταμή πρακτική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Πέρα από το αστείο του πράγματος, υπάρχει ένα κωμικό, φαρσοκωμωδία, θα το λέγαμε, από την άλλη μεριά υπάρχει και το δράμα της πλήρους εργαλειοποίησης και καθυστάσεως των θεσμών στους θλιβερούς μικροκομματικούς σχεδιασμούς του κ. Τσίπρα, που όμως δέχθηκε να εκτελέσει ο κ. Σουρλέτης, που, αν μη τι άλλο, σήμερα ακύρωσε μια μακρά προσωπική του προσπάθεια να διατηρήσει μέσα σ' αυτό όλο το πράγμα μια κάποια προσωπική σοβαρότητα. Ακυρώθηκε σήμερα εδώ. Γιατί όταν σου κάνουν τέτοια και είσαι Υπουργός, δεν έρχεσαι να τα στηρίξεις. Λες: «Με συγχωρείτε. Εγώ αυτό δεν μπορώ να το κάνω. Ο επόμενος, παρακαλώ». Και διασώζεις την προσωπική σου αξιοπρέπεια. Άλλως, πας για τις σατραπείες.

Έρχομαι, όμως, σε αυτό που είναι σήμερα το σημαντικό. Τι ομολογήσατε κιόλας; Έχει μια σημασία. Ομολογήσατε και την ήττα, την προεξοφλημένη ήττα από εσάς. Γιατί την ομολογείτε; Διότι προφανώς η μετακίνηση και η ταύτιση στο σημείο αυτό γίνεται ακριβώς γιατί ξέρετε τι, όποια στιγμή και να γίνουν οι βουλευτικές εκλογές, στην πραγματικότητα θα χάσετε. Άρα η απλή αναλογική και ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» θα ακυρωθεί. Το φέρνετε στις ευρωεκλογές, που είναι πια το ακραίο όριο των βουλευτικών, μας και διασώθει αυτό που πιστεύετε ότι βολεύει εσάς, πάλι μικροκομματικά.

Έρχομαι στην απλή αναλογική. Αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα

μεγάλο νομοσχέδιο. Έχει εξαγγελθεί εδώ και δυόμισι-τρία χρόνια και έρχεται με τα πολλά τώρα.

Διερωτάται κανείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Το πρόβλημα της αυτοδιοίκησης ήταν η απλή αναλογική; Δηλαδή από τις επαφές σας με τους πολίτες, από τις επαφές σας με τους δημοτικούς συμβούλους, με τους αυτοδιοικητικούς παράγοντες, με τους δημάρχους, με τους περιφερειακούς συμβούλους, με τους ειδικούς της αυτοδιοίκησης, αυτό που σας έλεγαν ως πρόβλημα που έχει η αυτοδιοίκηση είναι η απλή αναλογική;

Εμείς ακούσαμε χίλια θέματα. Ακούσαμε ότι για να κάνει ένας δήμαρχος ένα γυμναστήριο σε έναν μεσαίο δήμο θέλει τέσσερα και πέντε χρόνια εξαιτίας της γραφειοκρατίας, εξαιτίας ενός συστήματος δυσλειτουργικού. Ακούσαμε αυτό το πολυδαίδαλο των αρμοδιοτήτων, που κανείς πια δεν καταλαβαίνει ποιες είναι οι αρμοδιότητες στον Α' βαθμό, ποιες είναι οι αρμοδιότητες στον Β' βαθμό, ποιες είναι οι αρμοδιότητες στην αποκεντρωμένη διοίκηση.

Έχετε, λοιπόν, μέγιστοι αριστεροί, ορμητικοί μεταρρυθμιστές, τριάντισι ολόκληρα χρόνια να το φτιάξετε και, αντ' αυτού, δεν κάνετε δουλειά σήμερα με αυτό το νομοσχέδιο για τις αρμοδιότητες.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Ακούστε. Για να ξεμπλέξουμε τις αρμοδιότητες, δεν θέλουμε επτακόσια χρόνια. Θα σας πει εδώ ο κ. Σκουρλέτης -γιατί δεν το έχετε διαβάσει το νομοσχέδιο ή, αν το έχετε διαβάσει, που είμαι βέβαιος ότι το κάνατε, προφανώς σας διέφυγε αυτό- ότι υπάρχει μέσα -λέει- και συστήνει μια επιτροπή, για να αντιμετωπίσει το ζήτημα των αρμοδιοτήτων. Γιατί τη συστήνει τριάντισι χρόνια μετά και δεν τη συνέστησε την ώρα που έπρεπε, ώστε να είναι ώριμο σήμερα και να υπάρξει λύση; Έφυγε αυτό.

Δεν σας απασχολούν, για παράδειγμα, ζητήματα τα οποία σήμερα είναι κρίσιμα και είναι τα θέματα της διαχείρισης των απορριμμάτων, αυτά δηλαδή που είναι κατ' εξοχήν δουλειές της τοπικής αυτοδιοίκησης και στα οποία δεν παρεμβαίνετε.

Εγώ να σας πω και άλλα που θέτουν και που μπορεί κανείς να τα δει από όποια σκοπιά θέλει; Την υποχρηματοδότηση, την υποστελέχωση. Ακόμα και σε αυτά, που ακούγονται σταθερά από τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, έχετε παρέμβαση; Μηδέν.

Μετά από τριάντισι χρόνια αυτό που έρχεστε και λέτε είναι η απλή αναλογική. Ποιος σας το έθεσε αυτό το θέμα; Ο κανένας! Όχι απλώς δεν σας το έθεσαν, αλλά εσείς, η Αριστερά, η ευαίσθητη, η συνομιλούσα και ακροαζόμενη όλους τους κοινωνικούς φορείς, αυτοί που ακούτε με προσοχή την κοινωνία, αυτοί που ακούτε με αφοσίωση -και μάλιστα για εσάς αποτελεί σχεδόν ευαγγέλιο η κοινωνική θέσμιση για το τι θέσει θα πάρετε- εν προκειμένω, με σχεδόν απόλυτη ταύτιση, ομόφωνα, έρχονται όλοι οι συλλογικοί φορείς της αυτοδιοίκησης και τι σας λένε; «Αυτό είναι ένα καταστροφικό νομοσχέδιο για την αυτοδιοίκηση». Γιατί δεν τους ακούτε; Δεν ξέρουν; Δεν έχουν άποψη; Δεν έχουν ζηήσει τα προβλήματα; Δεν τους απασχολεί; Για να δούμε.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Να ήταν μόνο ο Πατούλης! Το 80% με 90% των δημάρχων το λένε αυτό και αντιστοίχως των δημοτικών συμβούλων. Μα, είναι αντιστοίχως οι περιφερειακοί σύμβουλοι. Μα, με συγχωρείτε, είναι δικοί σας δήμαρχοι αυτοί που το λένε αυτό. Είναι δήμαρχοι του ΣΥΡΙΖΑ που το λένε αυτό. Με συγχωρείτε, τίποτα δεν ακούμε; Δεν ακούμε. Καλά...

Για να πάμε τώρα στα επιχειρήματα.

Ποιο είναι το επιχείρημα; Το επιχείρημα είναι ένα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ένα λένε και ένα λιβανίζουν από το πρωί ως το βράδυ: η ισοτιμία της ψήφου. Αυτό.

Είπα λοιπόν και ξαναλέω: Όλα τα πολιτικά συστήματα, αλλά και όλοι όσοι έχουν αναφερθεί σε πολιτικά συστήματα, όλοι όσοι έχουν γράψει για τα πολιτικά συστήματα, από τον Πλάτωνα μέχρι τον Χέγκελ, από τον Αριστοτέλη μέχρι τον ιερό Αυγουστίνου, όλοι όσοι έχουν γράψει γι' αυτά, πάντοτε θέτουν ως βασικό τους μέλημα για τη λειτουργία και την επιλογή των πολιτικών συστημάτων την αποτελεσματικότητά τους. Δεν υπήρξε κανένας που να είχε διαφορετική προσέγγιση πάνω σε αυτό. Οι στοχεύσεις όλων σε αυτό είναι κοινές και είναι και λογικό, αφού με τα πολιτικά συ-

στήματα επιλέγει ηγεσίες και οι ηγεσίες πρέπει να παράγουν θετικό πολιτικό προϊόν για τον λαό. Άρα όλοι συμφωνούν σε αυτό. Διαφωνούν για τις μεθόδους, διαφωνούν για τον τρόπο επιλογής, διαφωνούν για πολλά πράγματα, αλλά ως προς τον στόχο δεν διαφωνούν.

Άρα τι έρχεστε εσείς και λέτε; Ισότητα της ψήφου. Μάλιστα. Και σας ερωτώ λοιπόν εγώ. Με αυτό που φέρνετε εδώ, που διασφαλίζει την ισότητα της ψήφου, το πολιτικό αποτέλεσμα της διακυβέρνησης θα είναι καλύτερο ή χειρότερο; Αυτό πρέπει να απαντήσετε, ποιο θα είναι το πολιτικό αποτέλεσμα.

Και κάνω πιο συγκεκριμένη την ερώτηση, γιατί σε τόσες συζητήσεις σε αυτό κανείς δεν απαντάει, τι θα γίνει όταν εκλέγεται ένας δήμαρχος απευθείας από τον λαό -γιατί τον αφήνετε να εκλέγεται σε δύο γύρους, άρα έχει απευθείας νομιμοποίηση- αλλά ταυτόχρονα δεν μπορεί να εξασφαλίσει πλειοψηφία στο δημοτικό του συμβούλιο; Ακόμα, φαντασθείτε και το εξής: Δήμαρχος δύο γύρων, πρωτεύει ο συνδυασμός του και χάνει τη δεύτερη Κυριακή ο δήμαρχος. Άρα ακόμα μικρότερη η παρέμβαση του στο δημοτικό συμβούλιο. Και το δημοτικό συμβούλιο στέκεται απέναντί του.

Εάν ήμασταν στη Βουλή και η κυβέρνηση δεν είχε εμπιστοσύνη, τι θα γινόταν; Υπάρχει διέξοδος; οι εκλογές. Διαλύεται το Κοινοβούλιο και πάμε σε εκλογές. Στον δήμο τι θα γίνει; Εχθρικό δημοτικό συμβούλιο, δεν συμπράττει με τον δήμαρχο, ο δήμαρχος δεν μπορεί να αντικατασταθεί, δεν υπάρχει προσφυγή στις εκλογές, κυβερνητικό αδιέξοδο στον δήμο. Ποιος την πληρώνει; Οι δημότες. Σας απασχολεί αυτό ή όχι; Όχι.

Δεύτερο ερώτημα για σας. Τι θα γίνει; Διότι αυτό το νομοθετείτε. Ο προγραμματισμός τεχνικών έργων σε έναν δήμο, ο οποίος μέχρι τώρα ψηφίζονταν εν τω συνόλω, τώρα ψηφίζεται έργο-έργο και πρέπει να διαμορφώνεται πλειοψηφία σε εκλεγμένο δημοτικό συμβούλιο με απλή αναλογική ανά έργο. Ερώτηση: Πώς θα αντιστέκονται σε τοπικά και υπερτοπικά οικονομικά συμφέροντα αυτά τα δημοτικά συμβούλια έτσι συγκροτημένα, με τέτοιες πλειοψηφίες, όταν πρέπει να αποφασίσουν έργο-έργο;

Νομοθετείτε σήμερα την ακυβερνησία και τη διαφθορά στους δήμους. Αυτό κάνετε σήμερα με το συγκεκριμένο νομοθέτημα και σε αυτά δεν έχουμε ακούσει την παραμικρή απάντηση, εκτός αυτού το ιδεοληπτικό, «η ισότητα της ψήφου», λες και -με συγχωρείτε- δεν υπάρχει δημοκρατία όπου υπάρχει ενισχυμένο πλειοψηφικό και τη δημοκρατία θα την ξεκινήσουμε στην Ελλάδα με τον Σκουρλέτη σήμερα.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Σωστό!

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Μέχρι τώρα δεν υπήρχε δημοκρατία!

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Σωστό!

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Σήμερα ξεκινάει!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Σωστό το επιχείρημα! Μπράβο!

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Βλέπεις, φέρνω επιχειρήματα υπέρ του Υπουργού σου. Τι άλλο να κάνω;

Άρα, λοιπόν, στην πραγματικότητα σήμερα νομοθετείται και με συγκεκριμένες διατάξεις η συναλλαγή. Για παράδειγμα, η μετακίνηση δημοτικών συμβούλων από παράταξη σε παράταξη, που απαγορευόταν πριν και τώρα θεσμοθετείται, για παράδειγμα, ο ορισμός αντιδημάρχου από άλλη παράταξη, αλλά με τη σύμφωνη γνώμη της παράταξης από την οποία προέρχεται -αυτά νομοθετούν- ο ορισμός πλέον αντιπεριφερειάρχη. Μα, τη συναλλαγή προσωπική, πολιτική, παραταξιακή, σε όλα τα επίπεδα, αυτό νομοθετείτε σήμερα!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Άρα, λοιπόν, είναι ξεκάθαρο το τι γίνεται, είναι ξεκάθαρες οι συνέπειες και το ερώτημα είναι γιατί το κάνετε. Διότι δεν μπορεί να διανοηθεί κανείς ότι είστε τόσο αφελής για να μην καταλαβαίνετε σε τι δυσκολίες θα ρίξετε την τοπική αυτοδιοίκηση. Γιατί το ξεχαρβαλώνετε;

Δύο είναι οι απαντήσεις εδώ και θα έλεγα ότι και οι δύο είναι επάλληλες. Η μία κομπώνει πάνω στην άλλη. Η πρώτη είναι ότι εξυπηρετείτε μικροκομματικές στοχεύσεις. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει

παρουσία στην τοπική αυτοδιοίκηση. Όπως είπε και κάποιος προσφιλές σας πρόσωπο, έχετε πάρει την κυβέρνηση, αλλά όχι την εξουσία. Άρα, λοιπόν, έχετε την κυβέρνηση, αλλά όχι την τοπική αυτοδιοίκηση και πρέπει να δώσετε ρόλο στους αυτοδιοικητικούς σας, τους λίγους. Ο ρόλος στους αυτοδιοικητικούς σας μπορεί να δοθεί μόνο μέσα από το ξεχαρβάλωμα της αυτοδιοίκησης. Μικροκομματική η στόχευση, επιρρωννύεται ακριβώς από τον τρόπο με τον οποίο φερθήκατε στο ζήτημα της ημερομηνίας των εκλογών.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κύριε Βορίδη, συντομεύστε, παρακαλώ.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, σε τρία λεπτά.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι είναι εγγεγραμμένο στη γενικότερη επίθεσή σας κατά των θεσμών: Επίθεση στη δικαιοσύνη και απόπειρα χειραγωγήσεώς της -πλείστα όσα παραδείγματα- επίθεση στην ανεξάρτητη ειδησεογραφία, στα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης.

(Γέλωτες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Μου αρέσει αυτό, αλλά θέλω να μου εξηγήσετε...

Μόλις υπάρξει καταλλαγή, να σας το εξηγήσω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κύριε Βορίδη, να μην εξηγήσετε. Να ολοκληρώσετε την τοποθέτησή σας.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε. Όμως, είναι σημαντικό να το καταλάβουν οι συνάδελφοι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Δεν χρειάζεται!

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Ουδέποτε ακριβώς η αντίδρασή σας δικαιολογεί το επιχείρημα, γιατί στο μυαλό σας όποιοι δεν σας χειροκροτούν πρέπει να ποδηγετηθούν, όποιοι δεν γράφουν υπέρ σας είναι διαπλεκόμενοι και συμφέροντα. Όταν γράφουν υπέρ σας, είναι ανεξάρτητοι δημοσιογράφοι.

Ποτέ Κυβέρνηση δεν έχει στοχοποιήσει μέσα και δημοσιογράφους με τον τρόπο που το έχετε κάνει εσείς. Αυτό, ναι, αντιβαίνει στην ανεξαρτησία και στην ελευθερία του θεσμού της ενημέρωσης και της αντικειμενικής δημοσιογραφίας. Αυτό κάνετε, γιατί έχετε συνηθίσει στη στρατευμένη δημοσιογραφία -αυτή είναι η πραγματικότητα- γιατί τους θέλετε να υποκλίνονται για εσάς, γιατί δεν ανέχεστε την κριτική, γιατί αυτή είναι η αντίληψή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Τώρα που το ανεβάζετε τόσο, κλείστε κιόλας.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Το τρίτο είναι η απόπειρα επιθέσεως που κάνετε στις ανεξάρτητες αρχές. Θυμάστε ότι πήγατε να τους κάνετε και πειθαρχικό έλεγχο από τον Υπουργό όταν δεν εκτελούσαν τα θελήματα του Υπουργού οι ανεξάρτητες αρχές;

Το τέταρτο είναι η επίθεση που γίνεται τώρα με το ξεθεμελίωμα στην τοπική αυτοδιοίκηση. Είναι όλο εγγεγραμμένο μέσα σε ένα σχέδιο χειραγωγήσεως ανεξάρτητων θεσμών, που πρέπει να υποταχθούν στο μεγάλο κράτος και τελικά στο κόμμα το οποίο χειραγωγεί το κράτος. Αυτή είναι η αντίληψή σας. Κακά τα ψέματα. Γιατί να το κρύψουμε άλλωστε; Όλοι έχετε κομμουνιστικό παρελθόν. Αυτή την αντίληψη έχετε υπηρετήσει. Αυτό πιστεύετε. Αυτό σκέφτεστε. Αυτό είναι που έχει μέσα η καρδιά σας. Άρα τώρα γιατί να πούμε ότι δεν είναι έτσι;

(Θόρυβος - γέλωτες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κύριε Βορίδη, σας παρακαλώ. Δεν είναι δυνατόν.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Τελειώνω. Τελειώνω...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Εντάξει! Μιλήστε και για το νομοσχέδιο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Να συγκρίνουμε το παρελθόν μας.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Θα πω για το παρελθόν.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ:** Έχει μετανιώσει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Μετά θα σας ανακοινώσω πόσοι είναι οι ομιλητές και πάρτε την υπόθεση στα χέρια σας!

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Εγώ, ξέρετε, είμαι πολύ πρόθυμος να αναγνωρίσω τις έμπρακτες μετάνοιες που έχετε κάνει, ομνύοντας στην τρόικα και στα μνημόνια. Τα αναγνωρίζω όλα αυτά. Και γι' αυτό πρέπει να σας δώσουμε, να σας πιστώσουμε κάτι και να είμαστε επιεικείς. Και είμαστε. Απλώς λέμε πως σας βγαίνουν ώρες-ώρες όλα αυτά.

Τελειώνω με δυο κουβέντες για το ζήτημα της κατάτμησης και της ψήφου των κατοίκων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κύριε Βορίδη, σας παρακαλώ. Μιλάτε είκοσι πέντε λεπτά. Δεν γίνεται να συνεχίσετε.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Τελείωσα με δυο κουβέντες, κυρία Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Δεν σέβετε και εσείς τους συναδέλφους σας.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Τους σέβομαι και τελειώνω.

Όμως, πρέπει να αναγνωρίσετε, κυρία Πρόεδρε, επειδή με εγκαλείτε γι' αυτό -και με απόλυτο σεβασμό σε όσα έχει αποφασίσει η Διάσκεψη των Προέδρων- ότι είχαμε πει και είχαμε παρακαλέσει και η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ και εγώ -άρα στην πραγματικότητα η μεγάλη πλειοψηφία του Σώματος- να δοθεί περισσότερος χρόνος στους εισηγητές γιατί είναι ένα πολύ μεγάλο νομοσχέδιο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Πρώτη φορά υπάρχει τέτοιο νομοσχέδιο;

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Όχι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Όλα τα νομοσχέδια είναι τεράστια. Τι να κάνουμε; Ολοκληρώστε.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Σε ένα λεπτό θα τελειώσω.

Δυο κουβέντες μόνο θα πω για την κατάτμηση και την ψήφο των κατοίκων εξωτερικού. Η Νέα Δημοκρατία έχει τοποθετηθεί ότι επί της αρχής είναι υπέρ της κατατμήσεως των μεγάλων περιφερειών. Το έχουμε πει κατ' επανάληψη αυτό. Και είναι σταθερή μας τοποθέτηση.

Ταυτόχρονα, έχουμε πει ότι δεν μπορούν να γίνουν και παρεμβάσεις στον εκλογικό νόμο ανά μήνα ή ανάλογα όπως θέλει ο καθένας. Ο εκλογικός νόμος είναι ένα ενιαίο πράγμα. Έχετε κάνει ήδη μια παρέμβαση στον βασικό εκλογικό νόμο με την απλή αναλογική. Τώρα θέλετε να φέρετε δεύτερη παρέμβαση αποσπασματική για την κατάτμηση των μεγάλων περιφερειών.

Δεσμεύστε, δεσμεύτηκε χθες ο Υπουργός -όποια αξία έχουν οι δεσμεύσεις αυτής της Κυβέρνησης, περίπου μηδενική- ότι εντός πέντε μηνών θα φέρει και ρύθμιση για την ψήφο των κατοίκων εξωτερικού. Μπορεί μετά να θυμηθείτε ότι θέλετε να ρυθμίσετε και κάτι για το πολιτικό χρήμα. Ναι, αλλά αυτό δεν γίνεται έτσι. Αυτό πρέπει να γίνει ενιαία.

Είπαμε, λοιπόν, από τη στιγμή που έχουμε συμφωνία ως προς αυτό και από τη στιγμή που λέτε ότι και ως προς το μείζον θέμα της ψήφου των κατοίκων εξωτερικού έχετε και εσείς συμφωνία και απλώς θέλετε να το ξαναδείτε, ελάτε να τα δούμε συνολικά ως ενιαία ρύθμιση του εκλογικού νόμου. Και αφού σε πέντε μήνες θα είστε έτοιμοι, θα ψηφίσουμε όλοι μαζί και την ψήφο των κατοίκων εξωτερικού και την κατάτμηση των εκλογικών περιφερειών, όταν θα είστε έτοιμοι για μια συνολική παρέμβαση στον νόμο.

Δεν καταλαβαίνουμε, λοιπόν, γιατί στην πραγματικότητα επιμένετε να παραπέμπετε στις καλένδες και να αρνείστε κάτι που είναι ζήτημα ισονομίας, ισοπολιτείας, αυτονόητης προστασίας του δημοκρατικού δικαιώματος των κατοίκων εξωτερικού να ψηφίζουν στις περιφέρειές τους. Γι' αυτό είχαμε καταθέσει το 2016 πρόταση νόμου. Δεν συζητήθηκε. Το 2018 καταθέσαμε πρόταση νόμου. Θα σας θέσουμε ενώπιον του προβλήματος ξανά με τροπολογία που θα καταθέσουμε για το ζήτημα αυτό, για να δούμε πότε επιτέλους θα σταματήσει η υποκρισία και θα νομοθετήσετε την ψήφο των κατοίκων εξωτερικού.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχετε εγγραφεί μάλλον όλοι ως ομιλητές, καθώς και άλλοι που μάλλον σας έχουν δώσει τις ταυτότητες.

Τώρα, πώς θα γίνει, δεν μπορώ να το καταλάβω και γι' αυτό σας καλώ όσοι θέλετε να μιλήσετε, όταν θα έρθει η ώρα σας -με επτά λεπτά το αποκλείω- να πάρετε εσείς ενεργό θέση για τους ομιλητές που παραβιάζουν τον χρόνο. Δεν θα κάνω εγώ τον χωροφύλακα. Εντάξει;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΑΡΚΟΥ:** Εσείς προεδρεύετε!

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ:** Εσείς προεδρεύετε!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Ναι, εγώ, κύριε. Τι θέλετε; Να κλείσω το μικρόφωνο στον κ. Βορίδη; Καθίστε κάτω! Δεν έχετε συναίσθηση πού βρίσκεστε.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ:** Μα, εσείς προεδρεύετε. Έχετε συναίσθηση;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου):** Έλα, σε παρακαλώ! Έλα, τελειώνει!

Θα δούμε, λοιπόν, τις είκοσι ώρες που χρειαζόμαστε, πού θα τις βρούμε.

Ορίστε, κυρία Χριστοφιλοπούλου, έχετε τον λόγο.

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ:** Κύριε Υπουργέ, εάν θυμάμαι καλά -διαψεύστε με εάν κάνω λάθος- το συγκεκριμένο νομοσχέδιο πέρασε από το Υπουργικό Συμβούλιο, έτσι δεν είναι; Ναι ή όχι; Πέρασε από το Υπουργικό Συμβούλιο; Δεν θυμάστε; Δεν θέλετε να απαντήσετε;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Θα σας απαντήσω.

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ:** Θα μου πείτε, λοιπόν. Πέρασε; Πέρασε. Όλα τα νομοσχέδια θεσμικώς περνούν.

Η λειτουργία της Κυβέρνησης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι συλλογική, όπως και η ευθύνη, λέει το Σύνταγμα. Εκείνη την ημέρα, λοιπόν, που συζητήθηκε το παρόν νομοσχέδιο στο Υπουργικό Συμβούλιο και ακούστηκε -φαντάζομαι- ο Υπουργός των Εσωτερικών να επιχειρηματολογεί το βασικό επιχείρημα του ΣΥΡΙΖΑ περί μη σύνδεσης των αυτοδιοικητικών εκλογών με τις ευρωεκλογές, για να μην υπάρχει σύγχυση και να ξεκαθαρίσει το τοπίο, ο κ. Τσίπρας, ως Πρωθυπουργός και προεδρεύων του Υπουργικού Συμβουλίου, έλαβε μία απόφαση, την οποία δεκαεπτά Βουλευτές του, νύχτα, χθες, αποφάσισαν να αλλάξουν. Και, ω, του θαύματος, εν τω μεταξύ, ο κύριος Υπουργός των Εσωτερικών, δις και τρις εις τα συνέδρια της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ, τα κοινά συνέδρια, ξιφουλκούσε -γιατί αυτό κάνετε, κύριε Σκουρλέτη, ξιφουλκούσατε- υπέρ της μη σύνδεσης -ακούσατε, ακούσατε!- των αυτοδιοικητικών εκλογών με τις ευρωεκλογές, για να μην έχουμε σύγχυση μηνύματος.

Κι εμείς, βεβαίως, διαφωνούσαμε και τεκμηριώναμε τις διαφωνίες μας. Διαφωνούσαμε μιν, κατανοούσαμε: λέω, θα ανησυχούν για την άνοδο του λαϊκισμού και της ακροδεξιάς στην Ευρώπη και θέλουν οι άνθρωποι να ξεκαθαρίσει το μήνυμα, να πάμε σωστά στις ευρωεκλογές και στις αυτοδιοικητικές εκλογές. Τι συνέβη μεταξύ της χθεσινής επιτροπής και της χθεσινής νύχτας; Δύο τροπολογίες, η μία είναι της νύχτας και μία είναι της ημέρας. Κύριοι συνάδελφοι, που υπογράψατε, «της νύχτας τα καμώματα τα βλέπει η μέρα και γελάει». «Θα γελάσουμε πολύ», είπε ο κύριος Υπουργός των Εσωτερικών. Όμως, «θα γελάσει, όποιος γελάει τελευταίος».

Τι συνέβη στ' αλήθεια; Το αυτονόητο. «Μεγάλη αναταραχή, ωραία κατάσταση». Αρέσει πάρα πολύ στον Πρωθυπουργό να το κάνει αυτό γενικώς. Κατάλαβε ότι δεν του φτάνουν τα ταξίματα πια. Διότι, ναι, τον Γενάρη του '15 σας πίστεψε ο λαός και για τον ΕΝΦΙΑ που θα καταργούσατε και για το αφορολόγητο και για τις συντάξεις και για τους μισθούς, για όλα, «δεν πληρώνω», όλα στην πίστα. Σας πίστεψε ο λαός.

Τον Σεπτέμβρη με το πρόγραμμα Θεσσαλονίκης; Σας ξαναπίστεψε ο λαός. Του φέρατε μνημόνια. Στραγγίξατε ό,τι υπάρχει και δεν υπάρχει. Καταργήσατε το ΕΚΑΣ. Νοικοκυριά, επιχειρήσεις, νοσοκομεία, περιφέρειες, δήμοι, στραγγίστηκαν οι πόροι από παντού. Από παντού στραγγίστηκαν οι πόροι! Τι θα πείτε τώρα στον κόσμο; Ό,τι θα φέρω τις συντάξεις έξι μήνες αργότερα; «Ε, και;» θα πει ο άλλος, «μου κατάργησες το ΕΚΑΣ, έλεγε ψέματα σε ό,τι έλεγες». Άρα, λοιπόν, τα καθρεφτάκια στους ιθαγενείς και τα ταξίματα είναι φύκια, τα οποία ο κόσμος πια δεν τα περνάει για μεταξωτές κορδέλες.

Δεν μπορείτε να κοροϊδέψετε και το ξέρετε, γι' αυτό φοβάστε. Φοβάστε την κατάρρευση που έρχεται.

Άρα τι σας μένει, αφού τα ταξίματα δεν περνάνε πια; Σας μένει να παίξετε με τους θεσμούς. «Ουαί μύν, Φαρισαίοι υποκριτές!» Παίξετε με την τοπική αυτοδιοίκηση. Παίξετε με τη δημοκρατία. Παίξετε με τις εκλογές. Παίξετε με την ψήφο του λαού. Δεν ντρέπεστε καθόλου. Γιατί αυτοί είστε τελικά, μηχανορράφοι -και προσέξτε- και ανίκανοι μηχανορράφοι, ανίκανοι σκευωροί. Γιατί σκευωρία ήταν αυτό της τροπολογίας. Ή όχι, κύριε Υπουργέ;

Διότι δύο πράγματα συμβαίνουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ή ο Υπουργός των Εσωτερικών δεν το ήξερε, άρα είναι θύμα μηχανορραφίας του Μαξίμου ή ο Υπουργός Εσωτερικών είναι μέλος, μέρος της συμπαιγνίας. Απορώ πώς κάθεστε ακόμα στην καρέκλα σας. Διότι εμένα δεν με ενδιαφέρει αν εσείς γελοιοποιείτε. Δικαίωμά σας να θέλετε να γελοιοποιηθείτε. Αυτό που με ενδιαφέρει είναι ο θεσμός, είναι η λειτουργία της δημοκρατίας, της εκτελεστικής εξουσίας, της νομοθετικής εξουσίας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, γιατί και αυτή είναι θεσμός δημοκρατίας.

Λοιπόν, αυτά τα παιχνίδια είναι παιχνίδια του πνιγμένου που πιάνεται από τα μαλλιά του. Και σας λέω ένα πράγμα. Οποτεδήποτε κι αν κάνετε τις εθνικές εκλογές, διότι όλα δείχνουν ότι θα πάτε να τις κάνετε τον Μάιο «μεγάλη αναταραχή, ωραία κατάσταση»- να μην ξέρει τι ψηφίζει ο κόσμος; Ψηφίζει για την Ευρώπη που κλυδωνίζεται κι έχουμε πρόβλημα μεγάλο, όχι μόνο με το προσφυγικό, αλλά και με τον ρατσισμό και την ξενοφοβία; Ψηφίζει για μια Ευρώπη ή ψηφίζει για τα εθνικά ζητήματα ή ψηφίζει για τον δήμο και την περιφέρειά του; Δεν θα ξέρει η δεξιά τι ποιεί η αριστερά. Το λέω αλλιώς και παραφράζω: κανένας δεν θα ξέρει τίποτα. Θα τρέχουν όλοι προς όλες τις κατευθύνσεις. Αυτό θέλετε. Προσπαθείτε να σωθείτε, αλλά οποτεδήποτε κι αν γίνουν εκλογές, να ξέρετε ότι το μαύρο θα είναι τόσο πολύ, που θα σας πάρει χρόνια να το καταπιείτε, χρόνια ολόκληρα! Και επειδή πολλά ακούστηκαν...

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Σας χαρακτηρίζει αυτό. Εξάλλου αυτοί είστε. Έτσι ήρθατε στην εξουσία. Τάζατε και γιουχαίζατε και ρίχνατε γιαούρτια. Εσείς εκθρέψατε το αυγό του φιδιού και με αυτό το εκλογικό σύστημα της τοπικής αυτοδιοίκησης που φέρνετε, θα το εκθρέψετε ακόμη περισσότερο και θα αποδείξω πώς.

Ακούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλά περί αποκέντρωσης και αυτοδιοίκησης, αλλά δεν βλέπουμε τίποτα. Και δεν βλέπουμε τίποτα, διότι ήρθε ένα νομοθέτημα τεράστιο -copy paste του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» όλο αυτό- για να αλλάξει μόνο και κυρίως το εκλογικό σύστημα. Και προσέξτε, να κάνει, λέει, απλή αναλογική στους δήμους και στις περιφέρειες. Ναι, απλή και άδολη, χωρίς κατώφλια και με πολλά κίνητρα για αλισβερίσια, παζάρια και συναλλαγές. Εξηγούμαι, λοιπόν.

Κάνω μια παρένθεση εδώ, επιτρέψτε μου, κύριε Υπουργέ, πριν πάω στο εκλογικό σύστημα. Άκουσα την κ. Θελερίτη, η οποία είναι γνώστης της αυτοδιοίκησης, αλήθεια, η συνάδελφος και είχαμε την ευκαιρία στην επιτροπή να κάνουμε καλό διάλογο. Αλλά με τούτα εδώ τα δικά σας, με τις τροπολογίες, τι διάλογο να κάνει πια εδώ κανείς; Την άκουσα και σήμερα την κ. Θελερίτη και οφείλω προς το πρόσωπό της μία απάντηση.

Κυρία Θελερίτη, σας άκουσα και πιστεύω ότι εσείς τουλάχιστον θέλετε να υπάρχουν μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων. Για τη Νέα Δημοκρατία δεν ξέρω, δεν έχει ποτέ μεταβιβάσει κάποια αρμοδιότητα στους δήμους ούτε ψήφισε ποτέ κάποια από τις δικές μας μεταρρυθμίσεις στην αυτοδιοίκηση. Πιστεύω εσείς προσωπικά ότι το εννοείτε. Γιατί, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, τις αρμοδιότητες που σήμερα με βάση το ισχύον Σύνταγμα μπορείτε και είναι πολλές, δεν τις μεταβιβάσατε με αυτό το νομοσχέδιο;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

Βεβαίως, είχατε τη δυνατότητα να φέρετε και προτάσεις να συζητήσουμε για συνταγματική Αναθεώρηση για περισσότερες αρμοδιότητες και προς τους δήμους και προς τις περιφέρειες. Γιατί, λοιπόν, δεν τις μεταφέρατε με αυτό το νομοσχέδιο; Γιατί αυτό το νομοσχέδιο δεν αγγίζει την ουσία, τον ρόλο της αυτοδιοίκησης, τον ρόλο των δήμων και των περιφερειών. Δεν αγγίζει

την ουσία, γιατί δεν θέλει να αγγίξει την ουσία, γιατί καλά κρατεί.

Εμείς φτιάξαμε τον δεύτερο βαθμό, δώσαμε αρμοδιότητες στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση και μετά στην περιφερειακή. Από τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ» πήγαμε στον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», στους ισχυρούς δήμους. Αν η αυτοδιοίκηση από τη Μεταπολίτευση και εφεξής έπαψε να είναι η αυτοδιοίκηση που μαζεύει τα σκουπίδια, που φωτίζει τους δρόμους και τις παιδικές χαρές και που διαμαρτύρεται, είναι γιατί υπήρξαν αυτές οι μεταρρυθμίσεις και χαίρομαι που η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ το παραδέχθηκε.

Εσείς, όμως, δεν κάνετε το επόμενο βήμα και δεν μας προτείνετε τίποτα εδώ. Εμείς θα προτείνουμε. Το Κίνημα Αλλαγής στη συνταγματική Αναθεώρηση που θα έλθει πια μετά τις εκλογές, γιατί πρέπει να γίνουν, θα προτείνει να υπάρχει κανονιστική αρμοδιότητα στην αυτοδιοίκηση. Θα προτείνουμε να σταματήσει αυτός ο θεσμός των συντρεχουσών με τις αποκλειστικές, γιατί ξέρουμε, έχοντας κάνει μεταρρυθμίσεις, πού πονάει το σύστημα και πώς μπορούμε να το διορθώσουμε. Δεν υπάρχει ούτε ένα τέτοιο σημείο μέσα στο νομοσχέδιο που φέρετε. Το μόνο με το οποίο ασχολείστε είναι το εκλογικό σύστημα.

Ας ασχοληθώ, λοιπόν, κι εγώ με το σύστημα που φέρνετε. Πείτε μου: Τι είδους απλή αναλογική είναι αυτή που τη δεύτερη Κυριακή πάει σε μία άκρως πλειοψηφική κατάσταση, όπου ένας δήμαρχος που θα έχει εκλεγεί, ας πούμε, με 20% ή ο συνδυασμός του, τη δεύτερη Κυριακή παίρνει πενήντα συν ένα; Τι θα πρέπει να κάνει αυτός ο δήμαρχος με ένα πολυκερματισμένο δημοτικό συμβούλιο;

Θα μου πείτε: «Συναλλαγές δεν γίνονται τώρα, κυρία Χριστοφιλοπούλου;». Θα σας πω ότι, ναι, γίνονται, αλλά εσείς όχι μόνο με αυτό εδώ το νομοσχέδιο τις προωθείτε, αλλά και τις προμοδοείτε. Πώς; Με το άρθρο 73, παραδείγματος χάριν, όπου ένας δημοτικός σύμβουλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπορεί την ίδια ώρα να ανέβει στο προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου και να πει «ανεξαρτητοποιούμαι απ' αυτή την παράταξη» και την άλλη στιγμή ακριβώς να πάει και να πει «προσχωρώ στην άλλη παράταξη». Το απόλυτο χάος.

Πώς διευκολύνετε ακόμη αυτό το ωραίο χάος συναλλαγής, συνδιαλλαγής και πολυδιάσπασης ενός θεσμού ιστορικού, δημοκρατικού και σημαντικού; Με τη δυνατότητα που δίνετε -και τη δίνετε μέσα απ' αυτό το νομοσχέδιο- να ψηφίζεται ο προϋπολογισμός κωδικό-κωδικό και έργο-έργο και να υπάρχουν αντιπροτάσεις από δω, αντιπροτάσεις από κει, κανένα κατώφλι, πολυδιάσπαση. Το κάθε μικρό συμφέρον -και όχι μόνο τοπικιστικό και όχι μόνο αθώο συμφέρον- θα εισχωρεί, θα συνδιαλλάσσεται, διότι οι διατάξεις που φέρνετε διευκολύνουν αυτό. Τι εμποδίζουν; Εμποδίζουν και τον νέο και τον ενιαίο σχεδιασμό, τον επιχειρησιακό σχεδιασμό των δήμων της χώρας και των περιφερειών.

Θα μιλήσω ιδιαίτερα για τους δήμους τώρα, διότι οι δήμοι θα έχουν τοπικά συμβούλια και προέδρους κοινοτήτων, με ελάχιστους βέβαια πόρους, γιατί δεν τους δίνετε και τίποτα. Τους κοροϊδεύετε και αυτούς. Αν τους λέτε «θα γίνετε πρόεδροι κοινοτήτων, δηλαδή θα εκλέγεστε άμεσα και όχι έμμεσα», εντάξει, αλλά δεν τους δίνετε και κάτι. Ψίχουλα τους δίνετε, απλώς για να πείτε ότι κάτι κάνετε, για να τους κλείσετε το μάτι. Όλα είναι σχεδιασμένα. Σε αυτό είστε πολύ καλοί.

Σε τι αφαιρείτε, όμως, τη δυνατότητα στους δήμους να κάνουν; Οι δήμοι δεν μπορούν να κάνουν έναν σωστό επιχειρησιακό σχεδιασμό. Οι δήμοι δεν μπορούν να προγραμματίσουν σωστά το πού θέλουν να πάνε, τα έργα, την προοπτική, το περιβάλλον, τις κοινωνικές υπηρεσίες, γιατί ακριβώς θα υπάρχει πολυδιάσπαση, γιατί θα υπάρχουν κοινότητες και τοπικά συμβούλια που θα είναι εκλεγμένα με συνδυασμούς που είναι εναντίον του δημάρχου. Είναι η πλήρης διάλυση.

Προσπαθώ να το τεκμηριώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εμάς δεν μας αρέσει να μιλάμε στον αέρα, ούτε να ανταλλάσσουμε τροπολογίες από τη μία μέρα στην άλλη και να παίζουμε με τους θεσμούς. Προσπαθώ να σας πείσω ότι αυτό που πάμε να ψηφίσουμε είναι ένα νομοθέτημα που διαλύει τα θεμέλια της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Έρχομαι τώρα στον ρόλο των περιφερειών. Στο Κίνημα Αλλαγής χαϊρόμαστε για τις περιφέρειες που θεσμοθετήσαμε και που είναι κεκτημένο της ελληνικής πολιτείας, γιατί πάλι μόνοι μας τις

ψηφίσαμε. Χαιρόμαστε που αυτή τη στιγμή οι περιφέρειες είναι μεγάλο κεκτημένο αυτής της χώρας και που η Ελλάδα δεν πηγαίνει σαν τον φτωχό συγγενή πια στα περιφερειακά fora της Ευρώπης.

Σήμερα, λοιπόν, οι ελληνικές περιφέρειες θα πρέπει να αναλάβουν με περισσότερες αναπτυξιακές αρμοδιότητες με λιγότερη γραφειοκρατία τον αναπτυξιακό τους ρόλο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ**)

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο, το οποίο αφορά το πόσο σφιχταγκαλιάζετε και πνίγετε αυτόν τον δημοκρατικό θεσμό.

Είναι όλοι οι δήμαρχοι κακοί; Γιατί κάπου εκεί στα ορεινά που καθόμαστε μαζί με άλλους συναδέλφους άκουγα τη συζήτηση «σιγά οι δήμαρχοι» κ.λπ.. Και ξέρω ότι υπάρχει όλη αυτή η ιστορία. «Βλαχοδήμαρχους» τους είπε ο Πρωθυπουργός. Κάπως έτσι.

Δεν λέω εγώ ότι η αυτοδιοίκηση, όπως και η κεντρική εξουσία, είναι άμωμη και άσπιλη. Πώς διασφαλίζουμε όμως; Στραγγαλίζοντας τους στους ελέγχους ή αφήνοντας δυνατότητα κανονιστικής διαχείρισης και πολλαπλών -αν θέλετε- μέσω ηλεκτρικών συστημάτων διαφάνειας, όπως είναι η «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» κ.λπ., έτσι ώστε οι πολίτες να καταλαβαίνουν και οι θεσμοί να μπορούν να επέμβουν;

Άρα οι διατάξεις που φέρνετε για τον επόπτη των ΟΤΑ -που θεσμοθετήσαμε εμείς- είναι διατάξεις που δυσκολεύουν. Γιατί δυσκολεύουν; Διότι, ο επόπτης των ΟΤΑ θα μπορεί ακόμα να εκδίδει εγκυκλίους. Ακούσατε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγκυκλίους! Πού ακούστηκε, λοιπόν, για τον έλεγχο νομιμότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης να εκδίδονται εγκύκλιοι; Καταλαβαίνετε; Διότι, «δεν συνεμορφώθη προς τας υποδείξεις». Κάποτε το έλεγαν δημοκρατικοί αυτό για καθεστώτα άλλα. Τώρα εσείς ζηλώσατε τη δόξαν των καθεστώτων αυτών! Εγκύκλιοι, λοιπόν, προς την αυτοδιοίκηση! Εκεί πάμε.

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να αναλώσω δύο, τρία λεπτά τουλάχιστον και για τις άλλες τροπολογίες, γιατί τις πρώτες τροπολογίες, της νύχτας, τις σχολίασα, νομίζω, επαρκώς.

Πάμε να δούμε άλλο ένα επιχείρημα σαλαμοποίησης που φέρνει αυτή η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Σας είχε πει η κ. Γεννηματά από αυτό εδώ το Βήμα -τότε που είχατε φέρει τον νόμο για την αναλογική και διαφωνούσαμε, γιατί θέλουμε αναλογικότερο σύστημα, όπως ισχύει και για την αυτοδιοίκηση- ότι θέλουμε αναλογικότερο σύστημα, αλλά όχι σύστημα μπάχαλο, χάος και ακυβερνησία, μη κυβερνησιμότητα. Αυτό υποστηρίζουμε και για την αυτοδιοίκηση.

Εδώ θέλω να σας θυμίσω ότι σας κάλεσα, κύριε Σκουρλέτη, και την τελευταία στιγμή στην επιτροπή να αποσύρετε αυτές τις διατάξεις. Ελάτε να συζητήσουμε τα κόμματα. Εγώ έκανα και μια πρόταση μάλιστα. Την έχουμε επεξεργαστεί στο Κίνημα Αλλαγής. Έχουμε δύο, τρεις εναλλακτικές ακόμα, που θα μπορούσαμε να είναι αναλογικότερες. Γιατί όπως σας είπα, εμείς δεν λέμε ότι τα δικά μας, ό,τι νομοθετούμε, δεν το αλλάζουμε. Να το κάνουμε αναλογικότερο το σύστημα των αυτοδιοικητικών εκλογών. Όμως, εσείς δεν θέλατε, γιατί αυτή ακριβώς είναι η τακτική σας. Στις περιφέρειες κάνετε το ίδιο. Φέρνετε μεμονωμένα την κατάτμηση των μεγάλων περιφερειών, όπου πάρα πολλές δυνάμεις εδώ στο Κοινοβούλιο σας έχουμε πει ευθαρσώς ότι συμφωνούμε. Εμείς, τουλάχιστον, το έχουμε πει και το έχουμε ξεκαθαρίσει.

Και, βεβαίως, φέρνετε την επιτροπή για την ψήφο των Ελλήνων του εσωτερικού, η οποία λέει ότι σε πέντε μήνες θα κάνει τη δουλειά της. Και πώς μπορώ εγώ να εμπιστευτώ την επιτροπή ενός Υπουργείου, τη στιγμή που στο ίδιο Υπουργείο ο Υπουργός και όλο το επιτελείο του έχει επί μήνες εκπονήσει πρόγραμμα, νομοσχέδιο -που πάμε να το ψηφίσουμε τώρα -τρομάρα σας!- και τελευταία στιγμή δεκαεπτά συμπολιτευόμενοι Βουλευτές τού αλλάζουν τα φώτα; Του αλλάζουν τα φώτα, γιατί περί αυτού πρόκειται! Τι θα πούμε, λοιπόν, εμείς στον κόσμο να μας πιστέψει τώρα; Να το ψηφίσουμε με καλή θέληση ότι θα γίνει μια επιτροπή για την ψήφο των Ελλήνων εκλογών. Πώς είμαστε σίγουροι ότι θα

το κάνετε;

Εμείς είχαμε και έτοιμη ρύθμιση να σας προτείνουμε. Υπάρχουν και παλιότερες προτάσεις νόμου από άλλα κόμματα, από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Δεν χρειάζεται να πάρετε τη δική μας ή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Όμως, είναι εύκολο το νομοθετείν σε αυτό το θέμα. Γιατί δεν το κάνετε; Τι φοβάστε; Γιατί δεν σας βολεύει. Γιατί κυρίως νομοθετείτε, πολιτεύεστε και πράττετε κατά πώς, μικροκομματικά, σας βολεύει πάντα.

Ξεκαθαρίζω, λοιπόν, ότι εμείς ως Δημοκρατική Συμπαράταξη και Κίνημα Αλλαγής θα ψηφίσουμε την κατάτμηση, για την οποία συμφωνούμε, γιατί θα ήταν προσχηματικό να πούμε ότι καταψηφίζουμε, παρ' ό,τι συμφωνούμε. Από την άλλη, όμως, θα δούμε με πολύ σκεπτικισμό και τη δεύτερη ρύθμιση. Επιφυλάσσομαι για τη διαδικασία της Ολομέλειας.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να σας πω ότι μπορεί και να προλάβετε να κάνετε τις εκλογές με αυτόν τον νόμο, αλλά ένα θνησιγενή νόμο -μη γελιέστε- έναν νόμο χωρίς ουσία, έναν νόμο καταστροφικό θα τον αλλάξει ο ελληνικός λαός. Οι δυνάμεις της αυτοδιοίκησης, οι δυνάμεις της δημοκρατίας, οι δυνάμεις της προόδου θα αλλάξουν αυτόν τον νόμο, τον οποίον φέρνετε και θα ψηφίσετε όλοι αύριο.

Εμείς, ως Δημοκρατική Συμπαράταξη, καταψηφίζουμε με έντονο τρόπο και τον νόμο και τα περισσότερα άρθρα του!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε.

Καλώ στο Βήμα τον ειδικό αγορητή της Χρυσής Αυγής κ. Γεώργιο Γερμενή για δεκαπέντε λεπτά.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΜΕΝΗΣ:** Κατ' αρχάς να σας πούμε ότι τους Έλληνες πολίτες δεν τους ενδιαφέρει καθόλου το σημερινό νομοσχέδιο. Ποσώς ενδιαφέρει τον Έλληνα πώς εκλέγονται οι τριακόσιοι εδώ μέσα ή πώς εκλέγονται οι περιφερειάρχες ή οι δήμαρχοι. Ο Έλληνας είναι βουτηγμένος και χαμένος στην καθημερινότητά του και το μόνο που σκέφτεται είναι το πώς θα πάει ένα κομμάτι ψωμί στο σπίτι του και πώς θα επιβιώσει αυτός και η οικογένειά του μέσα σε αυτόν τον κυκεώνα της βαριάς λιτότητας, της μείωσης μισθών και συντάξεων που βιώνει καθημερινά, με ένα τεράστιο άγχος για το τι μπορεί να του ξημερώσει αύριο.

Στο σημερινό νομοσχέδιο, που είναι το τελευταίο της περιόδου πριν την έναρξη των Θερμών Τμημάτων, πιστεύουμε ότι θα έπρεπε να δοθεί περισσότερος χρόνος σχετικά με την ανάπτυξή του, αφού έχετε το θράσος και το ονομάζετε «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» με σκοπό να ακολουθήσει και «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ ΙΙ», «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ ΙΙΙ» και πάει λέγοντας.

Ακόμα δεν είστε έτοιμοι να φέρετε ένα νομοσχέδιο που θα κάνει αναδιάρθρωση στην τοπική αυτοδιοίκηση, αφού είναι ένα απλό copy-paste μετά τη διάλυση της τοπικής αυτοδιοίκησης που είχε φέρει παλιότερα το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία με τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ» και τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Μια συνέχεια, λοιπόν, είναι ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι».

Εμείς, δηλαδή, στην άποψη που είχαμε και στις επιτροπές ότι η αντίδραση από τους φορείς, που καλέσαμε στην επιτροπή, ήταν μεγάλη. Τους ακούσαμε τους δημάρχους. Παρά το ότι ευαγγελίζεστε πως είναι μεγάλο το μεταρρυθμιστικό έργο που θα φέρει ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ», σας διακατέχει μια τεράστια προχειρότητα. Ήδη έχετε φέρει ένα σωρό τροπολογίες για να ενισχύσετε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Ας δούμε, όμως, τα πράγματα με τη σειρά. Η απλή διαφοροποίηση των δήμων με την κατηγοριοποίησή τους δεν λύνει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν εδώ και χρόνια οι ΟΤΑ, ούτε διδονται κατευθυντήριες γραμμές για το πώς θα χρησιμοποιηθεί αυτή η διαφοροποίηση, πώς θα ενισχυθούν οι αδικημένοι έως τώρα δήμοι, πώς θα αρθούν οι ανισότητες και το καθεστώς απομόνωσης πολλών εξ αυτών.

Τα επίπεδα διακυβέρνησης παραμένουν ίδια: κράτος, περιφέρειες, δήμοι. Το ισχύον πλειοψηφικό σύστημα ήταν προφανώς άδικο, αφού μια μειοψηφία της τάξης του 25% την πρώτη Κυριακή μετατρεπόταν σε πλειοψηφία τη δεύτερη Κυριακή με μόλις το 60% των εδρών, οδηγώντας σε αναντιστοιχία την κοινωνική βούληση με τη θεσμική εκπροσώπηση της. Όμως, ο τρόπος με τον οποίον εσείς εφαρμόζετε την απλή αναλογική, δεν

είναι απλός, δεν είναι διαφανής, δεν είναι αντιπροσωπευτικός σε σύνθεση των δημοτικών και περιφερειακών αρχών.

Οι δήμαρχοι και αντίστοιχα οι περιφερειάρχες θα πρέπει να αναζητούν συναινέσεις και συνεργασίες προκειμένου να εξασφαλίζουν την πλειοψηφία για οποιοδήποτε ζήτημα, ενώ θα έχουν το δικαίωμα να ορίζουν αντιδημάρχους και αντιπεριφερειάρχες από τις παρατάξεις της αντιπολίτευσης. Κατ' αυτόν τον τρόπο αναπτύσσονται πελατειακές σχέσεις, συντελούνται διαλυτικές συναλλαγές και υποκρύπτεται ο κίνδυνος ενός σιωπηλού, στην καλύτερη περίπτωση, εκβιασμού.

Άλλωστε είναι γνωστό ότι επιθυμείτε να επιβάλλετε την παρουσία σας και να είστε ρυθμιστές της πολιτικής σκηνής σε τοπικό, εθνικό επίπεδο, με κάθε κόστος, χωρίς να λαμβάνετε υπ' όψιν τις συνέπειες που μια τέτοια επιλογή έχει για τους πολίτες και για τους δημότες.

Αντιλαμβάνεστε τι θα γίνεται μέσα στα δημοτικά ή περιφερειακά συμβούλια, τι πρόβλημα θα δημιουργηθεί για την έγκριση οποιουδήποτε έργου; Δεν θα μπορεί να ψηφιστεί ο προϋπολογισμός, το τεχνικό πρόγραμμα, δεν θα μπορεί να εφαρμοστεί ο προγραμματικός σχεδιασμός, θα δημιουργούνται μειοψηφικές πλειοψηφίες και θα αποδυναμωθεί έτι περαιτέρω ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ορίζετε νέες λειτουργικές επιτροπές και όργανα ελέγχου. Μα, υπάρχουν ήδη αρκετές επιτροπές παρακολούθησης και αξιολόγησης, όπως και ελεγκτικοί μηχανισμοί, οι οποίοι, δυστυχώς, δεν διασφάλισαν την απόρριψη λειτουργία των ΟΤΑ, ούτε και προστάτευσαν το δημόσιο συμφέρον. Πάρτι εκατομμυρίων γίνονταν σε ορισμένους δήμους και περιφέρειες από κονδύλια, τα οποία δεν διοχετεύτηκαν στους κατάλληλους τομείς και μετατράπηκαν κάποιου οργανισμού σε κέντρα διαφθοράς και διασπάθισης δημοσίου χρήματος. Και όλα αυτά στις πλάτες του ελληνικού λαού.

Αντί, λοιπόν, να αναβαθμιστεί ο ρόλος της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, τον οδηγείτε στα τάρταρα. Ενισχύετε ή, καλύτερα, καλλιεργείτε τις συνθήκες αδιαφάνειας και η μεταρρύθμιση μετατρέπεται σε απορρύθμιση.

Θα αναφερθώ στο άρθρο 79 -που μας αφορά- σχετικά με το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων, σύμφωνα με το οποίο γίνονται ρυθμίσεις για την ενίσχυση της ένταξης των προσφύγων στις τοπικές κοινωνίες. Σε κάθε δήμο, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, συγκροτείται και λειτουργεί το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων, που θα αποτελείται από πέντε έως έντεκα μέλη οριζόμενα από το δημοτικό συμβούλιο. Ως μέλη ορίζονται δημοτικοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι οργανώσεων των αλληλέγγυων και των ΜΚΟ, που δραστηριοποιούνται, και εκπρόσωποι που επιλέγονται από τους μετανάστες και πρόσφυγες που κατοικούν μόνιμα στον δήμο. Ο τρόπος επιλογής και η κατανομή θα ρυθμιστούν με μεταγενέστερη απόφαση των αρμόδιων Υπουργών. Εδώ βλέπουμε αυτό που λέγαμε προηγουμένως ότι νομοθετείτε τελείως πρόχειρα για τόσο σοβαρά θέματα.

Ενδιαφέρον θα έχει να μάθουμε τα κριτήρια επιλογής. Με ποια κριτήρια θα επιλέξετε την καλύτερη ΜΚΟ για εσάς; Ποια είναι αυτή τη στιγμή πιο κοντά στα δικά σας συμφέροντα; Και όταν μιλάτε για τους εκπροσώπους των μεταναστών και των προσφύγων, εννοείτε αυτούς που εκλέγονται με τις γνωστές τους δημοκρατικές διαδικασίες, αυτούς που κλέβουν, μαχαιρώνουν, βάζουν φωτιές, απειλούν, βιάζουν, αυτοί που είναι ριζοσπαστικοποιημένοι. Πώς θα γίνεται ο διαχωρισμός αυτών των ανθρώπων, όταν έχουν και τις δικές τους εσωτερικές διαδικασίες και διαδικασίες; Μήπως δεν σας αφορούν αυτά; Μήπως προτιμάτε να περιλάβετε τους δικηγόρους που τους εκπροσωπούν από τις γνωστές αλληλέγγυες ΜΚΟ;

Πρόκειται ξεκάθαρα για την πρώτη κίνηση για χορήγηση πολιτικών δικαιωμάτων σε παράνομους μετανάστες και πρόσφυγες. Στη συνέχεια, δεν μένει παρά να δοθεί και το δικαίωμα ψήφου, που στην ουσία θα αλλοιώσει το εκλογικό αποτέλεσμα.

Συνεχίζω με τα άρθρα 133 – 151, όπου προβλέπεται ο θεσμός του δημοτικού και περιφερειακού δημοψηφίσματος. Όπως ανέφερα και στην πρώτη συνεδρίαση, τα τοπικά δημοψηφίσματα είχαν ήδη προβλεφθεί από το 2006, αλλά εκκρεμούσε η έκδοση του σχετικού προεδρικού διατάγματος. Αλήθεια, γιατί δεν εκδί-

δατε το προεδρικό διάταγμα αντί να νομοθετήσετε ξανά;

Η απάντηση είναι απλή. Διευρύνετε -δημοκρατικά πάντα!- τις εξαιρέσεις για τη διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος. Δηλαδή, όπως είπαμε, δημοψήφισμα δεν μπορεί να διενεργείται για ζητήματα που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια, την εξωτερική ή μεταναστευτική πολιτική, την ερμηνεία και εφαρμογή διεθνών συνθηκών, την ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης και λατρείας ή τη θεσμική οργάνωση όλων των γνωστών θρησκειών, τη δημοσιονομική διαχείριση των ΟΤΑ, την επιβολή τελών και τη διοικητική διαίρεση της χώρας.

Οπότε, πείτε μας, για ποιον λόγο θα πρέπει να γίνονται τα τοπικά δημοψηφίσματα; Είπαμε, δεν μπορούν να γίνονται για τα hotspot, για τα αποτεφρωτήρια, για τα τζαμιά, για την προστασία των τοπικών προϊόντων. Θα μπορούν να γίνονται για τη χωροθέτηση των ΧΥΤΑ, για τα διόδια, για βασικές υποδομές, για επενδύσεις με περιβαλλοντολογικό αντίκτυπο;

Είναι πολλά τα ερωτήματα, αλλά πολύ φοβάμαι ότι δεν έχετε απαντήσεις να δώσετε. Σίγουρα, πάντως, με τόσες εξαιρέσεις, δεν ενισχύετε τον θεμελιακό πυλώνα της άμεσης δημοκρατίας και τον εκδημοκρατισμό του μοντέλου της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η θέση μας είναι εξίσου σαφής. Η Χρυσή Αυγή λέει, οι Έλληνες να αποφασίζουν για τα μείζονα εθνικά και κοινωνικά ζητήματα και ο λαός να είναι ο πραγματικός κυρίαρχος κι όχι να καλείται στις κάλπες μόνο κάθε τέσσερα χρόνια για να απαντήσει σε ένα εικονικό δίλημμα.

Ας δούμε τώρα το άρθρο 248, που περιέχει τις διατάξεις που ρυθμίζουν το λειτουργικό και διαδικαστικό καθεστώς, κατά το οποίο επιχειρεί η συγκυβέρνηση να διενεργείται πλέον η απονομή ιθαγένειας και πολιτογράφησης με απώτερο στόχο την αλλοίωση της εθνολογικής σύστασης της Ελλάδας.

Επιθυμείτε να δώσετε ελληνική ιθαγένεια σε αναρίθμητους αλλογενείς και την πολιτογράφηση αυτών, προκειμένου να αποτελέσουν τους νέους ψηφοφόρους σας, τους νέους δημόσιους υπαλλήλους και, εν τέλει, τους νέους πολίτες αυτής της χώρας.

Θα επαναλάβω, αυτό που είπα και στην επιτροπή: Διαφορετικό πράγμα είναι η ιθαγένεια και διαφορετικό η υπηκοότητα. Θα πρέπει να πείτε στις υπηρεσίες σας και εκείνους που τις διευθύνουν, αν δεν είναι εμμονικοί αριστεροί, όπως είστε εσείς, ότι δεν νοείται απονομή ιθαγένειας, όπως λέει η επικεφαλίδα του άρθρου 248, διότι η ιθαγένεια ούτε απονέμεται ούτε χαρίζεται. Την ιθαγένεια ή την έχει κάποιος με τη γέννησή του είτε όχι. Αυτό που επιμένετε να κάνετε με τις προδοτικές πολιτικές σας δεν είναι απονομή ιθαγένειας σε λαθρομετανάστες αλλά αθρόες πολιτογραφήσεις. Με άλλα λόγια, τους καθιστάτε πολίτες της χώρας με ελληνικές ταυτότητες, αλλά δεν τους καθιστάτε Έλληνες, γιατί δεν μπορείτε.

Ο λόγος για τον οποίο αναγκάζεστε να επαναφέρετε τις προηγούμενες ρυθμίσεις στη συγκέντρωση των υπηρεσιών πολιτογράφησης στο Υπουργείο Εσωτερικών είναι για να ελέγχετε άμεσα το σύνολο των αποφάσεων, που δεν μπορείτε να το πράξετε στην αυτοδιοίκηση.

Οι τοπικές κοινωνίες γνωρίζουν καλύτερα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κάθε γεωγραφική περιφέρεια της επικράτειας με τη λαθρομετανάστευση και την επιβάρυνση από τη συσσώρευση αλλοδαπών. Και δεν σας είναι εύκολο να αντιμετωπιστεί όταν απορρίπτονται αιτήσεις για πολιτογράφηση.

Με τον τρόπο αυτό συγκεντρώνετε όλες τις υπηρεσίες στο κέντρο, προκειμένου να ελέγχετε πλήρως τις αποφάσεις, να δίνετε πολιτική κατεύθυνση στις επιλογές της διοίκησης και να οδηγείτε τις αποφάσεις, που διαφορετικά θα ήταν αρνητικές για εσάς σε επίπεδο περιφέρειας.

Η πλήρης αναδιάρθρωση των υπηρεσιών πολιτογράφησης σε ολόκληρη τη χώρα και, μάλιστα, με τέτοιον εσπευσμένο και πρόχειρο τρόπο, αποδεικνύει ότι σχεδιάζετε από τώρα το πολιτικό σας μέλλον, προσπαθώντας να νοθεύσετε τη λαϊκή εντολή μέσω αθρόων πολιτογραφήσεων, τις οποίες, πλέον, κατευθύνετε κεντρικά από το Μαξίμου στο Υπουργείο Εσωτερικών και μετά στην κάλπη.

Η βία, παράνομη και αντισυνταγματική αλλοίωση των πληθυσμιακών δεδομένων της χώρας, που αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα υπογεννητικότητας, για την οποία δεν κάνετε απο-

λύτως τίποτα, βρίσκει σε εσάς, τους πρόθυμους εκτελεστές των εντολών της παγκοσμιοποίησης, τον απόλυτο εκφραστή.

Η αποδιάρθρωση των υπηρεσιών που εντάχθηκαν στα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης, μέσω του απαράδεκτου άρθρου που εισηγείστε, έχει, όπως είπαμε, συγκεκριμένη στόχευση. Αυτός είναι ο λόγος που, προφανώς, θα καταψηφίσουμε τη διάταξη.

Κλείνοντας, θέλω να αναφερθώ σε ένα θέμα που είναι πρώτη είδηση σε όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και πλέον έχει επεκταθεί και στα ξένα κέντρα της δημοσιογραφίας. Μιλώ για το σημερινό δημοσίευμα της «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ», σχετικά με τη διπλωματική κρίση και τις απελάσεις διπλωματών που έκανε η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ με Πρωθυπουργό τον Τσίπρα.

Η Χρυσή Αυγή, με τον Βουλευτή της Ιωάννη Λαγό, κατέθεσε σήμερα μία ερώτηση και ζητάει να μάθει, επακριβώς, τι συνέβη για ένα τόσο μεγάλο εθνικό ζήτημα. Από πού κι ως πού η Ελλάδα απέλασε δύο διπλωμάτες και απαγόρευσε σε άλλους δύο Ρώσους αξιωματικούς να εισέλθουν σε ελληνικό έδαφος; Ποια συμφέροντα εξυπηρετεί το ελληνικό κράτος; Σίγουρα αυτά τα συμφέροντα δεν εξυπηρετούν τον ελληνικό λαό αλλά κάποιους τρίτους.

Καλούμε σήμερα κιόλας τον Έλληνα Πρωθυπουργό, τον Αλέξη Τσίπρα, να έρθει εδώ στην Ολομέλεια και να πάρει θέση για ένα τόσο σοβαρό θέμα, όπως η απέλαση των δύο Ρώσων διπλωματών και η απαγόρευση της εισόδου στην Ελλάδα σε άλλους δύο κάτω από τη σκιά της σημερινής συνεδρίασης του ΝΑΤΟ, όπου θα καλέσουν για πρώτη φορά τα Σκόπια να πάρουν μέρος και να γίνουν μέλος υπό το όνομα Βόρεια Μακεδονία. Αυτό από μόνο του γεννάει πολλά ερωτήματα, για την ώρα και τη θέση που έγινε αυτό το επικίνδυνο παιχνίδι στις πλάτες του Έλληνα πολίτη, για να μπλέξει η Ελλάδα γύρω από έναν τεράστιο κυκεώνα.

Τη στιγμή που οι Έλληνες ζητάνε να υπάρχει μια βοήθεια από οποιονδήποτε εξωτερικό παράγοντα είτε λέγεται Ρωσία είτε λέγεται Αμερική είτε οποιοδήποτε άλλο κράτος, τη στιγμή που εμείς δεν θέλουμε να δημιουργούμε εχθρούς αλλά συμπαρασάτες στα δύσκολα χρόνια του μνημονίου, εσείς δημιουργείτε έχθρες.

Σας καλούμε να πάρετε θέση εδώ στο ελληνικό Κοινοβούλιο και να μας εξηγήσετε κάτω από ποιες συνθήκες έγιναν αυτές οι απελάσεις και να μάθουμε ξεκάθαρα και τον λόγο.

Δεν μπορείτε να κλείνετε συμφωνίες με τα Σκόπια, να ονομάζετε κρατίδια που μόλις χθες δημιουργήθηκαν, με ονόματα χιλιάδων χρόνων που ήταν η Ελλάδα, όπως αυτό της Βόρειας Μακεδονίας.

Σήμερα μάλιστα υπάρχει δημοσίευμα, το οποίο αναφέρεται σε εμπορικές συναλλαγές με την Αλβανία και αναφέρεται σε αλλαγές συνόρων. Το τονίζω αυτό, υπάρχει δημοσίευμα που μιλάει για συμφωνία Ελλάδας - Αλβανίας και αλλαγή συνόρων. Καλούμε τον Έλληνα Πρωθυπουργό σήμερα κιόλας να πάρει θέση σε αυτό το ζήτημα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο εισηγητή, που είναι ο κ. Συντυχάκης από το Κομμουνιστικό Κόμμα, έχουμε μία τροπολογία από τον Υφυπουργό Πολιτισμού, τον κ. Κωνσταντίνο Στρατή. Τον παρακαλώ να αναπτύξει για λίγο την τροπολογία.

Έχετε τον λόγο, κύριε Υφυπουργέ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΡΑΤΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού):** Καλησπέρα στην Ολομέλεια.

Τα αρχαιολογικά έργα, δηλαδή τα έργα που έχουν να κάνουν με την πολιτιστική κληρονομιά εν γένει, εντάσσονται στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού. Αυτό σημαίνει ότι εκτελούνται από το Υπουργείο Πολιτισμού από εξειδικευμένο προσωπικό, κυρίως με το σύστημα της αυτεπιστασίας, έργα αποκατάστασης, ανάδειξης και διαμόρφωσης αρχαιολογικών χώρων κ.λπ..

Πολλά τέτοια έργα εκτελούνται με χρηματοδότηση που προέρχεται από τις περιφέρειες μέσω προγραμματικών συμβάσεων πολιτιστικής ανάπτυξης. Τι σημαίνει αυτό; Τα έργα εκτελούνται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου, η χρηματοδότηση προέρχε-

ται από τις περιφέρειες.

Στο πλαίσιο αυτό έχει διαπιστωθεί ότι υπάρχει ένα τεχνικό ζήτημα, που σε πολλές περιπτώσεις καθιστά δυσχερή τη μεταφορά πόρων από τις περιφέρειες στο Υπουργείο Πολιτισμού. Εισηγούμεστε, λοιπόν, μια τροπολογία, η οποία περιγράφει μια σαφή και διάφανη διαδικασία για τη μεταφορά πόρων από τον προϋπολογισμό των περιφερειών στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού για να εκτελούνται αρχαιολογικά έργα από τις υπηρεσίες του Υπουργείου, κυρίως, με το σύστημα της αυτεπιστασίας.

Εντάσσεται, λοιπόν, αυτό στο πλαίσιο της ευρύτερης πολιτικής της Κυβέρνησης για κινητοποίηση πόρων που σήμερα λιμνάζουν, για την υλοποίηση σημαντικών έργων στον τομέα πολιτισμού, που μπορούν να φέρουν ανάπτυξη με βιωσιμότητα και αειφορία.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε και εμείς, κύριε Υπουργέ.

Επίσης υπάρχουν δύο τροπολογίες, που θα αναπτυχθούν από τον Υφυπουργό Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Αθανάσιο Ηλιόπουλο.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι δύο τροπολογίες, η 1683/72 και η 1680/69.

Η τροπολογία 1683/72 αναφέρεται στη συνεργασία του ΣΔΟΕ με την Επιθεώρηση Εργασίας για τα πρόστιμα. Υπήρχε ήδη μια διάταξη όπου μπορούν οι επιθεωρητές του ΣΔΟΕ να βεβαιώνουν και αυτοί αδήλωτη εργασία και να μεταβιβάζεται στην Επιθεώρηση Εργασίας για να προχωράει η διαδικασία. Ήταν μια διάταξη που προέκυψε μέσα από το πιλοτικό πρόγραμμα συνεργασίας των τεσσάρων ελεγκτικών μηχανισμών. Η συγκεκριμένη διάταξη απλά κάνει κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις, για να μπορεί να είναι πιο εύκολη η επικοινωνία ανάμεσα στις δύο υπηρεσίες. Υπάρχει.

Η δεύτερη τροπολογία 1680/69 ορίζει τον ΟΑΕΔ ως το ελληνικό σημείο, που συμμετέχει στο ευρωπαϊκό γραφείο συντονισμού του δικτύου ευρωπαϊκών υπηρεσιών απασχόλησης του EURES. Ήταν τυπική υποχρέωση να ορίσει έναν δημόσιο οργανισμό ως το σημείο αναφοράς αυτού του ευρωπαϊκού δικτύου. Αυτός ο οργανισμός και βάσει της λειτουργίας έπρεπε να είναι ο ΟΑΕΔ και ορίζεται ο ΟΑΕΔ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε και εμείς.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης για δεκαπέντε λεπτά.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι, με το παρόν σχέδιο νόμου η Κυβέρνηση υλοποιεί μία επιπλέον δέσμευση του τρίτου μνημονίου, δίνοντας τη σκυτάλη από τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» στον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ Ι», εγκαινιάζοντας έναν νέο γύρο αντιδραστικών αναδιαρθρώσεων στην τοπική διοίκηση. Οι αλλαγές αυτές δεν αφορούν τις ανάγκες των λαϊκών νοικοκυριών αλλά τις ανάγκες του κεφαλαίου για ανάκαμψη των κερδών και τόνωση της ανταγωνιστικότητας. Και δεν θα μπορούσε να είναι αλλιώς, αφού η τοπική διοίκηση είναι προέκταση του αστικού κράτους.

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ δεν απορρίπτει τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Το αντίθετο μάλιστα, τον παινεύει και τον αναγνωρίζει ως πρόγραμμα που έβαλε τις βάσεις για μελλοντικές θεσμικές υποδοχές. Το κράτος, δηλαδή, έχει συνέχεια και επίσης η αντιλαϊκότητά του είναι δεδομένη.

Η αιτιολογική έκθεση αναφέρει: «Κάθε μεταρρυθμιστική προσπάθεια αναπτύσσεται στο έδαφος της δεδομένης θεσμικής πραγματικότητας, μεριμνά για τη διασφάλιση της θεσμικής συνέχειας και συνείδησης της παρούσας οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής συγκυρίας». Είναι το κράτος-στρατηγείο που θα χάρασσει πολιτική και η τοπική διοίκηση σε όλες τις βαθμίδες θα είναι ο εντολοδόχος που θα την εκτελεί. Αυτός είναι ο άξονας πάνω στον οποίο κινούνται οι κυβερνητικοί σχεδιασμοί για την

αναδιάρθρωση της διοικητικής δομής της χώρας με τις εντολές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του μεγάλου κεφαλαίου.

Κυρίες και κύριοι, οι αλλαγές που έγιναν στο παρελθόν δεν έφεραν ανάπτυξη προς όφελος του λαού. Δεν αναίρεσαν τις οικονομικές περιφερειακές ανισομετρίες και πολύ περισσότερο τη συγκέντρωση του πλούτου σε λίγα χέρια σε βάρος της λαϊκής πλειοψηφίας. Όλες οι μεταρρυθμίσεις στη διοικητική δομή μέχρι σήμερα συνεισέφεραν στην δημοσιονομική πειθαρχία, στη διεύρυνση της φορολογητέας, στην εμπορευματοποίηση υπηρεσιών και αγαθών, στην ανατροπή των εργασιακών σχέσεων και δικαιωμάτων.

Δεν είναι τυχαίο ότι αυτές οι μεταρρυθμίσεις στηρίχτηκαν από το σύνολο του αστικού πολιτικού προσωπικού και τα θεσμικά όργανα της τοπικής διοίκησης, της ΚΕΔΕ, της ΕΝΠΕ, η σύνθεση των οποίων κατά κύριον λόγο προέρχονταν από τη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ, ενώ σε πολύ μεγάλο βαθμό συνέβαλλαν και στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας δικαιώθηκε όταν έλεγε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των τοπικών προβλημάτων είναι απόρροια της κεντρικής πολιτικής γραμμής, ότι είναι αδύνατον να υπάρχει τοπική ευημερία, φιλολαϊκές τοπικές νησίδες, άμβλυση των τοπικών και περιφερειακών ανισοτήτων όσο υπάρχει η βαρβαρή και αντιλαϊκή κεντρική πολιτική.

Τα τοπικά όργανα και οι εκλεγμένοι των αστικών κομμάτων που τα στελεχώνουν, προώθησαν διαχρονικά την επιχειρηματικότητα, τη διασύνδεση με τις επιχειρήσεις, τη διεύρυνση της ανταπόδοσης στο όνομα, παραπλανητικά, της οικονομικής αυτοτέλει των δήμων. Στήριξαν τους ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, αποδέχτηκαν το οικονομικό παρατηρητήριο στο όνομα νοικοκυρέματος, κάνουν πράξη τη συρρίκνωση κρίσιμων κοινωνικών υπηρεσιών, το τσάκισμα εργασιακών σχέσεων και δικαιωμάτων, προβάλλοντάς τα προκλητικά ως εξορθολογισμό και μείωση των περιττών δαπανών λόγω κρίσης.

Μετέτρεψαν τους δήμους σε φοροεισπρακτικό μηχανισμό κλοπής του λαϊκού εισοδήματος, φόβητρο των φτωχών λαϊκών στρωμάτων που αδυνατούν να πληρώσουν τέλη, φόρους για απορρίμματα, ηλεκτροφωτισμό, νερό, τροφεία στους παιδικούς σταθμούς κ.α.

Υλοποιούν κατά γράμμα την εφαρμογή του συστήματος των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών για χρέη από 500 ευρώ και άνω. Κατάσχουν το βίος, το σπίτι τους, ακόμα και εξοπλισμό του σπιτιού τους. Είναι τα τσακισμένα λαϊκά νοικοκυριά, που ενώ κρέμονται για να επιβιώσουν στο φτωχοκομείο του κράτους, το ΚΕΑ, και στα λεγόμενα δίκτυα φτώχειας, κράτος και δήμοι τα βγάζουν στη σέντρα των ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

Μέσα σε αυτόν τον ορυμαγδό και την υποταγή υπάρχουν φωτεινές εξαιρέσεις αγωνιστικής στάσης δημάρχων, που αντιστέκονται σθεναρά στη δαμόκλεια σπάθη της Κυβέρνησης, οι οποίοι στηρίζουν την αγωνιστική πρωτοβουλία του Δήμου Πάτρας ενάντια στις δεσμεύσεις για τους πλειστηριασμούς για χρέη στους δήμους.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, ανταποκρινόμενο στο κάλεσμα αυτό, κατέθεσε χτες την τροπολογία με γενικό αριθμό 1670 και ειδικό 61, που περιλαμβάνει το αίτημα δεκάδων δήμων για διαγραφή χρεών προς τους δήμους και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων, καθώς επίσης και προστασίας από ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς. Αφορά απόρους, τα άτομα με αναπηρίες, τους πολύτεκνους, τους τρίτεκνους, τις μονογονεϊκές οικογένειες και τους μακροχρόνια ανέργους.

Ιδού, λοιπόν, η Ρόδος ιδού και το πήδημα για όλα τα κόμματα, να δούμε τι στάση κρατούν, την ίδια στιγμή που ξιφουλκούν ο ένας τον άλλο για το ποιος είναι πιο προοδευτικός και ποιος εκπροσωπεί περισσότερο και δημοκρατικότερα την τοπική αυτοδιοίκηση.

Κυρίες και κύριοι, με τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ Ι» στήνεται εκ νέου σκληρό αποπροσανατολισμού του λαού σε συνθήκες διευρυμένης ανεργίας και γενικευμένης ανασφάλειας, που κλιμακώνεται και προσαρμόζεται στις ανάγκες της νέας φάσης του κύκλου της καπιταλιστικής ανάπτυξης, της αναμόρφωσης του πολιτικού συστήματος. Εξελίξεις που διαδραματίζονται κάτω από την επίδραση των ιμπεριαλιστικών αντιθέσεων και ανταγωνισμών, δυσκολιών

και αντιφάσεων που παρουσιάζει η καπιταλιστική ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη χώρα μας αλλά και των ξεχωριστών επιδιώξεων ανάμεσα στο δίπολο ΣΥΡΙΖΑ και Νέας Δημοκρατίας και τον συμπληρωματικό ρόλο του Κινήματος Αλλαγής.

Οι λεονταρισμοί και οι σικέ αντιπαραθέσεις του ΣΥΡΙΖΑ με τη Νέα Δημοκρατία, της Κυβέρνησης με την ΚΕΔΕ και την ΕΝΠΕ γύρω από το εκλογικό σύστημα και κάποια άλλα δευτερεύοντα ζητήματα, είναι ένα ακόμα επεισόδιο αποπροσανατολισμού μια αντιπαραθεση περί όνου σκιάς. Μαρτυρά ότι δεν υπάρχει άλλο ουσιαστικό σημείο αντιπαραθέσεων.

Η εισαγωγή της απλής αναλογικής άλλες αλλαγές όπως για αντιδημάρχους στην οικονομική επιτροπή και την επιτροπή ποιότητας ζωής, αλλά και ρυθμίσεις όπως για την επιτροπή διαβούλευσης, τους διαμεσολαβητές, τα δημοψηφίσματα, τις κοινότητες κάτω των τριακοσίων κατοίκων με ενιαίο ψηφοδέλτιο με κύριο χαρακτηριστικό τις ευρύτερες συνθέσεις στοχεύουν, μέσα σε ένα δημοκρατικοφανές πλαίσιο, στη χειραγώγηση και ενσωμάτωση της λαϊκής δυσαρέσκειας, να καταστεί ο λαός συνένοχος και συναποφασιστής στα αντιλαϊκά μέτρα.

Να, λοιπόν, γιατί η Κυβέρνηση με τη διάταξη για την απλή αναλογική πέρα από την αναλογικότητα που προβάλλει ως βασικό πλεονέκτημα, εισάγει, όπως λέει, μια διαφορετική λογική συνθέσεων και συνεργασιών. Καλλιεργείται μια κουλτούρα αναζήτησης προγραμματικών συγκλίσεων, όπως λέει. Προβάλλει την αρχή της εγγύτητας και επικουρικότητας, τη δημοκρατική λαϊκή συμμετοχή σε αποφάσεις.

Όχι πρόκειται για εξαπάτηση, γιατί ακριβώς θέλει τον λαό όχι μόνο αποδέκτη της πολιτικής της αλλά συμμετοχο στο έγκλημα που ξετυλίγεται εναντίον του.

Για το εκλογικό σύστημα της απλής αναλογικής, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας δηλώνει τη στήριξη του μόνο στα δύο άρθρα που αφορούν την εκλογή δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων στη βάση και μόνο της ισοτιμίας της ψήφου, έχοντας καθαρό ταυτόχρονα ότι οι τοπικοί και οι περιφερειακοί θεσμοί του αστικού κράτους, ανεξάρτητα από συσχετισμούς, είναι μηχανισμοί που υλοποιούν κατά γράμμα την κεντρική αντιλαϊκή πολιτική.

Στη συζήτηση των ημερών στη φάση της διαβούλευσης αλλά και η συμφωνία στο πλαίσιο που διαμορφώθηκε στην αρμόδια επιτροπή που είχε συστήσει το Υπουργείο Εσωτερικών για την αναθεώρηση του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», όπως την είχε ονομάσει η Κυβέρνηση το 2006, διαπιστώθηκε η επί της ουσίας συναίνεση του ΣΥΡΙΖΑ με τη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ στην πορεία -Κίνηση Αλλαγής τώρα- και της Κυβέρνησης με την ΚΕΔΕ και την ΕΝΠΕ στο παρόν σχέδιο νόμου με επίκεντρο τη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια της τοπικής διοίκησης, την επιχειρηματικότητα και ανταποδοτικότητα στη λειτουργία της, που αποτελούν την πεμπτούσια του σχεδίου νόμου.

Η δε κρατική χρηματοδότηση είναι φανερό ότι σε όλη αυτή την ιστορία θα έχει χαρακτήρα εξισορροπητικό, που απλά θα συνεπικουρεί την επιχειρηματικότητα και τη φοροεισπρακτική δεινότητα των δήμων.

Επιβεβαιώνεται, λοιπόν, από τις ίδιες τις εξελίξεις ανεξάρτητα από τις παλικαριές του Πατούλη και του Αγοραστή για τα περί απορρύθμισης, ακυβερνησίας, ενίσχυσης της συναλλαγής και διάφορα άλλα, ότι έχει διαμορφωθεί ένα ευρύτατο στρώμα τοπικών στελεχών της Νέας Δημοκρατίας και του Κινήματος Αλλαγής, των άλλων κομμάτων που ενστερνίζονται και υπερασπίζονται με σθένος τις αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις σε κράτος και τοπική διοίκηση και πιέζουν για ακόμα πιο γρήγορες και πιο βαθιές ανατροπές.

Αυτό αποτυπώνεται σε πλείστες των περιπτώσεων. Ο ένας συμπληρώνει τον άλλον, δείχνοντας στον λαό το δένδρο για να χάνει το δάσος των αντιλαϊκών πολιτικών που προωθούνται και υλοποιούνται στην τοπική διοίκηση.

Ποια είναι τα κύρια σημεία αυτής της συναίνεσης που προβλέπει το σχέδιο νόμου; Πρώτον, ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου προκειμένου δήμοι, περιφέρειες, δημοτικές επιχειρήσεις, αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες, κάθε είδους διαδημοτικά δίκτυα και οι σύνδεσμοί τους να προσαρματιστούν και κατά συνέπεια να διευκολύνουν την υλοποίηση των επιχειρηματικών σχεδίων σε

έργα και υπηρεσίες μέσω ΣΔΙΤ και συμβάσεων παραχώρησης καθώς και τη δυνατότητα χρηματοδότησης επιχειρηματικών σχεδίων από το νέο ΕΣΠΑ, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή από άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Τα κεφάλαια με τίτλο «Ενίσχυση της οικονομικής λειτουργίας των ΟΤΑ. Νέα πεδία αναπτυξιακής δράσης στην τοπική αυτοδιοίκηση και νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ» σηματοδοτούν αυτή τη στρατηγική, διαμορφώνοντας την τοπική αυτοδιοίκηση σε χώρο πιο ελκυστικό για την προσέλκυση κεφαλαίων και επενδύσεων.

Απόδειξη το γεγονός ότι στο σχέδιο νόμου εισάγονται διατάξεις για την απελευθέρωση της ενέργειας, την προώθηση των ΑΠΕ, μεταφορές, αγροτική παραγωγή, επιχειρηματική αξιοποίηση φυσικών πόρων και δημοτικής γης από το τουριστικό και άλλο κεφάλαιο, η ληστρικά μακρόχρονη παραχώρηση σε επιχειρηματικούς ομίλους της δημοτικής ακίνητης περιουσίας και των υποδομών με συνοδεία προκλητικών φοροαπαλλαγών και διευκολύνσεων.

Στην ίδια κατεύθυνση είναι και οι ρυθμίσεις για τους ΦΟΣΔΑ. Μετά από τρία χρόνια πήγαινε-έλα μεταξύ του δημόσιου ή του ιδιωτικού χαρακτήρα τους ως προς τη νομική τους μορφή και με τρία προσχέδια νόμου η Κυβέρνηση ισορροπεί στο ό,τι θα αποφασίσουν οι κοινωνίες από τα κάτω.

Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ανώνυμες εταιρείες και όχι ένας αλλά και τρεις σε κάθε περιφέρεια. Τελικά ξέρουμε ποιος θα κερδίσει, όπως και ποιος πληρώνει το μάρμαρο ακριβά και στη μια και στην άλλη περίπτωση. Σταθερά χαρακτηρισμένα ο λαός, οι εργαζόμενοι και τριβούν τα χέρια τους μικρά και μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα.

Δεύτερο σημείο συναίνεσης η σταδιακή μεταφορά νέων φορολογικών βαρών στις πλατές των λαϊκών νοικοκυριών και νομιμοποίηση παλιών μέσω της τοπικής διοίκησης, όπως ο ΕΝΦΙΑ, ο αυξημένος ΦΠΑ στα νησιά, η ενδυνάμωση των μηχανισμών εισπραξιμότητας φόρων.

Τα νέα φορολογικά βάρη προαναγγέλλονται από σειρά διατάξεων, όπως αυτές της κατηγοριοποίησης των δήμων, που ως κριτήριο θέτουν τον πληθυσμό, αν είναι μικρός, αν είναι μεγάλος δήμος, κατά πού πέφτει, αν είναι παραλιακός, πεδινός, ορεινός, κ.λπ., προκειμένου να συνδεθούν με την κατανομή των κεντρικών αυτοτελών πόρων και τα κριτήρια που εισάγονται με τα ίδια έσοδα και τη φοροαίμαξη, την επιχειρηματικότητα και άλλα. Αυτά συμβαίνουν την ώρα που οι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι παραμένουν μειωμένοι κατά 62% και καθηλωμένοι έως το 2021 τουλάχιστον.

Τρίτο σημείο. Η γενίκευση και μονιμοποίηση των ελαστικών εργασιακών σχέσεων, οι ιδιωτικές ή κρατικές εργολαβίες σε κρίσιμες δημοτικές υπηρεσίες με συμβάσεις, ωράρια, μισθούς και συνθήκες μεσαίωνα, η κατάργηση των βαρέων και ανθυγιεινών, η τρομοκρατία στους χώρους δουλειάς, χωρίς δικαιώματα, η εντατικοποίηση και τα θανατηφόρα ατυχήματα.

Τέταρτο σημείο. Η ανάδειξη του πεδίου της κοινωνικής οικονομίας ως νέα μορφή επιχειρηματικότητας που οδηγεί στην εμπορευματοποίηση μιας σειράς κοινωνικών παροχών, δίνοντας χώρο σε ΜΚΟ, ΚΟΙΝΣΕΠ, δίκτυα και συνεταιρισμούς προσώπων.

Η Κυβέρνηση την προβάλλει ως εναλλακτική λύση στον καπιταλισμό εκείνη του ηθικού καπιταλισμού, διαχωρίζοντας σκόπιμα την επιχειρηματικότητα σε καλή και κακή, ωφέλιμη και μη ωφέλιμη, προκειμένου να εξωραΐσει το βάρβαρο καπιταλιστικό σύστημα.

Την κοινωνική οικονομία ας μην ξεχνάμε ότι την προωθεί και την χρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση με πάνω από 100 εκατομμύρια ευρώ από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο 2014 - 2020. Πρόκειται για έναν διακρατικό ιμπεριαλιστικό οργανισμό που ξηλώνει τα εργατικά λαϊκά δικαιώματα, για να θωρακίσει την ανταγωνιστικότητα του κεφαλαίου. Αυτό και μόνο φτάνει για να πονηρέψει τον καθένα, για το πού στοχεύουν, πραγματικά, τα σχέδια της Κυβέρνησης.

Η κοινωνική οικονομία χρησιμοποιείται ως εργαλείο, στην προσπάθεια να διαχειριστούν την ανεργία, τη φτώχεια και την εξαθλίωση, συγκαλύπτοντας και αφήνοντας στο απυρόβλητο την αιτία που τα γεννά, τον ίδιον τον καπιταλισμό. Καλλιεργεί την αυταπάτη ότι ο εργάτης μπορεί να γίνει συλλογικός εργοδότης, ότι

ο άνεργος γίνεται αφεντικό του εαυτού του και ότι δεν εξαρτάται πλέον από τις ορέξεις του καπιταλιστή και τις όποιες διακυμάνσεις στην καπιταλιστική οικονομία.

Η πραγματική κοινωνική οικονομία, κατά την άποψη του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, για την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών απαιτεί κοινωνικοποίηση του συνόλου των συγκεντρωμένων μέσων παραγωγής, κεντρικό επιστημονικό σχεδιασμό για την αξιοποίησή τους από την εργατική τάξη, ενώ προϋποθέτει, βέβαια, την ανατροπή της καπιταλιστικής εξουσίας.

Πέμπτο σημείο. Η νομοθέτηση σειράς οργάνων ελέγχου, εποπτείας και διαμεσολάβησης, όπως ο επόπτης ΟΤΑ, η αυτοτελής υπηρεσία εποπτείας ΟΤΑ, το Συμβούλιο Εποπτών, η Επιτροπή Συντονισμού και Ελέγχου Εποπτείας ΟΤΑ, και τα σκυλιά δεμένα, που λένε. Στόχος η απρόσκοπτη και χωρίς ενοχλητικές φωνές υλοποίηση της αντιλαϊκής πολιτικής, καταρρίπτοντας τα επιχειρήματα της Κυβέρνησης περί δημοκρατικού και κοινωνικού ελέγχου, δημοκρατικότερης λειτουργίας των αυτοδιοικητικών θεσμών και διάφορα άλλα.

Έκτο σημείο. Το δόγμα «έλεγχος νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας» είναι χωρίς αντίκρισμα και αποδεικνύεται από σειρά ρυθμίσεων του νομοσχεδίου που στόχο έχουν, όπως αναφέρουν, τον έλεγχο συμμόρφωσης των ΟΤΑ και τη διαρκή αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας της κρατικής εποπτείας, έχοντας πάντα στο μυαλό ότι η τοπική διοίκηση είναι μέρος, η προέκταση του αστικού κράτους και υπηρετεί συντεταγμένα την ίδια πολιτική.

Τι άλλο μπορεί να συνιστούν, εκτός από την απαραίτητη συμμόρφωση των δήμων στις δημοσιονομικές δεσμεύσεις, οι διατάξεις για το οικονομικό παρατηρητήριο και τον λογαριασμό εξυγίανσης των ΟΤΑ; Γι' αυτό η Κυβέρνηση διατηρεί τη διάταξη του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», που προβλέπει την παύση αιρετών και οργάνων για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος με απόφαση Υπουργού. Εάν αυτό δεν αποτελεί απειλή για όποιους δεν συμμορφώνονται με τις κυβερνητικές και μνημονιακές επιταγές και υπερασίζονται λαϊκά συμφέροντα, τις ανάγκες και τα δικαιώματα, τότε τι είναι;

Ερώτημα. Για όλα τα παραπάνω που αποτελούν την πεμπτούσια των νέων αντιδραστικών αναδιαρθρώσεων, υπάρχει διαφωνία από τη Νέα Δημοκρατία, το Κίνημα Αλλαγής, το Ποτάμι, τα άλλα κόμματα εδώ μέσα κ.λπ.;

Είναι άξιον απορίας πώς γίνεται από την προηγούμενη Παρασκευή που ξεκίνησε η συζήτηση στη Βουλή, να μην έχουν ψελλίσει τα υπόλοιπα κόμματα τίποτα σε σχέση με όλα τα παραπάνω; Απλά συμφωνούν και έχουν τα κεφάλια μέσα. Απλά!

Τι αποσιώζει προκλητικά από τα σχέδια της Κυβέρνησης και των άλλων κομμάτων; Η γενναία αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης για την κάλυψη των ολοένα αυξανόμενων αναγκών, η απόδοση του συνόλου των παρακρατηθέντων πόρων, οι προσλήψεις με μόνιμη σχέση εργασίας και πλήρη μισθολογικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα, προκειμένου να στελεχωθούν και να ενισχυθούν οι κοινωνικές δομές και υπηρεσίες, οι παιδικοί βρεφικοί σταθμοί, τα ΚΔΑΠ, τα ΚΔΑΠ-ΜΕΑ, τα ΚΗΦΗ και άλλες δομές ή υπηρεσίες που αποψιλώθηκαν στα χρόνια της κρίσης, οι εκτεταμένες παρεμβάσεις για αντισεισμική θωράκιση, η αντιπλημμυρική-αντιπυρική προστασία, τα νερά, τα δίκτυα ύδρευσης και άρδευσης, τα αποχετευτικά και ένα σωρό άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η φτωχή λαϊκή οικογένεια και οι γειτονιές της.

Γιατί απουσιάζουν, άραγε, από τα σχέδιά τους; Γιατί απλώς υλοποιούν τα δημοσιονομικά αντιλαϊκά συμφωνηθέντα με τους θεσμούς μέτρα Το μεσοπρόθεσμο, άλλωστε, βάσει του τρίτου μνημονίου που όλοι ψήφισαν, όπως αποτυπώθηκε στο σχετικό σχέδιο που ψηφίστηκε, δίνει τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους κατά πολύ μειωμένους.

Κυρίες και κύριοι, είναι γεγονός ότι καμμία διοικητική δομή τέτοια ή άλλη που υπηρετεί την καπιταλιστική οικονομία και ανάπτυξη δεν συμφέρει την εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Εάν έχετε την κα-

λοσύνη, ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ:** Θα τελειώσω σε λίγο, κύριε Πρόεδρε, αλλά δώστε μου τη σχετική ανοχή που δώσατε και στους υπολοίπους ομιλητές.

Γι' αυτό, λοιπόν, και απορρίπτουμε ως Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας τόσο την παλιά όσο και τη νέα κόπια των αντιδραστικών μεταρρυθμίσεων. Το ΚΚΕ δεν πέφτει στην παγίδα των συνθημάτων κενού περιεχομένου περί λαϊκής συμμετοχής, εμπάθουση της δημοκρατίας, κοινωνικού ελέγχου και δεν συμμαζεύεται. Γνωρίζει πολύ καλά ότι η βρώμικη δουλειά, την οποία διεκπεραιώνουν η Κυβέρνηση και ο ΣΥΡΙΖΑ, προϋποθέτει διδακτορικό διπλωμάτιο και δυνατότητες να βαφτίζει ένα αντιλαϊκό κατασκεύασμα σε φιλολαϊκό. Καμμία διοικητική δομή δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τις αιτίες της καπιταλιστικής οικονομικής κρίσης και τις αντιλαϊκές συνέπειες, εφόσον παραμένουν στο απυρόβλητο η κυριαρχία και η εξουσία των μονοπωλίων.

Το ΚΚΕ απορρίπτει και τον παλιό και κάθε εκδοχή του αναθεωρημένου «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», όπως παρουσιάστηκε με τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ Ι». Αναδεικνύει την ανάγκη της πλήρους χρηματοδότησης των δήμων και των περιφερειών από τον κρατικό προϋπολογισμό και εναντιώνεται στην αποκέντρωση βασικών κοινωνικών τομέων, όπως η υγεία, η παιδεία, η πρόνοια, στους οποίους, εκτός από την πραγματοποιήσή τους ή εκχώρησή τους στην τοπική διοίκηση, διασπά το ενιαίο του χαρακτήρα τους και ενισχύει την ταξική διαφοροποίηση.

Η αντίληψη του ΚΚΕ για τις δομές διοίκησης και διεύθυνσης σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο έχει θεμέλιο της την κοινωνική ιδιοκτησία στα συγκεντρωμένα μέσα παραγωγής, τον κεντρικό σχεδιασμό της παραγωγής, με κίνητρο την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών.

Τέλος, με αυτή τη γραμμή το ΚΚΕ στέκεται απέναντι σ' αυτές τις αντιδραστικές αλλαγές και στο σχέδιο νόμου. Με αυτή τη θέση που αφορά τους εργαζόμενους και εκλεγμένους στην τοπική και περιφερειακή διοίκηση, το ΚΚΕ επιδιώκει την οργάνωση της πάλης, τη διεκδίκηση, την εναντίωση σε Κυβέρνηση και τοπικές αρχές που στηρίζουν τις αντιδραστικές ανατροπές.

Για όλους αυτούς τους λόγους το ΚΚΕ καταψηφίζει το σχέδιο νόμου με τον τίτλο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» και επί της αρχής και επί των άρθρων, εκτός των άρθρων 28 και 56 που αναφέρονται στο σύστημα της απλής αναλογικής και αφορούν την εκλογή δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γιώργος Σταθάκης έχει τον λόγο για να αναπτύξει μια τροπολογία που σας έχει ήδη διανεμηθεί.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Η τροπολογία αναφέρεται στο οικείο σε όλους Μικρολίμενο στον Πειραιά. Αναστέλλεται μέχρι τέλος του έτους η καταδάφιση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Μέχρι στιγμής έχει εγκριθεί το προεδρικό διάταγμα που φτιάχνει το ρυμοτομικό σχέδιο για την Ακτή Κουμουνδούρου. Άρα έχει δημοσιευθεί το προεδρικό διάταγμα για την ανάπλαση όλης της περιοχής.

Δεύτερον, έχει ολοκληρωθεί η μελέτη ανάπλασης από τον Δήμο του Πειραιά κατ' εφαρμογή του προεδρικού διατάγματος και εκκρεμεί έγκριση της μελέτης από την Περιφέρεια Αττικής.

Μέχρι τον Ιανουάριο αναμένεται να έχει εγκατασταθεί ο ανάδοχος υλοποίησης της μελέτης. Εννοείται ότι τα έργα ανάπλασης αναμορφώνουν πλήρως την περιοχή. Θα είχε ολοκληρωθεί και η μετεγκατάσταση των δραστηριοτήτων στις οποίες αναφερόμαστε.

Αυτή είναι η τροπολογία. Είναι εύλογο να υπάρξει αυτή η αναστολή για έξι μήνες, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η εφαρμογή πλέον του προεδρικού διατάγματος και της μελέτης ανάπλασης της περιοχής.

Ο αριθμός της τροπολογίας –με συγχωρείτε που δεν τον ανέφερα– είναι 1687/76.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Αθανάσιος Παπαχριστόπουλος για δεκαπέντε λεπτά.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Άκουσα με μεγάλη προσοχή τις αγορεύσεις των ειδικών αγορητών που είχαν λεκτική ένταση, θα έλεγα. Τους άκουσα να μιλούν για κατάρρευση.

Ναι κάποιοι Βουλευτές της Κυβέρνησης έφεραν μια τροπολογία. Και; Αν πατάς γερά στα πόδια σου, τι σε ενοχλεί τότε θα γίνουν εκλογές, αν θα γίνουν τώρα, αν γίνουν μετά από δεκαπέντε μέρες ή είκοσι ή αν γίνονται ταυτόχρονα; Αν πραγματικά πιστεύεις σε αυτό που σου λένε καθημερινά οι δημοσκοπήσεις, τι έχεις να φοβηθείς; Γιατί ανεβάζεις τους τόνους; Αυτά σε ό,τι αφορά την τροπολογία.

Εγώ πάλι πιστεύω ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι μια μεγάλη τομή, που θα επιφέρει τεράστιες αλλαγές. Μάλιστα ακριβώς για αυτόν τον λόγο η επιχειρούμενη αλλαγή γίνεται πεδίο πολιτικής αναμέτρησης. Και είναι μεγάλη η πολιτική αναμέτρηση, γιατί, πραγματικά, κάτι καινούργιο πάει να γίνει.

Και εξηγούμαι. Η ΚΕΔΕ τρέχει μια καμπάνια καθημερινά, που την ακούω στα ραδιόφωνα και τη βλέπω στις τηλεοράσεις. Η καμπάνια λέει «Διαλύουν τους δήμους, διαλύουν το κράτος, διαλύουν τις ζωές μας». Σιγά ρε παιδιά ήρεμα. Την ακούω από το πρωί ως το βράδυ.

Η δε επιχειρηματολογία τους είναι ότι θα έχουμε ακυβερνησία, πολιτική αστάθεια, θα υπάρχουν προβλήματα στις τοπικές κοινωνίες, δεν θα έχουμε αποτελεσματική διαχείριση, δεν θα λειτουργούν καλά οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί, θα παρουσιαστεί το φαινόμενο των αθέμιτων συναλλαγών και των πολλών υποψηφιοτήτων. Αυτή είναι η επιχειρηματολογία αυτής της φοβερής καμπάνιας που την ακούω από το πρωί έως το βράδυ.

Έτσι είναι; Εγώ θα θυμίσω –γιατί μου αρέσει να μιλάω με στοιχεία– τι είχε πει ο κ. Λεανδρος Ρακιντζής, τον οποίο διαδέχθηκε η κ. Παπασπύρου. Υπάρχουν χειροπιαστά στοιχεία. Είχε πει, λοιπόν, ο Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης ότι οι δήμοι με τον τρόπο που είχαν οργανωθεί, ήταν οι τρίτοι σε διαφθορά. Να το ξαναπώ; Οι τρίτοι σε διαφθορά. Απίστευτη διαφθορά!

Θέλω ακόμα εδώ, πριν μπω στην ουσία του νομοσχεδίου, να θυμίσω ότι και σε επίπεδο κυβερνήσεων, θηριώδεις μονοκομματικές κυβερνήσεις κυβέρνησαν τη χώρα τα τελευταία σαράντα χρόνια και την έφτασαν εδώ που την έφτασαν. Μήπως διαφεύγει αυτό σε κάποιους; Ήταν παντοδύναμες κυβερνήσεις. Να ξαναξύσουμε πληγές; Εγώ λέω όχι.

Αυτές είναι ιστορίες που τις πληρώνει ακόμη ο Έλληνας πολίτης ένα μεγάλο ποσοστό Ελλήνων. Το όριο της φτώχειας μπορεί να μην ήταν στο 40% όταν ξεκίνησε η ιστορία το 2010. Είναι περίπου στο 20% ακόμα. Έχασαν οι Έλληνες πολίτες το 25% της περιουσίας τους. Το ΑΕΠ ανέβηκε από το 120% στο 180%. Ήταν ο ορισμός της χρεοκοπίας από παντοδύναμες θηριώδεις κυβερνήσεις. Αυτό δεν λέει τίποτα σε κανέναν;

Να πω και κάτι άλλο. Εγώ θα επικαλεστώ τον Γιάννη Ραγκούση ο οποίος γράφει ένα τεράστιο άρθρο. Μάλιστα θέλω να πω ότι είναι ο άνθρωπος ο οποίος έκανε τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Σε πολλά έχουμε διαφωνίες με τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Έκανε, όμως, και πολλά θετικά.

Ας δούμε τι λέει ο Γιάννης Ραγκούσης, τον οποίο μάλιστα η παράταξη στην οποία ανήκει –ήταν και υποψήφιος της– δεν τον κάλεσε. Έκαναν καμμία δεκαριά συσκέψεις για τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» και δεν τον κάλεσαν καν έστω να ρωτήσουν τη γνώμη του. Για εμένα και μόνο που ήταν Υπουργός Εσωτερικών έπρεπε να τον ρωτήσουν: «Τι λέτε; Τι γνώμη έχετε;». Ούτε αυτό δεν έκαναν.

Τι λέει ο Γιάννης Ραγκούσης; Θα σας πω εγώ. Λέει με πολλή σαφήνεια: «Προσωπικά έχω κατ' επανάληψη τοποθετηθεί υπέρ της απλής αναλογικής. Συστήματα απλής αναλογικής στην ανάδειξη της νομοθετικής εξουσίας ισχύουν στις ισχυρότερες και παραγωγικότερες οικονομίες του κόσμου: γερμανική, ολλανδική, ισραηλινή, κυπριακή, ελβετική». Αυτά δεν τα λέω εγώ. Τα λέει ο παλιός Υπουργός Εσωτερικών. Έχει πολλές ενστάσεις, αλλά τουλάχιστον σε αυτό το κομμάτι συμφωνεί.

Για να δούμε, λοιπόν, αυτά που λέει η ΚΕΔΕ σε αυτή τη φοβερή καμπάνια, όπως ότι θα καταρρεύσει το κράτος κ.λπ., ισχύουν; Εγώ λέω το εξής: Τα επιχειρήματα αυτά δεν είναι βά-

σιμα. Και άκουσα, μάλιστα, κάποιους να μιλούν με έντονους τόνους. Υπάρχει ισότητα στην ψήφο; Τουλάχιστον συνταγματικά, λέμε ότι υπάρχει. Πώς κατοχυρώνεται; Πώς γίνεται, δηλαδή, να παίρνει ο άλλος το 25% και σε έδρες τελικά να παίρνει το 65%; Πώς γίνεται αυτό το πράγμα; Μπορεί να μου το εξηγήσει κάποιος; Τι είναι αυτό το πράγμα; Εντάξει να καταλάβω το να πάρει λίγο παραπάνω. Πώς γίνεται να έχεις πάρει το 25% και τελικά να παίρνεις το 65% των εδρών; Τι είναι αυτό το πράγμα; Δεν πρέπει να αλλάξει; Δεν είναι θηριώδης παντοδυναμία; Δεν είναι δημαρχοκεντρικό ή περιφερειοκεντρικό το σύστημα που ενισχύει ένα άτομο; Η λέξη «εκδημοκρατισμός» λέει κάτι γι' αυτούς που υψώνουν τη φωνή εδώ μέσα; Ωθεί, ναι ή όχι, σε προγραμματικές δεσμεύσεις; Είμαι υποχρεωμένος να ακούσω και τη γνώμη του άλλου. Έχουν ανάγκη οι τοπικές κοινωνίες από συνθέσεις και συνεργασίες. Έχουν ανάγκη από τοπική ανάπτυξη με όρους διαφάνειας και αντοχής σε βάθος χρόνου. Πολλά από αυτά τα οποία έχει καταγγείλει ο Λεάνδρος Ρακιτζής, δεν θα είχαν γίνει εάν είχε λόγο και μια μειοψηφία. Ναι ή όχι;

Αρχικά είναι ένα κίνητρο. Υπάρχουν καινούργια άτομα. Αυτό το έχω ζήσει. Εγώ ήμουν αυτοδιοικητικός σε μεγάλη παράταξη. Την ίδια στιγμή κάποια άτομα που ήταν μεμονωμένα, θετικά δακτυλοδεικτούμενοι στις τοπικές κοινωνίες, που έκαναν δουλειά για τα αδέσποτα, για φουκαράδες άστεγους κ.τ.λ., έβαζαν υποψηφιότητα και δεν περνούσαν στις εκλογές. Έπαιρναν ένα 4% με 5% και ήταν μια ζωή έξω. Γιατί; Είναι κακό να μπουν αυτοί μέσα; Είναι κακό να είναι κίνητρο αυτό το νομοσχέδιο και να αποεπαγγελματοποιήσει την αυτοδιοίκηση; Διότι περί αυτού πρόκειται. Μην κοροϊδευόμαστε τώρα. Ένα μεγάλο κομμάτι ανθρώπων δεν πονούν την τοπική αυτοδιοίκηση. Είναι το σκαλοπάτι για το επόμενο βήμα τους. Αυτό ζούμε τις τελευταίες ημέρες. Και αυτό το ζούμε πολύ άσχημα. Ούτε τα προσχήματα δεν κρατάνε. Αδιαφορούν για τους μικρούς δήμους κτ.λ.. Το επόμενο σκαλοπάτι μάς ενδιαφέρει. Ξέρετε όλοι τι εννλώ. Δεν μου αρέσει να ονοματίζω.

Εγώ θέλω να κάνω μερικές επισημάνσεις. Παραμένει η πρόβλεψη ο δήμαρχος να ορίζει αντιδήμαρχους. Την επιλογή όμως του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου –τα έχω ζήσει- από την παράταξη του δημάρχου θα πρέπει να την ξαναδούμε.

Εγώ πιστεύω ότι θα πρέπει να επιλέγονται πρόσωπα που ενώνουν, που συνενώνουν. Έχει μεγάλη σημασία, δηλαδή, να ψηφίζονται από το κυρίαρχο όργανο, το σώμα του δημοτικού συμβουλίου, για να έχει απήχηση στην κοινωνία.

Όσον αφορά την εφαρμογή του προϋπολογισμού και του τεχνικού προγράμματος, γνώμη μου είναι να μη μεταφερθεί στο δήμαρχο αλλά να παραμείνει στα συλλογικά όργανα όπως ισχύει σήμερα. Η αποφασιστική αρμοδιότητα που δίνεται στα κοινοτικά συμβούλια σε ό,τι αφορά τα έργα, είναι θετική. Αυτά πρέπει να είναι κυρίαρχα και οι πιστώσεις να παραμένουν στην κοινότητα που ανήκουν σε κάθε περίπτωση.

Επίσης θα ήθελα να πέρω την εξής παρατήρηση, Υπουργέ. Για να γίνει δεκτός ένας συνδυασμός, πρέπει να έχει υποψήφιους σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες, ενώ μέχρι τώρα αρκούσε να έχει στις μισές. Ακόμα δίνει ποσοτόση από 30 σε 40. Και τα δύο δυσκολεύουν να φτιάξουν συνδυασμό κάποιοι άνθρωποι. Θέλω να το ξαναδείτε. Καλό είναι να το ξαναδούμε αυτό.

Πιστεύω ότι θα μπορούσε ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» –εγώ θέλω να είμαι δίκαιος- να είχε πολλές θετικές πλευρές, αλλά σε μεγάλο βαθμό έπασχε από συγκεντρωτισμό, κάτι που λένε όλοι, τουλάχιστον αυτοί που έχουν ασχοληθεί με την τοπική αυτοδιοίκηση. Έμμεσα μπαίνει κι ένα χωροταξικό θέμα. Εδώ θέλω να σας πω το εξής. Ο μέσος όρος έκτασης ενός δήμου, ας πούμε, στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πενήντα τετραγωνικά χιλιόμετρα. Μάλιστα ο μέσος όρος στη Γαλλία είναι ακόμα μικρότερος, είναι δεκαπέντε τετραγωνικά χιλιόμετρα. Αυτό πρέπει να το προσέξουμε, γιατί υπάρχουν τεράστιοι δήμοι. Εκεί χάνεται λίγο ο έλεγχος.

Θέλω να ασχοληθώ με δύο θέματα τα οποία, πραγματικά, έχω χαρεί που έχουν περάσει, αν και το πολιτικό κόστος για μερικούς ίσως να είναι μεγάλο. Το ένα είναι το θέμα της αποτέφρωσης, το οποίο εδώ βελτιώνεται σε δύο άρθρα του νομοσχεδίου και χαίρομαι γι' αυτό που κάνει. Όποιος διαβάσει με μεγάλη προσοχή θα δει ότι σε δύο σημεία, στα άρθρα 249 και 251, υπάρχουν βελ-

τώσεις για να διευκολύνουν αυτούς τους ανθρώπους, που ξέρετε ότι μέχρι πρότινος ξόδευαν μια περιουσία για να πάνε σε γειτονικά κράτη.

Κι επειδή άκουσα πάρα πολλά για το άρθρο 73, κάθισα και διάβασα με προσοχή την παράγραφο 4.

Πόσο χρόνο έχω ακόμα, κύριε Πρόεδρε; Γιατί δεν θέλω να κάνω κατάχρηση του χρόνου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Περίπου τέσσερα λεπτά.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ.

Λέει: «Μέλος του δημοτικού συμβουλίου μπορεί με γραπτή δήλωσή του προς το προεδρείο να ανεξαρτητοποιηθεί από τη δημοτική παράταξη». Εκεί ακούω ότι σκίζουν τα μιάτια τους εδώ μέσα. Καλά σε επίπεδο Κυβέρνησης δεν ξέρετε ότι το Σύνταγμα θωρακίζει τον Βουλευτή; Άλλο θέμα αυτό της ηθικής τάξης. Συμφωνούμε για θέμα ηθικής τάξης ότι αν κάποιος Βουλευτής εκλέγεται με ένα κόμμα, καλό είναι όταν αλλάζει να παραιτείται. Ωστόσο το Σύνταγμα το θωρακίζει αυτό. Έχει δικαίωμα ο Βουλευτής να κάνει χρήση της έδρας του όπως θέλει μάλιστα σε επίπεδο τοπικό. Για ποιον λόγο; Το άκουσα και το ξανάκουσα σαν να είναι το έγκλημα καθοσιώσεως. Για όνομα του Θεού!

Και τώρα θέλω να έρθω σε μια από τις τροπολογίες. Κατ' αρχάς νομίζω ότι κανείς δεν διαφωνεί πως, πράγματι, κάποιοι που έφυγαν, γιατί πτώχευσε η χώρα –έφυγαν τριακόσιες χιλιάδες και φύγανε κι άλλοι μετά, οφείλω να το ομολογήσω- έχουν δικαίωμα να ψηφίσουν. Βέβαια. Πρέπει να κάνει κάτι η Κυβέρνηση; Ούτε συζήτηση. Αυτό, όμως, είναι ένα άλλο ζήτημα κι είναι ένα άλλο ζήτημα ότι κάποιος ομογενής τον οποίο σεβόμαστε, τον αγαπάμε, ζει πια πάνω από είκοσι, εικοσιπέντε, τριάντα και σαράντα χρόνια εκτός Ελλάδας. Τον σεβόμαστε και τον αγαπάμε. Ωστόσο έχει σχέση με τη σημερινή πραγματικότητα της χώρας; Δεν πρέπει να το δούμε αυτό; Γιατί βλέπω ότι υπάρχει διακαής πόθος να ψηφίζουν γενικώς όλοι. Όχι. Αυτοί που φύγανε πρόσφατα ναι. Έχει υποχρέωση η Κυβέρνηση και πιστεύω ότι θα το κάνει.

Έρχομαι στην άλλη τροπολογία που ακούμε ήξεις αφήξεις κάθε μέρα από τους βαρόνους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Είμαι παθών και ξέρω από πρώτο χέρι ότι αυτό που έχει γίνει στη Β' Αθήνας δεν έχει ξαναγίνει σε καμία χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πιστεύω και σε καμία χώρα του κόσμου.

Η Β' Αθήνας είναι τόσο τεράστια εκλογική περιφέρεια, όπου οι γόνιμοι παιδιά δηλαδή πολιτικών που έχουν έτοιμη την εκλογική πελατεία ευνοούνται, όπως ευνοούνται και αυτοί που έχουν πολύ χρήμα για να μπορούν να πληρώνουν, να οργανώνουν συγκεντρώσεις, και να κινούνται και αυτοί που είναι χαϊδεμένα παιδιά των μίντια.

Εδώ μου έρχεται –επειδή είμαι και στην επιτροπή του ΚΕΕΛΠΝΟ- στο μυαλό –και είναι και η εξήγηση- γιατί έδιναν τόσα λεφτά μέχρι και το 2015 σε δημοσιογράφους, σε μέσα, παντού. Έδιναν λεφτά. Δεν έχει απαντηθεί. Εγώ σας μιλάω ειλικρινά ότι αν μετά το 2015 είχε δοθεί έστω και 1 ευρώ, εγώ πρώτος θα είχα διαμαρτυρηθεί. Ούτε μισό! Γιατί έδιναν λεφτά σε κανάλια, σε μεμονωμένους δημοσιογράφους, σε συγκροτήματα; Για έναν απλό, απλούστατο λόγο. Για να εξασφαλίζουν την εκλογή αυτών των ανθρώπων, των δικών τους ανθρώπων.

Τι πιο αυτονόητο, λοιπόν, από την κατάτμηση αυτής της περιφέρειας; Και, μάλιστα, εγώ λογοπαίζοντας –είναι σε θετική κατεύθυνση- είπα: «Τι τρεις; Παραπάνω». Ποιος είναι ο μεγαλύτερος νομός; Ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας; Πόσες έδρες έχει; Οχτώ; Έστω οχτώ.

Τι θέλω να πω; Ήταν σημαδεμένη η τράπουλα στη Β' Αθήνας, ήταν σημαδεμένη από την αρχή. Κάποιοι ήταν νεροκουβαλητές, πήγαιναν να φέρουν μερικές ψήφους και κανόνιζε η νομενκλατούρα ποιοι είναι ελεγχόμενοι να μπουν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό θέλω, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω. Ευχαριστώ.

Ποια πρόνοια υπάρχει εδώ για την αξιοκρατία; Σε ένα παιδί που ζει στην Αγία Βαρβάρα και τρέχει από το πρωί ως το βράδυ και για τα αδέσποτα και για τους άστεγους και για τα τοπικά προβλήματα, γιατί να μην του δοθεί η ευκαιρία να συμμετέχει στην

επόμενη Βουλή; Ποιος το απαγορεύει αυτό το πράγμα;

Θυμάμαι τον Πρόεδρό σας -γιατί μαζί ξεκινήσαμε- που πρότεινε κατάτμηση τότε και μου είχε κάνει θετική εντύπωση και είχα πει «μπράβο του». Δεν τον συνέφερε. Τι άλλαξε σήμερα; Ήξεις αφήξεις δέκα φορές. Τη μία έτσι την άλλη αλλιώς. Δεν έχουμε καταλάβει. Και ακούω όρους του τύπου «πρέπει να κάνετε κι αυτό για να κάνουμε εκείνο».

Προφανώς οι βαρόνοι του κόμματος αυτοί που έχουν μάθει να εκλέγονται εύκολα, χωρίς να ταλαιπωρούνται, φοβούνται τα νέα άτομα μέσα από στο κόμμα τους. Έτσι καταλαβαίνουμε την αξιοκρατία; Έτσι καταλαβαίνουμε την καινούργια ποιότητα του ελληνικού Κοινοβουλίου;

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε τον κ. Παπαχριστόπουλο.

Τον λόγο έχει για δεκαπέντε λεπτά ο ειδικός αγορητής από το Ποτάμι κ. Γεώργιος Μαυρωτάς.

Να παρακαλέσω να είμαστε συνεπείς στον χρόνο, γιατί υπάρχουν εκατόν τριάντα πέντε ομιλητές εγγεγραμμένοι και αν δεν είμαστε συνεπείς στον χρόνο, καταλαβαίνετε ότι είτε θα πάμε πάρα πολλές μέρες...

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ:** Σήμερα, κύριε Πρόεδρε, μέχρι τι ώρα θα πάμε;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Θα το δούμε λίγο αργότερα. Θα δούμε πώς πάει η ροή και θα σας ενημερώσω εγκαίρως.

Ορίστε, κύριε Μαυρωτά, έχετε τον λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΩΤΑΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι μέσα στον χρόνο μου.

Το νομοσχέδιο για την τοπική αυτοδιοίκηση που συζητάμε σήμερα, έχει το όνομα του θεμελιωτή της Αθηναϊκής Δημοκρατίας, του Κλεισθένη, που πριν από είκοσι πέντε αιώνες έκανε τομή στην εφαρμοσμένη πολιτική και έθεσε τις βάσεις για τη δημοκρατική μεταρρύθμιση της Αθήνας.

Το νομοσχέδιο έχει διακόσια πενήντα πέντε άρθρα. Οπότε αν έκανα μια ομοιόμορφη κατανομή των δεκαπέντε λεπτών της ομιλίας μου στα διακόσια πενήντα πέντε άρθρα, χρησιμοποιώντας, δηλαδή, απλή αναλογική, θα έπρεπε να αφιερώσω περίπου τριάντη δευτερόλεπτα σε κάθε άρθρο. Όπως καταλαβαίνετε, δεν θα ήταν σώφρων να το κάνω αυτό για την ουσία της συζήτησης. Θα εστιάσω αναπόφευκτα στα σημαντικά πράγματα που περιλαμβάνονται σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Πριν από αυτά να πω ότι γενικά ακολουθήθηκε μια πολύ προβληματική νομοθετική πρακτική, καθώς το σχέδιο νόμου που έχουμε στα χέρια μας, βρίθει τροποποιήσεων, καταργήσεων και αντικατάστασης άρθρων του ισχύοντα νόμου, του ν.3852/2010. Το αποτέλεσμα είναι ένα πολύ προβληματικό νομοθετικό κείμενο, όχι αντάξιο της σημασίας των αλλαγών που διατείνεται ότι θέλει να πετύχει η Κυβέρνηση.

Θα ξεκινήσω από το ζήτημα που κυριάρχησε, δηλαδή, το εκλογικό σύστημα που θα εφαρμοστεί στις αυτοδιοικητικές εκλογές.

Όπως είπα και στις επιτροπές, ένα εκλογικό σύστημα πρέπει να συνδυάζει δύο κριτήρια, την κυβερνησιμότητα και την αντιπροσωπευτικότητα. Η αντιπροσωπευτικότητα έχει να κάνει με την ίση συμβολή της ψήφου στο αποτέλεσμα, η κυβερνησιμότητα με τη δυνατότητα διακυβέρνησης μετά τις εκλογές. Δηλαδή το κυβερνών σχήμα πρέπει να εκφράζει όσο το δυνατόν πιστότερα τη βούληση των πολιτών και να μπορεί να διοικήσει, να κυβερνήσει όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα.

Το ισχύον σύστημα μέχρι τώρα έδινε στον νικητή, ανεξάρτητα από το ποσοστό του την πρώτη Κυριακή, τα 3/5 των εδρών. Κάποιος, παραδείγματος χάριν, που έπαιρνε το 20% των ψήφων, έπαιρνε και το 60% των εδρών, αν έβγαине πρώτος.

Ήταν σωστό και δίκαιο; Όχι, λέμε εμείς, επειδή ακριβώς για να ικανοποιήσει το κριτήριο της κυβερνησιμότητας, αγνοούσε τελείως το κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας.

Το προτεινόμενο από τον κ. Σκουρλέτη σύστημα της απλής αναλογικής πάει στο άλλο άκρο. Και 45% να πάρει κάποιος, δεν μπορεί να έχει την πλειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου για να εφαρμόσει την πολιτική του.

Σωστό και αποτελεσματικό; Πάλι όχι, λέμε εμείς, επειδή ακριβώς για να ικανοποιήσει το κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας, αγνοεί το κριτήριο της κυβερνησιμότητας.

Τι μπορούμε να κάνουμε; Να πάμε σε ένα ενδιάμεσο σύστημα, που θα μπορεί να συγκεράσει τα δύο αυτά κριτήρια, ώστε η λύση που θα πάρουμε να έχει ικανοποιητικές επιδόσεις και στα δύο κριτήρια και όχι να κοιτάζει μονοδιάστατα το ένα από αυτά.

Μία τέτοια λύση, την οποία και προτείνουμε, είναι η λύση της σταθμισμένης αναλογικής, μια ενδιάμεση λύση μεταξύ αυτών των δύο μαθηματικά ακραίων λύσεων που έχουμε στα χέρια μας, δηλαδή το ισχύον σύστημα και το προτεινόμενο. Πρόκειται για μία ισορροπημένη λύση που επιτυγχάνει και αντιπροσωπευτικότητα και κυβερνησιμότητα.

Ασφαλώς υπάρχουν και άλλες ενδιάμεσες εκδοχές και έχουν προταθεί, όπως μας είπε ο κύριος Υπουργός, από διάφορους δημόμαρχους. Με τη σταθμισμένη αναλογική προτείνουμε ένα κατώφλι εισόδου 3%, ώστε να διασφαλίζεται ο μη κατακερματισμός του πεδίου με μονοπρόσωπους συνδυασμούς και να ενθαρρύνονται οι συγχωνεύσεις τέτοιων συνδυασμών πριν από τις εκλογές, ώστε να αποκτούν μία κρίσιμη μάζα.

Επίσης, προτείνουμε ένα μπόνους 20% για τον πρώτο της δεύτερης Κυριακής, έτσι ώστε αν πιάσει ένα σημαντικό ποσοστό στην πρώτη Κυριακή -γύρω στο 35%- να μπορεί να έχει και την πλειοψηφία. Έτσι αποκτούν νόημα οι εκλογές της δεύτερης Κυριακής. Ένα λογικό μπόνους, δηλαδή, δεν αποκλείει τις συνεργασίες και συγχρόνως αυξάνει την πιθανότητα σχηματισμού μιας πιο εύρωστης πλειοψηφίας. Έτσι αποφεύγεται η πολύ πιθανή δυστοκία στις αποφάσεις. Και να μην ξεχνάμε ότι οι δήμοι έχουν εκτελεστικές και όχι νομοθετικές αρμοδιότητες, όπως η Βουλή. Οπότε το κριτήριο της κυβερνησιμότητας είναι ακόμα πιο κρίσιμο, ακόμα πιο σημαντικό.

Με τη σταθμισμένη αναλογική, δηλαδή, δεν αποκλείονται οι συμμαχίες. Έχουν, όμως, πολύ πιο στέρεα χαρακτηριστικά και δεν είναι ευκαιριακές. Το να συνεννοηθούν δύο, τρεις για μία πολιτική είναι εφικτό. Το να συνεννοηθούν πέντε, δέκα και να συμφωνήσουν είναι ανέφικτο ή όταν γίνεται εφικτό είναι τελικά η πολιτική του ελάχιστου κοινού παρονομαστή.

Ας δούμε, όμως, γιατί επιμένει η Κυβέρνηση στην απλή αναλογική.

Για να υπάρχει συνεννόηση και συναίνεση, υποστηρίζει να αναπτυχθεί η σχετική κουλτούρα. Μόνο που την κουλτούρα και τη θέση της συναίνεσης τη θυμάται όταν χάνει τη θέση ισχύος. Όταν η Κυβέρνηση έχει θέση ισχύος, η κουλτούρα συναίνεσης γίνεται για εσάς μία περιττή πολυτέλεια.

Η συναίνεση, λοιπόν, ας μη μένει στα λόγια και στα ευχολόγια αλλά να περνάει και στις πράξεις, γιατί η Κυβέρνηση στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, αν είχε μια ελάχιστη κουλτούρα συναίνεσης, θα έκανε κάποιες από τις προτάσεις αυτές αποδεκτές, ειδικά ως μία κίνηση καλής θέλησης απέναντι σε κόμματα και φορείς που δεν είχαν ένα στείρο «πάρτε το πίσω» και έκαναν συγκεκριμένες προτάσεις με επιχειρήματα.

Για να το κλείσουμε, λοιπόν, η αλήθεια είναι ότι θέλετε την απλή αναλογική, γιατί γνωρίζετε τις αδυναμίες σας στην τοπική αυτοδιοίκηση και θέλετε να μπορείτε να επηρεάζετε τα πράγματα όντες στη μειοψηφία. Αλλιώς αν, πράγματι, σας ένοιαζαν οι συμμαχίες και η συναίνεση στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και όλα αυτά τα ωραία που λέτε, θα το κάνατε πράξη σήμερα και αύριο εδώ στη Βουλή στη συζήτηση του νομοσχεδίου. Συναίνεση αλά καρτ δεν υπάρχει. Ή έχεις αυτή την κουλτούρα και την έχεις για όλα ή αλλιώς τη χρησιμοποιείς ως φερετζέ.

Ένα δεύτερο σημείο κριτικής στον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ Ι» είναι ο εναγκαλισμός της τοπικής αυτοδιοίκησης από το κράτος, μέσα από τη δημιουργία διαφόρων ελεγκτικών μηχανισμών στο Υπουργείο Εσωτερικών. Οι μέχρι σήμερα αρμοδιότητες για τον έλεγχο νομιμότητας των δήμων μεταφέρονται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις στους επόπτες ΟΤΑ. Είναι συνεχείς οι διαμαρτυρίες από τους αυτοδιοικητικούς ότι ο έλεγχος νομιμότητας παρεκτρέπεται σε έλεγχο σκοπιμότητας με κριτήρια κομματικά, πολιτικά κ.ο.κ. Γι' αυτό και είναι απαραίτητη η θέσπιση ελεγκτή νομιμότητας, κάτι που ζητάει όλη η αυτοδιοίκηση.

Όμως, με το σχέδιο νόμου συνεχίζεται δυστυχώς η υφιστά-

μενη τακτική, δηλαδή ο Υπουργός Εσωτερικών διορίζει τους επόμενες Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άρα, συνεχίζεται και επιτείνεται ο εναγκαλισμός της τοπικής αυτοδιοίκησης με το κεντρικό κράτος. Μια ανεξάρτητη αρχή εποπτείας θα ήταν η καλύτερη λύση.

Υπάρχουν και άλλα ζητήματα, όπως το ότι σε κανένα ευρωπαϊκό κράτος έναν χρόνο πριν τις αυτοδιοικητικές εκλογές δεν θα παρέμενε ανοικτός ο χρόνος και ο τρόπος διεξαγωγής τους. Αν η ανάληψη της νέας διοίκησης γίνει τον Γενάρη του 2020, αυτό σημαίνει ότι η απερχόμενη διοίκηση θα υποβάλει τον προϋπολογισμό για να τον εκτελέσει η επόμενη διοίκηση. Τι νόημα έχουν οι δύο Κυριακές στις αυτοδιοικητικές εκλογές, όταν εισάγεται η απλή αναλογική; Τι παραπάνω θα δώσει η δεύτερη Κυριακή, όταν όλα έχουν διαμορφωθεί από την πρώτη, οι συσχετισμοί δηλαδή μέσα στο δημοτικό συμβούλιο;

Πέρα από αυτά τα σημαντικά υπάρχουν και κάποια άλλα σημεία, τα οποία θα αναφέρω επιγραμματικά. Τα επιχειρησιακά και τα ετήσια προγράμματα υπάρχουν και σήμερα, αλλά κανείς δεν ελέγχει την πρόοδο και τις αποκλίσεις. Είναι σχεδόν διακοσμητικά. Πρέπει να αξιολογούνται και να υπάρχει συνυπολογισμός της αξιολόγησής τους στο ποσό των ΚΑΠ που λαμβάνουν οι δήμοι. Τα τεχνικά προγράμματα των δήμων μαζί με τις προμήθειες εξοπλισμού πρέπει να αξιοποιούν πόρους τουλάχιστον στο 10% του ετήσιου προϋπολογισμού. Δήμοι και οργανισμοί δεν υλοποιούν τεχνικά προγράμματα και προμήθειες εξοπλισμού, με αποτέλεσμα συχνά το 80% του προϋπολογισμού τους να πηγαίνει σε μισθοδοσίες, οι υποδομές να απαξιώνονται, τα ανταποδοτικά τέλη να μην αξιοποιούνται αποτελεσματικά.

Σαφώς και χρειάζεται ενίσχυση στις τεχνικές υπηρεσίες των δήμων με νέους μηχανικούς. Ακούσαμε και τον Πρόεδρο του ΤΕΕ στην ακρόαση των φορέων να μιλάει με συγκεκριμένες προτάσεις. Θετικές είναι οι ρυθμίσεις που υπάρχουν στο νομοσχέδιο για τη διευκόλυνση των διαδικασιών αποτέφρωσης. Για τους ΚΑΠ, τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους, τα κριτήρια της κατανομής, που σήμερα είναι αποκλειστικά πληθυσμιακά, εμπλουτίζονται με έντεκα κριτήρια που έχουν να κάνουν με τις υποδομές, το ΑΕΠ, την κοινωνική συνοχή κ.λπ. και αυτό είναι θετικό και πολύ ενδιαφέρον, αλλά δεν συνοδεύεται από τη στάθμιση των κριτηρίων, γιατί η στάθμιση των κριτηρίων είναι που εκφράζει και τις κατευθύνσεις που θέλει να δώσει ο νομοθέτης.

Θα σταθώ λίγο στο άρθρο 73, γιατί έγινε αρκετός θόρυβος και πολλές αντιρρήσεις υπήρχαν εκεί από συναδέλφους. Η επίμαχη διάταξη είναι ότι στη μέση της δημοτικής περιόδου μπορεί ένας δημοτικός σύμβουλος να ανεξαρτητοποιηθεί και να προσχωρήσει σε άλλη παράταξη.

Πραγματικά, απωρώ με τους συναδέλφους που εξανίστανται. Μήπως εδώ, στη Βουλή, δεν γίνεται; Οι τρεις μεγαλύτερες παρατάξεις της Βουλής έχουν δεχθεί στους κόλπους τους Βουλευτές οι οποίοι εκλέχθηκαν με άλλη παράταξη. Προς τι, λοιπόν, αυτή η υποκρισία, ώστε να διαρρηγνύουν κάποιοι τα ιμάτιά τους;

Ως προς την τροπολογία της κατάτμησης των δύο Περιφερειών, δηλαδή της Β' Αθηνών και της Περιφέρειας Αττικής, ήταν πάγια θέση του Ποταμιού ότι οι μεγάλες περιφέρειες πρέπει να σπάσουν για να είναι πιο κοντά ο Βουλευτής στους ψηφοφόρους και όχι μόνο μέσα από την τηλεόραση, με ό,τι αυτό σημαίνει.

Ως προς την ψήφο των Ελλήνων του εξωτερικού, θα θέλαμε τολμηρότερα βήματα, εφόσον υπάρχουν ήδη επεξεργασίες. Γιατί χρειάζεται, λοιπόν, ένας νόμος για να δημιουργηθεί μια επιτροπή; Μήπως αυτό είναι ένα κατενάτισο που κάνει η Κυβέρνηση; Επειδή ακούω πολλούς να λένε «να δώσουμε το δικαίωμα για ψήφο στους Έλληνες του εξωτερικού», δεν δίνουμε το δικαίωμα. Αυτό το έχουν όσοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους. Μπορούν να έρθουν στην Ελλάδα να ψηφίσουν, όπως γινόταν παλιά κατά κόρον, τότε που η Ολυμπιακή συσώρευσε χρέη και τα μεγάλα κόμματα συσώρευαν ψήφους. Δεν δίνουμε το δικαίωμα, απλώς διευκολύνουμε το δικαίωμα με το να μπορούν να ψηφίσουν στο εξωτερικό όπου διαμένουν.

Πρέπει, όμως, να είναι πολύ συντομότερη η θητεία αυτής της επιτροπής, αν θέλουμε να είμαστε σοβαροί. Ένα τρίμηνο θεωρούμε ότι είναι υπεραρκετό. Υπάρχουν, άλλωστε, οι επεξεργα-

σίες που έχουν γίνει από αρκετά κόμματα, έτσι ώστε τον Οκτώβριο να έχουμε τα πρώτα πορίσματα, να προλάβουμε τις επόμενες βουλευτικές εκλογές, στις αρχές του χρόνου κατά πάσα πιθανότητα, όπως προκύπτει από τις δηλώσεις του κ. Ζάεφ και του κ. Καμμένου. Αυτοί καθορίζουν τον χρόνο των εκλογών.

Επίσης, θεωρώ αυτονόητο ότι θα έχουμε τη δυνατότητα να στείλουμε τις προτάσεις μας ως κόμματα στην επιτροπή, ακόμα και για πρόσωπα ανάμεσα στους εμπειρογνώμονες.

Πάμε και στη χθεσινή τροπολογία για τη μετάθεση του χρόνου των αυτοδιοικητικών εκλογών. Πραγματικά, δεν καταλαβαίνω γιατί αυτή η τροπολογία ήρθε ως βουλευτική.

Θα θυγόταν ο εγωισμός σας, κύριε Υπουργέ, αν τη φέρνατε εσείς; Γι' αυτό ανατέθηκε στους δεκαέξι Βουλευτές; Γιατί μη μου πείτε ότι χθες στις 21.25' εκεί που έβλεπαν τον ημιτελικό Γαλλία - Βέλγιο, Βέλγιο, Βρυξέλλες, τούς ήρθε συνειρμικά στο μυαλό η Ευρώπη και είπαν: έχουμε μια έμπνευση, να μην κάνουμε τις αυτοδιοικητικές μακριά από τις ευρωεκλογές, να τις κάνουμε μαζί, ας καταθέσουμε μια τροπολογία.

Εμείς είμαστε υπέρ της ταυτόχρονης διεξαγωγής αυτοδιοικητικών και ευρωπαϊκών εκλογών, όχι όμως ad hoc και για μία φορά επειδή αυτό εξυπηρετεί τους πολιτικούς σχεδιασμούς σας, αλλά αυτό να γίνεται παγίως έτσι ώστε και στις ευρωεκλογές να υπάρχει αντίστοιχη προσέλευση ψηφοφόρων επειδή θα γίνονται ταυτόχρονα με τις αυτοδιοικητικές.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με κάτι τελευταίο. Η συναίνεση που χρησιμοποιείτε ως επιχείρημα για να στηρίξετε την απλή αναλογική στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι ένα απαιτητικό σπορ, ένα απαιτητικό άθλημα, θέλει πολλή προπόνηση, πολλή εξάσκηση. Και εσείς έχετε ελλείψεις σε πολλά μαθήματα, για να μην πω ότι έχετε μείνει από απουσίες στο μάθημα αυτό και όταν ήσταν στην Αντιπολίτευση, κυρίως εκεί, αλλά και τώρα στην Κυβέρνηση, όπως φαίνεται και από το σημερινό νομοσχέδιο στη Βουλή.

Όταν, όμως, τη συναίνεση την εργαλειοποιείς χωρίς στην ουσία να την πιστεύεις, γιατί αλλιώς θα την εφαρμόζες στην πράξη, όταν εννοείς ως συναίνεση μόνο την συναίνεση των άλλων ενώ εσύ παραμένεις αδιάλλακτος, τότε το έλλειμμα εμπιστοσύνης και η κουλτούρα καχυποψίας δηλητηριάζει όλη την πολιτική ζωή. Και μέχρι να ξαναβρεθούν -και αν ξαναβρεθούν- οι κώδικες επικοινωνίας στο πολιτικό σύστημα, θα έχουν διαρραγεί οι αρμοί της κοινωνίας. Χρέος μας, λοιπόν, είναι αυτό να το αποτρέψουμε και όχι να το ενθαρρύνουμε, γιατί αλλιώς το κομματικό κέρδος θα είναι πρόσκαιρο, η κοινωνική και η εθνική ζημιά θα είναι όμως μόνιμη.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε τον κ. Μαυρωτά.

Τον λόγο έχει ο τελευταίος από τους ειδικούς αγορητές, ο κ. Ιωάννης Σαρίδης από την Ένωση Κεντρώων, για δεκαπέντε λεπτά.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε πριν ξεκινήσω την εισήγησή μου να καταθέσω στα Πρακτικά το χθεσινό τηλεγράφημα του ΑΠΕ-ΜΠΕ που υποτίθεται ότι όφειλε να καταγράψει δημοσιογραφικά τα όσα ειπώθηκαν στη χθεσινή συνεδρίαση της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης για τη δεύτερη ανάγνωση του «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» και τη στάση των πολιτικών κομμάτων.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Σαρίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όπως θα προσέξετε, όσοι θα μπείτε στον κόπο να το προσέξετε, δεν υπάρχει καμμία απολύτως αναφορά στην Ένωση Κεντρώων. Απολύτως καμμία! Είναι σαν να μην υπάρχει η Ένωση Κεντρώων, σαν να μην υπήρξε ποτέ.

Το τηλεγράφημα αυτό μάλιστα αναπαράχθηκε αυτούσιο από δεκάδες ενημερωτικές ιστοσελίδες. Κανείς απολύτως δεν αναρωτήθηκε γιατί δεν αναφέρεται η Ένωση Κεντρώων μέσα σε αυτό; Κανείς από αυτούς που το αναδημοσίευσαν δεν προβληματίστηκε για το αν είναι αντικειμενική δημοσιογραφία η εξαφά-

νιση των θέσεων ενός δημοκρατικά εκλεγμένου κόμματος;

Και μπορεί αυτό να είναι το πρώτο τηλεγράφημα του ΑΠΕ που καταθέτω στα Πρακτικά της Ολομέλειας, αλλά σας διαβεβαιώ πως δεν είναι το πρώτο που εξέδωσε και έσχασε να αναφέρει την Ένωση Κεντρώων.

Από εδώ και πέρα κάθε φορά που θα μας ξεχνάνε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα καταθέτουμε τις σχετικές αποδείξεις στα Πρακτικά της Βουλής και θα ενημερώνουμε με επιστολή διαμαρτυρίας το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, ζητώντας του να παρέμβει. Η περιοδικότητα με την οποία εμφανίζονται αυτές οι τυχαιές και εκ παραδρομής παραλείψεις στη δημοσιογραφική κάλυψη των θέσεων της Ένωσης Κεντρώων μάς δημιουργεί την υποψία πως κάποιος δεν έχουν πια άλλον τρόπο για να ανακόψουν την πορεία μας παρά μόνο να προσπαθήσουν να μας εξαφανίσουν διά μαγείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα τρία χρόνια κοινοβουλευτικής παρουσίας της Ένωσης Κεντρώων έχουμε βρεθεί πολλές φορές σε αυτή την αμήχανη θέση. Αποφάσισα, όμως, σήμερα να το κάνω θέμα στην Αίθουσα της Ολομέλειας και να σας απασχολήσω σχετικά με το χάλι της δημοσιογραφίας στη χώρα μας γιατί είναι απολύτως σχετικό με τη συζήτησή μας σήμερα εδώ.

Μιλάμε σήμερα για την ενδυνάμωση της δημοκρατίας. Κάνουμε λόγο για την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών. Αναφερόμαστε στις έννοιες της αντιπροσωπευτικότητας και της αμεσότητας και αναρωτιόμαστε τι σχέση έχουν αυτές οι έννοιες με την άλλη έννοια, την έννοια της κυβερνησιμότητας.

Η Ένωση Κεντρώων, λοιπόν, έρχεται σε αυτή τη συζήτηση με σκοπό να την καταγγείλει ως προσχηματική. Η δική μας η συμμετοχή σήμερα στον κοινοβουλευτικό διάλογο αποτελεί και συστατική μία καταγγελία εναντίον της υποκρισίας στο όνομα της δημοκρατίας. Για να μπορούν οι πολίτες να στέκονται με υπευθυνότητα απέναντι στις δημοκρατικές τους υποχρεώσεις, για να μπορούν δηλαδή να αποφασίζουν τι θα ψηφίσουν, πρέπει πρώτα να είναι ενημερωμένοι σωστά, πρέπει πρώτα να είναι πληροφορημένοι σωστά. Ο υπεύθυνος δημοκρατικά πολίτης πρέπει να έχει πρόσβαση στην ενημέρωση.

Εάν, λοιπόν, σκοπός μας σήμερα ήταν πράγματι η ενδυνάμωση της δημοκρατίας, τότε το πρώτο που θα κοιτάγαμε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήταν να συζητήσουμε αυτό ακριβώς το πράγμα, πώς μπορεί η δημοκρατία μας να εγγυηθεί την αντικειμενική και ανεξάρτητη ενημέρωση των πολιτών. Υπάρχει άραγε τρόπος; Υπάρχει και τον ξέρουμε. Λέγεται «ασυμβίβαστο», άσχετα εάν δεν μπορέσαμε να το οριστικοποιήσουμε εδώ στην Ελλάδα. Είναι ξεκάθαρο -και το γνωρίζουν όλοι οι Έλληνες- ότι για όσο συνεχίζουμε να επιτρέπουμε να είναι ιδιοκτήτες μέσων ενημέρωσης άνθρωποι που τα ολιγαρχικά τους συμφέροντα εξαρτώνται από το τι λέμε εμείς οι πολιτικοί, δεν πρόκειται να αλλάξει η κατάσταση, δεν πρόκειται να σταματήσουν να βάζουν φίλτρα σε αυτά που τελικά μαθαίνουν οι πολίτες πως είπαμε. Μπορούμε να κάνουμε κάτι γι' αυτό; Θυμάστε τι έγινε όταν το προσαπάρθε ο Κώστας ο Καραμανλής; Είδατε τι έγινε και σε αυτήν, τη σημερινή προσπάθεια αυτής της Κυβέρνησης; Έχουμε αποτελέσματα;

Η δημοκρατία μας, λοιπόν, δεν μπορεί αυτή τη στιγμή που μιλάμε να εγγυηθεί την ανεξάρτητη και αντικειμενική ενημέρωση των πολιτών. Αυτή είναι η αλήθεια. Οι πολίτες πρέπει από μόνοι τους να αποκωδικοποιούν τα όσα τελικά φτάνουν στα δελτία ειδήσεων και να βγάλουν τα συμπεράσματά τους.

Το ζήτησα έντονα αυτό εμείς στην Ένωση Κεντρώων, όταν το καλοκαίρι του 2016 ψηφίσαμε την απλή αναλογική, πριν από ακριβώς δύο χρόνια. Τότε η είδηση ήταν πως «φλερτάραμε», πως «ερωτοτροπούσαμε», πως «παντρευτήκαμε» τον ΣΥΡΙΖΑ. Κανείς δεν έκρινε σκόπιμο, αγαπητοί συνάδελφοι, να σχολιάσει πως η απλή αναλογική ήταν το πρώτο από τα περίφημα «εννέα σημεία» της Ένωσης Κεντρώων. Κάποιοι προτίμησαν να παρουσιάσουν τη στάση μας με όρους πεζοδρομίου, λοιδορώντας και απειλώντας τους Βουλευτές μας. Αυτή ήταν η αντιμετώπιση που είχαμε. Κανείς δεν κατέγραψε τη συνέπεια των πολιτικών μας θέσεων. Η Ένωση Κεντρώων στάθηκε με θάρρος, με παρρησία, με ειλικρίνεια απέναντι στην ίδια την ιστορία και έκανε πράξη αυτό που εκείνη πίστευε ότι ήταν καλό και σωστό για τον τόπο και τη

δημοκρατία μας. Οι πολιτικοί είναι δυνατόι όχι μόνο όταν εκφράζουν μία δυνατή ιδέα, αλλά και όταν την υλοποιούν χωρίς να ενδιαφέρονται για το κομματικό κόστος.

Μιλάμε σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, για την απλή αναλογική σε δήμους και περιφέρειες. Απλή αναλογική -το είπαμε και στις επιτροπές- με δεύτερη Κυριακή δεν είναι απλή αναλογική, είναι μία ελληνική πατέντα, μία ιδιόμορφη φιλοσοφία, είναι ένα πολυφασικό σύστημα: άλλο για τα μικρά χωριά, άλλο για την εκλογή των δημοτικών συμβούλων, άλλο για την εκλογή των δη-

μάρχων. Είπε ο ίδιος ο Υπουργός χθες στην επιτροπή ότι η δεύτερη Κυριακή ξορκίζει τις συμφωνίες κάτω από το χαλί, τις συμφωνίες που μπορεί να έρθουν κάτω από το τραπέζι, συμφωνίες που μπορεί να λάβουν χώρα μεταξύ των δημοτικών συμβούλων που μόλις έχουν εκλεγεί. Δεν αμφισβητεί απλώς την ικανότητά τους, αλλά αμφισβητεί και την εντιμότητα ανθρώπων που μόλις έχουν εκλεγεί. Αμφισβητείται δηλαδή το κίνητρο για το οποίο ζήτησαν την ψήφο των συμπολιτών τους.

Και έχουμε μετά εκλογή δημάρχων και περνάμε στη δεύτερη Κυριακή. Και πολύ σωστά είπε και ο εισηγητής του Ποταμιού: «Εάν έχουμε την πρώτη Κυριακή έναν συνδυασμό με 45%, τι γίνεται, εάν και εφόσον, τη δεύτερη Κυριακή εκλέγεται ο δεύτερος συνδυασμός, που μπορεί να έχει ένα πάρα πολύ μικρό ποσοστό, ακριβώς γιατί, εν πάση περιπτώσει, το αποφάσισαν οι πολίτες, χωρίς να υπάρχει καμμία διαβούλευση κάτω από το χαλί, χωρίς να υπάρχει καμμία διαβούλευση κάτω από το τραπέζι; Σε τι δημοτικό συμβούλιο θα στηριχθεί για να διοικήσει;» Εκβιάζουμε τον δήμαρχο, εκβιάζουμε τους δημοτικούς συμβούλους, εκβιάζουμε τους πολίτες με το ενδεχόμενο της ακυβερνησίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ψηφίσαμε την απλή αναλογική για τις βουλευτικές εκλογές. Τι νοοτροπία καλλιεργήθηκε επί δύο ολόκληρα χρόνια μέσα στην Ολομέλεια της Βουλής, ανάμεσά μας, σαν πολιτικά κόμματα; Τι νοοτροπία καλλιεργήθηκε; Καλλιεργήθηκε καμμία νοοτροπία της απλής αναλογικής; Καμμία. Η πρόσφατη, λοιπόν, σύγχρονη πολιτική ιστορία της χώρας μας δεν είχε να προσφέρει κανένα απολύτως παράδειγμα συνεργασίας, συνεννόησης και συναίνεσης ούτε καν επί των εθνικών μας θεμάτων τα τελευταία δύο με τρία χρόνια.

Εμείς σήμερα ψηφίζουμε για τη διά νόμου επιβολή της υποχρέωσης να συνεργάζονται μεταξύ τους οι εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης υπό την απειλή της ακυβερνησίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση από το μοναδικό κόμμα το οποίο στήριξε την απλή αναλογική πριν από δύο χρόνια δεν ζήτησε καν την άποψή του, δεν προχώρησε καν στο να επικοινωνήσει μαζί του και να πει «Φέρτε μας και εσείς τις θέσεις σας, να δούμε τέλος πάντων πώς μπορούμε να υλοποιήσουμε το σημερινό νομοσχέδιο».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει σημασία, λοιπόν, πριν κά-  
νουμε λόγο για τη βαρύτητα της ψήφου των πολιτών, να δούμε και τι κάνουν όσοι παίρνουν τελικά αυτήν την ψήφο, να δούμε τι κάνουν οι πολίτες αυτήν τη δύναμη που τους δίνεται.

Ισχυρίζεται η Κυβέρνηση πως επιδιώκει την ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών, διαδικασιών και έκφρασης των πολιτών. Δεν εντοπίζει κανείς άλλος μέσα σε αυτήν την Αίθουσα αυτήν την ανακολουθία για τη στάση την οποία κρατάνε οι Υπουργοί απέναντι στις υποχρεώσεις τους κατά την άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου; Έχετε καταλάβει πως αυτά τα οποία ζητάτε όχι μόνο δεν τα κάνετε πράξη, αλλά τα ζητάτε από άλλους να γίνουν σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο; Όχι μόνο δεν τα κάνετε πράξη, εσείς εδώ μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, αλλά βάζετε και εμπόδια σε όσους προσπαθούν να το κάνουν.

Συμμετοχή των πολιτών σημαίνει διάλογος επιχειρημάτων, σημαίνει θέτω μία ερώτηση και παίρνω μία απάντηση. Ρωτάω, λοιπόν, κι εγώ τον κ. Τσακαλώτο: «Πόσα λεφτά έχεις κρατημένα στην περιφέρηλη καβάτζα σου;» Και μου απαντάει: «Δεν μπορώ να σου απαντήσω, γιατί είναι δύσκολο». Τον ξαναρωτάω, λοιπόν, μετά εγώ από λίγο και μου λέει: «Σου απάντησα την πρώτη φορά». Αν ένας Βουλευτής, αγαπητοί συνάδελφοι, που τον προστατεύει το Σύνταγμα, δεν έχει κανέναν τρόπο να αμυνθεί απέναντι στην κοροϊδία ενός Υπουργού, πώς θα το κάνουν αυτό το πράγμα οι πολίτες;

Ρωτάμε τον κ. Παπαδημητρίου, πριν τον αποπέμψετε εσείς για ηθικούς και μόνο λόγους: «Πού στηρίζετε τη βεβαιότητά σας ότι τετρακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις θα σωθούν από τον νόμο τον οποίο μας φέρνετε;» Και μου απαντάει: «Θα δείτε. Είστε ανυπόμονος και άσχετος». Είδα. Εγώ ο άσχετος, που δεν έχω τριάντα πτυχία στα οικονομικά, αλλά ένα μόνο, αυτό που μου χρειάζεται για να σταθώ στη δουλειά μου επί είκοσι τρία χρόνια στα εργοτάξια, εγώ ο ανυπόμονος είδα. Έναν χρόνο μετά, αγαπητοί συνάδελφοι, ο αριθμός των επιχειρήσεων που μπήκαν στον εξωδικαστικό μηχανισμό είναι διψήφιος. Πού θα βρω, λοιπόν, εγώ το δικίο μου; Αν δεν μπορώ να το βρω εγώ, που κατέχω μια έδρα στο ελληνικό Κοινοβούλιο πώς θα το βρει ο πολίτης το δικίο του;

Ρωτάω τον κ. Πετρόπουλο: «Τι θα γίνει με τις διπλές εισφορές για τους εθελοντές μακράς θητείας, εκείνες που παράνομα παρακρατήθηκαν;». Και μου απαντάει: «Θα το εξετάσουμε. Έχεις απόλυτο δικίο.» Το εξετάζει από τον Σεπτέμβριο του 2017. Δεν έχουμε ακόμα απάντηση πάνω σε αυτό.

Ρωτάω τον κ. Σταθάκη: «Τι μεταφέρουν καθημερινά στη Χαλκίδα τα πενήντα δρομολόγια των φορτηγών της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ» και πού τα πάνε;» Κώλυμα στο κώλυμα.

Ο κατάλογος είναι πραγματικά ατέλειωτος, ειδικά αν προσθέσουμε και τις ερωτήσεις των υπολοίπων συναδέλφων του δημοκρατικού τόξου που έχουν ακριβώς την ίδια μοίρα με τις δικές μου. Τι πιστεύετε, κύριοι της Κυβέρνησης, πως καταβαίνουν οι πολίτες για τη λειτουργία της δημοκρατίας μας, τι ελπίδες μπορούν να διατηρούν ότι κάποια στιγμή ο πολιτικός διάλογος θα γίνεται με επιχειρήματα, όταν παρακολουθούν Βουλευτές να «χτυπάνε στου κουφού την πόρτα» για να πάρουν απαντήσεις;

Για να δούμε όμως και τι κάνει από την άλλη πλευρά η Αξιωματική Αντιπολίτευση για όλα αυτά. Η μοναδική πρόταση την οποία καταθέτουν με συνέπεια τα κόμματα που κυβέρνησαν αυτόν εδώ τον τόπο και μαζί και χώρια είναι οι εκλογές, λες και δεν είναι η διενέργεια πρόωγων εκλογών απόδειξη πολιτικής ασάφειας. Κι εσείς, με αυτό το οποίο υποστηρίζετε, ζητάτε να έρθουν επενδύσεις στη χώρα; Υπονοείτε αυτό το οποίο έχει περισσότερο ανάγκη η χώρα. Προτάσεις θέλει. Λύσεις θέλει. Δεν έχετε καταφέρει να καταθέσετε καμμία απολύτως πολιτική λύση, παρά το να φύγουν οι σημερινοί και να έρθουν οι χθεσινοί. Για ποια συνεννόηση, αγαπητοί συνάδελφοι, μιλάμε; Για ποιες θέσεις;

Εσείς έχετε ξεκινήσει τα μπρος-πίσω πριν να γίνετε καν κυβέρνηση, αγαπητοί συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Πόσες θέσεις έχετε αλλάξει για το σκοπιανό; Απαντήσατε ποτέ μ' ένα απλό «ναι» ή «όχι» για το αν συμφωνείτε με τη χρήση του όρου «Μακεδονία»;

Από την άλλη, έχετε αναρωτηθεί κι εσείς, κύριοι του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας, τι ζημιά κάνετε στη δημοκρατία μας, αυτήν την ίδια που εσείς ισχυρίζεστε ότι προσπαθείτε να προστατεύσετε από τις ιδεοληψίες του ΣΥΡΙΖΑ, όταν κάθε φορά δηλώνετε απ' αυτό το Βήμα ότι στην Ελλάδα καταλύεται καθημερινά το κράτος δικαίου; Έχετε αντιληφθεί ότι αυτό είναι το «βούτυρο στο ψωμί» του Τούρκου, γιατί αυτά τα ίδια πράγματα λένε και οι Τούρκοι, ότι δηλαδή δεν υπάρχει κράτος δικαίου στην Ελλάδα; Τι να πιστέψει κανείς για τις ομοιότητες του πολιτικού σας λόγου με τα τουρκικά επιχειρήματα; Τι πέτυχε η κ. Μπακογιάννη με την επίσκεψή της στην ορκωμοσία του κ. Ερντογάν; Τι πέτυχε ο κ. Δημοσχάκης με τις δηλώσεις του για τη Συνθήκη της Λωζάνης; Πώς αυτά συνδέονται με την άποψή σας ότι ήταν αποτυχημένη η επίσκεψη Ερντογάν στην Αθήνα;

Μπρος-πίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, στα εθνικά θέματα. Πέραδωθε στα ζητήματα της οικονομίας. Ποιους ακριβώς από τους τριακόσιους πενήντα μνημονιακούς νόμους, που όλοι μαζί ψηφίσατε από τον Αύγουστο του 2015 και μετά, σκοπεύετε να καταργήσετε; Τι ακριβώς θα αλλάξετε απ' αυτά που μας έχουν επιβάλει τα μνημόνια και οι δανειστές; Η κακή αντιπολίτευση η οποία ασκείται κάνει την Κυβέρνηση χειρότερη. Αυτό θα πρέπει να το καταλάβετε. Κακή Αντιπολίτευση, κακή Κυβέρνηση. Αυτή είναι η αλήθεια.

Θα ήθελα να πω και δύο κουβέντες για τα δημοψηφίσματα που εισάγουμε στην πολιτική ζωή του τόπου, έχοντας βέ-

βαια την εμπειρία του «όχι» που έγινε «ναι». Δεν μπορεί να μην καταλαβαίνετε ότι η αξιοπιστία των δημοψηφισμάτων, δηλαδή η εμπιστοσύνη που μπορούν να δείξουν οι πολίτες σ' αυτόν τον κορυφαίο θεσμό δημοκρατικής έκφρασης, είναι μηδενική. Εκτός του «όχι» το οποίο έγινε «ναι» τον Αύγουστο του 2015, υπάρχει και ένα άλλο «όχι» που το κάνατε «ναι», χωρίς να χρειαστεί να κάνετε δημοψήφισμα. Μιλάω για το σκοπιανό.

Ο λόγος που δεν κάνατε δημοψήφισμα για το σκοπιανό είναι για να μην καταγραφεί τελικά ένα βροντερό «όχι», το οποίο δεν έχει να κάνει με το πώς θα ονομάζονται οι γείτονες, αλλά με το γεγονός ότι μας κλέβουν μια λέξη που δεν είναι δική τους.

Μπορεί να αναρωτηθείτε: «Μα, γιατί κάνουν έτσι οι Έλληνες για μία και μόνο λέξη;». Θα σας πω γιατί κάνουμε έτσι εμείς τουλάχιστον που είμαστε από τη Μακεδονία. Διότι αυτή η λέξη έχει τη δύναμη να γεννήσει κράτη, αυτή η λέξη έχει τη δύναμη να γεννήσει γλώσσες, εθνικότητες και κλέβοντάς μας αυτήν τη λέξη, αυτοί αποκτούν δικαιώματα επάνω μας. Γι' αυτό κάνουμε έτσι εμείς οι Μακεδόνες.

Καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο επί της αρχής, όχι γιατί υποχωρούμε στην απλή αναλογική, αλλά γιατί επιλέγουμε να διαλέξουμε τον δρόμο της πραγματικής, της αληθινής απλής αναλογικής. Είναι ένα κακό νομοσχέδιο, το οποίο θα φέρει περισσότερα προβλήματα απ' αυτά τα οποία πάει να λύσει. Ναι, θα επιφέρει την ακυβερνησία και εδώ θα είμαστε. Δεν υπάρχει, δεν έχει δημιουργηθεί κουλούρα, δεν έχει δημιουργηθεί νοοτροπία.

Στην πολιτική, αγαπητοί συνάδελφοι, έρχονται πολλοί με λαμπρό μέλλον και φεύγουν με σκοτεινό παρελθόν. Το δικό μας παρελθόν θα είναι αλήθεια, εντιμότητα και δικαιοσύνη, όπως ακριβώς το είχα πει από την πρώτη μου ομιλία στις 6 Οκτωβρίου 2015 ακριβώς απ' αυτό εδώ το Βήμα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να σας πεινθώ ότι οι Έλληνες στρατιωτικοί μας μετράνε με τη σημερινή μέρα εκατόν τριάντα τρεις μέρες στις φυλακές υψίστης ασφαλείας της Αδριανούπολης.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε τον κ. Σαρίδη.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Παναγιώτης Σκουρλέτης για δεκαοκτώ λεπτά. Αμέσως μετά τους εισηγητές μπορεί να πάρει τον λόγο ο Υπουργός, εφόσον το θελήσει.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε το νομοσχέδιο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» στην Ολομέλεια και νομίζω ότι πέρα από τα πολύ σοβαρά ζητήματα, τα οποία άπτονται της κατάκτησης της ψήφου των Ελλήνων του εξωτερικού, θα το αδικήσουμε, εάν δεν σταθούμε λίγο στο περιεχόμενο του νομοσχεδίου, μιας και, όπως γνωρίζετε, είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο αποτέλεσε αντικείμενο ενδελεχούς, πολύμορφης συζήτησης με τον κόσμο της αυτοδιοίκησης για πάνω από έναν χρόνο.

Αυτό ήταν μια συνειδητή επιλογή, να μην αιφνιδιάσουμε, να κουβεντιάσουμε με όλους τους ανθρώπους της αυτοδιοίκησης, για να μπορέσουμε να αποτυπώσουμε στις διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου ό,τι είναι ώριμο, μετά από οκτώ χρόνια σχεδόν εφαρμογής του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», να αλλάξει ή να τροποποιηθεί.

Εμείς από την αρχή επιλέξαμε να είμαστε απόλυτα ειλικρινείς για τις στοχεύσεις αυτού του νομοσχεδίου. Είπαμε ότι αποτελεί το πρώτο βήμα μιας νέας μεταρρυθμιστικής προσπάθειας. Και γιατί το είπαμε αυτό; Όχι προφανώς διότι μας έλειπαν οι επεξεργασίες, όπου θα μπορούσαμε να έχουμε πιο τολμηρές διατάξεις, αλλά κυρίως μιλήσαμε στο πλαίσιο των ορίων που καθόριζε η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, αλλά και το σημερινό συνταγματικό πλαίσιο. Γι' αυτό και εξ αρχής είπαμε ότι κρίσιμα ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την ενδυνάμωση της αυτοδιοίκησης, με την εκχώρηση περισσότερων αρμοδιοτήτων, μεγαλύτερου ρόλου, προϋποθέτουν το να ανοίξει η συζήτηση για τη συνταγματική Αναθεώρηση.

Όπως επίσης δεν παραμερίσαμε το γεγονός ότι η συζήτηση αυτή διεξάγεται μετά από μια περίοδο οικονομικής αφαίμαξης, μείωσης των πόρων της αυτοδιοίκησης. Γνωρίζετε ότι πάνω από

το 60-65% των πόρων της τοπικής αυτοδιοίκησης λείψανε. Αυτό δεν ήταν κάτι το οποίο έγινε αυτά τα χρόνια. Το αντίθετο. Τα τελευταία δύο χρόνια τουλάχιστον υπάρχει μια αναστροφή αυτής της καθοδικής πορείας μείωσης των πόρων που είχε ξεκινήσει με τα μνημόνια από το 2010. Και εδώ θα έλεγε κανείς ότι ήταν και μια ατυχία για τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» ότι συνέπεσε η εφαρμογή του με την έναρξη της περιόδου των μνημονίων. Άρα, ορισμένες από τις «καλές» –εντός ή εκτός εισαγωγικών- προθέσεις του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» μείνανε ένα κενό γράμμα. Διότι, αν δεν υπάρχουν οι αντίστοιχοι πόροι, γνωρίζουμε ότι πολύ λίγα πράγματα μπορείς να κάνεις.

Δεν υποτιμήσαμε, λοιπόν, τις δυσκολίες. Μιλήσαμε ανοιχτά γι' αυτές και θέσαμε όλες αυτές τις διατάξεις στη βάση του διαλόγου, ενός διαλόγου ο οποίος πέρασε από πολλές διακυμάνσεις. Ξέρετε κάτι, όμως; Φοβάμαι πάρα πολύ ότι τουλάχιστον οι ηγεσίες της αυτοδιοίκησης, δηλαδή οι πλειοψηφίες της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ, εγκλωβίστηκαν σε μια τακτική όπου πράγματι, αν εξαιρέσει κανείς κάποια μικρά διαστήματα, δεν μπόρεσαν με ένα συστηματικό τρόπο να καταθέσουν μια εκ των πραγμάτων μεγάλη εμπειρία που έχουν, ως άνθρωποι οι οποίοι υπηρετούν τους αυτοδιοικητικούς θεσμούς, με συγκεκριμένες προτάσεις.

Παρ' όλα αυτά, η πλειοψηφία των αιρετών στελεχών της αυτοδιοίκησης τους προσπέρασε. Γι' αυτό αν κανείς κοιτάξει και την τελευταία φάση της διαβούλευσης, αλλά πολύ περισσότερο αν ανατρέξει σε δημόσιες συζητήσεις, σε συσκέψεις στο επίπεδο των περιφερειών, σε δημόσια αρθρογραφία, θα δει πλήθος προτάσεων οι οποίες σε πολύ μεγάλο βαθμό εισακούστηκαν και επηρέασαν το τελικό κείμενο του νομοσχεδίου.

Ξέρετε τι λάθος έκαναν οι πλειοψηφίες της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ; Εγκλωβίστηκαν σε μια αντικυβερνητική στάση, υιοθετώντας το αφήγημα της ηγεσίας της Νέας Δημοκρατίας, πιστεύοντας ότι η παρούσα Κυβέρνηση θα είναι παρένθεση. Έτσι, λοιπόν, θυμάμαι από τους πρώτους μήνες που βρέθηκα εγώ, αλλά και ο προκάτοχός μου είχε την αντίστοιχη εμπειρία, ερχόντουσαν με καταγγελτικό, φοροιστικό τρόπο, με γενικόλογες παρατηρήσεις, παρατηρήσεις που θα μπορούσαν να είχαν γίνει και πριν από το 2010. Έλεπε, όμως, αυτή η επεξεργασμένη πληροφορία, αυτή η επεξεργασμένη πρόταση η οποία θα μπορούσε να είναι χρήσιμη.

Νομίζω, όμως, ότι, όπως σας το περιέγραψα, βρήκαμε τους τρόπους επικοινωνίας και μπορέσαμε και ενσωματώσαμε μια σειρά από παρατηρήσεις εκ μέρους της αυτοδιοίκησης.

Ταυτόχρονα, και πριν σταθώ σε κάποιες εμβληματικές, κατά τη γνώμη μου διατάξεις, θέλω να σας θυμίσω πώς αυτή η Κυβέρνηση στήριξε έμπρακτα μέσα στις δεδομένες συνθήκες την ίδια την αυτοδιοίκηση, ξεκινώντας πρώτα από όλα με τις διατάξεις που είχαμε περάσει πέρυσι περίπου τέτοια εποχή για τις ΔΕΥΑ, τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, ένα εργαλείο χρήσιμο το οποίο άντεξε στα χρόνια της κρίσης, ένα εργαλείο το οποίο ήταν αποτελεσματικό.

Σήμερα οι ΔΕΥΑ είναι βιώσιμες δημοτικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ένα αναπτυξιακό μέλλον μπροστά τους. Ενσωματώνουν μια πολύτιμη εμπειρία γύρω από τα θέματα της αποχέτευσης και της ύδρευσης. Αναγνωρίσαμε, λοιπόν, τον πραγματικό χαρακτήρα αυτών των επιχειρήσεων, ορίζοντας πως δεν είναι κερδοσκοπικές και αυτό έχει μια ιδιαίτερη σημασία και ίσως αυτό να εναντιώνεται στην αντίληψη που θέλει να παραδίδει τη λειτουργία και το έργο τους σε άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις. Όμως, προς μάτην αυτών των απόψεων, σήμερα έχουμε εκατόν τριάντα δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης οι οποίες έχουν μόνο μέλλον μπροστά τους. Και αυτό δεν έγινε μόνο στο θεσμικό επίπεδο, έγινε με την έμπρακτη στήριξη, μέσα από τον τελευταίο διαγωνισμό, τον 3Κ του ΑΣΕΠ, όπου επτάκοι ογδόντα επιστήμονες νέοι εργαζόμενοι έχουν αυτή τη στιγμή προσληφθεί στις επιχειρήσεις αυτές.

Καθώς μιλάμε για τον διαγωνισμό, τέτοιες μέρες ήταν περίπου πριν από έναν χρόνο όταν αντιδικούσαμε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, και θεωρήσατε μεγάλη ευκαιρία την τότε απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου η οποία με έναν βίαιο τρόπο έλεγε ότι έπρεπε να σταματήσει η εργασιακή σχέση των τότε συμβασιούχων, παρ' όλο που έληγε στα τέλη του 2017, πέρυσι τέτοια

εποχή.

Θυμόσαστε ότι είχαμε επιλέξει μια εκ νέου παράταση στη βάση της ανάγκης του να μην υπάρχει ένα κενό στον τομέα της καθαριότητας, αλλά να δρομολογήσουμε, για πρώτη φορά μετά από χρόνια, εννιά χιλιάδες μόνιμες προσλήψεις στην καθαριότητα, βάζοντας έτσι τέλος και σε όλους όσους, επαναλαμβανών, ήθελαν και επιμένουν ακόμα και τώρα –διότι το ακούω κάθε φορά, ιδιαίτερα από τη μεριά της Νέας Δημοκρατίας, ευτυχώς δεν το ακούω από τους αυτοδιοικητικούς, ακόμη και αυτούς που αναφέρονται έμμεσα στον χώρο της Νέας Δημοκρατίας- βάζοντας τέλος σε εκείνη την άποψη που θέλει να παραδώσει την καθαριότητα στα ιδιωτικά συμφέροντα.

Θέλω στο σημείο αυτό να θυμίσω, επίσης, τον διαγωνισμό για τις εκατόν δέκα οκτώ θέσεις κυρίως επιστημόνων για τους μικρούς νησιωτικούς δήμους, την έκτακτη επιχορήγηση προς τους νησιωτικούς και ορεινούς δήμους η οποία έγινε και το 2017 και το 2018, τη δυνατότητα που δίνουμε στο παρόν νομοσχέδιο στους μικρούς νησιωτικούς δήμους, κάτω από τρεις χιλιάδες κατοίκους, να αποκτήσουν έναν επιπλέον αντιδήμαρχο. Και μην βιαστείτε να πείτε: «Άλλη μια θέση στο δημόσιο», στην αυτοδιοίκηση, εν πάση περιπτώσει. Είναι απαραίτητο για τη λειτουργία ενός μικρού δήμου, που είναι δεδομένο ότι στις περισσότερες των περιπτώσεων είναι υποστελεχωμένος, το να έχει αυτή την έμμεση βοήθεια από έναν επιπλέον αντιδήμαρχο.

Να θυμίσω το πρόγραμμα των 426 εκατομμυρίων που αφορά τα ληξιαρχεία των δήμων, κάτι το οποίο το παραλάβαμε και έχει οδηγήσει πάρα πολλούς δήμους να βρίσκονται στα πρόθυρα της χρεοκοπίας σήμερα. Μόνο τρεις δήμοι είναι στο Παρατηρητήριο. Έγινε ένα τίτλιο έργο για να εξυγιάνουμε τα οικονομικά της αυτοδιοίκησης.

Να θυμίσω, επίσης, και το πρόγραμμα «ΑΞΙΑ», το οποίο ήρθε αντίστοιχα να επουλώσει τρύπες και να καλύψει τελεσίδικες αποφάσεις εις βάρος των δήμων, που αφορούσαν οικονομικές διενέξεις που είχαν με προμηθευτές ή εργολάβους.

Επίσης, τα μέτρα στήριξης των εργαζομένων στην καθαριότητα σε σχέση με την υποχρέωση των ατομικών μέσων προστασίας και προς τους συμβασιούχους, την επαναφορά και την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων μετά από σχεδόν δέκα χρόνια. Όλα αυτά έγιναν πριν από την κατάθεση του νομοσχεδίου.

Άρα, μιλάμε για μια πλούσια, θα έλεγα, κυβερνητική ηγεσία με θετικό πρόσημο στην υπηρεσία της αυτοδιοίκησης.

Τέλος, θα αναφερθώ σε κάτι που βρίσκεται μόλις στην αρχή του, στα χρηματοδοτικά προγράμματα για τις υποδομές, τις μικρές υποδομές κυρίως του πρώτου βαθμού αυτοδιοίκησης, υποδομές οι οποίες ήταν εγκαταλελειμμένες τα τελευταία χρόνια, υποδομές οι οποίες έχουν κλείσει τα τριάντα και σαράντα και πενήντα χρόνια και βρίσκονται στα όριά τους αυτήν τη στιγμή –το διαπιστώνουμε κάθε φορά που υπάρχει μια θεομηνία, μια κακοκαιρία- και οι οποίες χρηματοδοτούνται. Χρηματοδότηση, λοιπόν, για παιδικές χαρές, για σχολικά κτήρια, για υποδομές ύδρευσης, για τη διαχείριση των αστικών λυμάτων, για αποκατάσταση των ΧΑΔΑ.

Αυτές όλες είναι προσκλήσεις οι οποίες έχουν ενεργοποιηθεί. Και σας πληροφορώ ότι με τα μέχρι τώρα στοιχεία, μέχρι τις 11 Ιουλίου, έχουν εγκριθεί συνολικά τριακόσια είκοσι έξι αιτήματα χρηματοδότησης. Δεν έχουν κατατεθεί, έχουν εγκριθεί και αφορούν διακόσιους εννέα δήμους με συνολική προβλεπόμενη χρηματοδότηση ύψους 123.507.902 ευρώ. Μιλάμε για έργα –επαναλαμβανών- για τα οποία έχει ήδη δρομολογηθεί η χρηματοδότησή τους.

Θέλω να καταθέσω στα Πρακτικά έναν αναλυτικό πίνακα που αφορά κάθε δήμο, κάθε έργο γύρω από αυτές τις προσκλήσεις. (Στο σημείο αυτό ο Υπουργός κ. Παναγιώτης (Πάνος) Σκουρλέτης, καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τα στοιχεία αυτά ανανεώνονται καθημερινά. Σας παρακαλώ να τα παρακολουθείτε, διότι, όταν μιλάμε για αυτοδιοίκηση, δεν πρέπει να μιλάμε μόνο για αφορισμούς, δεν πρέπει να έχουμε μεγαλοστομίες, δεν πρέπει να μιλάμε γενικά και αόριστα για αρμοδιότητες που ποτέ δεν ξεκαθαρίσατε ως κυβερνήσεις, αλλά

πρέπει να μιλάμε με έργα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και εμείς μετά από χρόνια, μετά την ανομβρία των τελευταίων ετών έχουμε να παρουσιάσουμε ένα συγκεκριμένο έργο για τη στήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ας μου φέρετε, λοιπόν, έστω και έναν δήμαρχο από τους τριακόσιους είκοσι πέντε που να πει ότι αυτήν την πολιτική την ασκήσαμε όπως την ασκήσατε εσείς, δηλαδή με κριτήρια ποιος είναι δικός μου, ποιος δεν είναι δικός μου. Δεν υπήρχαν για εμάς τέτοια κριτήρια. Για εμάς μελλοντικό κριτήριο ήταν οι ανάγκες των πολιτών, οι ανάγκες της τοπικής κοινωνίας. Έναν δήμαρχο, σας παρακαλώ, έναν φέρτε μου που να πει το αντίθετο, να το ισχυριστεί και να μας πει ότι υπέβαλε ένα αίτημα τεκμηριωμένο, θεμελιωμένο στη βάση μιας συγκεκριμένης μελέτης και του το αρνήθηκαν, διότι δεν είχε μπάριμπα στην Κορώνη.

Αυτό, λοιπόν, το αυτονόητο που γίνεται επί των ημερών μας είναι επαναστατικό, διότι υπήρξαν οι κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και Νέας Δημοκρατίας οι οποίες λειτουργήσαν με κομματικά κριτήρια, με πράσινα και γαλάζια κριτήρια. Θα σας τα έχουν πει και εσάς οι δικοί σας άνθρωποι, αυτοί οι πολλοί δήμαρχοι που λέτε, οι οποίοι είναι Νέα Δημοκρατία, όπως είπατε, κύριοι.

Πηγαίνετε, λοιπόν, να μιλήσετε με αυτούς τους άλλους για να μιλήσουμε με όρους αυτοδιοίκησης εδώ πέρα, για να δούμε τελικά ποιος εργαλειοποιεί την αυτοδιοίκηση, διότι μεγαλύτερη εργαλειοποίηση για την αυτοδιοίκηση δεν είναι άλλη από αυτήν την οποία εσείς έχετε και προσεγγίζετε τα θέματα της δημοκρατίας και του εκλογικού συστήματος στη βάση αναπαραγωγής ενός κεντρικού πολιτικού συστήματος εξουσίας, ενός κεντρικού πολιτικού συστήματος. Διότι ξέρετε πολύ καλά ότι η εκλογή ενός δημάρχου ή ενός περιφερειάρχη είναι άρρηκτα δεμένη με την εκλογή του περιφερειακού συμβούλου, του τοπικού Βουλευτή και γι' αυτό δεν θέλετε να αγγίζουμε τα θέματα της απλής αναλογικής και γι' αυτόν ακόμη τον λόγο πέρα από όλα τα υπόλοιπα και το ονομάζετε ιδεοληψία.

Ιδεοληψία είναι η δημοκρατία; Η δημοκρατία δεν είναι απλώς ένας στόχος τον οποίο κάποια στιγμή πρέπει να τον φτάσουμε. Η δημοκρατία είναι και σκοπός και στόχος, διότι οι αποφάσεις που παίρνουμε σε έναν δήμο ο οποίος έχει εν τοις πράγμασι υιοθετήσει τις μέγιστες δημοκρατικές διαδικασίες, έχει δώσει τα περιθώρια στην τοπική κοινωνία να εκφράζεται, έχει αντίστοιχα λειτουργήσει στη βάση συγκεκριμένων συναινέσεων, συνθέσεων μέσα από μια ανοικτή δημοκρατική διαβούλευση, είναι και οι ορθές αποφάσεις, είναι οι ισχυρές αποφάσεις.

Οι ισχυρές διοικήσεις, λοιπόν, δεν είναι αυτές οι διοικήσεις που προκύπτουν από ένα παραμορφωτικό εκλογικό σύστημα, το οποίο δημιουργεί ένα πέπλο αδιαφάνειας και γι' αυτό υπήρξαν χιλιάδες φαινόμενα κατασπατάλησης του δημοσίου χρήματος. Ισχυρές είναι οι διοικήσεις αυτές που αντιστοιχούν σε γνήσιες πραγματικές κοινωνικές πλειοψηφίες. Και εδώ, προφανώς, έχουμε μια εντελώς διαφορετική προσέγγιση γύρω από αυτό το θέμα. Είναι αυτό που εσείς υποτιμητικά λέτε «ιδεοληψία».

Προσέχετε, όμως, διότι στην ακραία της έκφραση αυτή η άποψη που λέει «είστε ιδεοληπτικοί με τα θέματα της δημοκρατίας» είναι πολύ συγγενής με μια άλλη άποψη που ακούστηκε απ' αυτό το Βήμα πριν από λίγα λεπτά από τον εκπρόσωπο της Χρυσής Αυγής που είπε «τι μας ενδιαφέρει πώς εκλέγεται, αν εκλέγεται ο καθένας, τον κόσμο τον ενδιαφέρει το πρόβλημά του». Και απέναντι σε αυτό οφείλετε να έχετε μια πολιτική οριοθέτηση. Δεν αισθάνεστε αυτήν την ανάγκη, να πάρετε τις αποστάσεις απ' αυτούς που υποτιμούν το θέμα της δημοκρατίας; Δεν την αισθάνεστε. Όμως, εν πάση περιπτώσει, φαντάζομαι ο κ. Τζαβάρας που θα μιλήσει σε λίγο ή αμέσως μετά να προσπαθήσει να απαντήσει γύρω απ' αυτά τα ζητήματα.

Προσέχετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η χώρα υιοθέτησε ένα μοντέλο, το οποίο αποτυπώνεται στη συγκέντρωση του πληθυσμού των δραστηριοτήτων του πλούτου μέσα από μια υπερσυγκέντρωση στο λεκανοπέδιο της Αττικής και μια αντίστοιχη υπερσυγκέντρωση, ίσως σε μικρότερο βαθμό, στο πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης. Πώς θα αρχίσουμε να το αλλάζουμε αυτό; Πώς θα γίνει, αν δεν παρέμβουμε στο επίπεδο της αυτοδιοίκησης; Κι εμείς εδώ κάνουμε ένα τολμηρό ου-

σιαστικό βήμα, το οποίο στα λόγια όλοι το υιοθετούσαν.

Λέμε, λοιπόν, ότι κριτήριο για τα χρηματοδοτικά εργαλεία, κριτήριο για την κατανομή των πόρων προς την αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να είναι μόνο το πληθυσμιακό, διότι έτσι αναπαράγουμε αυτό το χάσμα ανάμεσα στην περιφέρεια και στο κέντρο και εισαγάγουμε για πρώτη φορά σε επίπεδο νόμου μια σειρά ποιοτικά, κοινωνικά κριτήρια, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνουμε υπ' όψιν μας για να ασκούμε την αντίστοιχη πολιτική. Αυτή είναι η λογική της κατηγοριοποίησης των δήμων.

Προφανώς, αυτό δεν θα μπορούσε να αποτυπωθεί σε ένα συγκεκριμένο αλγόριθμο μέσα στο περιεχόμενο του νόμου, αλλά είναι ακριβώς ο καμβάς πάνω στον οποίο πρέπει να πατήσουμε. Και αυτήν την κουβέντα, τον τελικό τρόπο ακριβώς κατανομής, τον νέο τρόπο κατανομής των ΚΑΠ θα την κάνουμε προφανώς σε συνδιαμόρφωση με τους ανθρώπους της αυτοδιοίκησης.

Αρκείστε, λοιπόν, σε διάφορες γενικές ισοπεδωτικές προσεγγίσεις γύρω απ' όλα αυτά τα θέματα και δεν έχετε το θάρρος να πείτε ότι κάτι το οποίο το διαμορφώσατε τόσα χρόνια εσείς, οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας, και αποτυπώνεται ακόμα και σήμερα και ίσως και για πολλά χρόνια ακόμα, γιατί είναι γάγγραινα κυριολεκτικά το θέμα της γραφειοκρατίας των αλληλοεπικαλύψεων, δεν έχετε το θάρρος να πείτε ότι σε αυτό το ζήτημα κάνουμε ένα ουσιαστικό βήμα. Ποιο είναι αυτό; Η ιστορία του επόπτη νομιμότητας αποσκοπεί σε μια πιο σύντομη, πιο αξιόπιστη, πιο διαφανή διαδικασία ελέγχου της νομιμότητας των αποφάσεων της αυτοδιοίκησης. Ούτε αυτό! Θα μου πείτε, μπορεί να μην τα ξέρετε αυτά τα πράγματα. Υπάρχουν όμως αυτοδιοικητικοί οι οποίοι τα γνωρίζουν, εννοώ και εντός των δικών σας τάξεων. Άρα, εκεί αποσκοπεί και η συγκρότηση του επόπτη νομιμότητας.

Επίσης, το θέμα της ενδοδημοτικής αποκέντρωσης μέσα από την ουσιαστική ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων είναι ένα πολύ κρίσιμο πράγμα. Πραγματικά δεν μπορώ να καταλάβω πώς Βουλευτής ο οποίος έχει την εμπειρία της περιφέρειας και γνωρίζει και έχει τότε αυτήν την ερμηνείωση, την εγκατάλειψη στις μικρές κοινότητες που ήταν αποτέλεσμα της θεσμικής συγκρότησης, που επέβαλε ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», δεν αναγνωρίζει το θετικό βήμα που κάνουμε αυτή τη στιγμή. Προφανώς, δεν μπορούμε να γυρίσουμε ξανά σε μια θεσμική συγκρότηση που θα βασίζεται απευθείας στις κοινότητες, αλλά μέσα στο πλαίσιο των ενιαίων καλλικρατικών δήμων πρέπει να δώσουμε περιεχόμενο στα τοπικά συμβούλια. Γι' αυτό, όπως είδατε και στην ακρόαση φορέων, το δίκτυο των μικρών νησιωτικών δήμων, το δίκτυο των κοινοτήτων από την περιφέρεια χαιρετίζουν αυτές τις ρυθμίσεις.

Παρ' όλα αυτά, όλα αυτά υποτάσσονται πάλι στη λογική «τελειώνετε, φεύγετε, θέλετε να φέρετε το χάος, θέλετε να αλώσετε τους δήμους». Πώς γίνεται η άλωση; Με την απλή αναλογική ή με το παρόν σύστημα; Δεν είναι το παρόν σύστημα στο οποίο πραγματικά άλλο ψηφίζεις και άλλο βγάζεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο θεσμός της αυτοδιοίκησης έχει ανάγκη από μια νέα δημοκρατική πνοή. Και αυτό είναι η πεμπουσία των διατάξεων που αναφέρονται στο εκλογικό σύστημα, ένα νέο εκλογικό σύστημα το οποίο θα δώσει έμπνευση, θα δώσει τη δυνατότητα νέων δυνάμεων, νέων ανθρώπων στην υπόθεση της τοπικής αυτοδιοίκησης, στη βάση της κατάθεσης συγκεκριμένων προτάσεων, προγραμματικών θέσεων, ανοιχτής διαβούλευσης και συνεργασίας.

Μην αναπαράγετε το στρεβλό και μην χρησιμοποιείτε την τοπική αυτοδιοίκηση ως κακέκτυπο της πολιτικής αντιπαράθεσης σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο.

Κατ' αρχάς, ο δήμαρχος δεν είναι όργανο βουλευμένο. Ο δήμαρχος δεν είναι Βουλευτής, δεν είναι Πρωθυπουργός, δεν είναι καν μέλος του δημοτικού συμβουλίου. Το γνωρίζετε αυτό; Το γνωρίζετε. Δεν ψηφίζει ο δήμαρχος. Είναι εκτελεστικό όργανο ο δήμαρχος σήμερα. Δεν ψηφίζει. Δεν μιλάμε για τους επικεφαλής υποψήφιους δημάρχους των άλλων σχημάτων. Μιλάμε για τον δήμαρχο. Είναι εκτελεστικό όργανο.

Σταματήστε, λοιπόν, να κάνετε παραλληλισμούς με τη Βουλή, διότι έτσι δείχνετε ακριβώς αυτό που μας καταγγέλλετε, δηλαδή την εργαλειοποίηση και την προσαρμογή της αυτοδιοίκησης στα μέτρα και στα σταθμά του κεντρικού πολιτικού συστήματος.

Αυτό, όμως, δεν έχει μέσα του αυτοδιοικητική αντίληψη. Αυτό δείχνει πραγματικά και αποτυπώνει τη δική σας, διαχρονικά συνεπή, άποψη, τον φόβο απέναντι στην αυτοδιοίκηση. Γι' αυτό ήσασταν η παράταξη που ουδέποτε φέρατε μια μεταρρύθμιση μετά το 1974 ούτε στηρίζατε κάποια, έστω με κάποιες δημιουργικές προτάσεις. Υπερασπιστήκατε πάντοτε το παλαιό. Αυτό κάνατε και τώρα.

Και ένα τελευταίο. Σας παρακαλώ πάρα πολύ, αν μπορείτε να μου το απαντήσετε. Το θέσαμε σε όλες τις προηγούμενες συνεδριάσεις. Υπάρχει υποστελέχωση; Υπάρχει υποστελέχωση. Πώς θα ξεπεράσουμε την υποστελέχωση; Θα την ξεπεράσουμε με δύο τρόπους: Αν σιγά-σιγά δώσουμε τη δυνατότητα, νέοι άνθρωποι, νέοι επιστήμονες -κατά κύριο λόγο σήμερα μας λείπουν οι οικονομολόγοι και μηχανικοί από τους δήμους, ιδίως στις περιφέρειες- να αρχίσουν ξανά να διορίζονται. Και η Κυβέρνηση πέτυχε -και το γνωρίζετε πολύ καλά- από του χρόνου να πάμε στον κανόνα της μίας αποχώρησης, λόγω συνταξιοδότησης, και της μίας πρόσληψης.

Θέλουμε να δώσουμε, λοιπόν, τη δυνατότητα στους δήμους να πατήσουν στα πόδια τους; Εάν ναι, δεν μπορεί να είστε με το ένα προς πέντε. Δεν μπορεί να θέλετε να γυρίσουμε σε μια πιο δυσμενή θέση από αυτήν, που είχαμε φέτος, που ήταν ένα προς τρία, από πέρυσι που ήταν ένα προς τέσσερα και να γυρίσουμε στο πρόπερσι. Γιατί το κάνετε αυτό; Το κάνετε είτε γιατί αδιαφορείτε -αλλά πείτε το- είτε κυρίως, γιατί θέλετε να συρρικνώσετε τον ρόλο της αιρετής τοπικής αυτοδιοίκησης και να πείτε «ιδιωτικές δυνάμεις, αγορά, ελάτε».

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Το λέμε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Το λέτε. Πείτε το, λοιπόν, και γράψτε το στις σημειώσεις σας. Ξέρετε, όμως, κάτι; Εδώ πράγματι, το 95% της αυτοδιοίκησης είναι απέναντι. Εάν μου φέρετε, λοιπόν, περισσότερους από το 5% των σημερινών δημάρχων - όχι αυτοί που θα μπουν στις επόμενες εκλογές τον Μάιο, γιατί εκεί θα αλλάξουν οι συσχετισμοί του οποίου να υπερασπίζεται αυτή την αγοράία αντίληψη, πουήρθε να διαδεχθεί τον παλιό κρατισμό σας -διότι πάντοτε ήσασταν φειδωλοί και φοβικοί απέναντι στην αυτοδιοίκηση, ήσασταν εσείς, οι οποίοι βρεθήκατε απέναντι στην αιρετή περιφέρεια, το γνωρίζετε πολύ καλά, ο κομματικός διορισμένος νομάρχης ήταν ο εγκάθετος του δικού σας κομματικού κράτους, ήταν αυτός που μεσολαβούσε για τα ρουσφέτια, τις πελατειακές σχέσεις των δικών σας κυβερνήσεων, με τις τοπικές κοινωνίες- ελάτε να μας το πείτε κι εμάς.

Κι ένα τελευταίο. Επειδή μιλήσατε πριν και παραλληλίσατε το νομοσχέδιο αυτό ως μια προσπάθεια άλωσης και διάλυσης των θεσμών, αναφέρατε κι ένα άλλο παράδειγμα ότι πάμε να διαλύσουμε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Κύριε Βορίδη, ξέρετε κάτι; Έχετε στις τάξεις σας μία μάλλον έμπειρη, παλιά δημοσιογράφο, την κ. Σπυράκη, η οποία εθήτησε στο «ΜΕΓΑ». Θυμόσαστε τι έλεγε για τα ρεπορτάζ των καλών χρόνων, όταν υπήρχε το «ΜΕΓΑ» και το πώς οι παρεμβάσεις από τους μετόχους, τους «νταβατζήδες», που έλεγε ο Κώστας Καραμανλής, στην ίδια την ενημέρωση, πώς οι σχέσεις διαπλοκής, πώς τα δάνεια «αέρα πατέρα» που δίνετε, είναι όλα αυτά που συνέβαλαν στην χρεοκοπία της χώρας; Γιατί στο κόμμα ούτως ή άλλως, έχετε χρεοκοπία και πρέπει κάποια στιγμή να δώσετε τα δάνεια.

Εν πάση περιπτώσει, όμως, εσείς μιλάτε για σεβασμό στην ενημέρωση; Μιλάτε εσείς, που τελικά κλείσατε τη δημόσια τηλεόραση μία μέρα, μέσα από μία διαταγή την οποία ακούσαμε μεσημεριάντικα από τον τότε κυβερνητικό εκπρόσωπο;

Και έχετε το θράσος να μιλάτε σε εμάς για σεβασμό στη δημοκρατία και στην ενημέρωση, που πράγματι είναι ένας πυλώνας για την εύρυθμη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος; Αυτά όλα είναι γνωστά. Είναι βαθιά γραμμένα στη συνείδηση των πολιτών και δυστυχώς, θα σας συνοδεύουν για πάρα πολύ ακόμα.

Το βέβαιο είναι ότι παρά τις ευχές σας, παρά τις προσπάθειές σας, η απλή αναλογική σε λίγες ώρες θα είναι νόμος του κράτους. Θα υλοποιηθεί, θα εφαρμοστεί στην αυτοδιοίκηση και πράγματι θα μπορούμε σε μια νέα εποχή για την αυτοδιοίκηση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν προχωρήσουμε στον κατάλογο των ομιλητών, να σας πω ότι σήμερα μπορούμε να πάμε μέχρι τις 12 τα μεσάνυχτα. Έχουμε εκατόν τριάντα πέντε εγγεγραμμένους ομιλητές και ομιλήτριες στον κατάλογο. Εάν δεν κάναμε έναν περιορισμό στον χρόνο και έναν αυτοπεριορισμό στις τοποθετήσεις, δεν θα μπορούσαν να μιλήσουν όλοι οι συνάδελφοι και θα αδικηθούν, ως συνήθως, όσοι βρίσκονται προς το τέλος και θα πάμε πολύ αργά.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ:** Βάλτε πεντάλεπτο.

**ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ:** Ας πάμε και την Παρασκευή...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Εάν αφήσουμε τα πράγματα έτσι όπως εξελίσσονται, θα πάμε και Σάββατο και Κυριακή και Δευτέρα.

Προτείνω να πάμε στο πεντάλεπτο. Θα υπάρχει μια ελάχιστη ανοχή, για να ολοκληρώσουμε το σκεπτικό. Και νομίζω ότι όπως στην ευρωβουλή μέσα σε τρία λεπτά ή μέσα σε δύο λεπτά μερικές φορές αναπτύσσουν όλο το σκεπτικό τους, να προχωρήσουμε έτσι. Υποθέτω ότι συμφωνούμε.

Θα κάνουμε την αρχή με την κ. Παναγιώτα Κοζομπόλη, την οποία θα παρακαλέσω να ανοίξει αυτόν τον κύκλο της συνέπειας στον χρόνο.

Ορίστε, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ - ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ:** Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά η ανακοίνωση έγινε μόλις τώρα. Η ομιλία είναι δεδομένη. Όπως και να γίνει, πρέπει να υπάρξει μία ανοχή, νομίζω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Κάντε μία προσπάθεια και θα διευκολύνετε όλο το Σώμα, κυρία Κοζομπόλη. Ευχαριστώ.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ - ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, τυχαία έπεσα πάνω -μπορεί να το έχετε δει- σε ένα βινεάκι, που κυκλοφορεί στο διαδίκτυο και λέει: «Διαλύουν τους δήμους, διαλύουν το κράτος, διαλύουν τις ζωές μας. ΚΕΔΕ».

Εάν κάποιος σκέφτηκε ότι το σύνθημα αυτό αναφέρεται στο πρώτο μνημόνιο, που ήταν η πρώτη δυσβάσταχτη και επαχθής δανειακή συμφωνία, που έφερε ως αντισυμβαλλόμενο και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στην Ευρώπη και στη χώρα μας, που εκχώρησε κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας στους δανειστές, κάνει λάθος.

Εάν πάλι κάποιος νόμιζε ότι αφορά το δεύτερο μνημόνιο, που ήταν ανάλογο του πρώτου και που τα δύο μαζί είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση της περιουσίας των πολιτών και της χώρας κατά το -κάτι που, μόνο σε περίοδο πολέμου συμβαίνει- τότε πάλι κάνει λάθος.

Γιατί και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις, που διαλύθηκαν κυριολεκτικά οι ζωές μας, το κράτος και οι δήμοι, αλλά και για τα προηγούμενα χρόνια που ασκούσαν πολιτικές λεηλασίας της χώρας, που με τη σειρά τους έφεραν μνημόνια, η ΚΕΔΕ κύριε Υπουργέ, δεν μίλησε.

Μιλάει τώρα, αναφερόμενη στο υπό ψήφιση σχέδιο νόμου. Δεν μίλησε την περίοδο 2010-2015 που η τοπική αυτοδιοίκηση είχε απώλειες πόρων της τάξης του 60%. Δεν μίλησε, τότε που οι μικροί, ορεινοί και νησιωτικοί δήμοι δεν έβλεπαν το ευρώ ούτε με το κιάλι, τότε που οι πόρτες των Υπουργείων ήταν ερμητικά κλειστές για τους μη «ημέτερους», που περίμεναν στους προθαλάμους των Υπουργείων και έφευγαν στο τέλος της ημέρας με άδεια χέρια, τότε που τα όποια έργα χρηματοδοτούνταν με μοναδικό κριτήριο την εκλογική πελατεία.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το μόνο που καταστρέφει το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου είναι ο παραγοντισμός και οι φιλοδοξίες κάποιων, που όμως δεν συμπίπτουν με τις φιλοδοξίες των δήμων και της χώρας, τις φιλοδοξίες για προσωπικές καριέρες. Και αυτό το γνωρίζουν όσοι κορυβαντιούν. Γιατί το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου είναι ένα μεγάλο, τολμηρό βήμα που όμως, δεν ήρθε ως κεραυνός εν αιθρία, αλλά ως συνέχεια των πολιτικών που ασκήθηκαν τα τρία τελευταία χρόνια.

Τι έκανε η παρούσα Κυβέρνηση για την αυτοδιοίκηση; Άνοιξε

τις πόρτες των Υπουργείων, κάλεσε τους δημάρχους, τους περιφερειάρχες, τους συμβούλους, τους πρότείνε, τους παρείχε τεχνική υποστήριξη. Και μέσα στην απίστευτη οικονομική στενότητα, εξοικονόμησε χρήματα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και τα κατένειμε δίκαια.

Αύξησε την κρατική χρηματοδότηση, εισήγαγε τα προγράμματα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι» και ΙΙ και θέσπισε περισσότερα αντικειμενικά κριτήρια στην κατανομή των ΚΑΠ. Έδωσε έκτακτες ενισχύσεις σε μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς δήμους.

Μέσω των στοχευμένων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ έδωσε τη δυνατότητα στους δήμους να αποκαταστήσουν και να αναδείξουν δημοτικά κτίρια, να εκμεταλλευτούν εμπορικές δραστηριότητες, να εξοικονομήσουν ενέργεια και να αξιοποιήσουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε αθλητικές εγκαταστάσεις. Επικαιροποίησε το ξεπερασμένο θεσμικό πλαίσιο των ΔΕΥΑ. Δεν λέω άλλα, γιατί ο χρόνος, όπως είπαμε, είναι περιορισμένος.

Στη συνέχεια όλων αυτών των πολιτικών, έρχεται το υπό ψηφισμένο σχέδιο νόμου ως συνέχεια και όχι ως αρχή. Εάν μου έλεγαν να χαρακτηρίσω με τρεις λέξεις το σχέδιο νόμου, θα έλεγα: δικαιοσύνη, δημοκρατία, διαφάνεια.

Δικαιοσύνη, γιατί θεσπίζονται νέα κριτήρια για τις κατηγοριοποιήσεις των δήμων ώστε η διοικητική, δημοσιονομική μεταχείριση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ να είναι δίκαιη στη βάση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και των αναγκών τους.

Δημοκρατία, γιατί η απλή αναλογική αντικαθιστά το ισχύον εκλογικό σύστημα των αυτοδιοικητικών εκλογών, όπου ο δήμαρχος της δεύτερης Κυριακής, που είχε λάβει ποσοστό 25% ή 30%, λάμβανε το 60% των εδρών και τώρα αντικαθίσταται με την απλή αναλογική. Ο πολίτης, στην πρώτη περίπτωση περιφρονημένος από το ληστρικό εκλογικό σύστημα δεν αναγνώριζε πουθενά την ψήφο του. Έτσι αποθαρρημένος και αποστασιοποιημένος από τα κοινά παρακολουθούσε από το παρασκήνιο όσα γίνονταν γι' αυτόν χωρίς αυτόν.

Τρίτος πυλώνας η διαφάνεια, γιατί μπαίνει άπλετο φως στις δομές και στις διαδικασίες της τοπικής αυτοδιοίκησης, όχι μόνο με την καθιέρωση δημοκρατικών διαδικασιών στην εκλογή των αιρετών, αλλά γιατί θεσπίζεται και αυξημένος μηχανισμός εποπτείας και ελέγχου –τα είπα πριν και ο Υπουργός- ο επόπτης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, μισό λεπτό ακόμα να ολοκληρώσω τη σκέψη μου. Πετσόκοψα την ομιλία μου, αλλά αφήστε με να ολοκληρώσω τουλάχιστον τη σκέψη μου.

Θέλω να πω ότι στους τρεις αυτούς πυλώνες, που θα έλεγα εγώ ότι διαπνέουν το νομοσχέδιο, τη δημοκρατία, τη διαφάνεια και τη δικαιοσύνη, είναι όλες οι υπόλοιπες διατάξεις για το ενιαίο ψηφοδέλτιο, για τον μικρότερο αριθμό υποψηφίων, για τα συμβούλια των μεταναστών που συγκαροτούνται στους δήμους, τη διαγραφή των χρεών, για τις διατάξεις για τους ΦΟΔΣΑ.

Περιορίζω την ομιλία μου και σταματώ εδώ, με μόνο μία ακριβώς πρόταση για την τροπολογία, την οποία υπογράφω και εγώ για τον χρόνο διεξαγωγής των εκλογών. Δεν είναι τίποτα παραπάνω από μία μετάβαση σε όλα όσα προβλέπει ο νόμος. Διαφορετικά, θα είχαμε μία θητεία των αιρετών της προηγούμενης εκλογής τους, του 2014, που θα προσέγγιζε περίπου τα έξι έτη. Νομίζω, λοιπόν, ότι είναι μία ομαλή μετάβαση στο καινούργιο νομοθετικό πλαίσιο, που ψηφίζεται.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε την κ. Κοζομπόλη και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Καλούμε στο Βήμα τον κ. Μάξιμο Χαρακόπουλο, Βουλευτή Λάρισας της Νέας Δημοκρατίας.

**ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ευθιξία δεν είναι ίδιον όλων των πολιτικών και ιδιαίτερα των Υπουργών των Κυβερνήσεων ΣΥΡΙΖΑ. Λυπούμαι, διότι μετά την κατάρρευση του βασικού αφηγήματος του Υπουργού Εσωτερικών για αποσύνδεση των αυτοδιοικητικών εκλογών από τις ευρωεκλογές, ο κύριος Υπουρ-

γός επέλεξε την παραμονή στην καρέκλα από την αξιοπρέπεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συμπίπτει με την κατεδάφιση του βέτο του Βουκουρεστίου, που λαμβάνει χώρα σήμερα στη Σύνοδο του ΝΑΤΟ στις Βρυξέλλες. Ό,τι πέτυχε η Κυβέρνηση Καραμανλή το 2008 έρχεται η «πρώτη φορά Αριστερά» να το καταστρέψει, ακυρώνοντας το σημαντικότερο διαπραγματευτικό όπλο που διαθέταμε.

Και με μια κάκιστη συμφωνία, που έχει προκαλέσει σύμπτωση, θα έλεγα, την ελληνική κοινωνία, χάρισε στα Σκόπια την πρωτοβουλία των κινήσεων, την άνεση να συστήνονται ως Μακεδόνες, να μιλούν για μακεδονική γλώσσα, για μακεδονικό στρατό, για μακεδονική ιστορία. Μια ακόμη μελανή σελίδα στον βίο και την πολιτεία μιας Κυβέρνησης, που φεύγοντας αφήνει πίσω της οικονομικά, κοινωνικά, αλλά και γεωπολιτικά ερείπια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» δεν έρχεται, δυστυχώς, για να προσφέρει στην αυτοδιοίκηση. Αντιθέτως, έρχεται να την αποδομήσει. Είναι μια ακόμη νάρκη, που σπέρνεται στο έδαφος για την μετά ΣΥΡΙΖΑ εποχή. Με σημαία την απλή αναλογική, που έχει διαστάσεις φετίχ για την Αριστερά, η πλειοψηφία καθίσταται όμηρος στις διαθέσεις, ακόμη και αμελητέας μειοψηφιών, που αναγορεύονται σε απόλυτους ρυθμιστές της λειτουργίας των θεσμών.

Όπως σωστά σας έθεσαν οι επικεφαλής των δήμων και των περιφερειών, προκύπτει το λογικό ερώτημα: τι θα συμβεί αν εκλεγούν εκπρόσωποι συγκεκριμένων συμφερόντων και αρχίζουν να λειτουργούν ως λόμπι για την προώθησή τους, χρησιμοποιώντας εκβιαστικές μεθόδους. Μια τέτοια εξέλιξη μας οδηγεί στον αντίποδα της εμβάθυνσης της δημοκρατίας.

Επιπλέον, η δυνατότητα, αντιδήμαρχοι ή περιφερειάρχες να ορίζονται σύμβουλοι από παρατάξεις της Αντιπολίτευσης, πέρα από την αλλοίωση της θέλησης της πλειοψηφίας των πολιτών, γεννά ύποπτες συναλλαγές, που θα θεριέψουν τη διαφθορά, αλλά και την περαιτέρω απαξίωση της ήδη ταλαιπωρημένης εικόνας της πολιτικής, κάτι που σίγουρα θα συμβεί και με τις μεταγραφές συμβούλων, που επιτρέπει ο νέος νόμος, που μοιραία θα οδηγήσει σε καταστάσεις παρασκηνιακών συναλλαγών. Όλα τα παραπάνω, είναι προφανές ότι δεν συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αλήθεια, γιατί στερείτε τη δυνατότητα οι πολίτες να γνωρίζουν όταν ψηφίζουν και τον χωρικό τους αντιπεριφερειάρχη; Γιατί δίνετε την απόλυτη εξουσία στον περιφερειάρχη να ορίσει, ακόμη και τον τελευταίο σε σειρά επιλογή από τους πολίτες σύμβουλο ως χωρικό αντιπεριφερειάρχη;

Αδιαφορείτε για το χάος, που θα επιφέρει η απλή αναλογική, την οποία εμφανίζετε ως ελιξίριο για τις παθογένειες της αυτοδιοίκησης. Κινδυνεύει, όμως, να οδηγήσει την αυτοδιοίκηση σε διαρκή παραλυσία η απλή αναλογική, καθώς δεν υπάρχει η δυνατότητα της προκήρυξης νέων δημοτικών ή περιφερειακών εκλογών, όπως συμβαίνει με την αδυναμία σχηματισμού Κυβέρνησης. Όμως, όλα αυτά τα πολύ λογικά για τον κοινό νομ επιχειρήματα, δεν έχουν αξία για τους φαστφίτες του Μαξίμου, που απεργάζονται σενάρια πολιτικής σωτηρίας του ναυαγίου, που ονομάζεται ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό γίνεται φανερό και με την άρνησή σας να δώσετε τη δυνατότητα ψήφου στους Έλληνες του εξωτερικού. Εκατοντάδες χιλιάδες συμπατριώτες μας, που έφυγαν προς αναζήτηση εργασίας, βλέπουν πόρτα από την τόσο λαοφιλή Κυβέρνηση. Με πρόσχημα τη συγκρότηση επιτροπής, που θα εξετάσει το ζήτημα, ουσιαστικά έχουμε παραπομπή στις ελληνικές καλένδες και έτσι αποκλεισμό από μια διαδικασία, που είναι αυτονόητη στα περισσότερα ανεπτυγμένα κράτη του κόσμου.

Η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας είναι ξεκάθαρη, απλή και άμεσα υλοποιήσιμη. Ακόμη και η Τουρκία έδωσε αυτό το δικαίωμα στις πρόσφατες εκλογές. Εσείς τι φοβάσαστε; Προφανώς, κάτι έχουν μετρήσει οι εκλογομάγειροι του ΣΥΡΙΖΑ, κάτι που τους κάνει να ξεροκίζουν την ψήφο των συμπατριωτών μας. Ίσως, επειδή η Κυβέρνηση αυτή δεν κάνει τίποτα για να επανέλθουν οι νέοι μας, που θα γύριζαν ασμένως, αν έβρισκαν εδώ εργασία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω στο επόμενο λεπτό.

Όμως, για να γίνει αυτό χρειάζεται σχέδιο, δουλειά και επεν-

δύσεις και αυτά είναι άγνωστες λέξεις για την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, που το μόνο που την ενδιαφέρει είναι λίγοι ακόμη μήνες στη εξουσία και ας πάει και το παλιάμπελο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως όλα δείχνουν, τον Μάιο θα στηθούν τέσσερις κάλπες για Βουλευτές, Ευρωβουλευτές, δημάρχους και περιφερειάρχες. Έσχατη ελπίδα σας, η εκτόνωση των πολιτών στις άλλες κάλπες και η πολιτική σας επιβίωση σε ποσοστά, που θα εκκιάσουν την προεδρική εκλογή τον Ιανουάριο του 2020. Όμως, λογαριάζετε χωρίς τον ξενοδόχο. Η απάντηση από την ελληνικό λαό θα είναι σκληρή.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Νέα Δημοκρατία καταψηφίζει το παρόν νομοσχέδιο και δεσμεύεται να το καταργήσει μόλις γίνει Κυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε τον κ. Χαρακόπουλο και για την συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο έχει ο κ. Μιχαήλ Τζελέπης, Βουλευτής Σερρών της Δημοκρατικής Συμπαράταξης.

Κύριε Τζελέπη, έχετε τον λόγο.

**ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΕΛΕΠΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ωπές ακόμη οι εξαγγελίες του Πρωθυπουργού στη μνήμη μας, οι μεγαλεπήβολες, ότι «θα είμαστε κάθε λέξη του Συντάγματος». Δυστυχώς, από αυτές τις εξαγγελίες, η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ πέρασε στην άλλη άκρη, στον απόλυτο ευτελισμό του θεσμού της δημοκρατίας μας, στην εργαλειοποίησή τους και χειραγώγησή τους, μόνο και μόνο με έναν σκοπό: μικροκομματικά οφέλη. Αυτό βλέπουμε στο παρόν νομοσχέδιο. Γιατί; Διότι η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, γνωρίζοντας πολύ καλά ότι δεν μπορεί να έχει παρέμβαση στην τοπική αυτοδιοίκηση, με αυτό το σχέδιο νόμου προσπαθεί να τη διαλύσει με κάθε μέσο και με κάθε τρόπο. Και για το ότι δεν έχει παρέμβαση στην τοπική αυτοδιοίκηση, θα σας θυμίσω και έναν άλλον χαρακτηρισμό του Πρωθυπουργού για τους εκλεγμένους δημάρχους, χαρακτηρίζοντάς τους βλαχοδημάρχους. Άρα, σηματοδοτεί ότι η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και ιδιαίτερα ο ΣΥΡΙΖΑ, έχει μηδενική κοινωνική παρέμβαση στο χώρο της αυτοδιοίκησης και ένδεια στελεχών.

Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο συνονθύλευμα μικροπολιτικής σκοπιμότητας και εχθρότητας προς την αυτοδιοίκηση και νομοτεχνικής ανικανότητας. Γιατί με το παρόν σχέδιο νόμου, επιχειρείται να οδηγηθεί σε πλήρη απορρύθμιση ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης και να κάνει ακριβώς τα αντίθετα από αυτά που πρόσβευε ο Κλεισθένης, ο μεγάλος αυτός μεταρρυθμιστής της Αθηναϊκής Δημοκρατίας. Γι' αυτό αδικείτε τον Κλεισθένη, όταν χρησιμοποιείτε το όνομά του στο παρόν νομοσχέδιο. Μάλλον, τον Νέρωνα έπρεπε να χρησιμοποιήσετε, για να ονοματίσετε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Το παρόν σχέδιο νόμου, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν αποτελεί μεταρρύθμιση, αλλά απορρύθμιση, παρά το γεγονός ότι εσάς σας αρέσει μονίμως και διαρκώς να ζείτε ένα δικό σας παραμύθι, γιατί νομίζετε ότι πλέον σας πιστεύει ο κόσμος. Για να λέμε, όμως, τα πράγματα με το όνομά τους, ό,τι μεταρρύθμιση έχει γίνει στην τοπική αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού έχει γίνει από κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και όλα αυτά τα νομοθετήματα, τα οποία αγκαλιάστηκαν τόσο από τους αυτοδιοικητικούς, όσο και από τον λαό: «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ», «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», Β' βαθμός αυτοδιοίκησης. Γιατί η μεγάλη διαφορά με εμάς, είναι ότι εμείς είχαμε γνώση και εμπειρία και αφουγκραζόμασταν τις ανάγκες των τοπικών κοινωνικών και τις κάναμε πράξη. Δεν είχαμε την έννοια μας πώς θα εξασφαλίσουμε μικροκομματικά οφέλη.

Ας πάρουμε, όμως, τα πράγματα με μια λογική σειρά. Το σύστημα της απλής και δόλιας αναλογικής, που εισάγεται απλά, προωθεί μειοψηφίες και καθιστά όμηρο τον δήμαρχο και μη λειτουργικό τον δήμο. Υπονομεύετε με κάθε τρόπο την τοπική δημοκρατία, με την εύνοια των μειοψηφιών, με τη δυνατότητα των μετακινήσεων και της κινητικότητας. Έτσι θα δούμε σε τοπικό επίπεδο να ενισχύεται η δημοκρατία της μειοψηφίας.

Ως προς τον τρόπο δε, της εκλογής του δημάρχου, με το προτεινόμενο εκλογικό σύστημα, οι δήμαρχοι θα εκλέγονται με ενισχυμένη από την άλλη πλευρά μειοψηφία, αλλά θα έχουν ρόλο

διακοσμητικό και όχι ουσιαστικό. Το είπατε και εσείς. Δεν ψηφίζει. Είναι εκτελεστικός. Να σας πω κύριε Υπουργέ, τι θα κάνει; Στην καλύτερη περίπτωση, θα είναι διαπραγματευτής μεταξύ των μειοψηφιών, αν θα μπορέσει να περάσει κάποια απόφαση από το δημοτικό του συμβούλιο.

Η πολλάκις διαχειριζόμενη από σας συναίνεση, συνέργεια συνεργασίας, σε καμμία περίπτωση δεν μπορεί να επιβληθεί από ένα νόμο, όπως ο συγκεκριμένος, αλλά αποτελεί στοιχείο της πολιτικής κουλτούρας και τις παιδείας και αγωγής ενός λαού. Ο δήμαρχος θα είναι έτσι έρμαιο των μειοψηφιών, που θα τον εμποδίζουν να εφαρμόζει το πρόγραμμα για το οποίο τον επέλεξαν οι δημότες με αυξημένη πλειοψηφία, γεγονός, άκρως αντισυνταγματικό, αφού αναιρεί τη λαϊκή βούληση, όπως αυτή εκφράζεται στις εκλογές. Τα δε δημοτικά συμβούλια, αδυνατούν να λάβουν κρίσιμες και σοβαρές αποφάσεις, όπως παραδείγματός χάρη, για τον καθορισμό των τελών και εσόδων, ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου. Και όλα αυτά, θυσιάζονται στο βωμό των τοπικών μικροπολιτικών διαμαχών και εγωισμών.

Η ακυβερνησία πρέπει να θεωρείται δεδομένη, παρά τις όποιες θεωρητικές διαβεβαιώσεις σας, αφού στο νομοσχέδιο δεν προβλέπεται πουθενά σαφές εκλογικό μέτρο 3% ή 5% για την είσοδο μιας παράταξης στα δημοτικά συμβούλια. Ακραία στοιχεία, ευκαιριακές συμμαχίες, με σκοπό την άλωση των θεσμών και την ικανοποίηση πρόσκαιρων προσωπικών συμφερόντων, λαϊκίστικες και αντιδημοκρατικές απόψεις θα έχουν περισσότερη ισχύ από τις δημοκρατικές πλειοψηφίες, που συνιστούν τον πυλώνα των δημοκρατικών πολιτευμάτων, κάτι που σε καμμία χώρα του κόσμου δεν γίνεται.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με την ανοχή σας.

Η απορρύθμιση και η ακυβερνησία που θα υπάρξουν στην αυτοδιοίκηση θα είναι πρωτοφανείς. Πρωτοφανείς θα είναι και οι ευθύνες και δεν θα ανήκουν στους δήμους, αλλά στο νομοθέτη. Εσείς, όμως, θα έχετε δραπετεύσει, για να διαχειριστείτε αυτό το έκτρωμα, που δημιουργείτε. Αυτό το νόημα, άλλωστε, έχει και η τροπολογία των δεκαεπτά συναδέλφων κατ' εντολή σας, για να γίνουν οι εκλογές το Μάιο του 2019. Ο στόχος σας είναι ένας: τετραπλές εκλογές. Θα χάνει η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα! Άλλωστε, αυτό θέλετε, αυτό επιδιώκετε.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στις κοινότητες. Κάντε μεταφορά πόρων στις κοινότητες και θα συμφωνήσουμε μαζί σας στο συγκεκριμένο άρθρο. Δεν κάνετε μεταφορά πόρων και αρμοδιοτήτων. Απλώς, αλλάζετε το εκλογικό σύστημα και κάνετε μια ομοιοπαθητική κοινότητα στον δήμο, κάτι που γυρίζει πολλά χρόνια πίσω την αυτοδιοίκηση.

Περιμέναμε να δούμε ένα νομοσχέδιο, που πραγματικά θα έκανε άλματα και θα έδινε επιπλέον αρμοδιότητες στην αυτοδιοίκηση με αποκέντρωση, μεταφορά πόρων και μάλιστα μια αυτοδιοίκηση, η οποία θα πρωτοστατούσε στην κοινωνική πολιτική και το κράτος πρόνοιας. Αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει απολύτως καμμία σχέση με αυτά που πραγματικά έχει ανάγκη η τοπική αυτοδιοίκηση και γι' αυτό και δεν το ψηφίζουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και για την ανοχή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστώ, κύριε Τζελέπη.

Πριν μιλήσετε, κύριε Κασιδιάρη, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Παναγιώτης Κουρουμπλής, θέλει να μιλήσει για μια τροπολογία, που έχει και αμέσως μετά θα πάρετε τον λόγο.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής):** Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ τον Υπουργό και τους συναδέλφους.

Θα αναφερθώ στην τροπολογία 1688/77, με την οποία επιχειρούνται μια σειρά ρυθμίσεων.

Η πρώτη ρύθμιση αφορά τη δυνατότητα σε πλοία ξένης σημαίας, αφού έχουν πιστοποιητικά ίδιας διαβάθμισης με τα ελληνικά ή αυστηρότερα, να μπορούν να πλέουν σε ελληνικές

θάλασσες και να εκτελούν δραστηριότητες στις ελληνικές θάλασσες.

Η δεύτερη διευκολύνει τα πλοία αναψυχής. Μέχρι τώρα, ο νόμος προέβλεπε ότι πάνω στο πλοίο αναψυχής θα πρέπει να είναι αριθμός των ανθρώπων ίσος με τα καθίσματα, που είχε στον εσωτερικό χώρο το σκάφος αναψυχής. Τώρα, το επεκτείνουμε και δίνουμε τη δυνατότητα και σ' έναν αριθμό καθισμάτων, που βρίσκεται σε εξωτερικούς χώρους, εφόσον υπάρχει τέτα.

Άρθρο 3. Είχαμε καθιερώσει ένα τέλος για τα πλοία που κατέπλεαν στα λιμάνια. Εφόσον δεν έχει πληρωθεί αυτό το τέλος, που συνήθως δεν πληρωνόταν ποτέ, υπάρχει πλέον η δυνατότητα να υπάρχουν πρόστιμα, όπως η απαγόρευση του απόπλου.

Το άρθρο 4 αφορά πλέον, για πρώτη φορά, τη δυνατότητα δημιουργίας θεσμικού πλαισίου για πλωτά ναυπηγήματα, με τα οποία θα μετατρέπεται το υδροποιημένο φυσικό αέριο σε φυσικό και θα τροφοδοτούνται αγωγοί σε περιοχές που θα βρίσκεται αυτός ο σταθμός.

Το άρθρο 5 αφορά τη ναυτική εκπαίδευση. Κυρίως, δίνεται η δυνατότητα στο ΚΕΣΕΝ Θεσσαλονίκης, όπως συμβαίνει και στο ΚΕΣΕΝ Ρέντη, να δημιουργεί ειδικές σχολές αναγκαίες για τη ναυτιλία, εξειδικεύσεις δηλαδή σε ναυτικούς σε ορισμένες ειδικότητες.

Το άρθρο 6 της τροπολογίας αφορά την οργάνωση υπηρεσιών στο Λιμενικό, όπως είναι η οργάνωση των σκύλων.

Είναι έξι άρθρα, με τα οποία έρχονται ρυθμίσεις πάρα πολύ χρηστικές και χρήσιμες για τη ναυτιλία και το συγκεκριμένο Υπουργείο.

Σας ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής της Χρυσής Αυγής κ. Ηλίας Κασιδιάρης για πέντε λεπτά.

**ΗΛΙΑΣ ΚΑΣΙΔΙΑΡΗΣ:** Αναφέρομαι σε νομοσχέδιο με την επωνυμία «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» και ως εκ τούτου, οφείλω μία ιστορική αναφορά κατ' αρχάς στο ιστορικό πρόσωπο Κλεισθένης, αλλά και στην Αθηναϊκή Δημοκρατία, την οποία θεμελίωσε και η οποία εξελίχθηκε σε ενός ανδρός αρχή επί Περικλέους. Και κυρίως, οφείλω μία αναφορά στους νόμους περί φυλετικής καθαρότητας, οι οποίοι ίσχυαν επί Αθηναϊκής Δημοκρατίας, νόμοι οι οποίοι θα έκαναν το πρόγραμμα της Χρυσής Αυγής να φαίνεται «προοδευτικό».

Ο Περικλής, λοιπόν, θύμα του λιμού το 429 π.Χ., είχε νυμφευθεί την Ασπασία και είχε μαζί της ένα τέκνο, τον Περικλή τον νεότερο. Όταν θέλησε το τέκνο αυτό να πολιτογραφηθεί Αθηναίος, δεν κατάφερε να το επιτύχει, γιατί η σύζυγός του Περικλή κατόγταν από την Μίλητο. Δεν ήταν Αθηναία πολίτης. Καίτοι Ελληνίδα, δεν μπορούσε το παιδί της να πολιτογραφηθεί Αθηναίος, γιατί ίσχυε, βεβαίως, ο νόμος περί υπηκοότητας. Ήταν ένας νόμος, ο οποίος ήταν 100% φυλετικός, ρατσιστικός, σύμφωνα με τα δικά σας δεδομένα.

Είναι, λοιπόν, τουλάχιστον τραγική ειρωνεία να νομοθετείτε σήμερα και να λέτε ότι ο νόμος σας καλείται «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ», διότι είτε σας αρέσει είτε όχι, η Αθηναϊκή Δημοκρατία είχε ένα πνεύμα φυλετικό, ένα πνεύμα ρατσιστικό, αν θέλετε, εσείς οι ξενομαθείς.

Αυτό ήταν το πνεύμα ολόκληρου του αρχαίου κόσμου, ένα πνεύμα αντίθετο στα δικά σας νομοθετήματα, που αποδίδουν την ελληνική ιθαγένεια σε όλες τις φυλές της γης, οι οποίες έχουν κατακλύσει την Ελλάδα. Αυτό ήταν το πνεύμα των Ολυμπιακών Αγώνων. Αυτό ήταν το δόγμα του «πας μη Έλλην, βάρβαρος» και του «τοίς βαρβάροις ειλωτεύειν», ενάντια στο δόγμα του λαθροεμποικισμού και της αντικατάστασης του πληθυσμού.

Γι' αυτό και η Χρυσή Αυγή το τονίζει σε όλους τους τόνους, ενάντια στην πολιτική της σημερινής και των προηγούμενων κυβερνήσεων: Έλληνες γεννιέσαι, δεν γίνεσαι!

Είς ότι αφορά το νομοσχέδιο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ», δεν το εισάγετε, βεβαίως, επειδή πιστεύετε στη δημοκρατία και στην απλή αναλογική. Αν πιστεύατε στην απλή αναλογική, θα το είχατε ψηφίσει πριν από τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015. Όμως, αν το κάνατε αυτό, θα ήσασταν αναγκασμένοι να κάνετε συγκυβέρνηση με τη Νέα Δημοκρατία και να είναι Αξιωματική Αντιπολί-

τευση η Χρυσή Αυγή. Και αυτός είναι ο μεγάλος φόβος του πολιτικού συστήματος.

Εισάγετε αυτό το νομοσχέδιο σήμερα, επειδή έχετε πατώσει εκλογικά και θέλετε, μέσω της απλής αναλογικής, να ελέγχετε τους δήμους, με βρώμικες, υπόγειες, ύποπτες συνδιαλλαγές, με τους εκλεγμένους δημάρχους.

Σήμερα, προβαίνει αυτή η Κυβέρνηση -ο Τσίπρας μαζί με τον Καμμένο- σε μία ξεκάθαρη κίνηση εθνικής μειοδοσίας. Έχουμε εισαγωγή των Σκοπίων στο ΝΑΤΟ με το όνομα «Βόρεια Μακεδονία». Έχουμε εκχώρηση του ονόματος της Μακεδονίας στο κρατίδιο των κομιτατζήδων.

Αφού, λοιπόν, μιλάμε για τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» σήμερα, θα προτείνω και εγώ ένα μέτρο, το οποίο είχε επιβάλει ο Κλεισθένης επί Αθηναϊκής Δημοκρατίας και ήταν το σκληρό μέτρο του οστρακισμού. Εάν έξι χιλιάδες Αθηναίοι πολίτες έγραφαν το όνομα ενός πολιτικού σε ένα όστρακο, τότε ο πολιτικός εξοριζόταν από το άστυ για δέκα χρόνια. Αυτό το μέτρο πρέπει να επιβληθεί και σήμερα.

Και τότε, ο λαοφίλης Τσίπρας, που δεν μπορεί να πατήσει το πόδι του σε καμία περιοχή της Ελλάδος χωρίς πάνοπλες διμοιρίες ΜΑΤ, τότε ο δημοφιλής Καμμένος, τότε ο Τσίπρας και ο Καμμένος, που τους αγαπάει ο λαός, θα εξοριζόνταν για τουλάχιστον τριάντα χρόνια στη Μακρόνησο.

Αυτό το μέτρο είναι επεικές, διότι ο εν ισχύ Ποινικός Κώδικας προβλέπει συγκεκριμένα για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, το οποίο διαπράττεται, θάνατο εν καιρώ πολέμου και ισόβια κάθειρξη εν καιρώ ειρήνης.

Προέβη η παρούσα Κυβέρνηση και σε μία άλλη ενέργεια σήμερα, στην απέλαση κάποιων Ρώσων διπλωματών. Πρόταση της Χρυσής Αυγής είναι να απελαθούν, όχι μόνο αυτοί, που θεωρούνται κατάσκοποι της Ρωσίας, αλλά και αυτοί που θεωρούνται κατάσκοποι των Ηνωμένων Πολιτειών, που είναι πράκτορες, δηλαδή δουλεύουν για ξένη δύναμη.

Όμως, ποιοι είναι σήμερα οι «νούμερο 1» υπηρέτες των Ηνωμένων Πολιτειών; Είναι, βεβαίως, όλο το Υπουργικό Συμβούλιο. Θα έπρεπε, δηλαδή, να απελαθεί όλο το Υπουργικό Συμβούλιο ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, όλοι εσείς που κάποτε λέγατε το σύνθημα «Φοινιάδες των λαών Αμερικάνοι», σήμερα, όμως, έχετε γίνει «νούμερο 1» «yes men» της κυβέρνησης των ΗΠΑ.

Ο Ζάεφ είπε ότι η Ελλάδα πήρε το «erga omnes» για την ονομασία και τα Σκόπια πήραν το «erga omnes» για την ιθαγένεια, την υπηκοότητα και πλέον οι Έλληνες είμαστε υποχρεωμένοι να αποκαλούμε -λέει- τους κομιτατζήδες «Μακεδόνες».

Λοιπόν, το δηλώνω μετά λόγου γνώσεως, από αυτό το βήμα: Όποιος πολιτικός παράγοντας τολμήσει να αποκαλέσει «Μακεδόνες» τους υπηκόους αυτού του κρατιδίου, τότε, βεβαίως, και διαπράττει εθνική προδοσία και, βεβαίως, θα λάβει αυτό που του αξίζει να λάβει: Θα έχει το πολιτικό τέλος, που η ιστορία επιφυλάσσει σε κάθε προδότη.

Δήλωσε, επίσης, σήμερα ο Επίτροπος Γιοχάνες Χαν ότι θα γίνει -λέει- αλλαγή συνόρων Ελλάδος-Αλβανίας. Η μόνη αλλαγή συνόρων, την οποία αποδέχεται ο Λαϊκός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή εις ότι αφορά τα σύνορά μας με την Αλβανία, έχει να κάνει με την προσάρτηση των προαιωνίων ελληνικών εδαφών της Βορείου Ηπείρου. Βεβαίως και να γίνει αλλαγή συνόρων, αν είναι να πάρουμε τη Χιμάρα, τη σκλαβωμένη Βόρειο Ήπειρο, εκεί που ζει σήμερα και καταπιέζεται η ελληνική εθνική μειονότητα της Βορείου Ηπείρου.

Αυτά προς το παρόν. Ο Λαϊκός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή θα συνεχίσει να δρα με κάθε νόμιμο μέσο, εντός κι εκτός Βουλής, εναντίον αυτών, οι οποίοι προδίδουν την Ελλάδα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Τον λόγο έχει η κ. Ζωή Λιβανίου, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, για πέντε λεπτά.

**ΖΩΗ ΛΙΒΑΝΙΟΥ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποιος φοβάται τη δημοκρατία; Ποιος φοβάται τους ενεργούς πολίτες; Ποιος φοβάται τον διάλογο; Ποιος φοβάται τη συναίνεση; Ποιος φοβάται τον έλεγχο και τη λογοδοσία; Ποιος θεωρεί ότι μια εκλογική πλειοψηφία μπορεί να εκφράζει το σύνολο της τοπικής κοινωνίας; Ποιος πι-

στεύει ότι οι αυταρχικές λογικές φεουδαρχικής διοίκησης είναι η καλύτερη λογική για τη διοίκηση; Ποιος απειλείται από την ενδυνάμωση του ρόλου της τοπικής κοινωνίας και της συμμετοχής των πολιτών στα θέματα της πόλης του;

Δημοκρατία σημαίνει, πρώτα και κύρια, διάλογος, συναίνεση, συναπόφαση. Ο υποψήφιος, που πιστεύει ότι δεν μπορεί να επιτύχει τη συναίνεση της πλειοψηφίας του δημοτικού συμβουλίου μέσα από τον διάλογο, δεν είναι κατάλληλος για να ηγηθεί της τοπικής οικονομίας. Αυτό που υποχρεωτικά θα φύγει από την τοπική αντιπαράθεση είναι η κομματική αντιδικία. Αυτοί που πραγματικά πληττονται από την ενίσχυση της δημοκρατίας στους δήμους, είναι αυτοί που υπονόμωσαν την τοπική κοινωνία, που ήθελαν -και θέλουν- να ελέγχουν τη διοίκηση των δήμων και των περιφερειών, όχι για το καλό της τοπικής κοινωνίας, αλλά για το προσωπικό και κομματικό τους συμφέρον.

Στις αυτοδιοικητικές εκλογές δεν μπορούν να κρίνονται οι κυβερνητικές επιλογές, δεν μπορούν να κρίνονται οι κομματικές επιλογές. Ο εκφυλισμός της δημοκρατικής διαδικασίας στην επιλογή προσώπων και στις λευκές επιταγές πρέπει να τελειώνει, μια για πάντα.

Οφείλουμε να περάσουμε σε ένα νέο μοντέλο, όπου θα επιδιώκεται ο διάλογος, θα αναπτύσσονται επιχειρήματα και όπου θα είναι υποχρεωμένος ο δήμαρχος να πείσει και δεν θα επιβάλλει με διάφορα μέσα την άποψή του. Υπάρχουν δυνάμεις, που φοβούνται την απλή αναλογική σε όλα τα επίπεδα. Είναι οι δυνάμεις που έχουν εκπαιδευτεί στην προσωπική πολιτική, στην αυθαιρεσία, στον μη έλεγχο, στην ασυδοσία.

Σε κάθε πόλη, υπάρχουν πολλά παραδείγματα ανθρώπων που θα μπορούσαν να προσφέρουν πραγματικά στην αυτοδιοίκηση με τις ιδέες και τις προτάσεις τους. Αντίστοιχα, υπάρχουν άτομα σε κάθε συνδυασμό νικητή, που συνδυάζουν πολύ μικρή αποδοχή στην τοπική κοινωνία και δεν είχαν να προτείνουν κάτι ιδιαίτερο, όμως, αναλαμβάνουν και απολαμβάνουν την εκπροσώπηση των συμπολιτών τους.

Ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» θα δώσει την ευκαιρία στις τοπικές κοινωνίες -ή θα υποχρεώσει τις τοπικές κοινωνίες- να επιλέξουν στην πράξη αυτούς, που πραγματικά θέλουν και μπορούν να προσφέρουν, αυτούς που δεν θεωρούν τους δήμους εφιαλτήριο πολιτικής ανέλιξης, αυτούς που δεν θεωρούν την τοπική αυτοδιοίκηση μέσο προσωπικής ανέλιξης, σε αντιδιαστολή με αυτούς που διεκδικούν την προσωπική προβολή και τα προσωπικά οφέλη.

Οι συντεχνίες που αναπτύχθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, θα σπάσουν και θα αναπτύχθει μια νέα κουλτούρα, η οποία ξεκίνησε να αναπτύσσεται με τον «ΚΑΛΙΚΡΑΤΗ».

Πέρα, όμως, από την απλή αναλογική, που δυσκολεύει όσους διεκδικούν «το αλάθητο του Πάπα», υπάρχουν και άλλες παρεμβάσεις ενίσχυσης της συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας, όπως η δυνατότητα πρόκλησης και διενέργειας δημοψηφισμάτων σε τοπικό επίπεδο.

Δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να διεκδικήσουν περισσότερα από όσα τους επιτρέπει σήμερα ο εκάστοτε δήμαρχος, να προβάλλουν κι άλλες απόψεις, να κερδίσουν περισσότερες διεξόδους για την πορεία της πόλης τους, χωρίς να χρειάζεται να περιμένουν να αλλάξουν οι συσχετισμοί στην εκπροσώπηση. Οι νέες αυτές δυνατότητες θα υποχρεώσουν τους αιρετούς να είναι πιο ανοιχτοί στις προτάσεις, να τις συζητούν, να μπαίνουν στη βάση της κριτικής.

Η ενίσχυση της Αντιπολίτευσης στους δήμους, όσο και οι δυνατότητες έκφρασης, που παρέχονται στους ενεργούς πολίτες, θα ανοίξουν νέους δρόμους και νέες προοπτικές για το σύνολο της δημόσιας ζωής. Θα αποδείξουν στην πράξη ότι, παρά τις αντιθέσεις και τις διαφορετικές προσεγγίσεις, μπορούν να υπάρξουν συνθέσεις. Αυτό είναι και πρόοδος και πολιτισμός.

Το νομοσχέδιο δίνει λύσεις και σε μια σειρά άλλα προβλήματα, που εντοπίστηκαν στην πράξη κατά την εφαρμογή του «ΚΑΛΙΚΡΑΤΗ», όπως η ανάθεση αρμοδιοτήτων, χωρίς την ύπαρξη κατάλληλων υποδομών ή εξειδικευμένου προσωπικού, η ενδυνάμωση του ρόλου και της σημασίας των κοινοτήτων, οι αναγκαίες τροποποιήσεις και οι εν νέου ορισμοί περί νησιωκότητας και ορεινών δήμων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αν-

τιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)

Προχωρά σε σημαντικές τομές σε ό,τι αφορά τη διάκριση των δόμων, την υποχρέωση σχεδιασμού στη βάση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κάθε δήμου και των δυνατοτήτων που έχει. Η αναδιοργάνωση των αποκεντρωμένων διοικήσεων, η αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και κυρίως η οργάνωση των σημείων ελέγχου των πεπραγμένων, διαμορφώνουν έναν νέο χάρτη.

Στην πραγματικότητα, αυτό που ενοχλεί συγκεκριμένους αιρετούς δεν είναι η απλή αναλογική, αλλά ο έλεγχος, στον οποίο θα υπόκεινται, ως διαχειριστές δημοσίου χρήματος. Η ευχέρεια που είχαν σήμερα, περιορίζεται σημαντικά. Και αυτό είναι καλό για όλες τις πόλεις και όλους τους δήμους. Αυτό που ενοχλεί όσους χρησιμοποιούν ως επιχείρημα την ακυβερνησία, είναι ότι διαμορφώνεται μια πραγματικότητα, που θα αντιμετωπίσει την ασυδοσία.

Σήμερα, που τόσο στην Ευρώπη, όσο και στη χώρα μας παρατηρείται ανησυχητική ενδυνάμωση των δυνάμεων, που στρέφονται κατά της δημοκρατίας -δείγμα πήρατε πριν από λίγο όλοι- κατά της κοινωνίας των πολιτών, κατά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κατά της ισότητας και της ίσης συμμετοχής, η απάντηση μπορεί να είναι μόνο μία: περισσότερη δημοκρατία. Κάθε πολίτης αυτής της χώρας είναι υποχρεωμένος να αναλάβει τις δικές του ευθύνες, τις δημοκρατικές τους ευθύνες.

Αυτό το νομοσχέδιο δυναμώνει τον πολίτη, δυναμώνει την κοινωνία, δυναμώνει την τοπική αυτοδιοίκηση, δυναμώνει τον πολιτικό πολιτισμό, δυναμώνει την ανάγκη για συμμετοχή, δυναμώνει τη χώρα και το λαό της.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει η κ. Όλγα Κεφαλογιάννη από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μοναδικός στόχος της Κυβέρνησης, με τη σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία, είναι η διάλυση της αυτοδιοίκησης. Ο λόγος; Ό,τι δεν ελέγχουμε, το διαλύουμε. Επιχειρείτε να επιβάλλετε τα συμφέροντά σας, να ισχυροποιήσετε την ισχύνη εκπροσώπησής σας. Διαιρεί και βασιλεύει. Αυτή ήταν και είναι η πολιτική σας φιλοσοφία. Ο τρόπος; Αυτή τη φορά η απλή αναλογική. Ο πυρήνας, δηλαδή, του σημερινού πολυνομοσχεδίου.

Επίσης, προχωράτε στη σύσταση μιας αχρείαστης επιτροπής, που θα επεξεργαστεί το ζήτημα της ψήφου των Ελλήνων του εξωτερικού, θέμα για το οποίο η Νέα Δημοκρατία έχει καταθέσει στη Βουλή τις προτάσεις της, που είναι συγκεκριμένες και άμεσα εφαρμόσιμες.

Είναι προφανές, λοιπόν, ότι προσπαθείτε και επιθυμείτε να υπεκφύγετε. Δεν τολμάτε να προχωρήσετε. Όπου υπάρχει λαϊκή ετυμηγορία, εσείς τρέμετε την ψήφο του λαού.

Κύριοι συνάδελφοι, το παρόν πολυνομοσχέδιο, τετρακοσίων περίπου σελίδων, αλλάζει το εκλογικό σύστημα στις αυτοδιοικητικές εκλογές έναν -ή λιγότερο από έναν- χρόνο πριν από αυτές. Σε όλα τα εκλογικά συστήματα, πλειοψηφικά ή αναλογικά, το σημαντικότερο είναι να διασφαλίζεται η σταθερότητα και η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Όμως, ούτε σε αυτό το θέμα χώρεσε για εσάς διάλογος.

Ο θεσμός της διαβούλευσης έχει γίνει ο μεγάλος βραχνάς στον αυταρχισμό σας. Αρνηθήκατε να ακούσετε τις ενστάσεις, του συνόλου, σχεδόν, των εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Αδιαφορείτε πλήρως για τα τεράστια προβλήματα επικαλύψεων που πλήττουν τον ρόλο της αυτοδιοίκησης, για τα προβλήματα οικονομικής κυρίως εξάρτησής τους από την κεντρική διοίκηση.

Κρίνετε ότι το σπουδαιότερο ήταν η αλλαγή του εκλογικού νόμου. Πότε και από ποιον θεσμικό αρμόδιο ετέθη ως πρόβλημα το εκλογικό σύστημα της αυτοδιοίκησης; Τώρα σας συμφέρει, τώρα το αλλάζετε. Δεν σας έμεινε τίποτα άλλο, παρά να δώσετε ρόλο εξουσίας στα μικρά ποσοστά σας. Δημιουργείτε ανίσχυρους δημάρχους και ισχυρές μειοψηφίες, για χάρη των μικροσυμφερόντων σας. Πόσο δημοκρατικό είναι αυτό;

Επίσης, έχετε αποδείξει ότι, με κάθε ευκαιρία, προτιμάτε να κλέβετε κάτι από τις αρμοδιότητες της αυτοδιοίκησης, ενίοτε και τους πόρους της. Αυτό που σας λέω, αποδεικνύεται και από τη

σημερινή τροπολογία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, που προβλέπει ότι με μία απόφαση θα μεταφέρονται πόροι από τον προϋπολογισμό των περιφερειών στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

Εκτός του ότι δεν κρατάτε ούτε τα προσχήματα στην πολιτική των αντιφάσεων που ασκείται, επί της ουσίας κινείστε και πάλι στα όρια του Συντάγματος, όπου ορίζεται ρητώς η οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια των ΟΤΑ.

Σε κάθε περίπτωση, δράσεις και έργα πολιτιστικού περιεχομένου υλοποιούνται εδώ και χρόνια, με επιτυχία, δια μέσου προγραμματικών συμβάσεων, που συνάπτονται μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και των περιφερειών. Με την τροπολογία, παρακάμπτεται για άλλη μια φορά ο θεσμικός ρόλος των αυτοδιοικητικών αρχών, αλλά και υφαρπάζονται πόροι απαραίτητοι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ.

Είναι, λοιπόν, προφανές ότι η θωράκιση και η ενδυνάμωση του θεσμού της αυτοδιοίκησης δεν σας εξυπηρετεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» είναι άλλο ένα προϊόν κακής νομοθέτησης, που επινοήσατε για να προάγετε τις μικροσυναλλαγές σας σε ένα περιβάλλον διάλυσης και, πάντως, δεν προάγει τον θεσμό της αποκεντρωμένης διοίκησης προς το συμφέρον των πολιτών, δεν εκσυγχρονίζει την υπηρεσίες, αλλά διογκώνει τις γραφειοκρατικές δομές, δεν προσδίδει αναπτυξιακή διάσταση, αλλά παρακωλύει τις διαδικασίες υλοποίησης έργων προς το κοινό συμφέρον, δεν εκδημοκρατίζει τους αυτοδιοικητικούς θεσμούς, αλλά ανατρέπει τη δύναμη της πλειοψηφίας και υπονομεύει την αποφασιστική αρμοδιότητα των θεσμικών οργάνων.

Κύριε Υπουργέ των Εσωτερικών, η διακυβέρνηση των τοπικών κοινωνιών πρέπει να είναι πέρα και πάνω από κόμματα. Πρέπει να είναι ανεξάρτητη, μακριά από διαχωριστικές γραμμές. Ο νομοθέτης με τρόπο λιτό, σαφή και περιεκτικό πρέπει να θωρακίζει τις αρμοδιότητές της και να εργάζεται για να τις διευρύνει. Αυτό σημαίνει εμβάθυνση της δημοκρατίας.

Σταματήστε, λοιπόν, να εργαλειοποιείτε τους θεσμούς και να χειραγωγείτε τα πάντα σ' αυτόν τον τόπο, ό,τι κάνετε και με τον σημερινό τραγέλαφο της τροπολογίας των δεκαέξι. Δεν είναι εικόνα Κυβέρνησης αυτή. Μιλάμε πλέον για ένα διαρκές παιχνίδι τυχοδιωκτικών κινήσεων. Αλλάζετε ημερομηνίες, αλλάζετε εκλογικά συστήματα, τα θυσιάζετε όλα, για να μειώσετε την επερχόμενη συντριβή.

Είναι μάταιο, όμως. Όποτε και να κάνετε τις εκλογές, θα τις χάσετε παταγωδώς. Και τι εθνικές και τις ευρωεκλογές και τις δημοτικές-περιφερειακές. Έχετε μπροστά σας να διαχειριστείτε, όχι μία ούτε δύο, αλλά τρεις και τέσσερις ήττες, τρία, τέσσερα γερά πολιτικά χαστούκια, που θα σας δώσει σύντομα ο ελληνικός λαός. Τρεις, τέσσερις εκλογές ένα, όμως, το μήνυμα: Η Ελλάδα αφήνει πίσω της τη χειρότερη, την πιο επιζήμια Κυβέρνηση της Μεταπολίτευσης.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Χρήστος Μπουκώρος από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, δεν μου προκαλεί απορία το γεγονός ότι επιχειρείτε να εισάγετε το σύστημα της απλής αναλογικής στις εκλογές της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η μεγάλη μου απορία σήμερα είναι αν διασταυρώνονται τα βλέμματα του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Άμυνας στη Σύνοδο του ΝΑΤΟ, αν πραγματικά υπάρχει ίχνος εθνικής αξιοπρέπειας σε μια Κυβέρνηση που υποδέχεται τον Επίτροπο Οικονομικών Πιερ Μοσκοβισί στην Ελλάδα, για να τον ακούει να λέει καλά λόγια για το γεγονός ότι δεσμεύει τις επόμενες γενιές Ελλήνων. Ταυτοχρόνως, κομπορρημονεί αυτή η Κυβέρνηση ότι εισπράττει εύσημα από εκείνους που μέχρι πριν λίγο καιρό αποκαλούσε «οικονομικούς δολοφόνους».

Όμως και ένας άλλος Επίτροπος σήμερα, ο Γιοχάνες Χαν, ο Επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής και Διεύθυνσης, έκανε μια δήλωση που ενσπείρει την ανησυχία στον ελληνικό λαό. Μίλησε για αναδιάρθρωση συνόρων μετά από ενδεχόμενη συμφωνία Ελλάδος - Αλβανίας.

Η Κυβέρνηση οφείλει άμεσα να ζητήσει εξηγήσεις και να παράσχει εξηγήσεις στους Έλληνες πολίτες που ανησυχούν και δεν σας εμπιστεύονται καθόλου σε αυτά τα θέματα, ιδιαίτερα μετά τη συμφωνία των Πρεσπών.

Και ενώ όλα αυτά συμβαίνουν και η χώρα εισπράττει χτυπήματα από παντού, η Κυβέρνηση σχεδιάζει μικροεκλογικά και μικροπολιτικά παιχνίδια. Αντιλαμβάνομαι το άγος μιας διαρκούς και συνεχόμενης ήττας κάθε τρεις μήνες: διαφαινόμενη ήττα στις ευρωεκλογές, διαφαινόμενη ήττα στις εθνικές εκλογές, διαφαινόμενη ήττα και στις τοπικές εκλογές. Προσπαθείτε να το κάνετε τέσσερα σε ένα. Μία ήττα, μία ημέρα για να ξεχαστεί πιο εύκολα.

Θα είναι, όμως, τόσο ηχηρή η ετυμηγορία των Ελλήνων πολιτών, έστω και στο ενδεχόμενο τετραπλής κάλπης, που δύσκολα θα ξεχαστεί, κύριε Υπουργέ.

Βεβαίως, σας είπα και σας δήλωσα ότι δεν έχω απορίες γιατί φέρντε την απλή αναλογική. Λες και αυτό είναι το πρόβλημα της αυτοδιοίκησης και όχι η έλλειψη πόρων, η έλλειψη σχεδιασμού, η γραφειοκρατία, η μεταφορά αρμοδιοτήτων χωρίς την αντίστοιχη μεταφορά πόρων. Αυτά τα ζητήματα βάζει η αυτοδιοίκηση. Εσείς, όμως, επιλέγετε να μαχαλοποιήσετε έναν σημαντικό θεσμό, έναν θεσμό που έχει δοκιμαστεί στον χρόνο.

Ο μέσος Έλληνας που μας παρακολουθεί σήμερα διερωτάται: Πώς μπορεί μία Κυβέρνηση του 35% να υπογράψει μηνύονια με τη σέσουλα, να νομοθετεί για τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, να νομοθετεί για την κατάσχεση των λογαριασμών από έναμιση εκατομμύριο πολίτες και ένας δήμαρχος με 42% δεν μπορεί να διαχειριστεί τα απορρίμματα, δεν μπορεί να διαχειριστεί την υδροδότηση και τα μικρά τοπικά έργα; Δύο μέτρα και δύο σταθμά;

Θα έλεγε κανείς ότι μόνιμο μέλημά σας είναι να αποφύγετε την ήττα. Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, κύριε Υπουργέ, όσες κυβερνήσεις τα τελευταία χρόνια έπαιξαν με τους εκλογικούς νόμους πριν τις εκλογές, υπέστησαν όλες οδυνηρές ήττες. Αυτό είστε αναγκασμένοι να υποστείτε και εσείς, έστω και μία ημέρα, έστω και αν οι εκλογές διενεργηθούν όλες ταυτόχρονα.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι αργά ή γρήγορα ο ελληνικός λαός θα μιλήσει. Δεν έχει σημασία δυο-τρεις μήνες πριν, δυο-τρεις μήνες μετά. Άλλωστε, κύριε Υπουργέ, από σήμερα που μιλάμε και φέρνεται αυτό το νομοσχέδιο, όπως δείχνουν τα πράγματα και προδίδουν οι σχεδιασμοί σας, μέρα που περνάει, δεν ξαναπερνάει.

Θα ήθελα, όμως, να εκμεταλλευτώ τα τελευταία λεπτά της τοποθέτησής μου και να μιλήσω για το δικαίωμα, για τη διευκόλυνση, αν θέλετε, της ψήφου των Ελλήνων του εξωτερικού και κυρίως όσων τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης εγκατέλειψαν τη χώρα. Η Νέα Δημοκρατία το συνέδεσε με τη συναινεσή της στο σπάσιμο της γιγάντιας περιφέρειας της Β' Αθηνών. Το συνέδεσε προκειμένου να ασκήσει μία θεμιτή πίεση για ένα δικαίωμα που έχουν οι Έλληνες που ζουν εκτός συνόρων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Σε ένα λεπτό θα ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Συντομεύετε, όμως, κύριε Μπουκώρο. Όχι σε ένα λεπτό, σε λιγότερο.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ:** Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να καταλάβουν οι σημερινοί κυβερνώντες ότι δεν είμαστε χώρος κατοίκων. Είμαστε έθνος Ελλήνων. Δεν έχετε κανένα δικαίωμα να περιορίσετε αυτήν τη δυνατότητα σε μια χώρα που παρακμάζει δημογραφικά.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε ότι το 2017 καταγράφηκαν οι χειρότεροι δημογραφικοί δείκτες της χώρας τα τελευταία σαράντα χρόνια; Με ποιο δικαίωμα, λοιπόν, διά της αδιαφορίας σας και της αναβλητικότητάς σας εμποδίζετε τους Έλληνες που έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους προς την πατρίδα ή όσους θέλουν να εκπληρώσουν αυτές τις υποχρεώσεις να συμμετέχουν στα δημόσια πράγματα της χώρας;

Δεν έχετε κανένα δικαίωμα να αποκλείετε αυτούς τους Έλληνες και θα σας καλούσα να επιταχύνετε τις διαδικασίες, ακόμα και εντός του συζητούμενου νομοσχεδίου, ώστε όλοι μαζί να αποφασίσουμε ότι δεν είμαστε χώρος κατοίκων, όπως ίσως θα επιθυμούσατε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Καλώς, κύριε συνάδελφε. Σας παρακαλώ πολύ!

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΛΑΡΟΣ:** Είμαστε χώρα και έθνος Ελλήνων. Αυτό ας το καταλάβετε και εσείς και οι συγκυβερνώντες σας. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)  
**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Γκιουλέκας από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΙΟΥΛΕΚΑΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι υποχρεωμένος, πριν μπω στο αντικείμενο του σημερινού νομοσχεδίου, να πω ότι σήμερα είναι μια αποφράδα μέρα. Και είναι μια αποφράδα μέρα γιατί τούτη τη στιγμή που μιλάμε, ο Πρωθυπουργός της χώρας μαζί με τους δύο αρμόδιους Υπουργούς, τον Υπουργό Εξωτερικών και τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, ουσιαστικά αυτό το οποίο κατάφεραν να διατηρήσουν όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις το παρέδωσε εν μια νυκτί με τη συμφωνία των Ψαράδων και σήμερα πλέον παραδίδει την τελευταία άμυνα της χώρας.

Αυτό που αποτελούσε την άμυνα της Ελλάδος απέναντι στην πλαστογράφηση της ιστορίας, απέναντι στις αλυτρωτικές διαθέσεις που εξέπεμπαν οι βόρειοι γείτονές μας, σήμερα ο κ. Αλέξης Τσίπρας, με τις ευλογίες των αρμοδίων Υπουργών του, το εκχωρεί ουσιαστικά και παραδίδει αυτή την τελευταία άμυνα στα Σκόπια.

Τα Σκόπια πήραν το μείζον, ονομάστηκαν «Μακεδόνες» με τη δική σας άδεια και μάλιστα τους αναγνώρισαν και τη γλώσσα που μιλούν να τη λένε «μακεδονική». Αυτό είναι το μείζον, αυτό επιδίωκαν και αυτό είναι το όχημα του αλυτρωτισμού. Σήμερα ολοκληρώνεται το σχέδιο με την τελευταία πράξη του δράματος, ανοίγοντας η Ελλάδα την πόρτα του ΝΑΤΟ, δίνοντας ουσιαστικά το πράσινο φως στα Σκόπια για να προχωρήσουν.

Μάλιστα, μου κάνει εντύπωση ότι πολλές φορές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, όταν βρισκόμαστε στον δημόσιο διάλογο μαζί σας, διαρρηγγύνετε τα ιμάτιά σας, λέγοντας «μα, δεν παράγονται ακόμα αποτελέσματα, μα, γιατί βιάζεστε, θα δούμε».

Με συγχωρείτε, αλλά κάνατε μια συμφωνία και θέλετε να μας πείσετε ότι δεν παράγει αποτελέσματα αυτή η συμφωνία; Τότε, γιατί την κάνατε; Ή είστε εθνικά υπερήφανοι που παραδώσατε στα Σκόπια αυτό που ζητούσαν επί δεκαετίες ή, από την άλλη, πείτε μας ότι κάναμε μια συμφωνία, ελπίζοντας ότι τα Σκόπια δεν θα τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους για να μην ισχύσει αυτή η συμφωνία. Δεν μπορεί, όμως, να ισχύουν και τα δύο.

Πάμε στο παρόν νομοσχέδιο. «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ»: Μεταρρύθμιση και πού; Στον ευαίσθητο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Μάλιστα, επιλέξατε και αυτό το πομπώδες όνομα ενός πραγματικού μεταρρυθμιστού της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Κλεισθένη.

Ακούστε τη μεθόδευση, ακούστε τον τρόπο με τον οποίο η Κυβέρνηση προσπαθεί να κάνει τη μεταρρύθμιση. Το φέρνει με τη διαδικασία του επείγοντος, το καταθέτει την προηγούμενη Παρασκευή και άρον-άρον ένα νομοσχέδιο που είναι σχεδόν τριακόσιες σελίδες και αντίστοιχα περίπου διακόσια πενήντα άρθρα, προσπαθεί να το περάσει με συνοπτικές διαδικασίες. Ήδη όλοι εμείς για να αναφερθούμε στο νομοσχέδιο έχουμε μόλις πέντε λεπτά. Βλέπετε το ενδιαφέρον βεβαίως των Βουλευτών, γιατί στον κατάλογο έχουν γραφτεί τα 2/3 των Βουλευτών για να μιλήσουν. Να πουν, όμως, τι μέσα στα πέντε λεπτά; Είναι ακριβώς η ίδια διαδικασία που τηρήθηκε στις επιτροπές, όπου προσπαθήσαμε συνοπτικά να θίξουμε ό, τι μπορούσαμε.

Ξεκινούμε από το μείζον. Φέρνεται αυτό το οποίο τελικά με τον τρόπο που το εισάγετε ακυρώνει και την ιστορία της τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν σας τιμά και εσείς με τη σειρά σας δεν τιμάτε τον θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης για τον οποίο τόσο κόπτεστε. Και κάνετε τι; Ουσιαστικά αναιρείτε τον εαυτό σας. Φέρνεται την απλή αναλογική και λέτε ότι αυτή είναι η άδολη έκφραση της λαϊκής βούλησης. Αλλά πού; Μόνο για την ανάδειξη των δημοτικών συμβουλίων, ενώ για την ανάδειξη των δημάρχων έχετε μια άλλη ερμηνεία των πραγμάτων για την άδολη έκφραση της λαϊκής βούλησης. Εκεί πάτε στη δεύτερη Κυριακή.

Αναγνωρίζουμε, λοιπόν, από την πρώτη Κυριακή να εκλέγεται το δημοτικό συμβούλιο, αλλά τον δήμαρχο τον θέλουμε με

«50 + 1». Τη δεύτερη Κυριακή!

Πώς το εξηγείτε αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας; Τι διαφορετική ερμηνεία υπάρχει στην ανάδειξη των τοπικών αρχόντων σε σχέση με τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου και σε σχέση με τον δήμαρχο; Γιατί αυτή η διαφορά; Σκεφτείτε και τη δυσαρμονία που θα υπάρχει, αν ξαφνικά βγει μια άλλη παράταξη τη πρώτη Κυριακή ως πρώτη παράταξη και τη δεύτερη Κυριακή βγει ο δήμαρχος ο οποίος μειοψήφησε με την παράταξη του στην πρώτη Κυριακή. Τι θα γίνει στο δημοτικό συμβούλιο;

Δεν ξέρω πόσοι από εσάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχετε εμπειρία από την τοπική αυτοδιοίκηση. Επειδή, όμως και εγώ πέρασα από τα έδρανα της τοπικής αυτοδιοίκησης -ήμουν επικεφαλής της Μειζονος Αντιπολίτευσης στον Δήμο Θεσσαλονίκης για μια τετραετία- σας πληροφορώ -το είπα και στην επιτροπή- ότι στην ημερησία διάταξη του δημοτικού συμβουλίου υπήρχαν ογδόντα, ενενήντα, εκατό θέματα κάθε φορά και κάναμε μαραθώνιες συνεδριάσεις για να μπορέσουμε να τελειώσουμε με το ισχύον σύστημα, με την πλειοψηφία στα χέρια της παρούσας δημοτικής αρχής και του δημάρχου.

Σκεφτείτε, λοιπόν, τι έχει να γίνει στα δημοτικά συμβούλια, τα οποία θα προκύψουν μετά από αυτό που για εμένα είναι πραγματικά ένα τερατούργημα, διότι δεν οδηγεί σε βιώσιμα σχήματα και δεν μπορεί να οδηγήσει σε κυβερνησιμότητα. Και μόνο αυτό ακυρώνει ουσιαστικά την όποια πρόθεσή σας. Όπως και ο τρόπος και η μεθόδευση που σας είπα ότι ακολουθείτε με τη διαδικασία του επείγοντος ουσιαστικά ακυρώνει και κάποιες διατάξεις που πραγματικά κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση και θα θέλαμε να τις συζητήσουμε. Πώς θα τις συζητούσαμε, όμως, μέσα σε αυτές τις ασφυκτικές πιέσεις που δημιουργεί η διαδικασία την οποία επιλέξατε να ακολουθήσετε για να φέρετε εδώ αυτό το νομοσχέδιο;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε.

Εν πάση περιπτώσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημαντικό είναι ότι οι εθνικές εκλογές, όπως όλα δείχνουν, θα γίνουν νωρίτερα από τις δημοτικές εκλογές. Με αυτή την έννοια οι δημοτικές εκλογές δεν θα γίνουν με το σύστημα το δικό σας, με τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ», γιατί η δική μας προτεραιότητα ως η επόμενη κυβέρνηση αυτού του τόπου είναι να καταργήσουμε αυτό το νομοσχέδιο και πραγματικά να αποκαταστήσουμε τα πράγματα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κύριε Γκιουλέκα, ολοκληρώνετε παρακαλώ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΙΟΥΛΕΚΑΣ:** Σήμερα, όμως, είδαμε για άλλη μια φορά αυτήν την κυβίστηση της Κυβέρνησης να επαναλαμβάνεται με αυτή την αποδοχή της τροπολογίας και τη μεταφορά του χρόνου διεξαγωγής των δημοτικών εκλογών τρεις μήνες νωρίτερα. Αυτό αναιρεί -το είπα και ο εισηγητής της παράταξής μας- ακόμη και τις προθέσεις του ίδιου του αρμόδιου Υπουργού, ο οποίος κάποτε μας έλεγε ότι δεν γίνεται να συμπίπτουν οι εκλογές μεταξύ τους για να μη νοθεύεται το πνεύμα των δημοτικών εκλογών και σήμερα έρχεται εδώ και πανηγυρικά με έναν πομπώδη τρόπο αποδέχεται την κατατεθείσα τροπολογία.

Σε κάθε περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς για όλους αυτούς τους λόγους φυσικά καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Βλάχος από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο στη Βουλή το οποίο, όμως, εδώ και περίπου ένα με δύο χρόνια συζητιόταν από την Κυβέρνηση και διαφημιζόταν σαν τη μεγάλη καινοτομία στον χώρο της αυτοδιοίκησης.

Εμείς πράγματι, κύριε Υπουργέ, είχαμε πολλές ενστάσεις από όταν άρχισε αυτή η κουβέντα γιατί ξέραμε ότι τελικά κάποια σκοπιμότητα θα έρθει να υπηρετήσει αυτό το νομοσχέδιο. Και όντως σήμερα και οι πλέον καλοπροαίρετοι όταν είδαμε αυτό το παιχνιδάκι με αυτήν την περιφέρεια τροπολογία, να παίζουμε μεταξύ Σε-

πτεμβρίου, Μαΐου, μπρος-πίσω, καταλάβαμε πια ότι το όλο αυτό το οικοδόμημα ήταν μια πρόχειρη, μια επιπόλαιη προσέγγιση στον χώρο της αυτοδιοίκησης. Είναι αυτό που ο ελληνικός λαός λέει «στου κασιδή του κεφάλι».

Και τώρα πια η αυτοδιοίκηση είναι έτοιμη να μπει σε μια μεγάλη περιπέτεια, να υλοποιήσει τα κυβερνητικά πειράματα. Και παρά τη φωνή αγωνίας των αυτοδιοικητικών για την έλλειψη κυβερνησιμότητας την επόμενη ημέρα η Κυβέρνηση δεν θέλει να ακούσει.

Προφανώς, κύριε Υπουργέ, δεν θα διαφωνούσε κανείς με ελέγχους και με όλα τα υπόλοιπα. Με αυτά δεν διαφωνεί κανείς καλοπροαίρετος. Όμως το να θέλετε σώνει και καλά κάποιες μικρές, ασήμαντες δυνάμεις περιθωριακές να τις εντάξετε στη διαχείριση του δήμου μεταξύ των δύο Κυριακών με το έτσι θέλω, αυτό βεβαίως δεν οδηγεί πουθενά. Διότι και αυτός που κερδίζει έναν δήμο με 51% προφανώς κάνει συνεργασίες. Δεν το παίρνει το 51% από μόνος τους. Και κανείς δεν θα πει όχι στις συνεργασίες.

Όμως άλλο κύριε Υπουργέ, συνεργασία από επιλογή και άλλο από ανάγκη. Γιατί αν γίνει από ανάγκη την κρίσιμη εβδομάδα, μην αμφιβάλετε ότι αυτή η συμφωνία θα είναι μια στυγνή συναλλαγή. Δεν θα πω εγώ αν θα είναι η χαρά των εργολάβων, αλλά θα είναι των μικροπαράγοντων της κάθε τοπικής κοινωνίας που θα βρουν τρόπο να παρεισφρήσουν στη διοίκηση του δήμου.

Με αυτό που κάνετε, το να ψηφίζουμε έργο-έργο, καταλαβαίνετε ότι όλοι τρίζουν τα χέρια τους. Καταλαβαίνετε ότι ο δήμαρχος θα είναι σε ομηρία. Αυτό πρέπει να το καταλάβετε. Πρέπει να το διορθώσετε. Δεν μπορεί να κυβερνηθεί ο δήμος έτσι. Βεβαίως, αν το αφήσετε έτσι, μια επόμενη κυβέρνηση προφανώς θα το αλλάξει, γιατί δεν μπορεί να βοηθήσει τους δήμους.

Και ενώ, λοιπόν, όλες αυτές τις ημέρες επιχειρηματολογούσατε και μας λέγατε γιατί πρέπει να βγούμε από την πόρτα, τελικά έρχεστε σήμερα με την τροπολογία και μας λέτε ότι είναι καλό να βγούμε από το παράθυρο. Είναι αυτή η προχειρότητα για την οποία σας μίλησα.

Βεβαίως να πω και κάτι ακόμα. Δεν λείπει η δημοκρατία από τους δήμους, κύριε Υπουργέ. Και εσείς το ξέρετε και εμείς το ξέρουμε. Στη Μάνδρα δεν λείπει η δημοκρατία, λείπει το χτύπημα της γραφειοκρατίας, η επίσπευση των έργων, η ανάληψη πολιτικών πρωτοβουλιών, όπως και σε όλη την Ελλάδα, νομίζω.

Έρχομαι λοιπόν στο δεύτερο θέμα που αφορά και εμάς, γιατί ο χρόνος είναι λίγος. Έγινε κουβέντα για το σπάσιμο των περιφερειών. Η Β' Περιφέρεια Αττικής, κύριε Υπουργέ, είναι μια μεγάλη περιφέρεια. Πώς βρέθηκε η Περιφέρεια Αττικής στις μεγάλες; Πώς είναι μεγάλη, δηλαδή; Είναι μεγάλη από πλευράς εδρών; Υπάρχει μεγαλύτερη με δεκαέξι έδρες, η Α' Θεσσαλονίκης. Είναι μεγάλη δηλαδή απλώς λόγω χωροταξίας; Αυτό που μένει στην Περιφέρεια Αττικής είναι περισσότερο απομακρυσμένο από αυτό που φεύγει, δηλαδή ο Δήμος Φυλής δίπλα στον εθνικό δρόμο είναι μακριά και το Συκάμινο και ο Αυλώνας είναι κοντά και μένουν στην ίδια περιφέρεια; Άρα πάτε να σπάσετε μια περιφέρεια χωρίς κριτήρια.

Έρχεσθε ευκαιριακά για να βάλετε το κερασάκι στην τούρτα, να μην είναι μόνο η Β' Αθηνών; Ποιος από την Περιφέρεια Αττικής συγκεκριμένα σας εισηγήθηκε να σπάσει η περιφέρεια; Ποιος σας εντόπισε προβλήματα και ποια;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΑΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Η Δυτική Αττική.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ:** Η Δυτική Αττική. Η Δυτική Αττική σας το ζητήσε;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΑΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Βεβαίως.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ μη διακόπτετε. Συνεχίστε, κύριε Βλάχο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα μισό λεπτό. Θα μας πείτε ποιος, όχι «η Δυτική Αττική». Δηλαδή, η Δυτική Αττική σας εισηγήθηκε, αντί να έχει αντιπροσωπεία με δεκαπέντε Βουλευτές, με όλο το φάσμα των πολιτικών δυνάμεων, θέλει να έχει τέσσερις Βουλευτές. Αυτό σας ζήτησε η Δυτική Αττική. Και σας είπαν ότι έχει διαφορετικά προβλήματα. Δεν σας τα είπαν καλά, κύριε Υπουργέ.

Εγώ θα σας πω ότι τα προβλήματα της Αττικής, που δεν τα ξέρετε, είναι: Χρήσεις γης, είναι τα γενικά πολεοδομικά σχέδια, είναι τα δασικά, είναι η διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων, είναι η προστασία των ακτών, είναι τα αντιπλημμυρικά έργα, είναι η αντιπυρική προστασία, είναι ο εκσυγχρονισμός των ΒΙΟΠΑ. Αυτά τα προβλήματα υπάρχουν στην ανατολική, στη βόρεια και στη δυτική Αττική και είναι τα ίδια. Πείτε μου λοιπόν με ποια κριτήρια εσείς χωρίζετε την περιοχή, γιατί απομονώνετε τη Δυτική Αττική; Γιατί το κάνετε; Για περαιτέρω υποβάθμιση; Διότι περί αυτού πρόκειται. Μία περιοχή που έχει δεκαπέντε Βουλευτές να εκπροσωπείται, όπως είπα σε όλο το φάσμα, εσείς να τους περιορίσετε στους τέσσερις και μας λέτε ότι είναι για το καλό τους! Αυτό γίνεται στο όνομα της δημοκρατίας. Είναι για το καλό, που δεν σας ζήτησαν. Είναι για το καλό που δεν ξέρουν. Είναι για το καλό που υπόσχεσθε.

Θα έλεγα, κύριε Υπουργέ, ότι δεν πρέπει να επιμένετε τουλάχιστον στην Περιφέρεια Αττικής. Για τη Β' Αθηνών υπάρχουν συνάδελφοι που ξέρουν να επιχειρηματολογήσουν υπέρ ή κατά. Για την Περιφέρεια Αττικής κάνετε ένα πολύ μεγάλο λάθος, οδηγείτε μία περιοχή –αν θέλετε– στο χάος. Και δεν ξέρω ποιες κομματικές ή μικροπολιτικές σκοπιμότητες θέλετε να εξυπηρετήσετε, θα φανούν στην πορεία και θα αποκαλυφθούν προφανώς, αλλά θα έλεγα αυτήν την ώρα να μην προχωρήσετε. Από τη στιγμή που υπάρχουν περιφέρειες που δημιουργούνται στη Β' Αθηνών: Με δεκαοκτώ έδρες ο Νότιος Τομέας, με δεκαπέντε έδρες ο Βόρειος Τομέας, με δεκαέξι έδρες η Α' Θεσσαλονίκης, να παραμείνει με δεκαπέντε έδρες και η Περιφέρεια Νομού Αττικής, για να αντιμετωπίσει τα προβλήματά της με τη δυνατή εκπροσώπηση που έχει, με τους δεκαπέντε Βουλευτές.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Παναγιώτης Σκουρολιάκος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Και μετά θα ακολουθήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος, ο κ. Καραθανασόπουλος.

Ορίστε, κύριε Σκουρολιάκο, έχετε τον λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΙΑΚΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ειδική εκλέγεται στην Αττική, όπου εκλέγεται και ο αγαπητός φίλος κ. Βλάχος, πρέπει να πούμε ότι μία περιφέρεια που ξεκινάει από τα Μέγαρα, φτάνει δέκα λεπτά πριν από τη Θήβα, κατεβαίνει στον Μαραθώνα, κατεβαίνει στο Σούνιο και τελειώνει στη Βάρη - Βουλιαγμένη δεν είναι μία περιφέρεια που μπορεί να είναι λειτουργική. Ένα κομμάτι της περιφέρειας, το οποίο πληρώνει όλη αυτή την κακοδαιμονία, είναι ακριβώς η πολύπαθη Δυτική Αττική...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ:** Που υπάρχει...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Σας παρακαλώ, κύριε Βλάχο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΙΑΚΟΣ:** ...όπου δεν είχε δεκαπέντε Βουλευτές η Δυτική Αττική, είχε δεκαπέντε Βουλευτές όλη αυτή η περιφέρεια που είπα. Και τώρα θα έχει τέσσερις δικούς της Βουλευτές.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κύριε Σκουρολιάκο, παρακαλώ επί του νομοσχεδίου.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΙΑΚΟΣ:** Ναι, επί του νομοσχεδίου είναι αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Ναι, ναι. Μην αναφέρεσθε προσωπικά στον κ. Βλάχο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΙΑΚΟΣ:** Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, αξίωμα είναι ό,τι όλα αυτά τα χρόνια λέγαμε ότι ο πρώτος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης και ο δεύτερος είναι κοντά στον πολίτη, υπάρχει άμεση παρέμβαση, έλεγχος, συνεργασία, όλοι αποθεώνουμε τον πρώτο βαθμό και τον δεύτερο ως ένα σημαντικό, δημοκρατικό κεκτημένο. Είναι έτσι;

Στις προηγούμενες δημοτικές εκλογές στην Αθήνα, στην πρώτη Κυριακή η «Ανοιχτή Πόλη» πήρε πέντε έδρες και ο συνδυασμός «Δικαίωμα στην Πόλη» πήρε πέντε έδρες. Στη δεύτερη Κυριακή, με δυόμισι χιλιάδες παραπάνω ψήφους, μόνο για όλη την Αθήνα, για τον Δήμο Αθήνας, ο συνδυασμός «Δικαίωμα στην

Πόλη» πήρε είκοσι πέντε έδρες ακόμα και η «Ανοιχτή Πόλη» παρέμεινε στις πέντε έδρες. Αυτό είναι δημοκρατία, κυρίες και κύριοι; Αυτό το αξίωμα επίσης, είναι κοντά στον πολίτη; Ναι, είναι κοντά στον πολίτη, τόσο κοντά που οι παρανομίες γίνονται αντιληπτές διά γυμνού οφθαλμού. Θα μιλήσουμε παρακάτω για τις παρανομίες.

Το προηγούμενο σύστημα υποτίθεται ότι εξασφάλιζε την απρόσκοπτη λειτουργία της δημοτικής αρχής, γιατί ο δήμαρχος είχε λυμένα τα χέρια του να κάνει ό,τι θέλει χωρίς να τον εμποδίζει καμία αντιπολίτευση. Δημιουργήθηκε έτσι ένα δημαρχο-κεντρικό, καταπιεστικό σύστημα που όλοι ζούμε στις γειτονίες μας. Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι κι εγώ ως δέκα χρόνια διευθυντής δημοτικού περιφερειακού θεάτρου το ένιωσα στο πετσί μου και είδα πώς λειτουργεί όλο αυτό το τερατούργημα του δημαρχοκεντρισμού, αυτή η απόλυτη εξουσία που παρότρυνε, διευκόλυνε παρανομίες. Ακόμα και άγιοι που ήταν μερικοί, παρασύρθηκαν και έκαναν παρανομίες. Ακόμα και τώρα τελευταία, τις προηγούμενες μέρες ζήσαμε καινούργια καταδικαστική απόφαση για τον πρώην Δήμαρχο Θεσσαλονίκης, τον κ. Παπαγεωργόπουλο, τώρα ακόμα πάλι, πριν από δυο-τρεις μέρες για τον πρώην Περιφερειάρχη της Κεντρικής Μακεδονίας, τον κ. Ψωμιάδη. Πρώην και οι δύο σημαίνοντα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας.

Αυτή η επιδότηση της απόλυτης εξουσίας έχει πραγματικά καταστροφικά αποτελέσματα και για τους πολίτες αλλά και για τον θεσμό. Πριμοδοτήθηκε αυτή η επιδότηση της απόλυτης εξουσίας αντί της συναίνεσης, της συνεργασίας και της συνεννόησης. Στο παρόν νομοσχέδιο προωθείται η κουλτούρα της δημοκρατικής συνεργασίας. Υπάρχουν διατάξεις που ενισχύουν την αντιπροσωπευτικότητα, τη δημοκρατική έκφραση, τη συμμετοχή των πολιτών, ενισχύουν δομές που ελέγχουν και ανατρέπουν την ολοκληρωτική μονοπαραταξιακή λογική.

Αντιπαράκειται αυτό το νομοσχέδιο στη μονολιθικότητα και στην ισοπεδωτική λογική ότι όλοι, ας πούμε, οι δήμοι είναι ίδιοι. Δεν είναι ίδιοι. Ένας μικρός νησιωτικός δήμος έχει τα ίδια προβλήματα με τον Δήμο Αθήνας, του Περιστερίου ή του Αιγάλεω; Προσδιορίζονται, λοιπόν, έξι κατηγορίες δήμων, καταργώντας λογικές που υπήρχαν σε βάρος των μικρών δήμων. Θεσπίζεται η απλή αναλογική. Καταργείται το 60% των εδρών τη δεύτερη Κυριακή με μία ψήφο διαφορά από ένα παραμορφωτικό και καλπονοθευτικό σύστημα.

Οι αντιπεριφερειάρχες και αντιδήμαρχοι εκλέγονται από τα συμβούλια προωθώντας συνθέσεις, συνεργασίες και συναίνεσεις. Αυτό είναι δημοκρατία. Υπάρχει -είναι πολύ σημαντικό αυτό- επιτροπή διαβούλευσης για πόλεις που έχουν κατοίκους πάνω από πέντε χιλιάδες. Αυτό είναι δημοκρατία.

Για την κατάτμηση δεν μας είπατε τίποτα. Δεν καταλάβαμε. Δεν ήσασταν σαφείς. Εδώ ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας με ένα αριστουργηματικό μπουρδούκλωμα δεν είπε τίποτα. Πότε θα αποφασίσετε; Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη λέτε άλλα, Πέμπτη, Παρασκευή άλλα και εγκατέστησε την Κυβέρνηση για τον προβληματισμό που είχε ως προς την επιλογή της κατάλληλης λύσης. Ελπίζουμε να τα βρείτε μεταξύ σας και να αποφασίσετε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση, προφανώς αμήχανη μπρος στο θετικό νομοσχέδιο, κατέφυγε στο αβανταδόρικο θέμα του μακεδονικού σε έναν παροξυσμό καπηλείας, για ένα θέμα που δημιουργήσατε και κατοχυρώσατε. Επίσης, πήραν γραμμή φαίνεται όλες οι καλές και οι καλοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας να κάνουν και προβλέψεις κομματικές. Μην στεναχωριέστε, και στις επόμενες βουλευτικές και στις επόμενες τοπικές εκλογές και στις επόμενες ευρωεκλογές θα είναι πρώτος ο ΣΥΡΙΖΑ και τα καλύτερα έρχονται.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Παρακαλώ, κλείστε. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ:** Μόνο όσοι έχουν βουλευτεί, κυρίες και κύριοι -τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ-, στην επικράτεια της απόλυτης εξουσίας να χειρίζονται τα πράγματα κατά το κομματικό δοκούν, διαφωνούν με αυτό το νομοσχέδιο. Ομολογείτε την αλλογία στις δημοκρατικές διαδικασίες -λυπάμαι να το πω-, πράγμα βέβαια που δεν περιμέναμε

τώρα να το μάθουμε. Λοιδορήσατε ακόμα και την ιστιομία της ψήφου.

Κυρίες και κύριοι, εμείς ακούμε την κοινωνία, γιατί είμαστε κομμάτι της και ό,τι είναι δίκαιο το κάνουμε πράξη. Και όπως είπα και προηγουμένως, τα καλύτερα έρχονται για τον ελληνικό λαό. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ κ. Καραθανασόπουλος **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βεβαίως και σήμερα δεν ξεφύγαμε από την πεπατημένη, την πεπατημένη μιας βολικής αντιπαράθεσης τόσο για τον ΣΥΡΙΖΑ και την Κυβέρνηση όσο και για τη Νέα Δημοκρατία.

Είναι μια αντιπαράθεση η οποία εστιάστηκε στο πηγαινε - έλα της ημερομηνίας των δημοτικών και περιφερειακών εκλογών με τις αλληπάλληλες τροπολογίες ή στο εκλογικό σύστημα για τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές και όλη αυτή η βολική αντιπαράθεση ακριβώς μόνο και μόνο για να αναπαραχθεί ένας ψευδεπίγραφος διαχωρισμός ανάμεσα στο χθες και στο σήμερα, στο φως και στο σκοτάδι και πάλι λέγοντας, αλλά πάνω απ' όλα για να συγκαλυφθεί η συμφωνία.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τόσο ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας όσο και η εισηγήτρια του ΠΑΣΟΚ επικέντρωσαν την αντιπαράθεση μόνο σ' αυτά. Δεν ανέφεραν τίποτα για όλα τα υπόλοιπα άρθρα του νομοσχεδίου και γι' αυτά που προβλέπει μέσα από τη μεταρρύθμιση με βάση το σχέδιο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ».

Απ' αυτήν την άποψη θέλουν να συγκαλύψουν τη συμφωνία τους πάνω στην ανάγκη της μεταρρύθμισης του αστικού κράτους, αλλά και των δομών του αστικού κράτους και την προσαρμογή των δομών του αστικού κράτους, όπως είναι οι δήμοι και οι περιφέρειες, στις ανάγκες του κεφαλαίου στη σημερινή φάση του καπιταλιστικού συστήματος και της οικονομίας.

Πού βασίζεται ακριβώς αυτή η συμφωνία; Βασίζεται απ' ενός μεν στη συνέχεια. Άλλωστε και η ίδια η εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου μιλάει με τα καλύτερα λόγια για την προηγούμενη μεταρρύθμιση, τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ».

Άρα λοιπόν, ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» αποτελεί τη συνέχεια των προηγούμενων μεταρρυθμίσεων στους δήμους και στις περιφέρειες. Βασίζεται πάνω στη συνέχεια της ασκούμενης πολιτικής και από τη σημερινή Κυβέρνηση όσον αφορά τους δήμους και τις περιφέρειες.

Ποια είναι τα βασικά σημεία αυτής της συμφωνίας, αυτής της συνέχειας; Πρώτα απ' όλα, η μείωση των πόρων στους δήμους. Οι ΚΑΠ έχουν μειωθεί κατά 62% και η σημερινή Κυβέρνηση τους διατηρεί σ' αυτό το απαράδεκτα χαμηλό επίπεδο και μάλιστα στο μεσοπρόθεσμο σχέδιο μέχρι το 2022 θα παραμείνουν σταθεροί μέχρι το 2022 οι ΚΑΠ που δίνονται στην τοπική αυτοδιοίκηση. Μάλιστα, στη φιλοσοφία της Κυβέρνησης -είτε πάρα πολύ καθαρά ότι έχουμε περιορισμούς από το Σύνταγμα- είναι να αυξηθεί όλο και περισσότερο το κομμάτι των ιδίων πόρων σε σχέση με την κρατική χρηματοδότηση.

Τι σημαίνει «ιδιοί πόροι» για τους δήμους; Σημαίνει επιχειρηματικότητα των δήμων. Το νομοσχέδιο είναι πάρα πολύ καθαρό, με ολόκληρο κεφάλαιο για την επιχειρηματικότητα. Σημαίνει εμπορευματοποίηση των λαϊκών αναγκών, περαιτέρω εμπορευματοποίηση, σημαίνει ανταποδοτικότητα. Το σχέδιο που είχε δοθεί στη δημοσιότητα προέβλεπε ακόμη και το πράσινο να περάσει στην ανταποδοτικότητα, δηλαδή να πληρώνουν για τις όποιες παροχές οι ίδιοι οι λαϊκές οικογένειες, οι εργαζόμενοι για τις παροχές που θα προσφέρουν οι δήμοι. Εστιάζει ακριβώς στην ανάγκη συνταγματικής αναθεώρησης για να μπορέσουν οι δήμοι να έχουν και φοροδοτική ικανότητα, δηλαδή να μπορούν να επιβάλουν, αλλά και να εισπράττουν φόρους.

Αυτή, λοιπόν, είναι η λογική, η αντιλαϊκή, η αντιδραστική λογική που μεταφέρει επί της ουσίας τα βάρη από το κράτος στους ίδιους τους δήμους και στην ανάγκη φορολόγησης του λαού. Σε αυτήν τη λογική βρίσκεται άλλωστε και η μεταφορά των αρμοδιοτήτων στην παιδεία, στην υγεία, στην πρόνοια και σε μια σειρά από άλλες δραστηριότητες. Αυτή η μεταφορά των αρμοδιοτήτων σπάει τον ενιαίο χαρακτήρα που πρέπει να έχει μία δημόσια πα-

ροχή και οξύνει ακόμα περισσότερο τις ταξικές διακρίσεις.

Φανταστείτε, λοιπόν, όταν μεταβιβαστούν αρμοδιότητες, τι παροχές θα έχουν δήμοι πολύ μικροί, ορεινοί, νησιωτικοί δήμοι πάνω σ' αυτά τα ζητήματα. Άρα λοιπόν, θα οξυνθούν ακόμα περισσότερο οι ταξικές διακρίσεις, θα υποβαθμιστούν οι παρεχόμενες από τους δήμους υπηρεσίες στην παιδεία, στην υγεία, στην πρόνοια και βεβαίως θα ενισχυθεί ακόμα περισσότερο η εμπορευματοποίηση αυτών των τομέων.

Δεύτερη συμφωνία η οποία υπάρχει: Στην ανάγκη οι δήμοι να έχουν επιχειρηματική δραστηριότητα και λειτουργία. Δεν διαφωνεί ούτε η Νέα Δημοκρατία ούτε το ΠΑΣΟΚ ή άλλα κόμματα. Μάλιστα, προβάλλει εδώ πέρα ο κύριος Υπουργός και στην εισηγητική έκθεση το ψευδεπίγραφο δίπολο ανάμεσα στο κράτος και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, λες και το κράτος δεν αποτελεί τον συλλογικό καπιταλιστή που επί της ουσίας το σύνολο των λειτουργιών του υποτάσσεται στις ανάγκες του κεφαλαίου και των επιχειρηματικών ομίλων. Μάλιστα, προβάλλει ως μια νέα μορφή οικονομικής δραστηριότητας την κοινωνική οικονομία, προσπαθώντας μάταια –το έχουν προσπαθήσει πάρα πολλοί στο παρελθόν πριν από εσάς και από προηγούμενες δεκαετίες- να ηθικοποιήσει το καπιταλιστικό σύστημα.

Θα θυμάστε τις περιβόητες επιχειρήσεις, τις εταιρείες λαϊκής βάσης. Ρωτήστε τους Κρητικούς Βουλευτές. Αυτές οι εταιρείες λαϊκής βάσης, που κατέληξαν; Αυτές οι εταιρείες κατέληξαν ως ακτοπλοϊκές στα χέρια πολυεθνικών. Ή μήπως είναι πρωτόγνωρο ζήτημα η επιχειρηματική δραστηριότητα στους Δήμους; Είχαν και πριν αυτήν τη δραστηριότητα. Τι έγιναν οι δημοτικές επιχειρήσεις; Ή χρεοκόπησαν αφήνοντας τεράστια χρέη στους δήμους που πρέπει τώρα η λαϊκή οικογένεια να τα αποπληρώσει –στο κόκκινο είναι οι δήμοι-, ή εξαγοράστηκαν, εάν ήταν κερδοφόρες, από το κεφάλαιο. Γιατί υπάρχει πάντοτε η σιδερένια φτέρνα του καπιταλιστικού συστήματος. Η επιβίωση της οποίας οικονομικής δραστηριότητας εξαρτάται από την κερδοφορία της απλά και μόνο, από την καπιταλιστική κερδοφορία η οποία βγαίνει από τις πλάτες των εργαζόμενων με την εκμετάλλευσή τους, βγαίνει από τα ίδια τα λαϊκά στρώματα που πληρώνουν πανάκριβα τις όποιες υπηρεσίες και τα όποια εμπορεύματα αγοράζουν.

Από αυτήν την άποψη και οι εταιρείες της λεγόμενης κοινωνικής οικονομίας δεν κάνουν τίποτα άλλο παρά να υποβαθμίσουν ακόμη περισσότερο τις παρεχόμενες υπηρεσίες και να έχουν κακοπληρωμένους εργαζόμενους για να μπορέσουν να αποτελέσουν και τους λαγούς στα επιχειρηματικά συμφέροντα και στη συνειδήσή τους, όπως κάνετε για παράδειγμα με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αυτό θα γίνει. Εκεί όπου αντιδράει ο τοπικός πληθυσμός για να μην ανेमογεννήτριες και άλλου είδους ανανεώσιμες πηγές, θα έρχεται μια προσημασμένη δημοτική επιχείρηση να εγκαθίσταται και μετά θα έρχονται τα μεγάλα συμφέροντα να αγοράζουν έτοιμες τις επιχειρήσεις αυτές. Γι' αυτό άλλωστε δεν απαγορεύετε τη συμμετοχή των δήμων σε ανώνυμες εταιρείες.

Μέσα από αυτόν τον τρόπο ενισχύετε ακόμη περισσότερο τη σύμφυση ανάμεσα στους δήμους και τις επιχειρήσεις. Τα ΣΔΙΤ γενικεύονται και οι συμβάσεις παραχώρησης το ίδιο. Στηρίζετε και μάλιστα προκλητικά ως «πρώτη φορά αριστερά» την επιχειρηματική δραστηριότητα των δήμων και ακόμη περισσότερο την ίδια τη δράση των επιχειρηματικών ομίλων, παραχωρώντας την ακίνητη περιουσία των δήμων μέχρι και ενενήντα εννιά χρόνια για μια σειρά οικονομικές δραστηριότητες, όπως τον τουρισμό και μάλιστα προσφέροντας και κίνητρα όταν γίνουν αυτές οι ιδιωτικοποιήσεις.

Δεν εμποδίζατε, αλλά επιταχύνεται η διαδικασία ιδιωτικοποίησης του νερού -η ΕΥΔΑΠ, η ΕΥΔΑΘ μετοχοποιούνται ακόμη περισσότερο- ή τη διαχείριση απορριμμάτων. Επί ημερών δικών σας κυβερνήσεων έγιναν τα εργοστάσια με τις συμβάσεις παραχώρησης ή δρομολογούνται να γίνουν και στην Τρίπολη, αλλά και σε άλλες περιοχές για τα απορρίμματα.

Το τρίτο χαρακτηριστικό στοιχείο είναι η στάση απέναντι στους εργαζόμενους. Δεν διαφοροποιείστε απέναντι στους εργαζόμενους. Οι διαφοροποιήσεις είναι πάρα πολύ μικρές, γιατί συνεχίζετε να έχετε ένα σημαντικό τμήμα των εργαζόμενων στους δήμους σε ομηρία, μέσα από τα διάφορα προγράμματα,

είτε της μαθητείας είτε τους εργολαβικούς εργαζόμενους είτε τους συμβασιούχους χρόνου και έργου.

Όσον αφορά αυτό το οποίο λέτε ότι θα πάτε μία προς μία τις προσλήψεις σε σχέση με τις αποχωρήσεις, εγώ δεν θα το βάλω στα νούμερα που υπάρχουν στο μεσοπρόθεσμο -μιλάει μέχρι το 2022 για επτά χιλιάδες διακρίσεις ογδόντα έξι προσλήψεις και οκτώ χιλιάδες εννιακόσιες σαράντα αποχωρήσεις, δηλαδή δεν είναι ισοβαρή- αλλά θα το βάλω με βάση την πραγματικότητα. Υπάρχουν αυτήν τη στιγμή είκοσι πέντε χιλιάδες εργαζόμενοι στους δήμους με διάφορες μορφές απασχόλησης, με ελαστική εργασία, από το «Βοήθεια στο Σπίτι», από τη φύλαξη και την καθαριότητα στα σχολεία, από τους νηπιαγωγούς και βρεφονηπιαγωγούς; Όλος αυτός ο κόσμος τι θα γίνει; Θα συνεχίσει να υπάρχει στην ίδια ομηρία και στην ανακύκλωση ακριβώς της εργασίας.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο αποτελούν πρωταθλητές στα ατυχήματα των εργαζόμενων οι δήμοι, κύριε Υπουργέ, και δεν τους σώζει καμμία Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας που υπήρχαν στο παρελθόν, άσχετα αν λειτουργούσαν ή όχι. Μακάρι τα ζητήματα της υγιεινής, της ασφάλειας και της προστασίας των εργαζόμενων να ήταν μόνο οι επιτροπές. Για παράδειγμα, υπάρχει ένας πεπαλαιωμένος στόλος στα απορρίμματα, που εγκυμονεί κινδύνους για την ίδια τη ζωή των εργαζόμενων ενώ πανηγυρίζετε για τις προσλήψεις που έγιναν στον τομέα της καθαριότητας οι οποίες έγιναν με βάση το μαχαίρι που βάλατε.

Θέλετε προσλήψεις μόνιμου προσωπικού στην καθαριότητα; Τότε πρέπει να αυξήσετε τα τέλη, γιατί τους πληρώνουν οι ίδιοι οι δήμοι μέσα από την ανταπόδοση και υπάρχουν -και το γνωρίζετε πολύ καλά, κύριε Υπουργέ- δεκάδες δήμοι που δεν κάνουν ούτε μια αίτηση, γιατί δεν είχαν τη δυνατότητα να αυξήσουν καθόλου τα τέλη τους και ιδιαίτερα οι πιο μικροί, οι ορεινοί και οι νησιωτικοί δήμοι.

Άμα δείτε, θα φανεί πολύ καθαρά αυτό το οποίο λέω. Για παράδειγμα, ο Δήμος Ικαρίας δεν έκανε καμία αίτηση, γιατί δεν μπορούσε πραγματικά να αυξήσει τα δημοτικά τέλη και δεν ήθελε γιατί έχει διαφορετική φιλοσοφία και λογική.

Από αυτήν την άποψη, εφόσον υπάρχει αυτή η αντιλαϊκή και αντεργατική πολιτική, υπάρχει και ο ασφυκτικός έλεγχος στους δήμους και στις περιφέρειες, που τον ενισχύετε ακόμη περισσότερο. Όχι μόνο διατηρείτε το Οικονομικό Παρατηρητήριο, που ήταν μέσα στο πλαίσιο της δημοσιονομικής πειθαρχίας των δήμων και ήταν επιβολή των μνημονίων και το είχατε καταγγείλει ως Αντιπολιτεύση, αλλά διατηρείτε σήμερα το Οικονομικό Παρατηρητήριο και βάζετε τον Επόπτη Νομιμότητας. Τι σημαίνει «νομιμότητα»; Πρέπει οι αποφάσεις να συμβαδίζουν με τους νόμους. Αν πάρει κάποιο δημοτικό συμβούλιο απόφαση ακούφισης κάποιων τμημάτων των εργαζόμενων ή του λαού και δεν συμβαδίζει με τους νόμους, ο Επόπτης Νομιμότητας το επιστρέφει πίσω ως απαράδεκτη απόφαση.

Επ' ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα μια απάντηση, μια σαφή τοποθέτηση στην τροπολογία του ΚΚΕ. Την ξέρετε πολύ καλά, δεν είναι πρώτη φορά που αναδεικνύεται αυτό το ζήτημα. Είναι η πρόταση την οποία κάνουν δεκάδες δήμοι και την έχει υιοθετήσει και η ΚΕΔΚΕ, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων, στη δυνατότητα των δήμων, κάτω από όρους και προϋποθέσεις, να προχωρούν στη μείωση των χρεών που έχουν οι πιο ευπαθείς κοινωνικές ομάδες απέναντι στους δήμους για να μην αναγκάζονται έτσι να προχωρήσουν στους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ο δήμος που θα εφαρμόσει μια τέτοια λογική, με βάση και το σημερινό σας νομοσχέδιο, παραβιάζει το δημόσιο συμφέρον; Άρα αυτή η λογική, η αόριστη παραβίαση του δημόσιου συμφέροντος που μπορεί να παυθεί ο δήμαρχος με ευθύνη του Υπουργού και μιας επιτροπής που ορίζετε εσείς, τι σημαίνει; Διότι δεν συνημορφώθη προς τας υποδείξεις, σημαίνει.

Ό,τι είχαν κάνει οι προηγούμενες κυβερνήσεις το διατηρείτε αυτούσιο, χωρίς συγκεκριμενοποίηση του δημοσίου συμφέροντος, ποιο είναι αυτό που αφήνει αυθαίρετα στον κάθε Υπουργό να μπορεί να παύει οποιονδήποτε δεν είναι αρεστός. Γι' αυτό

ακριβώς λέμε ότι και μέσα από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο επιταχύνετε ακόμη περισσότερο τη μετατροπή των δήμων και των περιφερειών σε διοικητικό γρανάζι για την υλοποίηση της αντιλαϊκής, της ταξικής πολιτικής.

Από αυτήν την άποψη, λοιπόν, προσπαθείτε μέσα σε αυτά τα πλαίσια και έχει οικοδομηθεί και τα προηγούμενα χρόνια και αυτό θέλετε να αποτυπώσετε και με την αλλαγή του εκλογικού νόμου, την ευρύτερη συμφωνία η οποία υπάρχει ανάμεσα στις πολιτικές δυνάμεις, το υπαλληλικό προσωπικό της αστικής τάξης και τον προσανατολισμό στους δήμους και τις περιφέρειες. Και γι' αυτό ακριβώς ως ώριμο φρούτο τώρα φέρνετε την απλή αναλογική.

Κοιτάτε, ούτε ζητήματα δημοκρατίας ούτε συμμετοχής. Όλα αυτά είναι απλά και μόνο για να ενσωματώσετε τα λαϊκά στρώματα και να τα μετατρέψετε σε συνενόχους της αντιλαϊκής πολιτικής. Γιατί εδώ μας φέρνετε μια καρικατούρα δημοψηφίσματος, η οποία θα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Με τους περιορισμούς που βάζετε -το έτος των εκλογών, το έτος των βουλευτικών εκλογών, το έτος των ευρωεκλογών, δεν υπάρχει κανένα άλλο έτος έτσι όπως πάνε τα πράγματα- δεν θα μπορεί να γίνει ποτέ. Όμως και να γίνεται, θα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Δεν θα αλλοιώνει καμία απόφαση και θα μπορεί με απόφασή του να ανατρέπεται από το δημοτικό συμβούλιο ή το όποιο δημοψήφισμα έγινε, όχι μόνο του δημοτικού συμβουλίου, αλλά και της ίδιας της Κυβέρνησης να ανατρέπεται.

Όπως είπαμε και πριν, αυτό το δημοψήφισμα αποτελεί το τυράκι στη φάκα για να συμμετέχει ο λαός και να γίνεται συνέννοχος της αντιλαϊκής πολιτικής. Εμείς λέμε ότι θα στηρίξουμε τα άρθρα που εφαρμόζουν την απλή αναλογική για το δημοτικό και το περιφερειακό συμβούλιο. Είναι τα μοναδικά άρθρα που θα ψηφίσουμε από το νομοσχέδιο σε μια συνολική φιλοσοφία μόνο και μόνο γιατί το θεωρούμε ως βήμα αντιπροσωπευτικότητας της ψήφου, ούτε καν ισοτιμίας της ψήφου, γιατί δεν υπάρχει ισοτιμία της ψήφου. Δεν επηρεάζει το ίδιο ο άνεργος με τον εργοστασίarchy. Δεν επηρεάζει το ίδιο ο ταλαίπωρος με τον τραπεζίτη.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Στην κάλη;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ:** Στον επηρεασμό του κόσμου πριν την κάλη, κύριε Υπουργέ.

Λέμε, λοιπόν, ότι δεν είναι ισότιμη η ψήφος και η δυνατότητα που έχει κάποιος να επηρεάσει, ούτε μπορεί να αποτελέσει το φάρμακο για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και της διαπλοκής.

Θα θυμίσω κάτι παλαιότερο. Η Ιταλία είχε απλή αναλογική. Το σύστημα το πολιτικό τότε άλλαξε λόγω της διαφθοράς και της διαπλοκής και των σχέσεων με την μαφία και κατάργησε την απλή αναλογική στα τέλη της δεκαετίας του '80.

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΚΗ:** Στο 30% των δήμων είναι απλή αναλογική.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Είχε διαφθορά.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ:** Και διαφθορά είχε και διαπλοκή είχε και όλα τα είχε και με απλή αναλογική τα είχε η Ιταλία. Τα ίδια τα είχε.

Άρα λοιπόν, δεν αντιμετωπίζεις ούτε τη διαφθορά ούτε τη διαπλοκή, που είναι σύμφυτη με το ίδιο το σύστημα. Και βεβαίως πολύ περισσότερο δεν έχουμε τις αυταπάτες ότι απλά και μόνο ένα εκλογικό σύστημα μπορεί να αλλάξει τον χαρακτήρα των δήμων, των περιφερειών από μηχανισμούς του αστικού κράτους σε αντιλαϊκούς, αντιδημοκρατικούς.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Στην πολιτική ένας από τους βασικούς κανόνες που υπηρετείς είναι το θέμα της συνέπειας, της συνέπειας των λόγων και των έργων.

Εδώ έχουμε έναν Υπουργό, ο οποίος ενάμιση χρόνο τώρα βγήκε σε όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, γύρισε όλη την χώρα, συναντήθηκε με όλους τους φορείς και στους οποίους είπε: «Θα προχωρήσω στην αποσύνδεση των ευρωεκλογών με τις δημοτικές εκλογές. Προσωπική μου δέσμευση». Και σήμερα εξαιτίας του σχεδιασμού του Μαξίμου αναγκάζεται να το πάρει πίσω και δεν έχει την προσωπική τσίπα να πει: «Παραποιώμαι από τη θέση μου. Ας έρθει ένας άλλος. Δεν ρίχνω την Κυβέρνηση».

Νομίζετε ότι δεν έχει συμβεί στο παρελθόν; Δεν έχει συμβεί στο παρελθόν Υπουργοί να παραιτηθούν γιατί άλλαξε ο σχεδιασμός της κυβέρνησης; Έχει γίνει. Θα σας πω προσωπικό παράδειγμα. Ο Γιάννης Βαρβιτσιώτης παραιτήθηκε από Υπουργός Παιδείας -παραίτηση που δεν έκανε δεκτή ο Κώστας Καραμανλής τότε, αλλά ανακοινώθηκε κανονικότητα- γιατί άλλαξε η γραμμή πλεύσης της κυβέρνησης σε σχέση με τον νόμο για την ανώτατη εκπαίδευση που τότε είχε εισηγηθεί. Αυτό δείχνει την προσωπική συνέπεια.

Εσείς, κύριε Υπουργέ, σήμερα δείξατε ακριβώς το ήθος σε σχέση με τη συνέπεια που αντιπροσωπεύει το σύνολο των Βουλευτών της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας. Ξεπεράσατε τον Πάνο Καμμένο στις επιδέξιες πιρουέτες γύρω από κρίσιμα πολιτικά ζητήματα και φέρατε τελικά το νομοσχέδιο αυτό, για το οποίο ένα πράγμα λέγατε ότι θα κάνετε και με το οποίο συμφωνούσε η τοπική αυτοδιοίκηση, ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν θέλει κανείς, μα κανείς από τους φορείς που την εκπροσωπούν. Η μόνη διάταξη για την οποία είχαν μιλήσει θετικά ήταν η διάκριση των δημοτικών εκλογών από τις ευρωεκλογές. Όλες τις άλλες διατάξεις τις οποίες φέρνετε τις έχουν καταδικάσει άνθρωποι προσερχόμενοι από διαφορετικές πολιτικές παρατάξεις, από όλο το πολιτικό φάσμα, γιατί δεν λύνουν τα βασικά προβλήματα της αυτοδιοίκησης.

Εγώ έχω υπηρετήσει την τοπική αυτοδιοίκηση και ξέρω πολύ καλά ότι σε ένα δημοτικό συμβούλιο αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι να λαμβάνονται γρήγορα οι αποφάσεις και να φέρνουν αποτέλεσμα στον πολίτη, να μην καθυστερούν στις καλές της γραφειοκρατίας.

Το λύνετε; Όχι. Αντιμετωπίζετε το πρόβλημα πώς γίνονται τα δημοτικά έργα στην τοπική αυτοδιοίκηση; Όχι. Αντιμετωπίζετε το πρόβλημα πώς έρχεται η διαφάνεια στις προμήθειες των δήμων; Όχι. Αντιμετωπίζετε το πρόβλημα πώς γίνονται πιο λειτουργικές οι κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων; Όχι.

Το μόνο που αντιμετωπίζετε είναι το πρόβλημά σας στην ένδει διοίκησης των δήμων και βάζετε τους ενδοιασμούς σας να μπουν στη διαδικασία της συναλλαγής την επαύριον των δημοτικών εκλογών για να πάρουν θέσεις αντιδημάρχων.

Γιατί αν θέλατε πραγματικά να αλλάξετε το σύστημα εκλογής, δεν θα εκλέγατε τότε τον δήμαρχο με 50 συν 1%. Αλλιώς, δώστε τους τις αρμοδιότητες του 50 συν 1%, ώστε να ασκεί πραγματικά κυριαρχία και το δημοτικό συμβούλιο να τον ελέγχει. Όχι, δεν επιλέξατε ούτε αυτήν την οδό. Επιλέξατε την οδό μόνο της συναλλαγής εκπροσωπώντας συγκεκριμένα συμφέροντα και μάλιστα τα συμφέροντα των μικρών μειοψηφιών, τα οποία εκπροσωπείτε στον χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το πώς αντιμετωπίζετε ακόμα και τις μεγάλες κορυφαίες εξαγγελίες σας, όπως η αλλαγή του χρόνου των δημοτικών εκλογών, που υπήρξε η κορυφαία εξαγγελία τον τελευταίο ενάμιση χρόνο, δείχνει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε όλα τα θέματα που έχουν σχέση γύρω από τις εκλογές. Πρώτα απ' όλα, προαναγγέλλετε τετραπλές εκλογές του χρόνου τον Μάιο. Αυτό κάνετε. Προαναγγέλλετε και δημοτικές και περιφερειακές και ευρωεκλογές και εθνικές εκλογές.

Και φέρνετε την αποσπασματική αλλαγή για την κατάτμηση των μεγάλων περιφερειών χωρίς να λαμβάνετε υπόψη ούτε τη διοικητική διαίρεση του Νομού Αττικής. Θέλετε να κάνετε μία μεταρρύθμιση; Να πάνε οι Περιφέρειες του Νομού Αττικής, ανάλογα με τις Αντιπεριφέρειες της Περιφέρειας Αττικής. Να υπάρχει ταύτιση εκλογικού χάρτη με διοικητικό χάρτη. Σήμερα κάνετε μία αλλαγή η οποία έρχεται από το πουθενά.

Εμείς πιστεύουμε στην κατάτμηση των μεγάλων περιφερειών. Την πιστεύουμε στο πλαίσιο ενός συνολικού διαφορετικού εκλογικού νόμου και συστήματος, που θα εμπεδώνει τη δημοκρατία και τη διαφάνεια, αλλά και κάτι άλλο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Ζητάμε από την Κυβέρνησή σας, που σήμερα σθεναρά αρνείται, την ψήφο στους Έλληνες του εξωτερικού. Και δεν σας ζητάμε να εφεύρετε κάτι καινούργιο. Ζητάμε να νομοθετήσετε και για τις εθνικές εκλογές ό,τι ακριβώς ισχύει για τις ευρωεκλογές.

Σήμερα όλοι οι κάτοικοι του εξωτερικού που μένουν στην Ευρώπη, τουλάχιστον οι Έλληνες υπήκοοι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους, μπορούν να δηλώσουν στην αρχή του εκλογικού έτους ότι έχουν την πρόθεση να ψηφίσουν στο οικείο προξενείο ή πρεσβεία της χώρας.

Κάντε το αυτό! Φέρτε την ίδια διάταξη και να ψηφίζουν το ψηφοδέλτιο επικρατείας του κόμματος και να προσμετρώνται στις συνολικές ψήφους του κόμματος, χωρίς να αλλάξουμε οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση που έχει σχέση με την εκπροσώπησή τους κ.λπ.. Κάντε το! Τολμήστε το σε ό,τι αφορά μόνο αυτούς που μένουν στην Ευρώπη και θα δούμε τι θα κάνουμε με την Αυστραλία, την Αμερική και τις άλλες ηπείρους. Κάντε το!

Δείτε ότι, τέλος πάντων, σέβεστε αυτούς για τους οποίους συνεχώς κόπτεσθε, αυτούς τους οποίους η πολιτική σας έδωξε και αυτοί που παραμένουν έξω όσο διαρκεί η διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Παρασκευόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Χάρη του διαλόγου, ας ξεκινήσω από το σημείο στο οποίο τελείωσε ο προηγούμενος ομιλητής. Τι έχει ειπωθεί από τη Νέα Δημοκρατία σε σχέση με την ψήφο δημοτών που κατοικούν στο εξωτερικό; Πρώτον, «γιατί δεν το δέχεστε, αυτό επιτάσσει η δημοκρατία» και δεύτερον, «γιατί είναι κάτι για το οποίο αδιαφορείτε».

Ξέρετε, δεν υπάρχει τίποτε πιο αβάσιμο. Πρώτον, πώς μπορεί να πει κανείς ότι υπάρχει αδιαφορία, όταν αυτός ακριβώς ο νόμος, αυτό το νομοσχέδιο το οποίο υπάρχει, με την τροπολογία η οποία έχει προταθεί, εισάγει τη δημιουργία μιας επιτροπής, η οποία θα δει τα τεχνικά ζητήματα που υπάρχουν για την ψήφο των Ελλήνων του εξωτερικού, τα οποία, βεβαίως, είναι απαραίτητα να επιλυθούν.

Αν δεν επιλυθούν, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε για τον πολύ απλό λόγο ότι δεν έχουμε ψήφο εθνικής εμβέλειας, όπου δεν χρειάζονται περιφέρειες. Κατά το Σύνταγμά μας χρειάζονται περιφέρειες, υπάρχουν δήμοι και επομένως, θα πρέπει να οριστεί ακριβώς ποια είναι η περιφέρεια η οποία θα ψηφίζει και σε ποια πόλη θα αντιστοιχεί η ψήφος η οποία θα δοθεί.

Αυτά τα ζητήματα πρέπει να ιδωθούν και χρειάζεται μια αναγκαία τεχνική επεξεργασία, αλλιώς η ψήφος δεν μπορεί να υπάρχει. Δεν υπάρχει απογραφή των κατοίκων του εξωτερικού ώστε να ξέρουμε σε ποιες πόλεις τους συναντούμε. Δεν υπάρχει καμμία προετοιμασία για ταυτόχρονη ψηφοφορία. Θα ήταν απολύτως αδύνατον, χωρίς μια προεργασία, να προχωρήσουμε σε αυτή την κατεύθυνση.

Και βεβαίως, ας μην λέμε αυτά τα βαρύγδουπα ότι αυτό είναι η πεμπτοσύια της δημοκρατίας. Να θυμηθούμε λιγάκι ότι η δημοκρατία είναι το πολίτευμα του κοινού τόπου. Δεν είναι το πολίτευμα του κοινού αίματος, να ψηφίζουν αυτοί οι οποίοι κατάγονται από ελληνικό αίμα πριν από δύο ή τρεις γενιές, αλλά έχουν φύγει στο εξωτερικό. Η δημοκρατία ήθελε αυτός που ζει σε έναν τόπο να επηρεάζει την εξουσία αυτού του τόπου με την ψήφο του, όχι να είναι κάποιος μακριά, να μην πληρώνει τις συνέπειες της ψήφου του –δικαιωματική μεν- λανθασμένη ή όχι ψηφίζοντας οτιδήποτε.

Επομένως, πολύ σωστά πρέπει να ψηφίσουν όσοι έχουν φύγει από τη χώρα μας περιστασιακά για σπουδές, λόγω οικονομικών δυσκολιών και πρόκειται να γυρίσουν. Δεν είναι, όμως, λογικό να ψηφίσει αυτός ο οποίος είναι δεύτερης, τρίτης γενιάς απλώς επειδή έχει το ελληνικό αίμα. Διότι αυτό είναι φυλετισμός. Αυτό είναι ψήφος του αίματος. Δεν έχει καμμία απολύτως σχέση με τη δημοκρατία. Επιτέλους λίγη παιδεία δημοκρατίας! Απ' αυτούς που επικαλούνται το όνομά της, λίγη παιδεία!

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Παρακαλώ, μη διακόπτετε!

Συνεχίστε παρακαλώ.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Βεβαίως, το νομοσχέδιο αυτό επιλύει και λειτουργικά ζητήματα. Επιλύει και ορισμένα σημαντικά ζητήματα της δημοκρατίας. Του αξίζει το όνομα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο.

Ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» –ξέρετε- δεν είναι τυχαίο πρόσωπο. Είναι αυτός τον οποίο οι ολιγαρχικοί αποσιωπούσαν. Ο Θουκυδίδης δεν γνωρίζει τον Κλεισθένη, ούτε ο Πλάτωνας τον γνωρίζει. Τον γνωρίζει η «Αθηναίων Πολιτεία» του Αριστοτέλη, που έβλεπε όλα τα πολιτεύματα. Τον γνωρίζει ο Ηρόδοτος. Είναι, όμως, σύμβολο της δημοκρατίας ο Κλεισθένης. Και η υπενθύμιση του ονόματός του εδώ, είναι πραγματικά σημαντική.

Έχει, όμως, και ένα άλλο σημαντικό θέμα το νομοσχέδιο, που το ρυθμίζει με έναν τρόπο που ευνοεί τη δημοκρατία. Και αυτός είναι αυτός τα βήματα που γίνονται προς την απλή αναλογική. Βεβαίως, η αντιπροσώπευση είναι σήμερα ένα δομικό στοιχείο της δημοκρατίας. Σήμερα η δημοκρατία ή είναι αντιπροσωπευτική ή δεν υπάρχει.

Και βεβαίως, δεν μπορεί να γίνεται η στάθμιση ότι, ξέρετε, ασχολείστε πολύ με την αντιπροσώπευση, αλλά δεν ασχολείστε με την αποτελεσματικότητα. Κατ' αρχάς, τι σημαίνει αντιπροσώπευση; Αντιπροσώπευση σημαίνει ότι υπάρχει μεταξύ ψηφοφόρου και ασκούντος την εξουσία μια σχέση δεσμευτικής πολιτικής εντολής και μια σχέση λογοδοσίας. Αυτή δεν είναι η διασφάλιση της δημοκρατίας; Και δεν είναι και ένας έλεγχος της αποτελεσματικότητας; Δεν είναι μια προώθηση της αποτελεσματικότητας το να υπάρχει μια εξειδικευμένη λογοδοσία των ασκούντων εξουσία, που εξασφαλίζεται από την αντιπροσωπευτικότητα;

Η αποτελεσματικότητα, ξέρετε, είναι θετική αξία, αλλά είναι δευτερογενής. Δεν είναι διαζευκτική με τη δημοκρατία.

Αυτό σας φάνηκε αστείο, κύριε Καραμανλή;

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΧ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ:** Όχι, κάτι άλλο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ:** Μάλιστα.

Τέλος πάντων, θέλω να πω ότι η αποτελεσματικότητα δεν είναι αυταξία, γιατί αποτελεσματικότητα έχουν και οι δικτατορίες στην άσκηση της εξουσίας. Σας αρέσει να συζητάτε για τη Μακεδονία. Αξίζει η Μακεδονία κάθε ενδιαφέρον. Αλλά εάν έχετε διαβάσει τους «Φιλιππικούς» του Δημοσθένη, ο Δημοσθένης θυμίζει ότι η δημοκρατία είναι λιγότερο αποτελεσματική γιατί έχει διαβουλεύσεις, διαδικασίες λήψης αποφάσεων, οι οποίες πολλές φορές είναι χρονοβόρες και οι άλλοι προλαβαίνουν πρώτοι και παίρνουν κάποιες αποφάσεις οι οποίες μπορεί στρατιωτικά, για παράδειγμα, να είναι αιφνιδιαστικές με έναν τρόπο πιο αποτελεσματικό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την αποτελεσματικότητα τη θέλουν και οι δικτάτορες. Και ο Μακιαβέλι αποτελεσματικότητα ήθελε κι υποστήριξε ένα σύστημα το οποίο...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κύριε Παρασκευόπουλε, παρακαλώ, εξαντλήθηκε ο χρόνος σας. Μια ελάχιστη ανοχή, αλλά σας παρακαλώ να συντομεύετε για να ολοκληρώσουμε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ:** Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Μην ανοίγετε συζήτηση τώρα.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ:** Με συγχωρείτε, αλλά μου απευθύνεστε και εγώ σας απευθύνομαι. Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ μίλησε δεκαέξι λεπτά αντί των δώδεκα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Με συγχωρείτε, συγκρίνετε τον χρόνο ενός ομιλητή με τον χρόνο κοινοβουλευτικού εκπροσώπου οποιουδήποτε κόμματος;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ:** Βεβαίως.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κάθε κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, κύριε Παρασκευόπουλε, έχει δικαίωμα πρωτολογίας, δευτερολογίας και τριτολογίας, δηλαδή έχει σύνολο 21 λεπτά. Άρα, αξιοποιεί όσο χρόνο θέλει εντός των ορίων που ορίζει ο Κανονισμός. Σας παρακαλώ πολύ, λοιπόν, μην κάνετε εξυπνάδες από το Βήμα τώρα.

Έχετε να πείτε κάτι ακόμα; Προσθέστε για δέκα δευτερόλεπτα κάτι ακόμα, διαφορετικά να περάσουμε στον επόμενο ομιλητή. Σας παρακαλώ πολύ! Διάλογο θα κάνουμε τώρα;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, εάν δεν μου ζητήσετε συγγνώμη για το «εξυπνάδες», εγώ ασφαλώς και θα κατέβω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Εφόσον επιθυμείτε να κατέβετε, δικαίωμά σας είναι. Δεν σας έδωξε κανένας.

Τον λόγο έχει ο κ. Αθανασίου από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πάντως να πω και εγώ ότι δεν τηρείται ο χρόνος γενικώς, όχι μόνο για τη σημερινή συνεδρίαση. Άλλοι συνάδελφοι από τα επτά λεπτά μιλούν δέκα και έντεκα λεπτά και γι' αυτούς που είναι τελευταίοι περιορίζεται ο χρόνος σε πέντε και έξι λεπτά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κύριε Αθανασίου, εφόσον κάνετε την παρατήρηση, το Προεδρείο συμφωνεί φυσικά με την παρατήρηση.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Γενικά το λέω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κάνει φιλότιμες προσπάθειες να τηρείται ο χρόνος και περιμένει από εσάς να δώσετε το παράδειγμα.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Εγώ θα αρχίσω, κύριε Πρόεδρε, από εκεί που σταμάτησε ο κ. Παρασκευόπουλος και πρέπει να πω το εξής. Με την πρόταση νόμου που καταθέσαμε -έφυγε ο κ. Καθηγητής, αλλά το λέω για τους συναδέλφους- δεν δίνουμε το δικαίωμα...

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ - ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ:** Όταν λέει για «εξυπνάδες»...

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΚΗ:** Άλλοι υπερέβησαν κατά πολύ περισσότερο τον χρόνο.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Θα με αφήσετε να μιλήσω; Ήδη έχασα σαράντα δευτερόλεπτα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Ελάτε, κύριε Αθανασίου, σας παρακαλώ, συνεχίστε.

Παρακαλώ, μη διακόπτετε από κάτω.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Για να ξεκαθαρίσουμε, διαβάστε καλά την πρόταση νόμου την οποία έχουμε καταθέσει. Δεν δίνουμε το δικαίωμα στον απόδημο ελληνισμό να ψηφίζει. Το δικαίωμα αυτό το έχει. Απλώς δίνουμε τη δυνατότητα να ασκεί το δικαίωμα αυτό στους τόπους εργασίας, στους τόπους κατοικίας.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Όταν ήσασταν Υπουργός γιατί δεν το νομοθετήσατε; Σας ρωτώ γιατί ήσασταν Υπουργός.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Αυτός είναι ο λόγος; Θα σας απαντήσω μετά, αλλά αφήστε να μιλήσω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κύριοι Υπουργοί, μαζέψτε τις όποιες παρατηρήσεις σας και όταν θα έρθει η ώρα ή αν θέλετε να παρέμβετε για κάποιο συγκεκριμένο θέμα, απευθυνθείτε στο Προεδρείο. Δείτε, τώρα τι γίνεται με τις διακοπές. Δικαίως μετά θα διαμαρτύρεται ο κ. Αθανασίου.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Να μη δениστεί ο χρόνος. Φτάσαμε στο δεύτερο λεπτό και δεν έχει καταφέρει να μιλήσει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Ε, φυσικά, δεν διαφωνούμε σε αυτό.

Ελάτε, κύριε Αθανασίου.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Δείτε καλά, γιατί έχετε καταντήσει τη χώρα αποικία, αυτό σας λέω μόνο. Και με τα σημερινά, με τα χθεσινά γεγονότα, την έχετε κάνει αποικία τη χώρα. Ξέρετε και καταλαβαίνετε τι εννοώ.

Δεν δίνουμε το δικαίωμα να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό. Το έχουν αυτό. Είναι εγγεγραμμένοι σε δημοτολόγια, σε εκλογικούς καταλόγους της χώρας μας. Όταν βρίσκονται στην Ελλάδα ψηφίζουν. Τους δίνουμε, λοιπόν, τη δυνατότητα να ασκούν το δικαίωμα στους τόπους όπου βρίσκονται. Αυτή είναι η φιλοσοφία και θα έπρεπε να είναι και ο κ. Παρασκευόπουλος εδώ για να του το εξηγήσω και να διαβάσει την πρότασή μας.

Η πρότασή μας είναι πλήρης. Δεν έχει σημασία αυτό το οποίο ειπώθηκε ότι δεν μπορούμε να ξέρουμε ποιους Βουλευτές θα ψηφίσουν γιατί δεν έχει γίνει απογραφή του Ελληνισμού. Αυτό

είναι σωστό. Όμως, πολλές χώρες, όπως η Ιταλία και άλλες, ψηφίζουν το ψηφοδέλτιο Επικρατείας. Κάποια στιγμή, που θα κάναμε την απογραφή του Ελληνισμού, που είναι πολύ δύσκολο, γιατί δεν ξέρουμε ποιοι βρίσκονται στην Αφρική, πόσοι στην Αυστραλία και σε οποιαδήποτε άλλη χώρα, τότε θα μπορούμε να πούμε ότι ψηφίζουν και τους Βουλευτές του τόπου όπου βρίσκονται. Τώρα ψηφίζουν το ψηφοδέλτιο Επικρατείας.

Η πρόταση, λοιπόν, αυτή είναι πλήρης. Και θα ήθελα να σας πω το εξής, κύριε Υπουργέ. Λέτε «κάνουμε μία επιτροπή». Τι χρειάζονταν η επιτροπή όταν την πρόταση αυτή την έχετε δώσει χρόνια; Την καταθέσαμε τον Μάρτιο του 2016, την ξανακαθέσαμε το 2018. Γιατί δεν ορίστηκε επιτροπή από τότε, ούτως ώστε να δει τις αδυναμίες, τις ατέλειες και είμαστε εδώ να τις διορθώσουμε αυτά τα χρόνια ή και σήμερα ακόμα με την επιτροπή θα μπορούσαμε να προβούμε σε διορθώσεις;

Ούτε είναι σωστό αυτό που ειπώθηκε ότι πρέπει να δούμε μήπως μπορούν να ψηφίζουν διά αντιπροσώπου. Είναι λάθος. Γιατί είναι λάθος; Διότι το Σύνταγμά μας το απαγορεύει. Το Σύνταγμά μας λέει άμεση και καθολική ψηφοφορία, συνεπώς δεν μπορεί να γίνει. Το μόνο που μπορεί να γίνει είναι η επιστολική ψήφος. Είναι ένα τεχνικό θέμα, το οποίο θα μπορούσε μέχρι τις εκλογές, κατά τη διάρκεια των εργασιών που θα βγουν τα σχετικά προεδρικά διατάγματα, να καθιερωθεί και αυτό. Συνεπώς δεν νομίζω ότι οι αιτιάσεις έχουν βάση. Συνεπώς αυτό που λέτε ότι θα ορίσετε μία επιτροπή είναι προφάσεις εν αμαρτίαις, γιατί θα μπορούσε να έχει γίνει.

Και το λέω αυτό για να απαντήσω και στον συνάδελφό σας Υπουργό, στο γιατί δεν το κάναμε. Ναι, θέλαμε να το κάνουμε, αλλά υπήρξε διαφωνία. Τότε ήμασταν μία κυβέρνηση τριών κομμάτων και υπήρξε διαφωνία από κάποιον εταίρο. Εμείς δεν κρυβόμαστε ούτε καλύπτουμε τις αδυναμίες μας, όπως κάνετε εσείς με τον περίφημο εταίρο σας. Λέμε, λοιπόν, την πραγματικότητα, δηλαδή θέλαμε να γίνει, υπήρξαν διαφωνίες τότε και δεν έγινε. Είναι απλό το πράγμα. Αυτή την αιτίαση θα μας πείτε; Ελάτε τώρα, σας καταθέσαμε πρόταση, να τη διορθώσουμε. Δεν θέλετε να είναι δική μας πρόταση; Φέρτε τη δική σας πρόταση να την υπερψηφίσουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ακούστε, κύριε Υπουργέ -και τελειώνω- επειδή προφανώς οι συνεργάτες σας δεν σας είπαν τις λεπτομέρειες της προτάσεώς μας: καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές από τους Έλληνες του εξωτερικού, αλλά και τους ναυτικούς μας, που βρίσκονται σε πλοία ελλιμενισμένα στο εξωτερικό. Ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν την εκλογική διαδικασία, όπως τόπος διεξαγωγής εκλογών, εφορευτικές επιτροπές, έφοροι εκλογών, προμήθεια ψηφοδελτίων, λοιπό εκλογικό υλικό.

Ως καταστάματα ψηφοφορίας χρησιμοποιούνται τα κτήρια των ελληνικών διπλωματικών αρχών, τα προξενία και οι πρεσβείες. Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής μπορεί να ορισθούν διπλωμάτες από έναν βαθμό και πάνω αλλά και οι δικαστικοί αντιπρόσωποι, που θα πάνε από την Ελλάδα, όταν δεν επαρκούν. Το ίδιο για τους έφορους των εκλογών.

Οι απαιτούμενες πιστώσεις αντιμετωπίζονται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου σας, του Υπουργείου Εσωτερικών. Ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την ανωτέρω εκλογική διαδικασία ρυθμίζονται σύμφωνα -και εκεί παραπέμπουμε- με τη βασική εκλογική νομοθεσία. Παραπέμπουμε στη βασική εκλογική νομοθεσία εκλογής των Βουλευτών.

Καθορίζονται ειδικές αποζημιώσεις για όλους. Όλα τα θέματα, αν τα προσέξετε, δεν υπάρχει ούτε το παραμικρό κενό. Αποζημιώσεις για τους δικαστές, αποζημιώσεις για τους αντιπροσώπους που θα πάνε, έξοδα μετακίνησης όλων αυτών.

Προβλέπουμε πώς θα αποτρέψουμε την διπλοψηφία, με σειρά διατάξεων. Επίσης, προβλέπουμε όλα τα πειθαρχικά και ποινικά αδικήματα τα οποία θα έχουν σχέση με την παράβαση της εκλογικής νομοθεσίας. Συνεπώς, δεν βλέπω τον λόγο, ποια είναι η επιχειρηματολογία σας που θέλετε να κάνετε μια επιτροπή, όταν σας φέρνουμε ένα πακέτο έτοιμο.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε,...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κύριε Αθανασίου, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο που μου δώσατε, κύριε Πρόεδρε.

Τα άλλα για την απλή αναλογική τα είπε ο κ. Βορίδης. Απλώς, θέλω να πω ότι πριν από εννέα μήνες ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών, ο κ. Πουλάκης, ήταν στην πατρίδα μου και μου δόθηκε η ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, να πω γιατί η απλή αναλογική, εκτός από την ακυβερνησία που θα δημιουργήσει στις περιφέρειες και στους δήμους, θα εκθρέψει -το είπα τότε και το ανέλυσα και το τόνισα- διαπλοκή, συμβιβασμούς, καταχρήσεις και εκβιασμούς μεταξύ των παρατάξεων οι οποίες θα έχουν εκλεγεί.

Και τελειώνοντας, θα ήθελα να...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Καλώς, κύριε Αθανασίου. Νομίζω ότι έχετε ολοκληρώσει.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Επαναλαμβάνω ότι είπατε πως θα το φέρετε το φθινόπωρο. Δεν είναι δυνατόν αυτό το δόγμα «κάθε νησί και δήμος». Δεν είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, η Λέσβος, η Ρόδος, η Κέρκυρα και άλλα νησιά με τους μεγάλους όγκους και τον πολύ πληθυσμό να αποτελούν έναν δήμο. Θα μπορούσατε σ' αυτό το νομοσχέδιο να φέρετε και το χωροταξικό για να κάνουμε το καλύτερο δυνατό.

Ελπίζω ότι θα είστε ειλικρινής και θα φέρετε το ζήτημα αυτό το φθινόπωρο, οπότε θα μας δοθεί η ευκαιρία να το μελετήσουμε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Καλώς.

Πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο ομιλητή, τον κ. Κατσανιώτη, θα δώσω τον λόγο στον Υπουργό κ. Σκουρλέτη. Είχε ζητήσει τον λόγο για μια τροπολογία.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρόκειται για την τροπολογία με γενικό αριθμό 1684 και ειδικό 73, που είναι από κοινού με την κ. Γεροβασίλη, και έχει τρεις διατάξεις στις οποίες θα αναφερθώ.

Η πρώτη προβλέπει και δίνει τη δυνατότητα για αμοιβαίες μετατάξεις στους εργαζόμενους στα ΚΕΠ, από ΚΕΠ σε ΚΕΠ, κάτι που μέχρι τώρα δεν γινόταν. Είναι λειτουργικό και πρέπει να δώσουμε αυτή τη δυνατότητα.

Το δεύτερο είναι ότι για προϊστάμενους στα ΚΕΠ μέχρι τώρα υπήρχε -και αυτό εξακολουθεί να ισχύει- η δυνατότητα να είναι από τον κλάδο Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών ΔΕ και ΠΕ. Λέμε ότι σε περίπτωση που δεν υπάρχει αυτή η ειδικότητα, εφόσον υπάρχει η προϋπόθεση των πέντε ετών προϋπηρεσίας, να πηγαίνουμε και σε άλλους κλάδους. Αυτό νομίζω ότι θα λύσει κάποια ζητήματα.

Το τρίτο είναι...

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Είναι πολύ αρνητικό αυτό. Αλλάζει κάτι που έχετε συμφωνήσει.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Το τρίτο είναι η δυνατότητα στους συντονιστές των αποκεντρωμένων διοικήσεων να έχουν έναν ειδικό σύμβουλο και έναν συνεργάτη, όχι βέβαια προσλαμβάνοντας κάποιοι νέους, αλλά με αποσπάσεις από το δημόσιο, έτσι ώστε να μην έχουμε κανένα κόστος.

Το τελευταίο που θέλω να πω είναι προς τον κ. Αθανασίου.

Κύριε Αθανασίου, γιατί δεν κάνατε τη διάσπαση του Δήμου Λέσβου; Κάθε φορά βγαίνετε και μου λέτε για τη διάσπαση του Δήμου Λέσβου. Γιατί δεν κάνατε τη διάσπαση αφού είναι τόσο ορθό; Εμείς θα φέρουμε αυτό το θέμα, σπάζοντας το δόγμα...

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Πότε να την κάναμε;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Όταν ήσασταν Κυβέρνηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Μη διακόπτετε, σας παρακαλώ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Κύριε Αθανασίου, επειδή μου το λέτε κάθε φορά, σας λέω ότι εμείς θα δούμε τις εξαιρέσεις. Το λέω επειδή μου το λέτε συ-

νέχεια. Θα έπρεπε να το πείτε στον κ. Σαμαρά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Καλώς.

Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο κ. Κατσανιώτης από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, να απαντήσω στον Υπουργό...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Όχι, σας παρακαλώ πολύ, καμμία απάντηση.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ ως Υπουργός να απαντήσω στον κύριο Αθανασίου;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Ζητήσατε τον λόγο, κύριε Φάμελλε; Τι ακριβώς θέλετε; Για ποιον λόγο ζητάτε τον λόγο; Δεν αρνούμαστε ως Προεδρείο τον λόγο στους Υπουργούς -αλίμονο!- αλλά για ποιον λόγο; Θέλετε να απαντήσετε σε κάτι που ειπώθηκε από κάποιον Βουλευτή; Τι ακριβώς; Εξηγήστε μας γιατί θέλετε να μιλήσετε.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να ήταν εναντίον του Κανονισμού το ότι πήρα τον λόγο και έκανα ένα ερώτημα στον κ. Αθανασίου. Γιατί το λέω αυτό; Περίμενα μια δημοκρατική ίσως απάντηση και στο επίπεδο της ηθικής που έχουμε μεταξύ μας.

Η ανταπάντηση, όμως, «μη μιλάτε, γιατί καταντήσατε τη χώρα αποικία» νομίζω ότι πρέπει να του επιστραφεί. Διότι για εμένα αποικία είναι μια χώρα που χάνει την πέμπτη αξιολόγηση, που έχει το brain drain, που χρεοκοπεί, που χάνει το ΑΕΠ της και αυτό το κάνατε εσείς ως Κυβέρνηση. Εμείς όλα αυτά τα αναστρέψαμε. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Κατσανιώτης από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να μην ξεκινήσω από την αφορμή που μου έδωσαν οι δύο Υπουργοί.

Κατ' αρχάς, κύριε Σκουρλέτη, νόμιζα ότι θα αλλάζατε πάλι ημερομηνία για τις εκλογές όταν άκουσα για τροπολογία. Αύριο αλάζετε. Γιατί το έχετε εύκολο από ό,τι βλέπω.

Το δεύτερο είναι ότι όταν κλείνανε οι αξιολογήσεις λέγατε ότι οι προηγούμενοι είναι προσκυνημένοι. Όταν άνοιξαν τα σύνορα και είπατε ότι δεν υπάρχουν σύνορα στη θάλασσα, τα νησιά γέμισαν μετανάστες. Αυτό τι είναι; Μια χαρά! Όλα ωραία! Αυτό είναι Αριστερά!

Μπαίνοντας στο θέμα, λοιπόν, σήμερα είναι μια δύσκολη μέρα. Είναι μια μέρα που το ΝΑΤΟ, ξέρετε, αυτός ο αμυντικός οργανισμός που για την Αριστερά ήταν κακός στο παρελθόν, συνεδριάζει. Ο Πρωθυπουργός της χώρας που έχει λιώσει πολλά ζευγάρια παπούτσια πηγαίνοντας στην Αμερικάνικη Πρεσβεία, είναι εκεί και υπογράφει μια πολύ κακή συμφωνία για τη χώρα. Στην ουσία, δίνει το βασικό διαπραγματευτικό μας όπλο, χωρίς κανένα αντάλλαγμα και χαίρεται για αυτό. Ο άλλος βασικός εταίρος λέει ότι όταν έρθει στη Βουλή δεν θα το ψηφίσει, αλλά εκεί υπογράφει. Αν αυτό που συμβαίνει σήμερα δεν είναι πραγματικά τραγικό για τη χώρα, τότε τι είναι;

Μπαίνοντας στο νομοσχέδιο που μας έφερε ο κ. Σκουρλέτης, μετά από τριάντι χρόνια φανταζόμασταν ότι σήμερα θα κουβεντιάσουμε για τη μεταρρύθμιση στην τοπική αυτοδιοίκηση. Πιστεύαμε ότι θα μιλήσουμε για τη μεταφορά πόρων από το κεντρικό κράτος στην τοπική αυτοδιοίκηση. Πιστεύαμε ότι θα είχατε μιλήσει, όπως κάνατε τριάντι χρόνια, με περιφερειάρχες, δημάρχους, και θα μιλήσουμε για αρμοδιότητες και προβλήματα που υπάρχουν στις αρμοδιότητες. Θα μιλούσαμε για πόρους και πώς πραγματικά θα δυναμώσουμε την τοπική αυτοδιοίκηση. Για τι μιλάμε; Για το πότε και με ποιον τρόπο θα γίνουν οι εκλογές για την τοπική αυτοδιοίκηση.

Άρα, ο κ. Σκουρλέτης, αντί για πραγματικός μεταρρυθμιστής που έλεγε ότι θα ήταν για την τοπική αυτοδιοίκηση, γίνεται ο νέος Κουτσόγιωργας. Έρχεται και στην ουσία τον ενδιαφέρει μόνο ο εκλογικός νόμος. Μόνο! Τι άλλο τον ενδιαφέρει; Η ημερομηνία των εκλογών. Αλλάζει, πάει μπροστά, πάει πίσω. Ξαφνικά οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ λένε ότι δεν μας αρέσει αυτή η ημερομηνία, μετά, μια Κυριακή πίσω.

Ποιον νομίζετε ότι κοροϊδεύετε, κύριε Σκουρλέτη; Αυτά τα επι-

χειρήματα, που εσείς μας λέγατε να μην το κάνουμε, νομίζετε ότι μπορούν να κοροϊδέψουν όλους εμάς εδώ και τους ανθρώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης; Ποιον κοροϊδεύετε; Στην ουσία δεν σέβεστε τον πολίτη. Η ακυβερνησία που θα φέρει ο νόμος σας και που ευτυχώς δεν θα εφαρμοστεί, γιατί δεν θα προλάβει να εφαρμοστεί, δεν θα αφορά τους δημάρχους. Οι δήμαρχοι μια χαρά θα είναι. Θα εκλέγονται, δεν θα μπορούν να περάσουν τίποτα, και θα «κολλάνε» τα πάντα.

Η ακυβερνησία, κύριε Σκουρλέτη, αφορά τους πολίτες. Οι πολίτες θα έχουν το πρόβλημα, αλλά δεν σας ενδιαφέρει. Το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι να δημιουργήσετε προβλήματα στους θεσμούς τους οποίους δεν ελέγχετε.

Το κάνετε παντού, άλλωστε. Δεν το κάνετε μόνο στην αυτοδιοίκηση, το κάνετε σε όλες τις ανεξάρτητες αρχές. Γιατί; Δεν πιστεύετε σ' αυτές. Αυτή είναι η λογική σας. Το κάνετε και στα πανεπιστήμια παλαιότερα, όλοι το θυμόμαστε. Κάνετε μια γενική συνέλευση, την κερδίζετε, γίνονται κατάληψη και μετά σταμάταγαν οι γενικές συνελεύσεις, χωρίς απαρτίες. Τα θυμάστε μια χαρά, τα ξέραμε όλοι.

Άρα, αυτό που κάνετε στα πανεπιστήμια το κάνετε τώρα και στη χώρα. Και αυτό, ξέρετε, είναι επικίνδυνο.

Τελειώνοντας, θα αναφερθώ στην ψήφο ομογενών. Τι σας φοβίζει; Πραγματικά πείτε μας τι σας φοβίζει. Θεωρείτε ότι σ' αυτή τη χώρα έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν μόνο οι κάτοικοι; Θεωρείτε ότι σ' αυτή τη χώρα οι Έλληνες ανά τον κόσμο, που είναι η μεγάλη μας δύναμη, δεν πρέπει να έχουν σχέση με τη μήτρα, με την πατρίδα; Εάν πρέπει να έχουν, πείτε το. Εάν το πιστεύετε, θα βρούμε τη λύση. Το μεγάλο πρόβλημα ξέρετε ποιο είναι; Ότι δεν το πιστεύετε, ότι δεν θέλετε οι Έλληνες ομογενείς να έχουν την επαφή με την πατρίδα.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΠΡΑΤΣΟΛΗΣ:** Εσείς γιατί δεν το κάνατε;

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ:** Τριάντισι χρόνια τι κάνετε;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Παρακαλώ.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ:** Αφήστε αυτό το παραμυθάκι. Το πιστεύετε; Εάν το πιστεύετε, πείτε το, θα βρούμε τη λύση. Μου αρέσει που το πιστεύετε, συνάδελφε. Δεν θα ψηφίζουν μόνο οι κάτοικοι, θα ψηφίζουν οι Έλληνες, θα βρούμε τον τρόπο, οι ομογενείς μας να έχουν την επαφή με την πατρίδα. Αφού το θέλετε, θα γίνει. Και να ξέρετε, αυτό θα γίνει.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Ο κ. Καρράς από τη Δημοκρατική Συμπράταξη έχει τον λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΡΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω τούτο. Πριν από δύο χρόνια ακριβώς, στο ίδιο Βήμα, στις 20 Ιουλίου 2016, υποστηρίζοντας την απλή αναλογική και με θέρη, αισθανόμουν ως μεταρρυθμιστής, ότι συνέβαλα και εγώ σε μια μεταρρύθμιση. Δυστυχώς, όμως, σήμερα, μετά δυο χρόνια, αισθάνομαι ως αντιμεταρρυθμιστής σε μία υποτίθεται μεταρρύθμιση της Κυβέρνησης και θα είμαι συγκεκριμένος σε ποιο σημείο θα αναφερθώ.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, φέρνει μια τροπολογία και λέει για κατάτμηση των μεγάλων εκλογικών περιφερειών. Εγώ, βεβαίως, θέλω να είμαι συνεπής με τα όσα μέχρι σήμερα έχω τοποθετηθεί σ' αυτή την Αίθουσα. Έχω αντιληφθεί ότι υπάρχει μια ευρύτερη συναίνεση για την κατάτμηση των περιφερειών της Αττικής, αλλά είμαι υποχρεωμένος να δώσω τα δικά μου επιχειρήματα ως αντιμεταρρυθμιστής, ως Καλβίνος, ως Λούθηρος.

Έχω ενημερώσει, βέβαια, την Κοινοβουλευτική Ομάδα στην οποία ανήκω για τις θέσεις μου και θέλω να τις πω και ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Έρχεται, λοιπόν, και μας λέει η Κυβέρνηση ότι θα κατατμήσουμε τη Β' Εκλογική Περιφέρεια Αθήνας και την Περιφέρεια Αττικής. Αρχισα, λοιπόν, να προβληματίζομαι, να δω ποια κριτήρια λαμβάνει η Κυβέρνηση, ούτως ώστε να κάνει αυτή την πρόταση.

Τα κριτήρια, λοιπόν, τα οποία βλέπω μέσα από την αιτιολογική έκθεση, είναι ότι τάχα επιδιώκει την απεξάρτηση των αιρετών και υποψηφίων των μεγάλων περιφερειών από τα οικονομικά συμφέροντα και από τον εναγκαλισμό των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Κοιτάζω, λοιπόν, τον αριθμό των Βουλευτών, ποιοι εξελέγησαν με σταυρό το 2015 και βλέπω ότι τον Γενάρη του 2015 δεκαεννέα συνάδελφοι από τον ΣΥΡΙΖΑ είχαν εκλεγεί στην Περιφέρεια της Β' Αθηνών. Θέλετε να τους ονομάσουμε ότι ήταν εξαρτώμενοι από οικονομικά συμφέροντα ή ότι είχαν δεχθεί τον εναγκαλισμό των μέσων μαζικής ενημέρωσης; Δεν θα το πω αυτό, θα πω κάτι άλλο όμως, ότι φαίνεται, πως συμπαθείτε πολύ, συμπονάτε πολύ, κύριε Σκουρλέτη, την Αντιπολίτευση και θέλετε να μας κάνετε οικονομία στην τσέπη μας, διότι λέτε ότι υπάρχει ζήτημα οικονομικής διαπάλης.

Εγώ οφείλω να μιλήσω προσωπικά, για τον εαυτό μου. Τέτοιο ζήτημα διαπάλης προεκλογικής δεν αντιμετωπίζω και δεν πρόκειται να αντιμετωπίσω ποτέ. Συνεπώς, νομίζω ότι πρέπει να μείνουμε πλέον στο ποια επιστημονικά κριτήρια πράγματι απαιτούνται για να φθάσουμε να προτείνουμε τη διάσπαση περιφερειών.

Έχω, λοιπόν, μπροστά μου τα διεθνή πρότυπα. Τι λένε τα διεθνή πρότυπα; Λένε ότι πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν για τον καθορισμό των ορίων εκλογικής περιφέρειας η κοινότητα ενδιαφερόντων, η ευκολία και τα φυσικά της όρια.

Μπορεί να διανοηθεί κανείς ότι μόνο το γεγονός της διοικητικής διαίρεσης σε δήμους -και θέλω να θυμίσω ότι οι σημερινοί περιφερειακοί δήμοι ήταν συνοικίες της ευρύτερης Αθήνας, που έχουν προκύψει στη διαδρομή- δεν είναι κοινότητα ενδιαφερόντων των κατοίκων; Έχουμε δυσκολία στην επαφή των κατοίκων με τους υποψηφίους;

Λέει, λοιπόν, η ίδια η αιτιολογική έκθεση -και εδώ είναι ζήτημα το οποίο πρέπει να σχολιάσω- ότι η κατάτμηση αυτή επιδιώκει την εγγύτητα μεταξύ υποψηφίων και πολιτών. «Την εγγύτητα», λέτε, κύριε Υπουργέ.

Ρωτάω, λοιπόν, για να δω ποια είναι η εγγύτητα. Δεν έχει η Περιφέρεια Αθηνών συγκοινωνίες; Δεν έχουμε όλοι αυτοκίνητα; Να μου δίνετε ως παράδειγμα ότι από χωριό των Αγράφων δυσκολεύεται να κατέβει κανείς στην Καρδίτσα - εγώ την Καρδίτσα τη συμπαθώ, έχω και συγγενείς στην Καρδίτσα, οπότε, δεν έχει κάποια μομφή αυτό το οποίο λέω- για να έρθει σε επαφή με το κέντρο, να το καταλάβω. Τότε, θα υπήρχε ένα θέμα. Θα έπρεπε ή να δούμε ποια διάσπαση πρέπει να ακολουθήσουμε ή να βελτιώσουμε τις συγκοινωνιακές συνθήκες.

Δεν έχετε ισχυρό επιχειρήμα για την κατάτμηση των περιφερειών. Γι' αυτό εγώ είμαι ίσως ο μοναδικός σήμερα, παρ' όλη την εμφανιζόμενη ομοφωνία μέσα στην Αίθουσα, που υποστηρίζω ότι η κατάτμηση δεν γίνεται αυτή τη στιγμή προς τον σκοπόν της εξυπηρέτησης της δημοκρατίας.

Γι' αυτό θέτω αυτά τα επιχειρήματα, για τον εξής λόγο: Η ανθρωπογεωγραφία είναι ενιαία. Θα συναντήσουμε πρόσφυγες εκ καταγωγής στο Αιγάλεω. Θα συναντήσουμε πρόσφυγες εκ καταγωγής στην Κηφισιά. Θα συναντήσουμε Κρητικούς, Πόντιους σε όλους αυτούς τους δήμους. Είναι ένας ομοιογενής πληθυσμός, είναι κοινότητα συμφερόντων και έχει ανάγκη της ίδιας εκπροσώπησης.

Μη χρησιμοποιείται η διάσπαση ως επιχειρήμα, για να μεταφέρουμε δήμους από τη μία περιφέρεια πλευρά στην άλλη, προκειμένου να εξισορροπήσουμε εκλογικά αποτελέσματα, αν δεν είναι αρεστά.

Τελειώνοντας, θα πω μόνο τούτο: Έχετε μελετήσει ως Υπουργείο Εσωτερικών την εσωτερική μετακίνηση και ποια είναι η ανθρωπογεωγραφία των εκλογέων στους Δήμους της Β' Αθηνών; Ξέρετε ότι υπάρχει εσωτερική μετακίνηση και ο εκλογέας του Αιγάλεω κατοικεί σήμερα στην Γλυφάδα και αντίστροφα;

Επομένως, τι θα εξυπηρετήσει αυτή η μεταβολή; Απλούστατα, θα ικανοποιήσει ενδεχόμενα μία προσπάθεια της Κυβέρνησης να ανατρέψει μία υφιστάμενη ισορροπία. Δεν θα εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των πολιτών. Δεν μας δίνει την απάντηση η αιτιολογική έκθεση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο ομιλητή, τον κ. Σαχινίδη, θα ήθελα να συνηγορήσουμε λίγο για το υπόλοιπο της διαδικασίας, σε ό,τι αφορά τη σημερινή συνεδρίαση.

Θα τελειώσουμε σήμερα, με ορίζοντα την δωδεκάτη βραδινή, με στόχο να μιλήσουν όσο το δυνατόν περισσότεροι Βουλευτές,

γιατί ο κατάλογος, όπως γνωρίζετε -το έχετε δει- είναι μεγάλος. Στόχος, να το θέσω έτσι, είναι να φτάσουμε στο νούμερο εξήντα. Το λέω, για να ενημερωθούν οι Βουλευτές και να ξέρουν ποιοι θα μιλήσουν.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι στόχος είναι να μιλήσουν έως τις δώδεκα τα μεσάνυχτα οι εγγεγραμμένοι έως το νούμερο εξήντα στον κατάλογο των ομιλητών. Είναι τριάντα επτά ακόμη Βουλευτές.

Θα ήθελα, επίσης, να σημειώσω ότι, πρώτον, θα τηρείται το πεντάλεπτο και, δεύτερον, σε ό,τι αφορά το Προεδρείο -γιατί έχουν έρθει μέχρι τώρα τέτοια αιτήματα και ενδεχομένως να έρθουν και άλλα- ότι από εδώ και στο εξής θα γίνονται μόνο αλλαγές των θέσεων των Βουλευτών που είναι μετά το νούμερο εξήντα. Αναφέρομαι στις αμοιβαίες αλλαγές, σε περίπτωση που το χρειαστεί κάποιος, εάν για κάποιον λόγο δεν μπορεί να μιλήσει απόψε.

Ελάτε, κύριε Σαχινίδη, έχετε τον λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

«ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» σήμερα, «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» τον Μάιο του 2010 με ΠΑΣΟΚ, «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» τον Οκτώβριο του 1997 πάλι με ΠΑΣΟΚ. Και τότε ΠΑΣΟΚ, ΠΑΣΟΚ σήμερα με τη βοήθεια, όμως, πάντα της Νέας Δημοκρατίας. Απορώ, όμως, γιατί προσβάλλετε τρία ιστορικά ονόματα, δίνοντάς τα σε αυτά τα σχέδιά σας και δεν τα είχατε ονομάσει πολύ απλά Μαρξ, Λένιν, Τρότσκι.

Έχει ειπωθεί απ' όλα τα κόμματα εδώ μέσα, το λεγόμενο συνταγματικό τόξο -και αυτό είναι αδιαμφισβήτητο- ότι ένα μεγάλο μέρος του επονειδιστου χρέους αφορούσε τους δήμους και την κακοδιαχείρισή τους, δήμους τους οποίους όμως τους είχατε εσείς στα χέρια σας. Μέσα από τις δικές σας επιλογές φτάσαμε εδώ που φτάσαμε.

Ό,τι είχε επιτευχθεί όλα αυτά τα χρόνια μετά τη Μεταπολίτευση, σε σχέση πάντα με την αποκέντρωση, το καταστρέψατε μέσα σε λίγα χρόνια, δημιουργώντας μία αστυφιλία με τα σχέδιά σας για τους δήμους και με τα μνημόνια που ψηφίσατε. Θα επιχειρηματολογήσω πάνω σε αυτό.

Ως παράδειγμα θα αναφέρω τον δικό μου δήμο από τον οποίο προέρχομαι, τον πρώην Δήμο Κρύας Βρύσης, ο οποίος με το προηγούμενο σχέδιο, τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», έχει γίνει ένα με τον Δήμο Πέλλας. Τι συνέβη; Ο πληθυσμός πριν από τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» ήταν κοντά στους οκτώ χιλιάδες κατοίκους. Σήμερα, μιλάμε για σχεδόν τέσσερις χιλιάδες κατοίκους. Έκλεισαν δημόσιες υπηρεσίες. Έχει κλείσει το Ειρηνοδικείο, το ΙΚΑ, ο ΟΤΕ, τρεις τράπεζες, ενώ υποβαθμίστηκε το αστυνομικό τμήμα σε αστυνομικό σταθμό. Όλα αυτά έγιναν από τις δικές σας επιλογές.

Εδώ, όμως, κύριε Υπουργέ, κύριε Σκουρλέτη, θα θέσω υπ' όψιν σας ότι είχατε έρθει σε επαφή με μια κίνηση πολιτών από την Κρύα Βρύση, οι οποίοι είχαν συλλέξει υπογραφές και τους είχατε δώσει τον λόγο σας ότι θα δείτε πολύ σοβαρά στο χωροταξικό την επανασύσταση του Δήμου Κρύας Βρύσης, κάτι το οποίο και μορφολογικά και χωροταξικά είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να επιβληθεί.

Όλα αυτά, όμως, οι επιλογές σας αφορούν τις πολιτικές της Αριστεράς. Αυτό δεν μας κάνει εντύπωση, διότι αυτά μας τα λέγατε όταν ήσασταν εξωκοινοβουλευτικοί με 2%. Τις επιλογές, όμως, τις δικές σας σχολιάζουν σήμερα ηγέτες και επικεφαλής της Αριστεράς της Ευρώπης ως εξής:

Ο επικεφαλής της Γαλλικής Αριστεράς ο Ζαν-Λυκ Μελανσόν πριν από δεκαπέντε μέρες περίπου χαρακτήρισε τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας κ. Τσίπρα ως μία από τις πιο ελεινές φιγούρες της ευρωπαϊκής πολιτικής ζωής. Συνέχισε μάλιστα, λέγοντας: «Ο Τσίπρας εξελέγη υποσχόμενος ένα Αριστερό ριζοσπαστικό πρόγραμμα και όταν του παρουσίασαν ένα απαράδεκτο μνημόνιο, το έθεσε σε δημοψήφισμα, χωρίς όμως να αποδεχθεί τη βούληση του λαού του. Πρόδωσε τον λόγο του». Και αναρωτιέται ο Μελανσόν γιατί ξεπουλάει δημόσια περιουσία και καταστρέφει τη χώρα του. Κλείνοντας λέει: «Δεν θέλω να υπάρχει ούτε ένας Γάλλος πολίτης που να πιστεύει ότι αν αναλάβω εγώ την εξουσία, θα γίνω ένας ακόμη Τσίπρας». Είστε κακό παράδειγμα για όλους τους Αριστερούς.

Δεν μας κάνει, όμως, εντύπωση αυτό, η ιδεολογία σας, η Αρι-

στερή ιδεολογία, όπως και η ιδεολογία των κομμουνιστών. Δεν είναι τυχαίο που ιστορικά εμφανιστήκατε ακριβώς το χρονικό διάστημα που εμφανίστηκαν και οι τράπεζες. Αυτό είναι κάτι πο-νηρό.

Είς ό,τι αφορά το σχέδιο νόμου, θα αναφερθώ μόνο στο άρθρο 248, το οποίο αποτελεί πολυτέλεια για μια Κυβέρνηση που ξεπουλάει από σύνορα και ονόματα περιοχών μέχρι υπέδαφος και εθνική αξιοπρέπεια.

Να κάνουμε ακόμη μια φορά υπόμνηση για το ότι διαφορετικό πράγμα είναι η ιθαγένεια και διαφορετικό η υπηκοότητα. Θα έπρεπε να πείτε στις υπηρεσίες σας και σε εκείνους που τις διευθύνουν, αν δεν είναι εμμονικοί Αριστεροί όπως εσείς, ότι δεν νοείται απονομή ιθαγένειας, όπως λέει η επικεφαλίδα του άρθρου 248, γιατί η ιθαγένεια, όπως είναι γνωστό, ούτε απονέμεται ούτε χαρίζεται.

Την ιθαγένεια, για να μην αναφερθούμε στην ελληνική ετυμολογία που για εσάς είναι ψιλά γράμματα, την έχει κάποιος με τη γέννησή του. Αυτό που επιμένετε να κάνετε με τις προδοτικές πολιτικές σας δεν είναι απονομή ιθαγένειας σε λαθρομετανάστες, αλλά αθρόες πολιτογραφίες. Με άλλα λόγια, τους καθιστάτε πολίτες της χώρας με ελληνικές ταυτότητες, αλλά δεν τους καθιστάτε Έλληνες, γιατί δεν μπορείτε. Και αυτό το κάνετε, όχι γιατί σας έπιασε η φιλανθρωπία, αλλά για ευνόητους λόγους: Διότι είναι η μελλοντική εκλογική σας βάση, αυτοί που θα σας ψηφίσουν επειδή στις επόμενες κάλπες, όποτε και να τις στήσετε, δεν πρόκειται να βρείτε ούτε μία ψήφο πραγματικού Έλληνα.

Επί της ουσίας, όμως, αυτό που κάνετε τώρα είναι να επαναφέρετε στην κεντρική διοίκηση και εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες πολιτογράφησης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε δέκα δευτερόλεπτα.

Μέχρι πρότινος λέγατε και ψηφίζατε το ακριβώς αντίθετο από αυτό που εισηγήσατε με το εν λόγω άρθρο. Ούτε η ανάγκη της αποσυμφόρησης της αποκεντρωμένης κρατικής διοίκησης, ούτε η ομογενοποίηση διαδικασιών μέσω της τυποποίησής τους, ούτε η αποφυγή έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων που προφασίζεστε στην αιτιολογική έκθεση του άρθρου είναι λόγοι που δήθεν σας αναγκάζουν να νομοθετήσετε.

Να έχετε υπ' όψιν σας το εξής: Όποιο εκλογικό σύστημα και να χρησιμοποιήσετε, η άνοδος της Χρυσής Αυγής είναι δεδομένη και δεν μας σταματάτε ούτε με τα αναχώματα ούτε με τη συνωμοσία σιωπής. Ο καιρός γαρ εγγύς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Βεσυρόπουλος από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ τελεί υπό το κράτος πανικού. Μπροστά στην απώλεια της εξουσίας, προβαίνει σε ακραίες κινήσεις που ναρκοθετούν την πορεία της χώρας στο μέλλον, υπονομεύουν και φθείρουν τους θεσμούς.

Οι δήμοι κρατήθηκαν όρθιοι την περίοδο της κρίσης και κατάφεραν να προσφέρουν υπηρεσίες στους πολίτες, παρά τα στενά δημοσιονομικά περιθώρια. Υπάρχουν δήμοι που με χρηστή διοίκηση και αξιοποίηση της περιουσίας τους κατάφεραν να εκτελούν έργα με ίδιους πόρους, καλύπτοντας τις αδυναμίες του κράτους.

Θα περίμενε κανείς από την Κυβέρνηση, μέσα από διάλογο, να συμφωνήσει με τους εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης σε θεσμικές παρεμβάσεις που θα έδιναν λύση σε διαπιστωμένα προβλήματα που αντιμετωπίζουν δήμοι και περιφέρειες για να βελτιωθεί και η καθημερινότητα του πολίτη.

Υπάρχει ένα πλέγμα αρμοδιοτήτων στο τρίγωνο κράτος-περιφέρειες-δήμοι που πρέπει να αναμορφωθεί, να γίνει νέα κατανομή αρμοδιοτήτων, για να υπάρχει αμεσότητα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων, να αποφεύγεται η επικάλυψη των αρμοδιοτήτων και να περιορίζεται η γραφειοκρατία. Το έκανε αυτό η Κυβέρνηση; Όχι.

Απλώς για να αποπροσανατολίσει αναγγέλλει τη δημιουργία επιτροπής που θα ασχοληθεί με το συγκεκριμένο ζήτημα που είναι μείζον. Δηλαδή, προετοιμάζατε ένα νομοσχέδιο εδώ και τριάμισι χρόνια και με το πιο βασικό ζήτημα που σχετίζεται με την αρχιτεκτονική και τη λειτουργία κράτους και αυτοδιοίκησης, δεν ασχοληθήκατε και το παραπέμπετε σε μια επιτροπή για το άδηλο μέλλον.

Ακούστηκε μάλιστα από εκπροσώπους της Κυβέρνησης ότι η ανακατανομή πόρων και αρμοδιοτήτων θα ήταν τώρα αντισυνταγματική και πρέπει να περιμένουμε να γίνει η αναθεώρηση του Συντάγματος. Λες και δεν είναι αντισυνταγματική η πράξη νομοθετικού περιεχομένου του 2015, με την οποία η Κυβέρνηση επιχείρησε να δεσμεύσει τα ταμειακά διαθέσιμα των δήμων.

Χρειάζεται μήπως να θυμίσω την σχετικά πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση με την οποία συγκεντρώσατε υποχρεωτικά και ουσιαστικά δεσμεύσατε τα αποθεματικά των δήμων σε έναν λογαριασμό, για να τα χρησιμοποιήσετε ως μαξιλάρι για την ψευδεπίγραφη έξοδο από τα μνημόνια;

Υπάρχουν, επίσης, προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στους δήμους και στις περιφέρειες από το νέο νομοθετικό πλαίσιο που φέρατε για τα δημόσια έργα με αποτέλεσμα να υπάρχουν τεράστιες καθυστερήσεις, αλλά και ανυπέρβλητα εμπόδια στην υλοποίηση έργων από την αυτοδιοίκηση. Αγγίζατε αυτό το θέμα; Όχι. Προχωρήσατε στην ενίσχυση των εσόδων της αυτοδιοίκησης μέσα από δύο συγκεκριμένες πηγές, όπως είναι η απευθείας εκχώρηση ποσοστού στους δήμους από το Πράσινο Ταμείο, αλλά και από τους αρχαιολογικούς χώρους; Όχι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σύνολο του νομοσχεδίου είναι επανάληψη των άρθρων του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» ή επουσιώδεις αλλαγές σε αυτά. Το μόνο που ενδιέφερε την Κυβέρνηση ήταν η επιβολή ως εκλογικού συστήματος της απλής αναλογικής στις δημοτικές εκλογές, για να διαλύσει και να αποδυναμώσει τους δήμους και τις περιφέρειες, για να δημιουργήσει διαλυτικές καταστάσεις και να διασώσει τα σχήματα που υποστηρίζει ο ΣΥΡΙΖΑ, μετατρέποντας τα σε ρυθμιστές, αλλά και εκβιαστές της πλειοψηφίας.

Όσοι έχουν ασκήσει διοίκηση σε δήμους ή περιφέρειες γνωρίζουν ότι η απλή αναλογική θα προκαλέσει διοικητικό χάος στους δήμους.

Ακούσαμε την Κυβέρνηση να συνδέει την αλλαγή του εκλογικού νόμου με την αποσύνδεση των δημοτικών εκλογών από τις ευρωεκλογές. Είναι ένα ακόμα παραμύθι, ένα ακόμα από τα πολλά ψέματα που έχει πει ο ΣΥΡΙΖΑ, που κατέρρευσε μετά την κατάθεση της μεταμεσονύχτιας πρωτοβουλίας.

Οι συνάδελφοι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ απλώς υπέγραψαν, για την ακρίβεια τους έβαλαν να υπογράψουν, μια τροπολογία με την οποία αναίρεσαν αυτά που οι ίδιοι έλεγαν και είχαν εντάξει στο νομοσχέδιο για τη διεξαγωγή των δημοτικών εκλογών τον Οκτώβριο και την αποσύνδεση τους από τις ευρωεκλογές, με τη διαφορά ότι πλέον, με αυτή την τροπολογία, οι δημοτικές εκλογές συνδέονται όχι μόνο με τις ευρωεκλογές, αλλά και με τις βουλευτικές εκλογές. Γιατί αυτός είναι ο σχεδιασμός του κ. Τσίπρα.

Η απλή αναλογική δεν οδηγεί σε συναινέσεις, αλλά σε αχρείες πολιτικές συναλλαγές με βάση τις διατάξεις του νομοσχεδίου που ενθαρρύνουν αυτές τις συναλλαγές, όπως είναι η συγχώνευση συνδυασμών μετά τις εκλογές, η μεταπήδηση συμβούλων σε άλλους συνδυασμούς και παρόμοιες διατάξεις, που κινούνται στην κατεύθυνση συναλλαγής, παζαριών και εκβιασμών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα έχει έναν Πρωθυπουργό που λέει με τη μεγαλύτερη άνεση τα μεγαλύτερα ψέματα. Έχει μια πολιτική ανήθικη Κυβέρνηση που δεν διστάζει να φθείρει και να διαλύει θεσμούς, όπως η αυτοδιοίκηση, διαπιστώνοντας ότι δεν μπορεί να τους ελέγξει. Γι' αυτό αυτή η Κυβέρνηση και προσωπικά ο κ. Τσίπρας θα συντριβούν εκλογικά και στρατηγικά.

Όλα όσα κάνει αυτή η Κυβέρνηση δεν εκπορεύονται από την ανάγκη υπεράσπισης των συμφερόντων της χώρας και των πολιτών, αλλά από τους πολιτικούς τακτικισμούς και την ανάγκη πολιτικής επιβίωσης του κυρίου Τσίπρα.

Φαίνεται από το γεγονός της δυνατότητας παροχής ψήφου στους Έλληνες του εξωτερικού, την οποία η Κυβέρνηση αποφεύ-

γει επιμελώς ή θέτει εμπόδια και προαπαιτούμενα για να εμποδίσει τους Έλληνες του εξωτερικού να ασκήσουν το αναφαίρετο δικαίωμα τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω.

Η μόνη καθαρή λύση είναι αυτή που περιλαμβάνεται στην τροπολογία της Νέας Δημοκρατίας και προβλέπει ότι οι Έλληνες του εξωτερικού, που είναι ήδη εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους, θα μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα την ημέρα των εκλογών στα προξενία και στις πρεσβείες της Ελλάδας. Είναι μια πεντακάθαρη πρόταση που μπορεί να εφαρμοστεί άμεσα.

Η Κυβέρνηση, όμως, την αρνήθηκε και την αρνείται. Προβάλλει εμπόδια και προσκόμματα. Δίνει ιθαγένεια με συνοπτικές διαδικασίες σε μετανάστες και πρόσφυγες, αλλά αρνείται το δικαίωμα στους Έλληνες του εξωτερικού να ψηφίσουν.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τελειώνετε, κύριε Βεσυρόπουλε.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Αυτή η Κυβέρνηση είναι επικίνδυνη. Κάθε μέρα που περνάει η παραμονή της στην εξουσία εγκυμονεί κινδύνους για τη χώρα και τους πολίτες. Ο μόνος δρόμος είναι η άμεση προσφυγή στον λαό για να τερματιστεί οριστικά αυτή η περίοδος φθοράς, παρακμής, αλλά και εθνικών παραχωρήσεων.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να έχω τον λόγο για μια παρέμβαση τριών δευτερολέπτων;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Ορίστε, κύριε Βορίδη, έχετε τον λόγο.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Θέλω να παρακαλέσω την Κυβέρνηση, αλλά και το Προεδρείο, για το θέμα των τροπολογιών.

Μετράω τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε. Έχουμε φτάσει αυτήν τη στιγμή στις είκοσι τέσσερις, εκ των οποίων οι εννέα υπουργικές. Εντάξει. Στοπ. Όχι άλλο! Και το λέω και στους Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ. Από τις είκοσι τέσσερις οι περισσότερες είναι βουλευτικές. Δηλαδή, είναι εννιά υπουργικές και ό,τι απομένει, οι δεκατρείς, είναι βουλευτικές του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν γίνεται αυτό! Σταματάμε. Έχει και αύριο, έχει και την επόμενη εβδομάδα νομοθετικό έργο. Το Θερινό Τμήμα είναι κανονικό Τμήμα. Νομοθετεί το Θερινό Τμήμα. Ηρεμία!

Δεν γίνεται αυτό το πράγμα, κύριε Πρόεδρε. Παράκληση και στην Κυβέρνηση και στο Προεδρείο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Καλώς.

Τον λόγο έχει ο κ. Κεγκερογλου από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αξίζει μια ιστορική αναδρομή για όλες τις μεγάλες τομές και μεταρρυθμίσεις στην αυτοδιοίκηση, τις οποίες οραματίστηκε, εμπνεύστηκε και μετουσίωσε σε πολιτική πράξη το ΠΑΣΟΚ και η δημοκρατική προοδευτική παράταξη.

Μαζί με τα δεκάδες χιλιάδες πρωτοπόρα στελέχη, προοδευτικούς ανθρώπους, μαζί με τους πολίτες που πίστευαν στη δύναμη των τοπικών κοινωνιών, δημιουργήσαμε ένα μεγάλο αυτοδιοικητικό ρεύμα. Από τις έξι χιλιάδες κοινότητες της έκδοσης πιστοποιητικών και τα γνωμοδοτικά νομαρχιακά συμβούλια μέχρι το 1981, το ΠΑΣΟΚ δημιούργησε και οργάνωσε ένα ισχυρό σύστημα αυτοδιοίκησης με συνενοχές δήμων και με δημιουργία αναπτυξιακών συνδέσμων, με τον δημοκρατικό προγραμματισμό, την καθιέρωση κεντρικών αυτοτελών πόρων, την ίδρυση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, το πρόγραμμα «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» το 1997 και το πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» το 2010.

Οι τριακόσιοι είκοσι πέντε δήμοι και οι δεκατρείς περιφέρειες από το 2011 έχουν θεσμικά τον πρώτο ρόλο στις τοπικές υποθέσεις για την περιφερειακή ανάπτυξη με τα περιφερειακά προγράμματα και τον αναπτυξιακό νόμο.

Η αυτοδιοίκηση άντεξε το τεστ την περίοδο της κρίσης και απέδειξε ότι έχει στέρεες βάσεις, ότι μπορεί να δώσει λύσεις εκεί που αδυνατεί το κράτος. Στήριξε τους πολίτες και ιδιαίτερα τους

αδύναμους.

Εμείς την εμπιστευθήκαμε και της δώσαμε καθοριστικό ρόλο με το εγγυημένο κοινωνικό εισόδημα, το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους αδύναμους, το πρόγραμμα «ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ».

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, δυστυχώς, αφαίρεσε αρμοδιότητες και, μάλιστα, στην κοινωνική πολιτική, εκεί, δηλαδή, που απέδειξε ότι μπορεί η αυτοδιοίκηση. Πήρε τους πόρους, κάνοντας κάτι αντίστροφο απ' ό,τι συνέβαινε μέχρι τότε που μπορεί να δίνονταν αρμοδιότητες χωρίς τους πόρους. Τώρα πήρε την αρμοδιότητα και πήρε και τους πόρους της αυτοδιοίκησης, προκειμένου να τα μοιράζει το κεντρικό κράτος.

Βέβαια, έχουμε και φαινόμενα επιχορήγησης, που επανήλθαν στο «κατόπιν ενεργειών». Αυτό αφορά ακόμα και ευρωπαϊκά προγράμματα και κονδύλια που προβλέπεται να κατανέμονται με θεσμικό τρόπο.

Μετά από οκτώ χρόνια εφαρμογής του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» ασφαλώς και έπρεπε -και εμείς το κάνουμε από την πλευρά μας- να γίνει μια ψύχραιμη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση, προκειμένου να γίνουν αλλαγές, τομές, βελτιώσεις, που θα προάγουν τον θεσμό και θα δώσουν μια νέα προοπτική για τα επόμενα δεκαπέντε, είκοσι χρόνια. Πρέπει να ενισχύσουμε τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα του θεσμού, να αυξήσουμε την εμπιστοσύνη των δημοτών και των πολιτών γενικότερα, γιατί η νέα πορεία της αυτοδιοίκησης δεν μπορεί να είναι άσχετη από την πορεία της χώρας.

Εμείς ως Κίνημα Αλλαγής αγκαλιάζουμε όλες τις κοινωνικές δυνάμεις της εργασίας, της δημιουργίας, των πρωτοβουλιών, όλους τους αδύναμους, αυτούς που βιώνουν την αδικία και τις ανισότητες και φιλοδοξούμε να συμπορευτούμε με τη μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών, με το σχέδιο «ΕΛΛΑΔΑ» για τη βιώσιμη ανάπτυξη, για την ευημερία της κοινωνίας, να αξιοποιήσουμε την ιστορία μας, τον πολιτισμό μας, τις παραδόσεις, τις επιστήμες, την τεχνολογία, το φυσικό περιβάλλον, τις χιλιάδες υποδομές που έχουν δημιουργηθεί σε όλη τη χώρα, τα παραδοσιακά μας προϊόντα, την ελληνική διατροφή, τον τουρισμό και κυρίως το ανθρώπινο δυναμικό, τη δύναμή μας, που μπορούν στο πλαίσιο του τοπικού και περιφερειακού σχεδιασμού να διαμορφώσουν την αναπτυξιακή ταυτότητα της ελληνικής περιφέρειας, τη νέα αναπτυξιακή ταυτότητα της Ελλάδας. Αυτό είναι το δικό μας πλαίσιο. Αυτή είναι η δική μας επιδίωξη σε αντιδιαστολή με τις κυβερνητικές μεθοδεύσεις για κατακερματισμό και διάλυση της αυτοδιοίκησης.

Η κυβερνητική σκοπιμότητα, που εντάσσει το νομοσχέδιο στην εκλογική τακτική της, καταδικάζει την αυτοδιοίκηση σε οπισθοδρόμηση και αναποτελεσματικότητα. Ο Υπουργός από αυτό εδώ το βήμα προσπάθησε να επιχειρηματολογήσει με τα αντίθετα ακριβώς επιχειρήματα από αυτά που έλεγε μέχρι χθες για το πότε πρέπει να γίνουν οι εκλογές. Ήταν μια αξιολύπητη προσπάθεια.

Κύριε Υπουργέ, με ένα δόλιο σύστημα καθιστάτε τους δημάρχους που θα έχουν την πλειοψηφία του λαού ομήρους μειοψηφιών. Αυτό προφανώς δεν είναι απλή αναλογική. Δύσκολα τα δημοτικά συμβούλια θα λαμβάνουν αποφάσεις, τα προβλήματα θα συσσωρεύονται, θα διαιωνίζονται και οι πολίτες θα αναμένουν λύσεις που δεν μπορούν να δοθούν. Αυτό νομίζω ότι θα ανατραπεί από την πραγματικότητα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Η ουσία είναι ότι μπροστά σε αυτές τις ρυθμίσεις εμείς στις ερχόμενες εκλογές σε δήμους και περιφέρειες θα συλλειτουργήσουμε με τις τοπικές κοινωνίες και τις περιφερειακές δυνάμεις, θα στηρίξουμε τον ενισχυμένο ρόλο της αυτοδιοίκησης για την ανασυγκρότηση της χώρας με περιφέρειες που μπορούν να αξιοποιήσουν τα στρατηγικά πλεονεκτήματα και να αλλάξουν το παραγωγικό - αναπτυξιακό μοντέλο και με δήμους που μπορούν να κινητοποιήσουν τις παραγωγικές δυνάμεις και να ασκήσουν βιώσιμη κοινωνική πολιτική.

Να είστε σίγουροι ότι αυτή η υπεύθυνη και προοδευτική πρόταση ούτως ή άλλως θα έρθει ως ανάγκη για τη νέα αυτοδιο-

ηση που έχει ανάγκη η χώρα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει η κ. Καρακώστα από τον ΣΥΡΙΖΑ.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΕΥΗ) ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ:** Καλησπέρα σε όλους και όλες που βρισκόμαστε σήμερα εδώ.

Σήμερα διαχειριζόμαστε ένα νομοσχέδιο εξαιρετικό. Θα εξηγήσω με ποια έννοια. Η λέξη «αυτοδιοίκηση» ετυμολογικά έχει δύο συνθετικά το «διοίκηση» και το «αυτό». Το «αυτό» σημαίνει ότι απαιτείται μεγάλη συμμετοχή και γνώση των προβλημάτων του δήμου. Για να υπάρξει αυτό, σημαίνει ότι θα πρέπει να έχουμε και πληθυσμιακά και χωρικά μικρούς δήμους, έτσι ώστε να μπορεί ο λαός να συμμετέχει, να έχει άποψη και να έχει και θέση για τα προβλήματα του δήμου του.

Δυστυχώς, με το νομοσχέδιο για τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» αυτό δεν επετεύχθη. Και πραγματικά δεν θα ήθελα οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΟΚ που δημιούργησαν τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» να κατηγορούν εμάς για ένα νομοσχέδιο ψηφοθηρικό. Διότι σε καμμία περίπτωση ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» στις συνενώσεις του δεν έλαβε υπ' όψιν, παραδείγματος χάριν, τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά και έτσι συνένωσε ορεινούς δήμους με πεδινούς δήμους. Έκανε πολύ μεγάλους δήμους δίπλα σε πολύ μικρούς δήμους.

Άρα, λοιπόν, έχει τραγικά ελαττώματα ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», τα οποία βεβαίως -και εδώ θέλω να το πω- ο συγκεκριμένος νόμος δεν τα διορθώνει. Εκτιμώ ότι γι' αυτό ονομάστηκε και «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι», γιατί οφείλουμε να δημιουργήσουμε τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ ΙΙ», που θα λάβει υπ' όψιν του όλα αυτά τα χαρακτηριστικά και θα διορθώσει όσα δεν διορθώνονται τώρα. Κάνει μια προσπάθεια, βέβαια, να διορθώσει και ζητήματα με τις κατηγοριοποιήσεις των δήμων με βάση τον πληθυσμό τους, τα γεωμορφολογικά στοιχεία των υπαρχόντων, όμως, δήμων.

Είναι, λοιπόν, πάρα πολύ σημαντικό να αντιληφθούμε το τι σημαίνει αυτοδιοίκηση και το τι πρέπει να περιμένουμε από αυτό. Ακούστηκαν, παραδείγματος χάριν, θέματα -και θέλω να το θέσω σχετικά και με την κυβερνησιμότητα. Ό,τι ανέπτυξε προηγούμενα δεν θα ήταν σε καμμία περίπτωση δυνατό -πιθανά και γι' αυτό είναι εισηγητής ο κ. Βορίδης εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας- να γίνει αντιληπτό ότι η αυτοδιοίκηση διαχέεται στο λαϊκό κίνημα, στους πολίτες, και στο αίτημά του. Το αντιλαμβάνονται εντελώς διαφορετικά από εμάς, αντιλαμβάνονται τις διοικήσεις του ενός ανδρός, του δημάρχου δηλαδή, άρα κυβερνησιμότητα, όταν ο δήμαρχος δεν έχει πλειοψηφία.

Αλλήμονα αν σε ένα δημοτικό συμβούλιο δεν υπάρξουν συνθέσεις. Όπου πραγματικά έχουν λειτουργήσει σοβαρά οι δήμοι θα έχουμε παρατηρήσει ότι υπάρχουν εξαιρετικές συνθέσεις, οι οποίες δεν γίνονται πολλές φορές με τη βούληση των κομμάτων που εκπροσωπούν οι δημοτικοί σύμβουλοι, αλλά με την πίεση του τοπικού λαϊκού κινήματος. Αυτό έχει πάρα πολύ μεγάλη αξία, γιατί πάρα πολλές φορές τα δημοτικά συμβούλια υποχωρούν στη σκέψη ότι δεν υπηρετείται το συμφέρον του τόπου και ότι θα αντιδράσουν οι δημότες.

Άρα, λοιπόν, αυτό είναι το κυρίαρχο στοιχείο που εμείς πρέπει να αναδείξουμε και με αυτόν, βεβαίως, τον νόμο να έρθουμε μέσω της απλής αναλογικής να γίνονται συνθέσεις μέσα στο δημοτικό συμβούλιο.

Προσωπική μου άποψη: Ο δήμαρχος θα έπρεπε να εκλεγόταν από το δημοτικό συμβούλιο. Δεν είναι ώριμο ούτε καν στους δήμους που υπάρχουν σήμερα, όπως καταλαβαίνετε και η πλειοψηφία σήμερα είναι διαφορετική από αυτό που πάει εν μέρει να προωθήσει αυτός ο νόμος.

Αναφέρθηκε και η λέξη «συναλλαγή». Με την ανελευθερία δεν δημιουργείται ήθος. Όσο περισσότερο είμαστε ελεύθεροι, τόσο περισσότερες δυνατότητες έχει να δημιουργηθεί ηθική διάσταση της διαδικασίας και της διαχείρισης των πραγμάτων.

Σε αυτή την ίδια λογική και επειδή ο χρόνος μου περνά, έχει μεγάλη σημασία να τονίσω ότι είναι απαραίτητο στους δήμους να γίνεται πράγματι ένας τετραετής προϋπολογισμός, που σημαίνει προηγούμενος σχεδιασμός σε όλα τα επίπεδα.

Είναι απαραίτητο, λοιπόν, ο δήμαρχος να δίνει στους πελάτες

του το πρόγραμμα της τετραετίας και να έρχεται να το εφαρμόζει σε επιμέρους μονοετείς προϋπολογισμούς. Είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτό και να κρίνεται από το τετραετές του προγράμματος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Είναι, επίσης, πάρα πολύ σημαντικό ότι αυξάνει το ποσοστό των γυναικών στα ψηφοδέλτια. Θεωρούμε ότι είναι ο πληθυσμός εκείνος που θα αλλάξει στη βάση και στη δομή του τόπου τον τρόπο σκέψης για τα δημοτικά ζητήματα και τα αιτήματα και σε αυτή την ίδια λογική πραγματικά πιστεύω ότι και η διάσπαση των εκλογικών περιφερειών είναι εντελώς απαραίτητη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κυρία Καρακώστα, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΕΥΗ) ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ:** Τελειώνω.

Θεωρώ ότι δεν θα πρέπει στην πολιτική, όταν πραγματικά πιστεύουμε κάτι σωστό, να το ζυγίζουμε με κάτι άλλο που πιθανά δεν μας ικανοποιεί και να μη ψηφίζουμε ούτε αυτό που πιστεύουμε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Κυρία Καρακώστα, καλώς.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΕΥΗ) ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ:** Αυτό το λέω για τη Νέα Δημοκρατία που συμψηφίζει την έννοια της ψήφου των Ελλήνων του εξωτερικού με τη διάσπαση της Β' Αθηνών και της Περιφέρειας Αττικής.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Καραμανλής από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΧ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ:** Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση για μία ακόμη φορά φέρνει εδώ στη Βουλή ένα νομοσχέδιο πραγματικά προβληματικό. Η αλήθεια είναι ότι περιμένατε τριάντα χρόνια να φέρετε ένα σχέδιο νόμου, παρά το γεγονός, η αλήθεια είναι, ότι είχατε από καιρό προαναγγείλει την πάγια θέση σας για μια, κατά τα λεγόμενά σας, απλή και άδολη αναλογική.

Ακούω Βουλευτές και στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ να παρουσιάζουν το νομοσχέδιο αυτό σχεδόν ως νίκη της Αριστεράς. Μα, είναι δυνατόν; Γιατί μειώνετε έτσι το λεγόμενο αριστερό σας αφήγημα; Γιατί περιορίζετε τα πολιτικά ενδιαφέροντα της Αριστεράς αποκλειστικά και μόνο στο ζήτημα της απλής αναλογικής; Από όλα τα ανοιχτά ζητήματα, που έχουμε σήμερα στην τοπική αυτοδιοίκηση αυτό που εσείς κρίνετε ως μείζον είναι ο τρόπος εκλογής των τοπικών αρχόντων; Δηλαδή, τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την εξυπηρέτηση του πολίτη, τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την τεράστια γραφειοκρατία δεν τα θεωρούμε εδώ στο Κοινοβούλιο όλοι μας ως άξια προς επίλυση;

Είναι επομένως εμφανές ότι η απόφασή σας κρύβει ένα μικροκομματικό συμφέρον. Αυτό γιατί το μείζον ζήτημα σήμερα στην τοπική αυτοδιοίκηση είναι αυτό της αλληλοεπικάλυψης των αρμοδιοτήτων. Είναι ένα φαινόμενο που παραλύει τη ζωή των πολιτών, αφού ουδείς γνωρίζει, ούτε ακόμα και οι ίδιοι που έχουν τα αξιώματα, ποιο είναι το ακριβώς πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μεταξύ πρώτου, δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή και αποκεντρωμένης διοίκησης. Εδώ, λοιπόν, και τριάντα χρόνια δεν έχετε προβεί σε καμία πρόταση για τη βελτίωση της υπάρχουσας αυτής κατάστασης. Και έρχεστε σήμερα με έναν τρόπο αναχρονιστικό να προτείνετε την απλή αναλογική, νομίζοντας έτσι ότι θα ρίξετε στάχτη στα μάτια των πολιτών.

Στον περιορισμένο, λοιπόν, χρόνο που διαθέτω θα σταθώ σε τρία σημεία. Πρώτον, πιστεύουμε ειλικρινά σε αυτή την Αίθουσα ότι τα αποτελέσματα του συστήματος διακυβέρνησης που επικρατεί στην τοπική αυτοδιοίκηση είναι το ουσιαστικό πρόβλημα; Προφανώς και όχι. Δεν υπήρξε κανένα τέτοιο αίτημα ούτε από τους τοπικούς άρχοντες, αλλά ούτε και από την ίδια την κοινωνία. Γιατί, λοιπόν, το κάνετε αυτό; Διότι, όπως υποστηρίζετε, θέλετε να ενισχύσετε τη συνεννόηση και τη συναίνεση.

Σε αυτό το σημείο θα μου επιτρέψετε ένα σχόλιο. Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ως πολιτικός οργανισμός θιασώτης του ακραίου, θα έλεγα, και άνευ όρων τρόπου άσκησης πολιτικής. Δεν είναι στο DNA σας ούτε οι συγκλίσεις, ούτε οι συνεννοήσεις και τις επικαλείστε μόνο

όταν είναι να εξυπηρετήσετε τα δικά σας μικροκομματικά συμφέροντα. Εσείς ή, για να είμαι πιο δίκαιος, πολλοί από εσάς δεν έχετε ξεφύγει από τον ριζοσπαστικό ακτιβισμό της Αριστεράς. Είστε, άλλωστε, οπαδοί και θιασώτες της υστερικού τύπου αντιπαράθεσης κατά πάντων.

Το επιχείρημα, λοιπόν, ότι η απλή αναλογική θα φέρει καλύτερα συνεργασίας και καλύτερα συνεννόησης, γιατί θα υποχρεώσει, τάχα, τους τοπικούς άρχοντες να βρουν κοινά σημεία, βρίσκεται εκτός πραγματικότητας. Διότι όποιος έχει γνώση σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης του τι συμβαίνει, βλέπει ότι απλούστατα το πρόβλημα δεν είναι ιδεολογικό, το πρόβλημα είναι στα τοπικά τους ζητήματα.

Επομένως, γιατί μπαίνουμε σε μια διαδικασία να δημιουργήσουμε αυτά τα προβλήματα; Γιατί η αλήθεια είναι ότι απλά ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει ερείσματα στην τοπική αυτοδιοίκηση και πουλάει αριστεροσύνη. Και επειδή δεν μπορείτε να κάνετε τους αριστερούς στα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, πουλάτε αριστεροσύνη σε αυτό εδώ το ζήτημα.

Μελετώντας, όμως, κανείς το νομοσχέδιο αυτό καταλήγει αβυσάνισα σε ένα και μόνο συμπέρασμα. Κατά την άποψή μας και κατά την άποψη όσων μας παρακολουθούν, είναι μια ομολογία ήττας. Γνωρίζετε ότι θα χάσετε τις εκλογές και προσπαθείτε να κάνετε δύσκολη αυτήν τη διαδικασία στον αντίπαλό σας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό βέβαια δεν το ζούμε για πρώτη φορά στη Μεταπολίτευση, το έχουμε ζήσει και το 1989, όταν και τότε το ΠΑΣΟΚ έκανε τα αδύνατα δυνατά αλλάζοντας τον εκλογικό νόμο για να αντιπάρει τη Νέα Δημοκρατία από το να έχει αυτοδύναμη Κυβέρνηση. Σε αντίθεση με εσάς, η Νέα Δημοκρατία, ως πραγματικά κεντροδεξιό και δημοκρατικό κόμμα, στάθηκε με θάρρος μπροστά στην εκλογική ήττα, δεν διανοηθήκαμε ποτέ να παίξουμε πολιτικά παιχνίδια, να εμποδίσουμε τους πολιτικούς μας αντιπάλους να έλθουν στην εξουσία.

Ότι και να κάνετε όμως, το γνωρίζετε αυτό και εσείς, το γνωρίζουν και οι ψηφοφόροι σας: Θα χάσετε τις επόμενες εκλογές και δεν θα βρίσκονται οι Υπουργοί σας στα εκλογικά έδρανα. Αυτό άλλωστε είναι και η δημοκρατία, δηλαδή η εναλλαγή των κομμάτων στην εξουσία και είναι το φυσιολογικό σε ένα υγιές κοινοβουλευτικό σύστημα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Ο κ. Δελής έχει τον λόγο από το Κομμουνιστικό Κόμμα.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ:** Μπορούν άραγε οι ψευτοκαυγάδες εδώ μέσα να κρύψουν την στρατηγική συμπίεση του ΣΥΡΙΖΑ με τη Νέα Δημοκρατία; Κατά τη γνώμη μας, όχι. Και ο σημερινός «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» του ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί ένα ακόμα τεκμήριο γι' αυτό, αφού είναι η συνέχεια των προηγούμενων αντιδραστικών νόμων «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» και «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ». Θα μπορούσε μάλιστα κάποιος να πει ότι αυτή η διαδοχική, ολοένα και μεγαλύτερη, αντιδραστικοποίηση αυτών των νόμων για την τοπική αυτοδιοίκηση εκφράζεται και συμβολικά, αφού τα ονόματα αυτών των νόμων που επιλέγονται κάθε φορά: «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ», «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» και τώρα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ», με αυτήν την σειρά, πάνε συνεχώς όλο και πιο πίσω στην ιστορία. Και για τον επόμενο νόμο σας, ποιος ξέρει; Μπορεί να επιλέξετε τον Δράκοντα ή τον Πεισίστρατο ή γιατί όχι και τον Χαμουραμί.

Στην ίδια ρότα, λοιπόν, με αυτούς τους νόμους έρχεται σήμερα με τον ΣΥΡΙΖΑ ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» να προσαρμόσει καλύτερα τους δήμους, τις νέες ανάγκες της καπιταλιστικής ανάπτυξης, αλλά και της εξελισσόμενης αναμόρφωσης του αστικού πολιτικού συστήματος. Και αυτό ακριβώς επιδιώκεται από την Κυβέρνηση και με την απλή αναλογική, ώστε μέσα από ευρείες συνααινέσεις να υπηρετείται πιο στέρεα η αντιλαϊκή πολιτική.

Ασφαλώς και ως ΚΚΕ είμαστε σταθερά υπέρ της απλής αναλογικής. Από μόνο του όμως, ένα εκλογικό σύστημα δεν είναι ποτέ αρκετό ώστε να απαλλάξει τον λαό από τα προβλήματά του. Το ίδιο και με την απλή αναλογική, που η Κυβέρνηση παρουσιάζει

και ως απαύγασμα της δημοκρατίας. Πολύ ρηχή όμως και μέχρι τα μπουνία αστική αυτή η κυβερνητική αντίληψη περί δημοκρατίας. Η απλή αναλογική εξασφαλίζει το πολύ-πολύ την ισοτιμία της ψήφου και τίποτα παραπάνω, γιατί η εκλογική έκφραση της λαϊκής θέλησης εξακολουθεί να υπόκειται στους κάθε είδους εκβιασμούς, απειλές και πιέσεις, που υπάρχουν έτσι και αλλιώς στο πολιτικό σύστημα μίας εκμεταλλευτικής κοινωνίας όπως η καπιταλιστική.

Και μη μας λέτε για τον χαρακτήρα των τοπικών ζητημάτων που υπαγορεύει τις συνθέσεις και τις συνεργασίες, αφού δεν υπάρχει τοπικό ζήτημα που να μην εξαρτάται από την κεντρική πολιτική, ούτε βέβαια γενική κυβερνητική πολιτική, που να μην υλοποιείται σε τοπικό επίπεδο. Και αυτό φαίνεται χαρακτηριστικά στο νομοσχέδιο και για τα οικονομικά των δήμων, όσο και την εποπτεία τους από το κράτος.

Ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ», λοιπόν, του ΣΥΡΙΖΑ βαθαίνει τα επιχειρηματικά χαρακτηριστικά των δήμων ωθώντας τους να λειτουργούν είτε ως αυτοτελείς επιχειρήσεις εμπορευματοποιώντας ακόμα περισσότερο τις υπηρεσίες που παρέχουν στον λαό, είτε με κάθε είδους συμπράξεις με επιχειρηματικούς ομίλους, να γίνουν δηλαδή πιο αποτελεσματικοί φορείς της αντιστασιακής πολιτικής και η εποπτεία τους από το κράτος, αυτό ακριβώς, θα ελέγχει άγρυπνα. Τι σημαίνει αυτό; Με δεδομένη την κρατική υποχρηματοδότηση των δήμων, που οδήγησε –ας πούμε– τα σχολεία να μην μπορούν να καλύψουν τις στοιχειώδεις λειτουργικές τους ανάγκες, υποχρηματοδότηση και ο ΣΥΡΙΖΑ εφαρμόζει και με το μεσοπρόθεσμο επικύρωσε, για τουλάχιστον μέχρι το 2022 με τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» λοιπόν, επιδιώκετε τα κύρια έσοδά τους οι δήμοι να τα αντλούν κατ' ευθείαν από τις τσέπες των δημοτών τους στη λογική της ανταγωνιστικότητας, που μετατρέπει κάθε υπηρεσία του δήμου προς τους δημότες σε εμπόρευμα ολόένα πιο ακριβό, ενώ η κρατική επιχορήγηση ξεπέφτει σε μία απλή συμπληρωματική ενίσχυση μόνο και όσο χρειάζεται, μέχρι να εξισορροπούνται οι προϋπολογισμοί τους.

Αυτό σημαίνει, βέβαια, ότι οι δημοτικοί, ας πούμε, παιδικοί σταθμοί θα συνεχίσουν όχι μόνο να μην φτάνουν αλλά και να βάζουν όλο και μεγαλύτερα τροφεία και οι κάθε λογής δημοτικές υπηρεσίες που σχετίζονται με κοινωνικές ανάγκες, είτε με τον αθλητισμό είτε με τον πολιτισμό, να παρέχονται επί πληρωμή.

Να, λοιπόν, από πού θα βρουν τα χρήματα οι δήμοι, ενισχύοντας ακόμα περισσότερο την επιχειρηματική τους δράση και την ανταποδοτική τους λειτουργία, αδειάζοντας δηλαδή κι αυτοί ακόμα περισσότερο τις τσέπες των δημοτών τους. Κι αν αυτό δεν φτάνει, υπάρχει και ο τραπεζικός δανεισμός. Είκοσι εκατομμύρια δανείστηκε ο Δήμος της Θεσσαλονίκης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με ενέχυρο τα δημοτικά τέλη. Επίσης, θα τα βρουν ενισχύοντας παράλληλα το αναπτυξιακό τους πνεύμα, όπως λέτε, που θα πει στήριξη με κάθε τρόπο της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων, των λεγόμενων και επενδυτών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ λιγότερο από ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Ξεχωρίζουν εδώ στον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» οι ρυθμίσεις για τη λεγόμενη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ, με τις οποίες η Κυβέρνηση προσκαλεί τους λεγόμενους επενδυτές να εκμεταλλευτούν μακροχρόνια με όρους ληστρικούς την οποιαδήποτε δημοτική υπηρεσία, τους πόρους και τις υποδομές τους, είτε είναι δημοτικές εκτάσεις, είτε αθλητικές υποδομές, είτε οτιδήποτε άλλο. Και από πάνω όλες αυτές οι συμβάσεις παραχώρησης, εκμετάλλευσης κ.λπ. να προβλέπουν για το ιδιωτικό κεφάλαιο και την απαλλαγή του από φόρους και τέλη. Για τέτοιο κοινωνικό πρόσωπο μιλάμε.

Τσιμουδιά σήμερα όλη μέρα από τη Νέα Δημοκρατία και τα υπόλοιπα αστικά κόμματα για όλα αυτά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Παρακαλώ, κύριε Δελή, ολοκληρώστε.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ:** Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Κι αν βρεθεί και κάποιος δήμαρχος, που θα αντιταχθεί σε όλα αυτά, τότε ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» δίνει το δικαίωμα στον Υπουργό ακόμα και να τον παύει. Για τέτοια δημοκρατία μιλάμε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο ομιλητή, που είναι ο κ. Αντωνιάδης, ζητήσει ο κ. Σπύρτζης να παρέμβει για μία τροπολογία.

Κύριε Σπύρτζη, δύο λεπτά νομίζω επαρκούν. Εν τάχει να την αναπτύξετε, για να μην χάνουμε χρόνο.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Να μας πει ο κ. Σπύρτζης και για το εξαιρετικά επείγον της τροπολογίας.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών):** Θα σας τω πω, κύριε Βορίδη. Μπορεί να σας το πει και η κ. Μπακογιάννη που είναι δίπλα σας.

**ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ:** Όλα η κ. Μπακογιάννη;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τώρα μην ανοίξουμε κύκλο αντιπαράθεσης επ' αυτού.

Ελάτε, κύριε Σπύρτζη.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών):** Μπορεί να σας το πει, γιατί μας είχε συμβουλευσει στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Μεταφορών ακριβώς για αυτή τη ρύθμιση που έχετε στα χέρια σας και έχει να κάνει με του μικρού κυβισμού τετράτροχες μοτοσυκλέτες...

**ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ:** Α, με καθυστέρηση.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών):** Πάλι με καθυστέρηση; Πριν έναν μήνα δεσμευθήκαμε ότι σε έναν μήνα θα τη φέρουμε και τη φέραμε. Μας είχατε πει κι εσείς τα προβλήματα που υπάρχουν με συγκεκριμένα μικρά νησιά που δεν επιτρέπονται μεγάλοι κυβισμού μοτοσυκλέτες και τη φέραμε, όπως είχαμε δεσμευτεί. Με καμμία καθυστέρηση, λοιπόν. Άρα, κύριε Βορίδη, μπορεί η διπλανή σας να σας ενημερώσει για το σύνολο της τροπολογίας.

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ:** Εγώ για το επείγον θέλω να μάθω κι όχι για το σύνολο.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών):** Τώρα ορίζεται η διαδικασία για τους επαγγελματίες, που νοικιάζουν τετράτροχες μοτοσυκλέτες μικρού κυβισμού που έπαιρναν άδεια. Δηλαδή, ποια είναι η διαδικασία πλέον να παίρνουν άδεια από τον δήμο τους, πώς καθορίζεται κι αν επιτρέπεται ή όχι από τον δήμο και την τοπική αυτοδιοίκηση, πώς υπολογίζεται και πώς αποφασίζει το δημοτικό συμβούλιο για τη φέρουσα ικανότητα, δηλαδή πόσες τετράτροχες μοτοσυκλέτες και σε ποιους δρόμους μπορούν να υπάρχουν. Υπάρχουν και οι μεταβατικές διατάξεις, ώστε μέσα στην τουριστική περίοδο, αυτήν την τουριστική περίοδο, μέχρι να γίνουν αυτές οι διαδικασίες από τα δημοτικά συμβούλια, να μπορούν αυτοί οι επαγγελματίες να δραστηριοποιηθούν, εκτός κι αν διαφορετικά αποφασίσει το δημοτικό συμβούλιο. Αυτό είναι και γι' αυτό είναι επείγον, κύριε Βορίδη.

Να σας πω και τον αριθμό της τροπολογίας. Είναι η με ειδικό αριθμό 1689 και ειδικό 78.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο κ. Αντωνιάδης από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αυτά που είδαμε αυτές τις τρεις ημέρες εδώ, στη Βουλή, ούτε στη Ζιμπάμπουε δεν γίνονται. Ο αρμόδιος Υπουργός, ο κ. Σκουρλέτης, αναφέρει ένα εκατομμύριο λόγους για αποσύνδεση αυτοδιοικητικών εκλογών από τις ευρωεκλογές. Κτίζει ένα ιδεολογικό μανιφέστο και μετά έρχεται εν μία νυκτί και το αλλάζει. Για την ακρίβεια, του το αλλάζουν.

Παρατηθείτε, κύριε Υπουργέ. Υπάρχει και η παραίτηση. Βεβαίως, μεταξύ της παραίτησης και της κωλοτούμπας επιλέξατε την κωλοτούμπα.

Κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα το νομοσχέδιο Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ», μεταρρύθμιση τοπικής αυτοδιοίκησης, εμβάθυνση δημοκρατίας, ενίσχυση συμμετοχής. Βαρύγδουποι τίτλοι, όπως το συνηθίζετε στον ΣΥΡΙΖΑ. Ακόμα ηχεί στα αυτιά μου εκείνο το περιβόητο νομοσχέδιο «επανεκκίνηση της οικονομίας» τους πρώτους μήνες του 2015, καθώς και τα χειροκροτήματα και ο ενθουσιασμός με την ψήφισή του. Το αποτέλεσμα; Τρία χρόνια κάναμε να συνέλθουμε από εκείνη την επανεκκίνηση.

Ξεκινώ με το «σπάσιμο» της Β' Αθήνας. Όλοι οι ομιλητές του ΣΥΡΙΖΑ μίλησαν για θέμα δημοκρατίας, περισσότερη δημοκρατία, εμβάθυνση δημοκρατίας. Εγώ θα μιλήσω για υποκριτική

στάση του ΣΥΡΙΖΑ απέναντι στη δημοκρατία. Ναι, η Β' Αθηνών και άλλες μεγάλες περιφέρειες «βγάζουν μάτι». Έπρεπε να έχουν «σπάσει» εδώ και δεκαετίες, αλλά οι σοβαρές ασθένειες, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, δεν θεραπεύονται με ασπιρίνη, γιατί εδώ χρειαζόταν και χρειάζεται σοβαρή μεταρρύθμιση σε σχέση με τις εκλογικές περιφέρειες και την πολυσταυρία σ' όλη τη χώρα, γιατί οι μεγάλες περιφέρειες δημιουργούν ετεροβαρείς εστίες εξουσίας και προϋποθέσεις διαπλοκής και διαφθοράς.

Πείτε μου σε ποια χώρα του κόσμου υπάρχει αυτή η ανομοιογένεια στις εκλογικές περιφέρειες. Κοίταξα στη γειτονιά μας, στις προηγμένες οικονομίες και δημοκρατίες. Αγγλία, μονοεδρικές. Γαλλία, μονοεδρικές με μικρές ιδιαιτερότητες. Γερμανία, μονοεδρικές. Για ποιον λόγο οι παραπάνω χώρες –και όχι μόνο– έχουν ισοδύναμες περιφέρειες; Διότι έτσι εξασφαλίζουν δικαιοσύνη, ίσες ευκαιρίες και ίδιες προϋποθέσεις στους πολίτες τους, όπως ορίζει εξάλλου και το Σύνταγμά μας. Γιατί να μην μπορεί ο κάτοικος του Περιστερίου της Αθήνας να βλέπει τον Βουλευτή του τόσο συχνά όσο και ο κάτοικος της Φλώρινας, δηλαδή των μικρών περιφερειών και να περιμένει στην ουρά μετά από εξακόσιες χιλιάδες κατοίκους;

Όλοι οι πολίτες της Ελλάδας, είτε ως υποψήφιοι είτε ως απλοί πολίτες, πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες και ίδιες προϋποθέσεις, όπως ορίζει το Σύνταγμά μας και αυτό το εγγυώνται οι ισοδύναμες εκλογικές περιφέρειες, μονοεδρικές ή το πολύ διεδρικές, ίδιες για όλη την Ελλάδα. Ισονομία και ισοπολιτεία. Αυτή είναι η πραγματική μεταρρύθμιση, που έχει ανάγκη η χώρα για να σταματήσουν η κακοδιαμονία, οι τερατογενέσεις, οι ετεροβαρείς εστίες εξουσίας, διαπλοκής και διαφθοράς και για να γίνει πραγματική εμβάθυνση και διαπλάτυνση της δημοκρατίας.

Φέρνεται μια νομοθεσία για τα δημόσια έργα που επιμηκύνει τον χρόνο και την κάνει γραφειοκρατική και εν πάση περιπτώσει αντί να επιλύει, παραλύει την αποτελεσματικότητα.

Έρχομαι τώρα στην απλή αναλογική. Φέρνεται την απλή αναλογική, την πιο απλή που υπάρχει. Δημιουργείτε μ' αυτόν τον τρόπο ανίχνευτους δημάρχους και ισχυρές μειοψηφίες. Πιστεύετε ότι μ' ένα τέτοιο δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο με εικόνα πύργου της Βαβέλ –γιατί αυτό θα γίνει– θα μπορούν να λαμβάνονται αποτελεσματικά οι αποφάσεις υπέρ των πολιτών; Ανάλογα με τα προσωπικά και συντεχνιακά συμφέροντα του καθενός θα σαμποτάρουνται ακόμα και έργα σημαντικά για την περιοχή, ενώ οι εκβιασμοί και οι πολιτικές συναλλαγές θα αποτελέσουν τον κανόνα. Προκειμένου να διευκολύνετε αυτήν την κατάσταση και τη συναλλαγή, επιτρέπετε σε κάποιον δημοτικό σύμβουλο να προσχωρήσει και σ' άλλον συνδυασμό, ενώ αυτό απαγορευόταν.

Ο νέος νόμος δημιουργεί και άλλες αντιφάσεις. Την πρώτη Κυριακή με την απλή αναλογική ορίζονται οι έδρες και τη δεύτερη Κυριακή με την ενισχυμένη αναλογική βγαίνει ο δήμαρχος.

Ερωτώ: Πώς θα γίνει η αποτίμηση και ο απολογισμός στο τέλος της τετραετίας, όταν άλλα λέει η μία παράταξη και για άλλα δεσμεύεται η άλλη και αυτές οι παρατάξεις καλούνται να συμπράξουν για να κυλήσει η τετραετία; Αν θέλατε τον πραγματικό εκδημοκρατισμό για να μην είναι τόσο ισχυροί οι δήμαρχοι και οι περιφερειάρχες, όπως λέτε, αλλά και να μπορούν να είναι ταξικής και θα κάνετε το σύστημα λίγο πιο αναλογικό. Εσείς, όμως, θέλετε ακυβερνησία, χάος, συναλλαγή, δικτατορία των μειοψηφιών και ένα πλιάτσικο των δύο-τριών παρατάξεων που θα τα βρουν μεταξύ τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τελικά ο τύπος τρώει την ουσία. Δεν σας ενδιαφέρουν οι πραγματικές και ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις. Πίσω από κάτι αληθινό ή αληθοφανές προσπαθείτε να υλοποιείτε κομματικές επιδιώξεις για μικροκομματικά και μόνο οφέλη.

Με αυτό το νομοσχέδιο, δυστυχώς, δεν δίνετε στην τοπική αυτοδιοίκηση ούτε αρμοδιότητες, ούτε χρηματοδότηση, ούτε εργαλεία, που τα έχει απόλυτη ανάγκη για να μπορεί να λειτουργήσει. Κάτω από τον μανδύα του εκδημοκρατισμού φέρνεται χάος, κατακερματισμός και αναποτελεσματικότητα. Γι' αυτό

και οι πολίτες για μια ακόμα φορά θα σας γυρίσουν την πλάτη. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)  
**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Δαβάκης από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο το οποίο συζητούμε σήμερα, καταδεικνύει τη βασική διαφορά η οποία διακρίνει εμάς με τη Ριζοσπαστική Αριστερά και στα ζητήματα της διαχείρισης θεμάτων, όπως της τοπικής αυτοδιοίκησης. Είναι μια διαφορά φιλοσοφίας, μεθόδων και πολιτικών επιλογών.

Η Κυβέρνηση θεωρεί και εδώ, σε ένα νομοσχέδιο και σε έναν χώρο τον οποίο έρχεται να ρυθμίσει με βάση τη συνταγματική πρόβλεψη των τοπικών υποθέσεων, ότι το ζήτημα αυτό μπορεί να είναι ένα πεδίο συγκρουσιακής πάλης και ένας χώρος χαώδους πολιτικής, παράλληλα με τοπικές συναλλαγές, συγκρούσεις και μικροσυμφέροντα.

Αυτή η συγκρουσιακή ερμηνεία δεν βοηθάει, κύριε Υπουργέ, ούτε την τοπική αυτοδιοίκηση, ούτε τους πολίτες των τοπικών κοινωνιών, οι οποίοι χειμάζονται από κάθε πλευρά και θα χειμάζονται έτι περαιτέρω με αυτό το οποίο σήμερα εσείς, ως πολιτική επιλογή και νομοθετική πρωτοβουλία, φέρνεται.

Θα εκλέγονται δήμαρχοι, δήμαρχοι ακροβάτες, δήμαρχοι ισορροπιστές, οι οποίοι θα προσπαθούν να αρμόσουν τα διεσπάρτα και να δημιουργήσουν μια κατάσταση στην οποία εσείς δημιουργείτε ένα διαρκές ναρκοπέδιο. Και αυτό πρέπει να το καταλάβετε.

Έρχομαι σε κάποια ζητήματα, τα οποία αφορούν συγκεκριμένα θέματα πάνω στα άρθρα και θα παρακαλούσα και τους συνεργάτες σας να με προσέξουν όπως και εσάς, κύριε Υπουργέ.

Υπάρχει μια αντίφαση διατάξεων του άρθρου 2. Συγκεκριμένα, στην πρώτη παράγραφο αναφέρεται μια σειρά κριτηρίων για την κατηγοριοποίηση των δήμων, όπως ο πληθυσμός, η γεωμορφολογία, το είδος της οικονομικής δραστηριότητας και άλλα. Όμως, στις επόμενες παραγράφους φαίνεται πως το μόνο κριτήριο της κατηγοριοποίησης των δήμων είναι ο πληθυσμός.

Δεύτερον, υπάρχει μια άλλη αντίφαση μεταξύ του περιεχομένου των άρθρων 25 και 35. Συγκεκριμένα, το άρθρο 25 επιτρέπει τη σταυροδοσία σε υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους και εκτός της οικείας εκλογικής περιφέρειας. Όμως, το άρθρο 35 αναφέρει ότι τακτικοί δημοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται κατά σειρά αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στην οικεία εκλογική περιφέρεια και όχι συνολικά στην επικράτεια του δήμου.

Τρίτον, το άρθρο 68 αποτελεί την επιτομή της εναλλακτικής αντίληψης που σας διακατέχει σε αυτό το νομοθέτημα. Συγκεκριμένα, από το άρθρο λείπει η διάταξη για τη διάρκεια θητείας των αντιδημάρχων. Ούτε για την αντικατάστασή τους υπάρχει, όπως υπήρχε στην παράγραφο 5 του άρθρου 59 του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ».

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα στο δήμαρχο να διορίζει τους αντιδημάρχους με την απλή σύμφωνη γνώμη της δικής του παράταξης.

Ο συνδυασμός των δύο αυτών διατάξεων αποτελεί τη βάση για την πραγματοποίηση πολιτικών συναλλαγών.

Κλείνω με το ζήτημα της προτάσεώς μας για την ψήφο των αποδήμων. Δεν δίνουμε το δικαίωμα ψήφου στους αποδήμους. Το δικαίωμα αυτό, όπως προελέχθη, το έχουν, εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των πατρίδων τους, εφόσον ασκούν τα δικαιώματα όποτε βρίσκονται στην πατρίδα μας. Εμείς δίνουμε τη δυνατότητα, τους διευκολύνουμε. Και αυτό σας προτείνουμε να κάνετε.

Δεν υπάρχει πουθενά στον κόσμο αλλοδαπός, που κατοικεί σε άλλη χώρα από την πατρίδα του, να μην έχει το δικαίωμα να ψηφίζει όταν προκηρύσσονται γενικές εθνικές εκλογές. Πρέπει να το καταλάβετε. Πρέπει να ξεφύγετε από το ιδεοληπτικό σας πλαίσιο που αντιμετωπίζετε αυτό το ζήτημα.

Επίσης, πρέπει να ξεφύγετε από αυτό το οποίο μας λέτε. Πρέπει να πάψετε να λέτε, «Γιατί δεν το κάνατε εσείς;».

Ένας από τους λόγους που μπορεί να σας αναφέρω –είναι πολλοί οι λόγοι που δεν το κάναμε– είναι ότι ήμασταν μια τρικομ-

ματική κυβέρνηση, η οποία δεν είχε την ομοφωνία, τη θετική προσέγγιση, όσον αφορά το ζήτημα αυτό. Εκεί θα μείνουμε; Αυτό είναι μια πομπόλυγα την οποία βγάξετε και λέτε: «γιατί δεν το κάνατε». Ένας από τους λόγους -εάν θέλετε- πολιτικά, που είμαστε Αντιπολίτευση, μπορεί να είναι και αυτός ενδεχομένως. Εσείς τι θα κάνετε; Εσείς πώς θα προσεγγίσετε αυτό το ζήτημα το οποίο αποτελεί μια συγκεκριμένη και πολύ απλή επιλογή;

Τα προξενεία θα είναι οι τόποι των εκλογών, οι διπλωματικοί υπάλληλοι θα είναι οι δικαστικοί αντιπρόσωποι. Είναι πολύ απλό και νομίζω ότι πρέπει να προβείτε.

Είναι προφανές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί πλέον το κύκνειο άσμα μιας απερχομένης Κυβέρνησης, μιας Κυβέρνησης που στο τέλος της θητείας της, αυτής της καταστροφικής θητείας για τον τόπο, πετάει βόμβες κρότου-λάμψης όπως τα παρόντα νομοσχέδια. Ο λαός μας κρίνει και θα μας κρίνει σύντομα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης):** Τον λόγο έχει ο κ. Κέλλας από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα είναι μια ιδιαίτερα απογοητευτική μέρα για την πατρίδα. Και βλέπουμε τα αποτελέσματα των τραγικών επιλογών της Κυβέρνησης στα εθνικά θέματα. Τα Σκόπια ξεκίνησαν τις προενταξιακές διαδικασίες στο ΝΑΤΟ, ενώ ο Επίτροπος Γιοχάνες Χαν μίλησε για διαπραγματεύσεις με την Αλβανία, που θα επιφέρουν αλλαγή συνόρων.

Αλήθεια, από πού ασκεί αυτό το δικαίωμα ο Ευρωπαίος Επίτροπος να μιλάει για αλλαγή συνόρων; Και τέλος πάντων, ο κ. Τσίπρα με τον κ. Κοτζιά τι ακριβώς διαπραγματεύονται; Και από πάνω έχετε το θράσος να μέμφεστε όσους συμμετέχουν στα συλλαλητήρια για τη Μακεδονία. Νηροπή!

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Θ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΜΑΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**)

Η ανικανότητά σας, όμως, διαπιστώνεται και στο σημερινό νομοσχέδιο. Έχετε τρία χρόνια διάλογο, κύριε Υπουργέ, με την ΕΝΠΕ και την ΚΕΔΕ για να καθορίσετε τι; Τις αρμοδιότητες Υπουργείου, περιφέρειας και δήμου;

Εσείς δεν ήσασταν, κύριε Υπουργέ, που ως αντιπολίτευση στην αυτοδιοίκηση μιλούσατε για περισσότερους πόρους; Δώσατε αυτά που χρωστάτε; Οι περιφέρειες έχουν λαμβάνειν 1,8 δισεκατομμύρια. Όχι μόνον δεν τα δώσατε, κύριε Υπουργέ, αλλά φέρατε και νόμο που τα χρήματα των ΟΤΑ μεταφέρονται στην Τράπεζα της Ελλάδος, σε ειδικό λογαριασμό. Και ούτε αυτό σας έφτασε. Έρχεστε τώρα με τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» και παίρνετε τα έργα από τις περιφέρειες για να τα δώσετε στο Υπουργείο Πολιτισμού να κάνει έργα. Πόσο ψέμα, επιτέλους; Πόσο ακόμα;

Εσείς δεν ήσασταν, κύριε Υπουργέ, που ως αντιπολίτευση ζητούσατε περισσότερο προσωπικό στους δήμους; Και τώρα; Εσείς δεν ήσασταν, κύριε Υπουργέ, που θα καταργούσατε την αποκεντρωμένη αυτοδιοίκηση;

Ο Γενικός σας Γραμματέας, ο κ. Πουλάκης, ήταν υποψήφιος περιφερειάρχης στη Θεσσαλία απέναντι στον κ. Αγοραστό. Το ποσοστό που πήρε, δεν το αναφέρω. Στα δάχτυλα του ενός χεριού μετρίεται.

Δεν θα καταργούσατε την αποκεντρωμένη αυτοδιοίκηση; Γιατί; Και τώρα όχι μόνον δεν την καταργείτε, αλλά έρχεστε και προσθέτετε ειδικό συνεργάτη και ειδικό σύμβουλο. Για να κάνει τι, αλήθεια; Να κάνει τι; Να διαλέξει ημετέρους και κολλητούς στην πρόσληψή τους στην αποκεντρωμένη; Τι να πω; Ψέματα! Ψέματα! Ψέματα! Και το κακό ξέρετε ποιο είναι; Ότι πλέον το έχετε συνηθίσει και δεν καταλαβαίνετε ότι λέτε ψέματα. Νομίζετε ότι λέτε και αλήθεια.

Το παρόν νομοσχέδιο ούτε αρμοδιότητες καθορίζει, ούτε μεταρρυθμίσεις φέρνει. Αν θέλατε την ενίσχυση και την αποτελεσματικότητα των ΟΤΑ, θα μπορούσατε κάλλιστα να λάβετε υπ' όψιν τις θέσεις της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ, τις οποίες αγνοήσατε επιδεικτικά.

Μιλάτε για απλή αναλογική. Μάλιστα. Τότε γιατί διατηρείτε το πενήντα συν ένα και θέλετε δεύτερο γύρο; Τι απλή αναλογική

είναι αυτή; Από τον πρώτο γύρο. Απλή αναλογική, εκλέγονται οι σύμβουλοι, συνεργάζονται οι υπόλοιποι και βγάζουν τη διοίκηση του δήμου. Θα σας πω εγώ γιατί θέλετε τη δεύτερη Κυριακή. Για τη συναλλαγή, γιατί είστε εκπρόσωποι της ολιγαρχίας, γιατί είστε εκπρόσωποι των ολιγαρχών και προσπαθείτε να επιβληθείτε με πανουργίες. Ό,τι δεν μπορείτε να το ελέγξετε, το κάνετε μπάχαλο.

Υποτίθεται, κύριε Υπουργέ, ότι σήμερα στο νομοσχέδιο εντάσσετε τους ΟΤΑ Β' βαθμού στον Ευρωπαϊκό Χάρτη τοπικής αυτονομίας. Σωστό δεν είναι αυτό; Πού είναι η αυτονομία; Πού είναι οι θεσμικές τομές; Τι από όλα αυτά που λέει αυτός ο ευρωπαϊκός χάρτης, ψηφίζετε εσείς σήμερα με τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ», κύριε Υπουργέ; Τι ακριβώς; Τίποτα απολύτως.

Μιλάτε για συνεργασίες. Μιλάτε σοβαρά τώρα; Για ποιες συνεργασίες; Εδώ έχουμε ακυβερνησία και αναδύεται και θέμα αλίσωσης της βούλησης του εκλογικού σώματος. Ο δήμαρχος και ο περιφερειάρχης που θα εκλέγονται στο δεύτερο γύρο και θα προέρχονται από τη μειοψηφούσα παράταξη του πρώτου γύρου, πώς θα συνεργαστεί με τα συμβούλια;

Εγώ έκανα αντιδήμαρχος στη Λάρισα τέσσερα χρόνια και άλλα τέσσερα χρόνια δημοτικός σύμβουλος. Γίνονται αυτά τα πράγματα; Πλήρης ακυβερνησία. Πλήρες μπάχαλο θα υπάρξει.

Και για να καλύψετε το κενό αυτό, έχετε προβλέψει και προκρίνετε και τη λογική των συναλλαγών με τη μοιρασιά αξιωμάτων, όπως των αντιδημάρχων και των αντιπεριφερειάρχων από άλλες παρατάξεις, καθώς και τις θέσεις σε νομικά πρόσωπα ένεκα της πολιτικής στήριξης.

Γι' αυτό, άλλωστε, έχετε προβλέψει και την κινητικότητα μεταξύ των παρατάξεων. Ποια κινητικότητα; Μια ψηφίσατε στο δημοτικό τομέα και ακόμα να τη δούμε.

Φέρνετε και ρυθμίσεις για τα τεχνικά προγράμματα. Λέτε ότι το τεχνικό πρόγραμμα θα ψηφίζεται ανά έργο και όχι στο σύνολό του. Απλή ερώτηση: Στη Θεσσαλία, ο Κώστας ο Αγοραστός, ο Περιφερειάρχης μας, έχει περίπου δύο χιλιάδες έργα την τετραετία. Θα κάνει δύο χιλιάδες ψηφοφορίες; Και τι θα γίνει στο επίπεδο των δήμων και των τοπικών κοινωνιών, εφόσον υπάρχει ακυβερνησία και συναλλαγές για τα αξιώματα; «Η χαρά του εργολάβου» είπε ο εισηγητής μας, ο κ. Βορίδης. Έτσι ακριβώς είναι, όπως το είπε. Η χαρά του εργολάβου!

Τώρα είναι και ο κ. Σπίρτζης δίπλα σας, που είναι αρμόδιος για τους εργολάβους. Πάλι ο πολίτης θα πληρώσει τις απερισκεψίες σας.

Και ένα ακόμα ζήτημα που είναι εξαιρετικά σοβαρό. Αλήθεια, προς τι προετοιμάζετε όλες αυτές τις αλλαγές με τις περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών για την αποτελεσματικότερη απονομή της ιθαγένειας; Υπάρχει τόσο μεγάλη ανάγκη; Τόσα πολλά είναι αυτά τα αιτήματα ή μήπως ετοιμάζετε κάτι άλλο, έτσι να ψηφίσουν κάποιοι; Λέω εγώ τώρα με το μυαλό μου. Μόνο μου το σκέφτομαι.

Αν θέλατε νέους ψηφοφόρους και πιστεύετε στη δημοκρατία, δώστε δικαίωμα ψήφου στους Έλληνες του εξωτερικού. Τους φοβάστε τόσο πολύ;

Κύριε Υπουργέ, είναι δυνατόν να εισάγετε ένα νομοσχέδιο στην Ολομέλεια σήμερα, να προβλέπει εκλογές -εσείς τις προβλέπετε- τον Οκτώβριο του 2019 και να έρχονται δεκαεπτά Βουλευτές της παράταξής σας -που όλοι ξέρουμε που ανήκουν- να σας αλλάζουν την ημερομηνία των εκλογών και εσείς να το κάnete αποδεκτό; Αυτό είναι πρωτοφανές.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Κύριε Κέλλα, αν θέλετε ολοκληρώστε σιγά - σιγά.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είναι ξεκάθαρο πως πάτε για τριπλές εκλογές, για αυτοδιοικητικές, ευρωεκλογές και βουλευτικές εκλογές. Δεν ξέρω, προφανώς εσείς με το ισχυρό επικοινωνιακό επιτελείο που έχετε, έχετε αποφασίσει ότι είναι καλύτερο να συντριβείς τέσσερις φορές την ίδια μέρα από το να συντριβείς τέσσερις διαφορετικές μέρες. Μπορεί να έχετε και δίκιο.

Εν πάση περιπτώσει, σε όσες μηχανογραφίες και αν προβείτε, όσα τεχνάσματα κι αν επινοήσετε, θα πρέπει να συνευδοκείτε ότι ο λαός πλέον σας έχει καταλάβει. Πάλιωσαν αυτά τα κόλπα. Και, βέβαια, είναι το μόνο θετικό της τριετούς διακυβερ-

νησης σας ως σήμερα. Αυτήν τη στιγμή υπάρχει στην ελληνική κοινωνία μια σωπητήρ πλειοψηφία, η οποία θα εκφραστεί στην κάπη και καμμία μειοψηφία δεν πρόκειται να της επιβληθεί. Οι μέρες σας είναι μετρημένες.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε τον κ. Κέλλα.

Τον λόγο έχει ο κ. Χατζησάββας για πέντε λεπτά.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΑΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Φέρατε το σχέδιο νόμου «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ», που συζητάμε σήμερα, με πρόφαση το ότι λύνει κάποια προβλήματα. Βέβαια, η πλειοψηφία των δημάρχων και των δημοτικών συμβουλίων σε όλη την Ελλάδα διαφωνεί.

Δεν θα το κοιτάξω, όμως, γενικά και αόριστα. Θα προσπαθήσω λίγο πιο στοχευμένα να πω για μια συγκεκριμένη περίπτωση, για έναν νομό που χωρίστηκε σε δύο δήμους, σε δύο υπερδήμους, τον Νομό Κιλκίς. Ο Νομός Κιλκίς με την απογραφή του 2011 είχε πενήντα χιλιάδες κατοίκους και αυτοί οι πανέξυπνοι που συνένωσαν τους δήμους, τον χώρισαν μόνο σε δύο. Ουσιαστικά, έφτιαξαν δύο υπερδήμους με τεράστια προβλήματα, συνενώνοντας τεράστιους δήμους, που προϋπήρχαν, όπως τα Κρούσια, η Πικρολίμνη, το Γαλλικό και έκαναν το Δήμο Κιλκίς, τη Γουμένισσα, την Αξιούπολη και έκαναν τον Δήμο Παιονίας, ενώ θα έπρεπε να υπάρχουν τουλάχιστον τέσσερις ή πέντε για να είναι λειτουργικοί.

Ενώθηκαν τεράστιοι δήμοι, οι οποίοι ήταν ορεινοί, με δήμους οι οποίοι ήταν ημιαστικοί, δήμοι οι οποίοι ήταν καλά οικονομικά με δήμους οι οποίοι είχαν ελλείμματα.

Υπάρχει δήμος, ο Δήμος Κιλκίς, ο οποίος ξεκινάει από τα όρια Θεσσαλονίκης - Πέλλας σχεδόν και φτάνει στα σύνορα Βουλγαρίας και Σερρών.

Ο άλλος δήμος, ο Δήμος Παιονίας, χωρίζεται από ένα ποτάμι, τον Αξιό, που όταν υπάρχει ένα περιπολικό και συμβεί ένα περιστατικό στην απέναντι όχθη, πρέπει να κάνει σαράντα χιλιόμετρα για να κάνει τον γύρο, για να μηνβάλω και τις δυσκολίες που υπάρχουν από τις άλλες υπηρεσίες.

Και οι δύο δήμαρχοι -και ο Γκουντενούδης της Παιονίας και ο Σισμανίδης του Κιλκίς- μαζί με τους κατοίκους, έθεσαν αυτά τα προβλήματα για τη συντήρηση των εθνικών δικτύων, για τους δρόμους σε ορεινά χωριά.

Δεν βλέπω κάποια πρόβλεψη μέσα στο σχέδιο που φέρατε σήμερα, για να λύσει αυτά τα προβλήματα, οπότε, είμαι σχεδόν βέβαιος ότι δεν υπάρχει και κανένα σχέδιο για να λύσετε προβλήματα σε άλλους δήμους και σε άλλους νομούς που έχουν παρόμοια προβλήματα.

Κι έρχεται σήμερα το ΠΑΣΟΚ και μιλάει η εκπρόσωπός του για τον ερχομό των ακραίων εθνικιστών και ότι φταίνει τέτοια σχέδια νόμου, σαν κάτι γραφικούς ιεροκήρυκες, πάστορες που βλέπουμε στην Αμερική να λένε ότι έρχεται η συντέλεια του κόσμου. Και δεν μου φτάνουν τα πέντε λεπτά για να αναφερθώ στο ξεκομμένο από τη λαϊκή βάση ΠΑΣΟΚ, που εξέθρεψε Τσοχατζόπουλους, Τσουκάτους, Παπαντωνίου, ΕΝΦΙΑ, PSI, το «λεφτά υπάρχουν».

Ο ΣΥΡΙΖΑ έγινε το ίδιο νεοφιλελεύθερος με τη Νέα Δημοκρατία. Κράτησε τον ΕΝΦΙΑ, τη φοροεπιδρομή, ψήφισε νέα μνημόνια, πολύ δυσκολότερα από αυτά που πέρασε η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ. Και, φυσικά, στο απόγειο αυτής της στροφής σας και της κωλοτούμπας σας, τέλος πάντων, είναι η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ, που προσπαθείτε να καταφέρετε με τη Συμφωνία των Πρεσπών για τα Σκόπια.

Η Νέα Δημοκρατία, βέβαια, έχει να καταγγείλει μόνο ότι χρησιμοποιείτε σαν εργαλείο αυτό το νομοσχέδιο για την τοπική αυτοδιοίκηση και εξυπηρετείτε μικροκομματικά συμφέροντα. Επίσης, λέει ότι χρησιμοποιείτε ως εργαλείο και τη δικαιοσύνη. Τολμάει, δηλαδή, η Νέα Δημοκρατία, που έστησε ολόκληρη σκευωρία για ναβάλει στη φυλακή τους Βουλευτές της Χρυσής Αυγής, που τους ψήφισε πάνω από μισό εκατομμύριο Έλληνες, να μιλάει για χειραγώγηση δικαιοσύνης. Αυτό, βέβαια, δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν προσπάθειες και από την τωρινή Κυβέρνηση.

Ενώ η Νέα Δημοκρατία κυβέρνησε χρόνια -και μόνη της και με ΠΑΣΟΚ- δεν έκανε τη διάσπαση των δήμων, που σήμερα, υποτίθεται, θέλουν, ούτε τόλμησαν να δώσουν ψήφο στους ομογενείς, που σήμερα, υποτίθεται, ζητούν.

Βέβαια, αυτό το συνηθίζετε τελευταία και στο θέμα της ονομασίας των Σκοπίων. Τάχα σας ενοχλεί η παράδοση του ονόματος της Μακεδονίας μας στα Σκόπια. Ουσιαστικά, όμως, χαίρεστε, γιατί έσκασε αυτή η βόμβα στα χέρια του ΣΥΡΙΖΑ και δεν έσκασε στα δικά σας χέρια. Σας ενοχλεί, υποτίθεται, το «Βόρεια Μακεδονία», αλλά δεν θα σας χαλούσε το «Βορειομακεδονία». Σας ενοχλεί το «Βόρειοι Μακεδόνες», αλλά δεν θα σας ενοχλούσε το «Βορειομακεδόνες», σαν σύνθετο.

Όσον αφορά στις ψήφους των Ελλήνων του εξωτερικού, καταθέσαμε μια πρόταση -δεν προλαβαίνω τώρα να αναφερθώ, ελπίζω να αναφερθεί ο επόμενος ομιλητής- στις 14-7-2016, με θέμα: «Δικαίωμα του εκλέγειν των ομογενών και άσκηση του δικαιώματος ψήφου από Έλληνες κατοίκους του εξωτερικού και ναυτικού».

Εσείς, ως Κυβέρνηση τώρα, λέτε ότι πρέπει να υπάρξει επιτροπή και να κρίνει ποιος θα ψηφίσει, που μπορεί να ψηφίσει και που θα προσμετρηθεί η ψήφος του.

Προτείνω, λοιπόν, εγώ -για να μην καθυστερείτε- με βάση την τοποθέτηση και του κ. Παρασκευόπουλου, ο οποίος είπε ότι πρέπει αυτός που ψηφίζει να υφίσταται το αποτέλεσμα της ψήφου του, μέχρι να λύσετε όλα τα παραπάνω, να πάρετε την απόφαση και να δώσετε άμεσα δικαίωμα ψήφου στους Έλληνες του εξωτερικού που έφυγαν πρόσφατα, τα χρόνια του μνημονίου, οι οποίοι ούτως ή άλλως αν ήταν εδώ, μπορούσαν να ψηφίσουν. Και δεν χρειάζεται καμμία άλλη διαδικασία.

Όσοι έφυγαν, λοιπόν, από την Ελλάδα διωγμένοι από τα μνημόνια, τα μνημόνια της Νέας Δημοκρατίας, τα μνημόνια του ΠΑΣΟΚ, τα δύο μνημόνια που έφερε ο ΣΥΡΙΖΑ, του ΛΑΟΣ, της ΔΗΜΑΡ και των υπολοίπων του «μνημονιακού τόξου», ψηφίζοντας μπορούν να αλλάξουν κάτι και να αλλάξει και η απόφασή τους να φύγουν στο εξωτερικό και να επιστρέψουν. Οπότε, συγκαταλέγονται μέσα σε αυτούς για τους οποίους είπε ο κ. Παρασκευόπουλος πως όταν ψηφίσουν, θα πρέπει να υποστούν τις συνέπειες.

Δώστε, λοιπόν, το δικαίωμα να εκφραστούν με την ψήφο τους όλοι αυτοί οι νέοι, οι οποίοι εγκατέλειψαν την Ελλάδα διαγμένοι από εσάς και θα δείτε τότε ότι όποτε και να γίνουν οι εκλογές, είτε είναι τοπικής αυτοδιοίκησης είτε είναι εθνικές είτε είναι ευρωεκλογές, πώς θα στηριχθεί η Χρυσή Αυγή από τον κόσμο και γιατί. Ξέρετε γιατί; Κλείνοντας θα σας πω. Γιατί η Χρυσή Αυγή δεν είναι τίποτα παραπάνω από τον εκφραστή της απλής πατριωτικής σκέψης των Ελλήνων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε τον κ. Χατζησάββα.

Κύριε Καββαδά, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

Αμέσως μετά η κ. Μπακογιάννη και ο κ. Μανιάτης.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΒΒΑΔΑΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση μετά από τριάντισι χρόνια και ύστερα από πολλές εξαγγελίες, φέρνει για ψήφιση το νομοσχέδιο για την αυτοδιοίκηση, που δυστυχώς δεν επιλύει τα προβλήματα των δήμων και των περιφερειών. Αντίθετα, προσθέτει προβλήματα και τους οδηγεί σε ακυβερνησία.

Είναι προφανές ότι δεν θέλετε η αυτοδιοίκηση να κάνει τη δουλειά της. Δεν ακούσατε τις προτάσεις των φορέων της αυτοδιοίκησης της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ. Δεν ακούσατε, δηλαδή, τους ανθρώπους που γνωρίζουν την αυτοδιοίκηση και τα προβλήματά της καλύτερα από τον καθένα. Ενδιαφέρεστε μόνο για το πως θα αποκτήσετε εσείς οι ίδιοι ρόλο στην αυτοδιοίκηση, χρησιμοποιείτε και παίζετε με τους θεσμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που φέρνει η Κυβέρνηση για ψήφιση, έχει τρία βασικά στοιχεία. Εγώ θα έλεγα ότι έχει τρεις πονηρές και υστερόβουλες κατευθύνσεις.

Η πρώτη είναι η λεγόμενη απλή και άδολη αναλογική. Ωραία ακούγεται, τόσο ωραία όσο και ο λαϊκισμός που τη συνοδεύει. Γιατί, ξέρετε τι θα γίνει με τον τρόπο που το σχεδιάσατε. Απλά

οι δήμοι και οι περιφέρειες δεν θα μπορούν να κυβερνηθούν.

Αυτό, βέβαια, κύριε Υπουργέ, δεν σας νοιάζει. Δεν θέλετε ένας δήμαρχος, με το συνδυασμό του, να εφαρμόσει το πρόγραμμα για το οποίο ψηφίζεται. Αυτό που έχετε στο μυαλό σας είναι η επιβολή της μειοψηφίας στην πλειοψηφία. Γιατί σε μία εκλογική αναμέτρηση, που θα κριθεί τη δεύτερη Κυριακή, η κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου θα γίνει από την πρώτη Κυριακή και η εκλογή του δημάρχου θα προκύψει από το αποτέλεσμα της δεύτερης Κυριακής.

Για παράδειγμα, ένας υποψήφιος δήμαρχος παίρνει στον πρώτο γύρο 25% και κερδίζει επτά δημοτικούς συμβούλους και ο αντίπαλός του παίρνει 49% και βγάζει δεκαπέντε δημοτικούς συμβούλους. Εάν αυτός με το 25% καταφέρει και ανατρέψει το ποσοστό της πρώτης Κυριακής και βγει τελικά δήμαρχος τη δεύτερη Κυριακή, θα καταλήξει να έχει επτά δημοτικούς συμβούλους και η μειζονα αντιπολίτευση να έχει δεκαπέντε συμβούλους. Πώς είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, να κυβερνηθεί αυτός ο δήμος;

Μην μας λέτε, λοιπόν, ότι με αυτόν τον τρόπο θα καλλιεργηθεί πνεύμα συνεργασίας μεταξύ των παρατάξεων. Αυτό που κάνετε, είναι να οδηγείτε τις τοπικές κοινωνίες στη μικροπολιτική συναλλαγή, στο δούναί και λαβείν. Δεν το αντιλαμβάνεστε αυτό; Γιατί, τι άλλο μπορεί να εξυπηρετεί το γεγονός ότι σύμφωνα με το παρόν νομοσχέδιο ένας εκλεγμένος δημοτικός σύμβουλος με κάποιο συνδυασμό μπορεί, εάν θέλει, να φύγει και να προσχωρήσει σε άλλο συνδυασμό;

Κυρίες και κύριοι, δεν είναι κεντρική πολιτική σκηνή η αυτοδιοίκηση. Είναι καθημερινότητα. Είναι ό,τι πιο κοντά υπάρχει στον πολίτη και γι' αυτό πρέπει να λειτουργεί απερίσπαστη από μικροσυμφέροντα και υποψίες συναλλαγών κάτω από το τραπέζι.

Εσείς, όμως, δεν θέλετε αυτοδιοικητική διακυβέρνηση. Θέλετε να εμποδίζετε με κάθε τρόπο τη δημοκρατική λειτουργία για να κάνετε το δικό σας. Ούτε έναν αγωγό ύδρευσης δεν θα μπορούν να φτιάξουν οι δήμοι. Για να μη μιλήσω για το θέμα της διάθεσης των απορριμμάτων και για άλλα σημαντικά τοπικά θέματα κάθε κοινωνίας.

Πάμε τώρα στο δεύτερο. Μειώνετε τη θητεία από τα πέντε στα τέσσερα χρόνια. Γιατί; Δεν έχετε κανένα σοβαρό λόγο. Μετά από χρόνια αποσυνδέθηκαν οι δημοτικές και περιφερειακές εκλογές από τις βουλευτικές. Δόθηκε το δικαίωμα να ολοκληρώνει σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα ο κάθε δήμος το πρόγραμμά του. Δόθηκε η ευκαιρία να μειωθούν τα τεράστια εκλογικά κόστη.

Δεν ξέρετε ότι η Ευρώπη είναι η Ευρώπη των περιφερειών; Δεν γνωρίζετε ότι τα ευρωπαϊκά προγράμματα γίνονται και δίνονται με βάση τις απαιτήσεις και τα προβλήματα των περιφερειών; Αυτό που σας ενοχλεί είναι ότι τα ευρωπαϊκά προγράμματα χαράζονται και εκτελούνται από την αυτοδιοίκηση, την οποία εσείς δεν ελέγχετε. Και αυτό προσπαθείτε τώρα, να την ελέγξετε.

Τρίτον, συνεχίζετε τα μικροπολιτικά παιχνίδια με το χρόνο διεξαγωγής των επόμενων εκλογών της αυτοδιοίκησης. Στο νομοσχέδιο μέχρι σήμερα τον μεσημέρι προβλέπατε ότι αυτές θα γίνουν τον Οκτώβριο του 2019, γιατί πιστεύετε ότι θα καταφέρετε να ολοκληρώσετε τη θητεία σας και να γίνουν μαζί και οι εθνικές εκλογές. Και επειδή την τελευταία στιγμή καταλάβατε ότι νομικά είστε έκθετοι με την επέκταση της θητείας των αυτοδιοικητικών πέραν της πενταετίας και επειδή ο κ. Τσίπρας φαίνεται να το ξανασκέφτηκε, βάλατε δεκαέξι Βουλευτές να καταθέσουν εκπρόθεσμη τροπολογία για τη διεξαγωγή των αυτοδιοικητικών εκλογών τον ερχόμενο Μάιο, μαζί με τις ευρωεκλογές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Όπως το πάτε, σχεδιάζετε το Μάιο ευρωεκλογές, αυτοδιοικητικές Α' και Β' βαθμού, βουλευτικές -εάν σας βγει, βέβαια- και προσπαθείτε να θολώσετε την κρίση του ελληνικού λαού. Όσο, όμως, κι αν προσπαθείτε, να ξέρετε ότι η κρίση του ελληνικού λαού θα είναι αμείλικτη απέναντί σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αυτοδιοίκηση έχει πολλά προβλήματα, έχει έλλειψη πόρων, έχει έλλειψη προσωπικού, έχει εξάρτηση από το κράτος, πάσχει από τη γραφειοκρατία που μπερδεύει τις αρμοδιότητες, δεσμεύεται από δημοσιονομικούς

ελέγχους. Το μόνο πρόβλημα που δεν είχε μέχρι σήμερα ήταν η κυβερνησιμότητα, γι' αυτό και μπορούσε σε πολλές περιπτώσεις να δίνει άμεσες λύσεις στα προβλήματα της καθημερινότητας των πολιτών. Γι' αυτό και οι πολίτες έλεγαν «τα παράπονα στον δήμαρχο», γιατί αισθάνονταν τη δημοτική αρχή πιο κοντά τους.

Τώρα, αντί να βελτιώνετε τον θεσμό, έρχεστε να τον απονευρώσετε και να του βάλετε οριστικά ταφόπλακα. Δεν πιστεύετε στην αυτοδιοίκηση ούτε στην αποκέντρωση. Πιστεύετε στο κεντρικό κράτος, το οποίο επιχειρείτε να ελέγξετε κομματικά. Γι' αυτό και με την πρότασή σας, της απλής αναλογικής, καταστρέφετε την τοπική αυτοδιοίκηση και προσπαθείτε να ενισχύσετε την κεντρική εξουσία, αυτήν που θέλετε να κρατήσετε, αλλά που σύντομα θα χάσετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε τον κ. Καββαδά.

Τον λόγο έχει η κ. Μπακογιάννη.

**ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μοναξιά βλέπω στα έδρανα του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν βλέπω μεγάλο ενθουσιασμό για το νομοσχέδιό σας. Ενδεχομένως φταίει και η μπάλα, αλλά μάλλον απογοητευμένους βλέπω τους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ. Και δεν είναι και τυχαίο, κύριε Υπουργέ.

Φέρνεται ένα νομοσχέδιο το οποίο το ονομάσατε νομοσχέδιο της απλής αναλογικής. Φέρνεται ένα νομοσχέδιο και υπερηφανεύεστε ότι εσείς οι αριστεροί είσατε άνθρωποι του διαλόγου και ακούτε την κοινωνία, τους θεσμούς, τους ενδιαφερόμενους. Φέρνεται ένα νομοσχέδιο στο οποίο η κοινωνία των ενδιαφερομένων και των ανθρώπων οι οποίοι γνωρίζουν από τοπική αυτοδιοίκηση είναι όλοι απέναντι. Μα, όλοι όμως! Δεν εξαιρούνται δε ούτε κάτι λίγοι δήμαρχοι οι οποίοι πρόσκεινται στον ΣΥΡΙΖΑ.

Και το ερώτημα είναι γιατί είναι όλοι αυτοί αντίθετοι, κύριε Υπουργέ. Εσείς δεν έχετε κάνει δήμαρχος. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, εμένα, με την ιδιότητα της τέως Δημάρχου Αθηναίων, να σας πω μερικά πράγματα για τη λειτουργία ενός δήμου. Ένας δήμαρχος και ένας δήμος κρίνεται από την αποτελεσματικότητά του, πόσο αποτελεσματικός είναι σε αυτό το οποίο προσδοκούν οι δημότες από αυτόν.

Για να είναι ένας δήμαρχος αποτελεσματικός –και μία κυβέρνηση, αλλά για την κυβέρνηση δεν μιλάω, είναι αργά για δάκρυα, η κυβέρνηση αυτή τελειώνει, αλλά για τους δημάρχους που θα έρθουν- είναι πάρα πολύ σημαντικό να μπορούν να διοικήσουν, να μπορούν να είναι αποτελεσματικοί. Διότι, αν αυτοί οι δήμαρχοι αύριο το πρωί δεν μπορούν να λάβουν καμμία απόφαση, τότε παύουν να είναι αποτελεσματικοί, ο δήμος πέφτει σε χαώδη κατάσταση και τα πράγματα πηγαίνουν από το κακό στο χειρότερο. Αυτό ακριβώς θα συμβεί.

Αντί για ένα νομοσχέδιο απλής αναλογικής, φέρνεται ένα νομοσχέδιο απλής συναλλαγής και συνεχούς συναλλαγής. Διότι είναι αδύνατο να μπορέσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να παρθεί μία απόφαση χωρίς να προϋπάρξει συναλλαγή. Εσείς αυτό το λέτε συνεργασία. Σας λέω εγώ, η οποία είχε περίπου τα τρία τέταρτα των αποφάσεων επί τρία χρόνια του Δήμου Αθηναίων ομόφωνες, είχα όμως την πλειοψηφία, είχα τη δυνατότητα να πάρω αποφάσεις εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας για να μπορούσε να γίνει η δουλειά στην Αθήνα, ότι αυτό το οποίο κάνετε εσείς σήμερα σε έναν δήμο σαν την Αθήνα, που είναι αυτό το οποίο ξέρω, σημαίνει ότι δημοτικοί σύμβουλοι οι οποίοι θα είναι εγκάθετοι, οι οποίοι θα είναι όργανα συμφερόντων θα μπορούν να παραλύσουν τη λειτουργία του Δήμου Αθηναίων.

Και σας το λέω ειλικρινά, δεν σας το λέω με καμμία αντιπολιτευτική διάθεση, ότι εγώ στεναχωρήθηκα πάρα πολύ όταν το φέρετε αυτό, γιατί δείχνει δύο πράγματα. Δείχνει μία έλλειψη δημοκρατικής ευαισθησίας, αλλά δείχνει και μία λογική η οποία λέει «μετά από εμένα το χάος». Είναι ωραίο να θέλει να μιμηθεί κάποιος τον Λουδοβίκο τον XIV, αλλά εν πάση περιπτώσει αυτήν την λογική την οποία υποστηρίζετε σήμερα δεν δικαιούστε να την έχετε όταν φέρνεται δημοτικές εκλογές, οι οποίες για πέντε χρόνια ή για τέσσερα χρόνια –όσα λέτε στο νομοσχέδιο σας- τον

θεσμό που είναι πιο κοντά στους πολίτες θα τον καταστήσουν παντελώς ανίσχυρο. Αυτό το δικαίωμα, κατά την γνώμη μου, δεν το έχετε.

Και κάνετε πάρα πολύ άσχημα φέρνοντας μία τέτοια λογική μέσα στην τοπική αυτοδιοίκηση. Διότι τελικώς πράγματι τα συμπεφέροντα θα κάνουν κουμάντο στην αυτοδιοίκηση.

Ο κ. Βορίδης σας το είπε με τους εργολάβους, αλλά ένας δήμαρχος για να μπορέσει να είναι πραγματικά ανεξάρτητος, πρέπει να στηρίζεται στην πλειοψηφία του, κύριοι Υπουργοί, άλλως πως καθίσταται όργανο συμφερόντων και τα μικρά και τα μεσαία και τα μεγάλα συμφέροντα υπάρχουν πάντα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, σε ένα λεπτό.

Υπάρχουν πάντα και θα μείνει στίγμα αυτή σας η απόφαση για τη λειτουργία της αυτοδιοίκησης. Ελπίζω ότι η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας θα προλάβει να αλλάξει τον νόμο εγκαίρως πριν από τις δημοτικές εκλογές.

Έρχομαι στο θέμα της ψήφου των αποδήμων. Κύριε Υπουργέ, οι δικαιολογίες, οι οποίες ακούστηκαν εδώ μέσα, επιτρέψτε μου να σας πω ότι είναι οριακά αστείες.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Οι δικές σας δικαιολογίες.

**ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ:** Οι δικές σας δικαιολογίες.

Εμείς φέραμε δυο φορές ένα νομοσχέδιο. Μπορούσατε, αν είχατε στοιχειώδη δημοκρατική ευαισθησία, να το πάρετε, να βάλετε τους τεχνικούς σας συμβούλους να το μελετήσουν και να μας πείτε τι επιθυμείτε απ' αυτό το νομοσχέδιο να αλλάξει και τι επιθυμείτε να παραμείνει και να έρθει η Βουλή, ούτως ή άλλως χρειάζεστε την ψήφο μας και το ξέρετε, να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο και να δώσουμε τη δυνατότητα στους ανθρώπους, οι οποίοι μας παρακολουθούν από το εξωτερικό, να ψηφίσουν.

Άκουσα το καταπληκτικό ότι ισχυρίστηκε, λέει, ο κ. Παρασκευόπουλος –ελπίζω ότι δεν το είπε καλά ο συνάδελφος– ότι η ψήφος πρέπει να έχει αποτέλεσμα εκεί που βρίσκεται. Δηλαδή, όλοι ετεροδημότες, οι οποίοι ψηφίζουν στην Αθήνα για την Ευρυτανία, πρέπει να πάσουν να έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν; Αυτή είναι η λογική του κ. Παρασκευόπουλου;

Είναι σοβαρά πράγματα αυτά, κύριοι συνάδελφοι; Είμαστε μια χώρα, της οποίας δέκα εκατομμύρια άνθρωποι είναι έξω. Είμαστε μια χώρα, η οποία σήμερα που μιλάμε έχει ανθρώπους με εκλογικά δικαιώματα στο εξωτερικό, οι οποίοι εάν ήθελαν –και είχαν την οικονομική δυνατότητα– να γυρίσουν, θα μπορούσαν να ψηφίσουν στην Ελλάδα. Ποιο είναι το πρόβλημα, το οποίο έχουν λύσει όλες οι χώρες, ακόμα και ο κ. Ερντογάν και ψηφίζουν τρία εκατομμύρια Τούρκους για τις τουρκικές εκλογές και δεν μπορεί η Ελλάδα, η ελληνική κυβέρνηση να φέρει ένα νομοσχέδιο;

Η πραγματικότητα είναι ότι κάνετε τα πάντα για να αφήσετε πίσω σας καταστροφή. Δεν θέλετε να λύσετε κανένα πρόβλημα, θέλετε να υπονομεύσετε και να υποθηκεύσετε το αύριο όσο μπορείτε παραπάνω, αλλά επιτρέψτε μου, κύριε Υπουργέ, ο Παύλος Μπακογιάννης έλεγε ότι στη Δημοκρατία δεν υπάρχουν αδιέξοδα.

Οι εκλογές με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο θα έρθουν. Μα, τέσσερις κάλπες θέλετε να στήσετε, μα τρεις, μα δυο, μα εκατόν δυο, ο ελληνικός λαός θα μιλήσει και εσείς θα βρεθείτε στο περιθώριο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε την κ. Μπακογιάννη.

Ο κ. Μανιάτης από τη Δημοκρατική Συμπράταξη έχει τον λόγο για πέντε λεπτά. Αμέσως μετά θα μιλήσει ο κ. Καραναστάσης και ο κ. Γιόγιακας.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ:** Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, είμαστε πάλι θεατές ενός κακοπαιγμένου θεάτρου που παίζεται, όμως, σε δυο σκηνές. Η μια σκηνή είναι στις Βρυξέλλες. Απόψε ο κύριος Πρωθυπουργός, ο Υπουργός Εξωτερικών και ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας έχουν εκχωρήσει την μακεδονική γλώσσα και την μακεδονική εθνότητα και θα δώσουν την πρόσκληση να

ενταχθεί στο ΝΑΤΟ η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, ανοίγοντας καινούργιες πληγές, χωρίς δυστυχώς να κλείσουν καμμία.

Την ίδια στιγμή δεν έχουμε δει καμμία αντίδραση από την Κυβέρνηση σε αυτό το αδιανόητο που είπε ο Επίτροπος της Διεύθυνσης, κ. Χαν, ότι η Ελλάδα στη συμφωνία, που κάνει με την Αλβανία, πρόκειται να έχει αλλαγές συνόρων. Απαιτείται άμεσα η Κυβέρνηση να ζητήσει από τον Επίτροπο εξηγήσεις για το τι εννοεί με αυτήν την απαράδεκτη έκφραση.

Η δεύτερη σκηνή είναι εδώ, μια θλιβερή συγκυρία. Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, εμείς ανήκουμε στη δημοκρατική παράταξη και είμαστε υπερήφανοι που το ΠΑΣΟΚ έφερε τη μεγάλη μεταρρύθμιση του «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», έφερε τη μεγάλη μεταρρύθμιση του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», έφερε τη μεγάλη μεταρρύθμιση της εκλεγμένης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και θα περιμέναμε από μια παράταξη, τη δική σας, τον ΣΥΡΙΖΑ, που υποτίθεται ότι έχει αντιλήψεις προοδευτικές, να φέρει βελτιώσεις σ' αυτό που είχαμε κάνει εμείς.

Αντίθετα, έναντι αυτού –και εγώ άκουσα με μεγάλη προσοχή και τον Υπουργό και τους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ– το μόνο που ακούω από ένα νομοσχέδιο 255 άρθρων είναι ότι θα αλλάξετε το εκλογικό σύστημα με το οποίο επιλέγονται και εκλέγονται οι δήμαρχοι και τα δημοτικά συμβούλια. Αυτή είναι η μεγάλη μεταρρύθμιση; Δεν έχετε κάνει τίποτε άλλο; Δυστυχώς, σ' αυτό το νομοσχέδιο δεν προβλέπεται καμμία ουσιαστική τομή και μεταβολή. Στην πραγματικότητα μιλάμε για μία νέα χρεωκοπία ενός ακόμη θεσμού της δημοκρατίας. Μετά τη χρεωκοπία στην οποία οδηγήσατε την ελληνική δικαιοσύνη, μετά τη χρεωκοπία στην οποία οδηγήσατε τις ανεξάρτητες αρχές, έρχεστε τώρα και οδηγείτε σε χρεωκοπία και την τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση της χώρας.

Κύριε Υπουργέ, εγώ θα σας μιλήσω έξω από το κείμενο του νομοσχεδίου σας. Θα σας μιλήσω για μια άλλη Ελλάδα, την Ελλάδα που εμείς σχεδιάζουμε, την Ελλάδα των περιφερειών και την Ελλάδα των εξυπνων πόλεων. Και το λέω αυτό, γιατί πραγματικά ο απλός πολίτης θα περίμενε μετά από οκτώ χρόνια μνημονίων, η Ελλάδα μετά την 20ή Αυγούστου, βγαίνοντας στις αγορές, να είναι μια Ελλάδα ισχυρή, που κυρίως θα έχει ισχυρές και αλληλέγγυες κοινωνίες. Η ισχυροποίηση και η αλληλέγγυα κοινωνία γίνεται μέσα από τους θεσμούς της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η Ευρώπη έχει πλήρη συνείδηση ότι βρίσκεται σε αδιέξοδο. Είναι η Ευρώπη του ρατσισμού, των εθνικισμών, του κλεισίματος συνόρων, της ανόδου της Ακροδεξιάς και γι' αυτό λέει ότι το όραμά της είναι η Ευρώπη των περιφερειών. Έτσι θα έπρεπε να είναι και για την Ελλάδα. Να είμαστε η Ελλάδα των περιφερειών, η Ελλάδα που δίνει αρμοδιότητες για αποτελεσματικότερες παρεμβάσεις, «σπάσιμο» της γραφειοκρατίας, για ηγετικό ρόλο σε θέματα κράτους-πρόνοιας, για παραγωγική ανασυγκρότηση, για προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης ουσιαστικά, για την Ελλάδα που κάνει το μεγάλο άλμα προς τα εμπρός. Δυστυχώς, εσείς δεν είστε ικανοί ούτε τα δώδεκα έτοιμα περιφερειακά χωροταξικά προγράμματα που παραλάβατε να τα εγκρίνετε. Δεν έχει εγκριθεί παρά μόνο ένα, αυτό της Κρήτης.

Και έρχομαι στη δεύτερη Ελλάδα, στην Ελλάδα των εξυπνων πόλεων, την Ελλάδα της άλλης τοπικής αυτοδιοίκησης. Εσείς τι κάνετε; Αλλάζετε το εκλογικό σύστημα. Ουσιαστικά κτυπάτε με ανήκεστο βλάβη το πρωτογενές κύτταρο της τοπικής δημοκρατίας. Οδηγείτε σε παράλυση και διοικητικό χάος την εγγύτερη προς τον πολίτη μορφή της πολιτείας.

Αντί να προχωρήσουμε σε σύγχρονες πόλεις, με αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, αναβάθμιση των αστικών κέντρων, προσέλκυση τουριστών Σαββατοκύριακου στις πόλεις, παραγωγή νέου πλούτου –και αυτό θα περίμενε ένας άνθρωπος που ασχολείται με τα κοινά της αυτοδιοίκησης να φέρει αυτό το νομοσχέδιο–, εσείς ασχολείστε μόνο με το πώς θα ελέγξετε με ισχνές μειοψηφίες τις επικρατούσες πλειοψηφίες.

Και προσέξτε, επειδή εδώ θα είμαστε, θα δημιουργηθούν θερμοκήπια υποστήριξης οικονομικών συμφερόντων από ισχνές μειοψηφίες σε όλους τους δήμους και θα δημιουργηθούν και

θερμότητα ακροδεξιών παρεμβάσεων από όποιους έχουν τη δυνατότητα να το κάνουν σε όλους τους δήμους και έτσι θα οδηγήσετε σε αιχμαλωσία και υποχρεωτικές ευκαιριακές συμμαχίες τις τοπικές κοινωνίες.

Θα τελειώσω με κάτι που εμένα πραγματικά μου είναι αδιανόητο. Αυτή η αυτογελοιοποίηση του κ. Τσίπρα, του Υπουργικού Συμβουλίου των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, του αρμόδιου Υπουργού Εσωτερικών και των δεκαεπτά συναδέλφων του ΣΥΡΙΖΑ, που κατέθεσαν την περίφημη τροπολογία για την αλλαγή του χρόνου διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών.

Το πρωί της χθεσινής μέρας στην αιτιολογική έκθεση είχαμε την τεκμηρίωση γιατί δεν πρέπει να γίνουν ταυτόχρονα οι ευρωπαϊκές και οι αυτοδιοικητικές εκλογές και σήμερα βρισκόμαστε, με τη χθεσινή νυχτερινή τροπολογία, να ζητείται η διεξαγωγή τους μία εβδομάδα πριν τις ευρωεκλογές ενώ σήμερα το απόγευμα ο Υπουργός είπε ότι θα αποδεχθεί την τροπολογία να γίνουν οι αυτοδιοικητικές εκλογές την ίδια ημέρα με τις ευρωεκλογές.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, υπάρχει και ένα τελευταίο. Είμαστε η μοναδική χώρα της Ευρώπης, όπου λίγους μήνες πριν τις αυτοδιοικητικές εκλογές δεν ξέρουν οι ίδιοι οι αυτοδιοικητικοί, δεν ξέρει ο πολίτης, δεν ξέρει η κοινωνία, πότε θα γίνουν εκλογές. Σε τριάντισι ή σε πενήμισι χρόνια; Και αυτό συνιστά ένα άλλο ακόμη στοιχείο ανυποληψίας της σημερινής Κυβέρνησης.

Εμείς, ως Κίνημα Αλλαγής, δηλώνουμε ότι όποτε και να γίνουν οι τοπικές και περιφερειακές εκλογές, θα στηρίξουμε τις δυνάμεις της κοινωνικής αλληλεγγύης και τις δυνάμεις της προόδου που θα στείλουν το μήνυμα για την Ελλάδα του χαμόγελου και της αισιοδοξίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε.

Έχουμε υπολογίσει ότι θα πάμε απόψε μέχρι τον αριθμό 58. Οπότε, καθώς εχόντων των πραγμάτων, το αργότερο μέχρι τα μεσάνυχτα θα έχουμε ολοκληρώσει, με μια σχετική ανοχή, από το πεντάλεπτο δηλαδή μέχρι τα έξι λεπτά.

Κύριε Παναγιωτόπουλε, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριες και κύριοι της Κυβέρνησης, απευθύνομαι σε εσάς. Τι ήταν πάλι αυτή η ρουκέτα που εξαπέλυσε σήμερα ο Επίτροπος Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που ομιλώντας σε συνέδριο που γίνεται για τις συμφωνίες που επιτυγχάνονται στα Βαλκάνια, όταν έκανε λόγο για αναδιάρθρωση συνόρων Ελλάδας-Αλβανίας; Τι ήταν πάλι αυτό;

Η εκπρόσωπός του μπορεί να απάντησε και να είπε ότι σε καμία περίπτωση δεν αναφέρθηκε ο Επίτροπος σε αλλαγές συνόρων, αλλά εγώ τον άκουσα, παρακολουθώντας το σχετικό βίντεο, να λέει ότι αν υπάρξει συμφωνία μεταξύ Αλβανίας και Ελλάδας, γιατί εκεί πρόκειται για αναδιάρθρωση των συνόρων, αυτό είναι κάτι πολύ σημαντικό και κρίσιμο για τους πολίτες.

Όπως καταλαβαίνετε, εγείρεται μείζον ζήτημα. Και επειδή τις διαπραγματεύσεις με την Αλβανία τις διεξάγει ο κ. Κοτζιάς και επειδή προϊόν των τελευταίων διαπραγματεύσεων που διεξήγαγε ο κ. Κοτζιάς για μείζον εθνικό θέμα ήταν η εθνικά επιζήμια συμφωνία των Πρεσπών, βάσει της οποίας εκχωρήθηκε στη FYROM η μακεδονική εθνική ταυτότητα και η μακεδονική γλώσσα, αλλά και επειδή αντικείμενο των διαπραγματεύσεων Κοτζιά με την αλβανική πλευρά δεν είναι η προσάρτηση της Βόρειας Ηπείρου, όπως άκουσα να λέγεται απ' αυτό εδώ το Βήμα νωρίτερα, οπότε η αλλαγή συνόρων θα ήταν επωφελής για εμάς, αλλά αντ' αυτού, η απόδειξη της χρήσης του όρου «Βόρεια Ήπειρος» από την ελληνική πλευρά, που είναι αίτημα της αλβανικής πλευράς, διότι αυτό –και εδώ είναι το αστείο- ενέχει αλτρωτισμό εκ μέρους της ελληνικής πλευράς, για όλα αυτά επιτρέψτε μας να ανησυχούμε και μαζί μας να ανησυχεί ο ελληνικός λαός.

Ζητάμε, λοιπόν, από την Κυβέρνηση, η οποία δεν έχει τοποθετηθεί μέχρι τώρα επ' αυτού του θέματος, να τοποθετηθεί και, αν μη τι άλλο, να μας πει εάν ζήτησε ή ζητά εξηγήσεις από τον Ευρωπαϊκό Επίτροπο γι' αυτό το λεκτικό ολισθημα ή δεν ξέρω πώς

αλλιώς να το χαρακτηρίσω. Εάν όμως η επίσημη ελληνική Κυβέρνηση δεν ζητήσει εξηγήσεις, υποθέτω ότι θα δημιουργείται μια αμφισημία σχετικά με την ορθότητα των λεγομένων του. Κάντε το, λοιπόν.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» - μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της τοπικής αυτοδιοίκησης, εμβάθυνση της δημοκρατίας - το βάθεμα και πλάτεμα για το οποίο ακούγαμε κάποτε - και άλλα εύχα. Όμως, ωδινειν όρος και έτεκεν μυν. Εμείς περιμέναμε ότι μετά από τριάντισι χρόνια προετοιμασίας από μέρους σας και εκτενούς διαλόγου με τους αρμόδιους φορείς, η μεταρρυθμιστική σας πρόταση σήμερα για την τοπική αυτοδιοίκηση θα είχε να κάνει με τα πραγματικά σημαντικά. Δηλαδή, ζητήματα όπως η κατανομή των πόρων στους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης ή το ζήτημα του ακριβούς προσδιορισμού των αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδίως όσον αφορά στην προβληματική επικάλυψη των αρμοδιοτήτων, αλλά απογοητευτήκαμε και μαζί μας απογοητεύτηκαν και οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης που συζητούσαν μαζί σας τόσο καιρό, την άποψη των οποίων βέβαια περιφρονούσατε. Γιατί εδώ, ίσως, να μην έχετε να κάνετε με ταξικούς αντιπάλους, σίγουρα όμως τους θεωρείτε θεσμικούς αντιπάλους και έτσι το αντιμετωπίζετε.

Ποια είναι τελικά τα βασικά στοιχεία της πρότασής σας; Πρώτον, η ημερομηνία των εκλογών και μάλιστα με όρους «αδεισάματος», θα έλεγα, του αρμόδιου Υπουργού, ο οποίος διερρήγνυε τα ιμάτια του τόσο καιρό ότι δεν πρέπει να γίνει σύγχυση του πνεύματος των αυτοδιοικητικών εκλογών με το πνεύμα άλλων εκλογών, όπως ας πούμε των ευρωεκλογών ή των εθνικών εκλογών, αλλά αυτό προφανώς ανετράπη με όρους πολιτικού τεχνάσματος και μάλιστα φθηνού, εάν λάβω υπ' όψιν την τροπολογία που κατατέθηκε δυο φορές, και το δεύτερο, η καθιέρωση αναλογικού συστήματος την πρώτη Κυριακή για την εκλογή μελών δημοτικού συμβουλίου.

Η ανάγκη των δήμων, όμως, να έχουν στιβαρή διοίκηση, ώστε να λαμβάνονται αποφάσεις και να παραχθεί έργο προς όφελος των δημοτών, δηλαδή το θέμα της κυβερνησιμότητας, δεν σας ενδιαφέρει.

Στο όνομα, λοιπόν, του βαθέματος της δημοκρατίας στην τοπική αυτοδιοίκηση θεσμοθετείτε το τοπικό μικροπολιτικό νταλαβέρι. Ενδυναμώνετε, πολύ φοβούμαι, τη συναλλαγή κάτω από το τραπέζι και μάλλον, αντί για περισσότερη συνεννόηση, τελικά συμβάλλετε στην παραγωγή ακόμα και περισσότερης σε κάποιες περιπτώσεις διαφθοράς.

Διότι όποιον θεσμό δεν μπορείτε να ελέγξετε, προσπαθείτε με όλες σας τις δυνάμεις να αποδυναμώσετε, να απαξιώσετε και τελικά να υπονομεύσετε. Αυτή είναι η λογική σας. Αυτό, πολύ φοβούμαι, θα είναι το πραγματικό αποτέλεσμα του μεταρρυθμιστικού σας έργου. Διότι με εκλεγμένους δημάρχους έρμαια στις διαθέσεις των μειοψηφιών, πρόσφορους από ανάγκη σε συναλλαγές ίσως και με όρους εκβιασμού, ευάλογες και όχι ισχυροποιημένες απέναντι στα κάθε είδους τοπικά συμφέροντα, τελικά δήμαρχοι εκλεγμένοι αλλά ανίκανοι να διοικήσουν, εκ των πραγμάτων, ανήμποροι να αποφασίσουν και να παράξουν έργο προς όφελος των δημοτών, αυτό θα γίνει.

Τέλος, θα ήθελα να πω κάτι για την ψήφο των Ελλήνων του εξωτερικού. Κοιτάξτε, το άρθρο 51 του Συντάγματος θεσπίζει το δικαίωμα ψήφου στους εκλογείς που βρίσκονται έξω από τα όρια της επικράτειας. Αυτή είναι η ακριβής διατύπωση στο Σύνταγμά μας. Μένει ο τρόπος, η διαδικασία, δηλαδή κάτι που ρυθμίζεται με νόμο. Η Νέα Δημοκρατία θυμίζω ότι είχε βάλει το θέμα στην πολιτική ατζέντα ήδη από τις αρχές του 2009 επί Κυβερνήσεως Κώστα Καραμανλή. Η τότε αξιωματική αντιπολίτευση, που ήταν το ΠΑΣΟΚ του Γιώργου Παπανδρέου, είχε αρνηθεί την απαραίτητη για την υπερψήφηση από διακόσιους Βουλευτές στήριξη της πρότασης αυτής.

Την τελευταία διετία καταθέσαμε δύο φορές σχετική πρόταση νόμου και αρνηθήκατε τη συζήτησή τους στη Βουλή -όχι εσείς, κύριε Υπουργέ, αλλά το Προεδρείο. Σήμερα, επανερχόμαστε με μία συγκεκριμένη και έντιμη πρόταση. Ελάτε σε πέντε μήνες να νομοθετήσουμε την ψήφο των Ελλήνων του εξωτερικού μαζί με την κατάτμηση των μεγάλων εκλογικών περιφερειών. Δεν το κάνετε, όμως, γιατί δεν το θέλετε και δεν το θέλετε γιατί δεν σας

συμφέρε. Όλα τα άλλα, πολύ φοβούμαι, είναι προφάσεις εν αμαρτίαις μιας Κυβέρνησης σε αποδρομή.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε, κύριε Παναγιωτόπουλε.

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΚΗ:** Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Τι θα θέλατε, κυρία Βάκη;

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΚΗ:** Έθεσε ένα εθνικό θέμα ο κύριος συνάδελφος και θα ήθελα να τοποθετηθώ. Επειδή είναι πολύ ευαίσθητα τα εθνικά θέματα για να παίζουμε και να κινδυνολογούμε και έσπευσαν εδώ όχι μόνο ο προλαλήσας συνάδελφος αλλά και άλλοι να αναφερθούν στη δήλωση του Επιτρόπου κ. Χαν για αλλαγή συνόρων και ότι η Κυβέρνησή μας είναι ενδοτική κ.λπ., παρακαλώ πολύ να είστε λίγο πιο προσεκτικοί. Η ίδια η Κομισιόν έχει απαντήσει. Ουδέποτε μίλησε για αλλαγή συνόρων ο Επίτροπος. Αυτό το οποίο ετέθη ήταν ότι πρέπει να επιλυθούν οι διμερείς συμφωνίες πριν από πιθανή διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Εντάξει, κ. Βάκη. Μην ανοίξουμε διάλογο αυτή τη στιγμή για κάτι τέτοιο.

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΚΗ:** Και αυτό αφορά κυρίως τις ΑΟΖ και βεβαίως τίποτα δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό εάν δεν συμφωνήσουν και οι δύο πλευρές.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Εντάξει, είναι ξεκάθαρο. Δεν χρειάζεται να το αναλύσουμε περαιτέρω.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Τι θέλετε, κύριε Παναγιωτόπουλε;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Θα ήθελα δέκα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Δεν θα ανοίξουμε διάλογο, τώρα. Τοποθετήθηκε από το Βήμα.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, μόνο δέκα δευτερόλεπτα. Στα έντεκα δευτερόλεπτα κλείστε το μικρόφωνο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Πείτε μου τι θέλετε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Πρώτον, δεν πρόκειται για κινδυνολογία όταν από το στόμα Επιτρόπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ακούμε την έκφραση «restructuring», που σημαίνει «αναδιάρθρωση».

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΚΗ:** Κινδυνολογία είναι!

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΠΡΑΤΣΟΛΗΣ:** Μα δεν το είπε αυτό το πράγμα!

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ - ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ:** Μα, δεν το ακούσατε. Μην κινδυνολογείτε!

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Δεύτερον, ζήτησα την επίσημη τοποθέτηση της Κυβέρνησης, όχι του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΣΥΡΙΖΑ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Εντάξει, κύριε Παναγιωτόπουλε, εκπροσωπεί το κόμμα, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, και μπορεί να παρέμβει.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ, πείτε μου.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Ησυχία παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Είναι σοβαρό το θέμα, όπως καταλαβαίνετε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ - ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ:** Είναι πολύ σοβαρό.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Κοιτάξτε να δείτε. Στα εθνικά ζητήματα σας έχουμε ξαναπεί ότι χρειάζεται σοβαρότητα. Δεν μπορεί να έρχεστε εδώ, χωρίς να έχετε διασταυρώσει μια πληροφορία...

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Μα, είδα το βίντεο, κύριε Υπουργέ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** ...και να παίζετε τον ρόλο του «...» σε αυτά τα ζητήματα. Δεν εννοώ εσάς προσωπικά, εννοώ ως παράταξη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Κύριε Σκουρλέτη, σας παρακαλώ πολύ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Το είπαν και άλλοι συνάδελφοι. Δεν απαντήσαμε. Έχουν βγει διαψεύσεις. Έχει υπάρξει ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών. Έρχεστε εδώ να κάνετε τι; Νομίζετε ότι προσφέρετε στην εθνική υπόθεση με το να λέτε ότι η Κυβέρνηση είναι έτοιμη να συζητήσει θέμα συνόρων; Για σκεφθείτε πολύ καλά. Δηλαδή για όνομα του θεού! Μέχρι πού θα φτάσει πλέον αυτή η αντιπολιτευτική τύφλωση; Χρειάζεται λίγη σοβαρότητα σε αυτά τα πράγματα. Για όνομα του θεού!

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Δείτε το βίντεο. Είπα ότι ανησυχούμε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Δηλαδή όλα στον βωμό του εντυπωσιασμού; Έλεος!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Κύριε Υπουργέ, αν θέλετε, σας παρακαλώ, να ανακαλέσετε την έκφραση.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Είπα ότι δεν αναφέρομαι προσωπικά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Το καταλαβαίνω, αλλά αν θέλετε, θα ήταν καλό να ανακαλέσετε τη συγκεκριμένη έκφραση.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Να αφαιρεθεί η έκφραση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Παρακαλώ, να αφαιρεθεί από τα Πρακτικά η έκφραση.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Αν ανοίξουμε τον χορό, θα θέλουν να μιλήσουν όλοι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος έχω το δικαίωμα να λάβω τον λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ορίστε, κύριε Τζαβάρ, έχετε τον λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ:** Επειδή συνέβη –και δεν συνέβη μόνο στον συνάδελφό μου– και σε εμένα να ακούσω στις 20.00' από τα δελτία ειδήσεων αυτούσια τη δήλωση του κ. Χαν –και όποιος είχε αυτήν την εμπειρία είναι πραγματικά ακατανόητο να κατηγορείται ότι ψευδολογεί– και από τα χείλη αυτού του συγκεκριμένου Επιτρόπου βγήκαν αυτολεξεί τα όσα είπε προηγουμένως ο συνάδελφός μου, θεωρώ ότι δεν επιτρέπεται να γινόμαστε αντικείμενο τέτοιων επιθέσεων.

Βεβαίως –συμφωνώ με την κυρία συνάδελφο– έσπευσε η επιτροπή διά του εκπροσώπου της και έκανε αυτήν τη διευκρίνιση. Υπάρχει, όμως, ένα ζήτημα: Ο κ. Χαν δεν είναι ο τελευταίος τροχός της αμάξης σε αυτό που λέγεται «Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Όταν κάνει δηλώσεις και μάλιστα εκφράζοντας έναν συγκεκριμένο ρόλο κι ένα συγκεκριμένο αξίωμα, θα πρέπει να δίνει εξηγήσεις για τα λόγια του. Ανεξαρτήτως, λοιπόν, εάν το θέμα έχει κλείσει από πλευράς επιτροπής, ο κ. Χαν είναι εκτεθειμένος απέναντι στην Ελλάδα, απέναντι στην ελληνική Κυβέρνηση, απέναντι στην Αξιωματική Αντιπολίτευση και εμείς τον καλούμε να δώσει εξηγήσεις. Τι άλλο πιο έντιμο; Τι άλλο πιο καθαρό; Τι άλλο πιο κοινοβουλευτικό; Τι άλλο πιο λογικό;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Είναι ξεκάθαρο, κύριε Τζαβάρ. Είπατε κι εσείς τη δήλωσή σας. Καταγράφηκαν στα Πρακτικά.

Κύριε Καραναστάση, έχετε τον λόγο.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ένα τόσο σοβαρό θέμα θα απαντηθεί από την Κυβέρνηση. Νομίζω ότι αυτά είναι θέματα τα οποία δεν είναι δυνατόν αυτήν τη στιγμή να εξετάζονται με βάση τα δελτία ειδήσεων. Νομίζω ότι θα δοθούν υπεύθυνες απαντήσεις.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Αυτό είναι όλο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ:** Αυτό θέλουμε. Μα, ούτε η Κυβέρνηση θα πρέπει να επιτρέπει να λέγεται αυτό. Αυτό είπαμε.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗΣ:** Νομίζω ότι με το παρόν νομοσχέδιο συντελείται μια σημαντική μεταρρυθμιστική τομή στον χώρο της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης με στόχευση την ουσιαστική ενίσχυση της λειτουργίας της, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και την ταυτόχρονη ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά. Επιχειρούνται τομές σε καίρια πεδία που περιορίζουν ή αναστέλλουν τη διοικητική, οικονομική και λειτουργική αυτοτέλεια των ΟΤΑ, με στόχο την προστασία των δημοσίων αγαθών και την αξιοποίηση τοπικών πόρων προς όφελος των τοπικών κοινωνιών. Πρόκειται για μια σημαντική νομοθετική πρόταση που επιδιώκει να συνδυάσει τη στρατηγική και ταξική συμπόρευση των θεσμικών αλλαγών με την παραγωγική ανασυγκρότηση και τον οραματικό στόχο της δίκαιης ανακατανομής της δίκαιης ανάπτυξης.

Υπηρετείται η αντιπροσωπευτικότητα και η δημοκρατική έκφραση των πολιτών με την ανατροπή της μέχρι τώρα επικρατούσας μονοπαρταξιακής λογικής διοίκησης των ΟΤΑ.

Δημιουργείται, βέβαια, το ερώτημα: Όλα ήταν στραβά μέχρι σήμερα στην τοπική αυτοδιοίκηση; Προφανώς όχι. Ο «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» και ιδιαίτερα ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» ήταν προσπάθειες ανασυγκρότησης, πιθανώς προς τη σωστή κατεύθυνση. Ήταν, όμως, προσπάθειες που δεν προχώρησαν και γρήγορα εξάντλησαν τη δυναμική τους, γιατί δεν στηρίχθηκαν με τους αναγκαίους οικονομικούς πόρους, αλλά και δεν κατάφεραν να εμψυχήσουν στις τοπικές κοινωνίες την κουλτούρα των συνεργασιών.

Έτσι, η μέχρι σήμερα αποτίμηση μας φέρνει μπροστά σε ένα σύστημα με δημαρχοκεντρικό χαρακτήρα, με πολύπλοκο θεσμικό πλαίσιο, απόρροια του οποίου είναι η ταλαιπωρία που υφίστανται οι συμπολίτες μας από τη γραφειοκρατία, τη σύγχυση αρμοδιοτήτων ενώ έχουμε πλήρη απουσία θεσμών ουσιαστικής κοινωνικής συμμετοχής.

Είμαστε ευχαριστημένοι από την τοπική αυτοδιοίκηση σήμερα; Μια απλή ανάγνωση των εκθέσεων του κ. Ρακιτζή το 2011, το 2012, το 2013, το 2014 ασφαλώς πριν από τις μέρες της δικής μας διακυβέρνησης, αρκεί για την επισήμανση όλων των γκρίζων ζωνών και των παθογενειών του υπάρχοντος συστήματος και εξηγεί το γεγονός ότι ο πολίτης στις δημοσκοπήσεις -για όσους τις πιστεύουμε- ανήγαγε σε πρωταθλήτρια την τοπική αυτοδιοίκηση στη διαφθορά και στην κακοδιαχείριση κι αυτό δεν είναι τυχαίο. Μην ξεχνάμε τις απευθείας αναθέσεις, τις μελέτες κατασκευής και όλα αυτά που γνωρίζουμε όλοι μας και δεν θέλουμε να τα ακούμε και να τα βλέπουμε.

Βέβαια, δεν έχουμε ξεχάσει ότι η τοπική αυτοδιοίκηση στην περίοδο 2010-2015, επί των ημερών σας, είχε απώλειες πόρων της τάξεως του 60%. Άραγε αυτά υπερασπίζονται οι φωνές κατά του παρόντος νομοσχεδίου που ακούγονται τόσο μέσα στη Βουλή όσο και απ' έξω από επαγγελματίες αυτοδιοικητικούς που καλούνται να αποχαιρετίσουν την Αλεξάνδρεια που χάνουν, για να θυμηθούμε και τον Καβάφη, που κάποιος ανέφεραν σήμερα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αυτοδιοίκηση είναι όραμα, είναι πάθος, είναι ανιδιοτελής προσφορά, είναι αποτελεσματικότητα. Νομίζω ότι με την κατηγοριοποίηση των δήμων θεσπίζεται η απλή αναλογική ως το εκλογικό σύστημα διενέργειας των αυτοδιοικητικών εκλογών. Αίρεται έτσι η καλπονοθευτική στρέβλωση που μέχρι σήμερα οδηγεί στο να λαμβάνει το 60% των εδρών ο συνδυασμός του δημάρχου της δεύτερης Κυριακής, ακόμα κι αν από την πρώτη Κυριακή έχει πάρει 20%.

Κρίμα και το λέω αυτό για τη Δημοκρατική Συμπράταξη -δεν είναι κάποιος εδώ αυτήν τη στιγμή- που στα στερνά της αποφάσισε να μην στηρίξει την απλή αναλογική. Πρέπει να ξέρουμε, όμως, οι κύριοι συνάδελφοι ότι ο λαός λέει ότι τα στερνά τιμούν τα πρώτα.

Η συνταγματική πρόβλεψη εποπτείας των ΟΤΑ ασκείται μόνο ως προς τον έλεγχο νομιμότητας. Η σκοπιμότητα δεν ελέγχεται. Αυτή είναι αυστηρά ζήτηση λογοδοσίας των δημοτικών αρχών προς τους πολίτες. Γίνεται στήριξη στους ΟΤΑ αυτήν τη στιγμή με την πρόταση; Γιατί το αφήσατε αυτό. Ξέρουμε ότι υπάρχουν πάρα πολλοί δήμοι χωρίς τεχνική επάρκεια. Νομίζω ότι ο ρόλος της ΜΟΔ, ο ρόλος της ΕΕΤΑΑ, της «Εγνατίας Α.Ε.» έρχονται να

λύσουν θέματα που έχουν σχέση με τις μελέτες και τα έργα των δήμων αυτών, καθώς και οι διαδημοτικοί σύνδεσμοι της τεχνικής υπηρεσίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι δίνεται η δυνατότητα στους ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού να συστήνουν μόνοι τους ή μεταξύ τους και με άλλους φορείς του δημοσίου, εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμικών εγκαταστάσεων. Πρόκειται για μια δυνατότητα που δημιουργεί ανάπτυξη στις τοπικές κοινωνίες.

Όλα τα παραπάνω αποτελούν μόνο μέρος της αντίληψης μας για τον τρόπο λειτουργίας των ΟΤΑ. Προϋποθέτουν σαφώς μια ουσιαστική μεταφορά εξουσιών, αρμοδιοτήτων και πόρων από το κέντρο προς την περιφέρεια και σηματοδοτούν μόνο την αρχή.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας θα πω δυο λόγια προς την Αντιπολίτευση. Η Νέα Δημοκρατία για να ψηφίσει την κατάτμηση των μεγάλων περιφερειών θυμήθηκε το ένδοξο παρελθόν της και μας ζήτησε ως αντιπαροχή το δικαίωμα ψήφου των εκτός Ελλάδος πολιτών.

Εμείς θα τα ψηφίσουμε και τα δύο με τη διαδικασία την οποία έχουμεβάλει, αλλά θα της ζητήσουμε να μας εξηγήσει γιατί από το 2001, που υπάρχει η σχετική συνταγματική πρόβλεψη, δεν έδωσε ποτέ ψήφο στους ανθρώπους αυτούς. Θα πρέπει να απαντήσει στην αντιπαροχή στην οποία επένδυσε για να αποδειχθεί φούσκα για την ίδια, όπως και η αντιπαροχή στα ακίνητα που ήταν για δεκαετίες η ναυαρχίδα της αντιπολιτευτικής της πολιτικής.

Τέλος, για τους συναδέλφους της Δημοκρατικής Συμπράταξης, με τους οποίους ως παλιός αυτοδιοικητικός βρέθηκα πολλές φορές στο ίδιο μετερίζι, έχω μια ερώτηση. Τι θα πουν στους ψηφοφόρους τους για να δικαιολογήσουν το γεγονός ότι δεν ψήφισαν την απλή αναλογική, τόσο πέρυσι στις εθνικές εκλογές, όσο και τώρα στις αυτοδιοικητικές; Βέβαια, παρ' ότι η απλή αναλογική ήταν πάγια θέση του ΠΑΣΟΚ, τόσο αυτό όσο και η Νέα Δημοκρατία μονίμως παρέπεμπαν τη θέσπισή της στην ωρίμανση των συνθηκών και του λαού.

Ο λαός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν και είναι ώριμος. Το πρόβλημα ήταν πάντα η νοστορπία του παλιού πολιτικού προσωπικού που ωρίμασε τόσο πολύ, ώστε σάπισε και πλέον έπεσε από το δέντρο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε κι εμείς.

Ο κ. Γιόγιακας έχει τον λόγο και αμέσως μετά ο κ. Χατζηδάκης.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς προερχόμενος από την ακριτική Θεσπρωτία, θα μου επιτρέψετε και μένα, όπως έκανε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος μας και ο συνάδελφός μας, ο κ. Παναγιωτόπουλος, να πω για τις απαράδεκτες δηλώσεις με πολλούς υπαινιγμούς του κ. Χαν, όσον αφορά στα σύνορα με τους φίλους γείτονες Αλβανούς.

Θα ήθελα να τονίσω ότι μετά τη μεγάλη επιτυχία της Κυβέρνησης στο σκοπιανό και την υπογραφή των Πρεσπών, ο κ. Κοτζιάς δήλωσε πανέτοιμος να λύσει και το ελληνοαλβανικό. Καλά θα κάνει, λοιπόν, και εφόσον έχουν δημιουργηθεί τέτοια τεράστια προβλήματα, τονίζοντας ότι θα πάει διακοπές εφόσον έχει λύσει και το ελληνοαλβανικό, να πάει διακοπές για να γλιτώσουμε από ένα τόσο σοβαρό θέμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να περιγράψω τώρα τι προσπαθεί να κάνει η Κυβέρνηση με αυτό το νομοσχέδιο θα καταφύγω σε μια αγαπημένη φράση που έχει δανειστεί ο Πρωθυπουργός: «Πολύ μεγάλη αναταραχή, θαυμάσια κατάσταση». Αυτό θέλει να κάνει η Κυβέρνηση στην αυτοδιοίκηση, στους δήμους και στις περιφέρειες μ' αυτό το νομοσχέδιο και όχι να αντιμετωπίσει τα σημαντικά και ουσιαστικά ζητήματα με αιχμή την απλή αναλογική στη σύνθεση των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων.

Όμως, μ' αυτήν την πρόταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση υποτιμά τη νοημοσύνη των πολιτών, αλλά και πολλών

από εμάς που έχουμε υπηρετήσει την αυτοδιοίκηση από διάφορες θέσεις. Την υποτιμά γιατί; Σωστά, όπως έχει ειπωθεί, βάζει το κάρο μπροστά από το άλογο. Ασχολείται με το σύστημα αντιπροσωπευσης πριν καταπιαστεί με την αποκέντρωση και τις αρμοδιότητες των ΟΤΑ.

Όμως, πέρα από αυτό το πρωθύστερο σχήμα, έχουμε κι ένα οξύμωρο. Λέει η Κυβέρνηση ή καλύτερα εύχεται, γιατί για ευχολόγιο πρόκειται, ότι η αλλαγή εκλογικού συστήματος θα συμβάλει στη συνεννόηση, στη συνεργασία, στη σύνθεση απόψεων ενώ είναι μια Κυβέρνηση που σε όλη τη τητεία της επιδιώκει τον διχασμό, την πόλωση και τη ρήξη.

Αν αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι υποκρισία, τότε τι είναι; Όμως, ας γνωρίζει ότι ο κόσμος έχει καταλάβει τις προθέσεις της. Η απλή αναλογική, έτσι όπως εισάγεται, δεν έχει σκοπό ένα δημοκρατικότερο και αναλογικότερο εκλογικό σύστημα. Το μόνο που υπηρετεί είναι η δημιουργία θυλάκων εξουσίας του ΣΥΡΙΖΑ για την επόμενη μέρα, αυτήν τη φορά στην πλάτη της τοπικής αυτοδιοίκησης και της περιφερειακής αυτοδιοίκησης δίνοντας ρόλο σε περιθωριακές μειοψηφίες και αποδυναμώνοντας τις πιο ισχυρές πολιτικές δυνάμεις.

Με αυτόν τον σκοπό δεν διστάζει να παραδώσει τους δήμους και τις περιφέρειες στην ακυβερνησία, το αλισβερίσι και τη διαφθορά. Αυτό το κάνει με διάφορους τρόπους: με την ευκολία να αλλάζουν παράταξη ή να ανεξαρτητοποιούνται οι διάφοροι δημοτικοί σύμβουλοι και περιφερειακοί, με τη δυνατότητα ορισμού αντιδήμαρχου και αντιπεριφερειάρχων από μειοψηφίες, με την υπονόμευση των προγραμμάτων τεχνικών έργων και των συνολικών προϋπολογισμών, με την ακύρωση των προεκλογικών προγραμμάτων και της εφαρμογής τους, με την ομηρία των εκλεγμένων δημάρχων και περιφερειάρχων από τα αποτελέσματα της κάλπης την πρώτη Κυριακή, με την επανίδρυση κοινοτήτων δύο ταχυτήτων χωρίς ουσιαστικές αρμοδιότητες που να μπορούν να ασκήσουν πράξη.

Πολύ φοβάμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η πολιτική αυτή και η διαχειριστική εμπλοκή θα είναι τελικά και αντανάπτουσα και είναι μια εμπλοκή που θα κουβαλάει ένα ακόμα αχρείαστο βαρίδι, ένα γραφειοκρατικό και χρονοβόρο σύστημα ασφυκτικού ελέγχου των ΟΤΑ από την κεντρική διοίκηση και με το Υπουργείο να αποφασίζει μέχρι και το πώς θα ασκούνται οι διάφορες αρμοδιότητες των ΟΤΑ, αλλά και το πώς θα εφαρμόζεται το θεσμικό πλαίσιο που τους αφορά.

Όμως, πριν από αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έπρεπε να έχουν γίνει άλλα πράγματα, όπως να έχουν συσταθεί οι διυπουργικές επιτροπές για τις αρμοδιότητες και την αποκέντρωση ή ακόμα και να έχει υπάρξει ένα συνολικό σχέδιο που θα βάζει στο κάδρο όλη τη δημόσια διοίκηση, τη σχέση και τον ρόλο της κεντρικής διοίκησης με την τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση.

Αυτά δεν έχουν γίνει. Δεν έχει πρόταση ούτε για την αυτοτέλεια των ΟΤΑ, λειτουργική και οικονομική, ούτε για το ξεκαθάρισμα ρόλων και αρμοδιοτήτων, ούτε για το πώς θα προχωρήσει η αποκέντρωση, με σωστή εποπτεία και καθοδήγηση από την κεντρική διοίκηση. Αντί για μεταρρυθμίσεις, απορρυθμίζεται. Αντί να κοιτάξετε το αποτέλεσμα, κοιτάζετε τη διαδικασία. Αντί της αποκέντρωσης, επιλέγετε τη συγκέντρωση και την κηδεμονία, αντί της αυτονομίας. Δεν σας ενδιαφέρει η πολιτική, μόνο η μικροπολιτική. Αυτό, άλλωστε, φαίνεται και από την τροπολογία που κατέθεσαν οι συνάδελφοι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ για διεξαγωγή των επόμενων δημοτικών εκλογών μαζί με τις ευρωεκλογές του Μαΐου 2019.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Δεν πειστήκαμε από τις εξηγήσεις του κυρίου Υπουργού που την έκανε δεκτή, γιατί αυτή η τροπολογία είναι αντίθετη με το βασικό σκεπτικό της μετάθεσης των αυτοδιοικητικών εκλογών για τον Οκτώβρη -αυτό που τουλάχιστον αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση- που είναι να αποσυνδεθούν από τις ευρωεκλογές και σίγουρα, η διεξαγωγή τους πέντε μήνες νωρίτερα δεν βοηθά την ομαλή μετάβαση στο νέο εκλογικό σύστημα, όπως υποστηρίζουν οι συνάδελφοι.

Αναρρωπιέμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι έχει συμβεί. Άλλαξε στο παρά πέντε ο εκλογικός σχεδιασμός της Κυβέρνησης και κάποιοι παίζουν τον ρόλο του λαγού ή μήπως και εδώ, όπως και στα περισσότερα, δεν υπάρχει σχεδιασμός παρά μόνο αυτοσχεδιασμός της στιγμής;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ελάτε, κύριε συνάδελφε.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ:** Όπως και να έχει, εμείς δεν θα παίξουμε το παιγνίδι της πολιτικής σας επιβίωσης σε βάρος των τοπικών κοινωνιών. Δεν θα ρίξουμε νερό στον μύλο της πολιτικής αστάθειας που θέλετε να βυθίσετε τη χώρα. Γι' αυτό και καταψηφίζουμε το νομοσχέδιό σας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε, κύριε Γιόγιακα.

Κύριε Χατζηδάκη, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά και αμέσως μετά η κ. Αραμπατζή.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει γίνει πολλές φορές λόγος για την απλή αναλογική στους δήμους και για το χάος που θα προκαλέσει στη διαχείριση των θεμάτων της καθημερινότητας. Είναι μια παρατήρηση με την οποία συμφωνώ απολύτως. Είναι, άλλωστε, μία παρατήρηση της ΚΕΔΕ, αλλά και αρκετών δημάρχων που προέρχονται από τον ΣΥΡΙΖΑ, οι οποίοι το έχουν επισημάνει με τον δικό τους τρόπο.

Έχουν γίνει, επίσης, παρεμπόμπουσες αναφορές τόσο στο θέμα της Αλβανίας και της νέας διαφαινόμενης διαπραγματευτικής επιτυχίας της Κυβέρνησης όσο και στο θέμα των Σκοπίων, καθώς ο κ. Τσίπρας και ο κ. Καμμένος είναι στο ΝΑΤΟ, με τον Υπουργό Αμύνης να αποδοκιμάζει την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά να τη στηρίζει εν τω μεταξύ, προαναγγέλλοντας απλώς ότι κάποια στιγμή στο μέλλον θα εκδηλώσει και τυπικά αυτή τη διαφωνία του.

Εν πάση περιπτώσει, δεν θέλω να σταθώ σε αυτό. Εγώ θέλω να σταθώ-επειδή είναι και περασμένη η ώρα- στην ευχάριστη νότα της κυβερνητικής πολιτικής των τελευταίων ημερών, της τελευταίας εβδομάδας, στις ευχάριστες εκπλήξεις της Κυβέρνησης.

Έχω εδώ ένα απάνθισμα. Ξεκινώ από τις συντάξεις. Την περασμένη εβδομάδα με αφορμή την επίσκεψη εδώ του κ. Μοσκοβισί, ο ΣΥΡΙΖΑ ξεκίνησε να μας κατηγορεί ότι εμείς θέλουμε να κόψουμε τις συντάξεις, ξεχνώντας δύο λεπτομέρειες. Μία λεπτομέρεια ήταν ότι οι ίδιοι τις έκοψαν. Η δεύτερη λεπτομέρεια είναι ότι εμείς το καταψηφίσαμε.

Προχωρώ με παραπέρα. Έχουμε την ορκωμοσία Ερντογάν. Προσεκλήθη η κ. Μπακογιάννη. Αποφάσισε να παραστεί για τους λόγους που εξήγησε η ίδια και ο ΣΥΡΙΖΑ την κατακεραύνωσε. Και ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ την κατακεραύνωσε, τρεις μέρες αργότερα, ο κ. Τσίπρας συναντάει με κάποιον κ. Ερντογάν στις Βρυξέλες, στο ΝΑΤΟ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ - ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ:** Το ίδιο είναι η ορκωμοσία;

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απ' όσο εγώ ξέρω -εσείς θα με διορθώσετε μετά- ο Ερντογάν που ήταν στην Άγκυρα, είναι ο ίδιος με τον Ερντογάν που ήταν στο ΝΑΤΟ, εκτός εάν από την έκπληξή σας ήταν άλλο πρόσωπο και θα μας τα εξηγήσετε στη συνέχεια. Εγώ χαμογέλασα πάντως και δεν θα ήθελα να μας στερήσετε το χαμόγελο. Μην μας στερείτε αυτό το χαμόγελο!

Εν συνεχεία προχωρώ με στον ΣΕΒ. Περί τα τέλη Μαΐου ο Πρωθυπουργός πήγε στον ΣΕΒ, μίλησε πανηγυρικά, τον συνέχρη μάλιστα ο πρόεδρος του ΣΕΒ, στη συνέχεια η «ΑΥΓΗ» ήταν περσιάρης, υπήρχαν κυβερνητικές διαρροές: «Ιδού, η πολιτική μας γίνεται αποδεκτή και από τους βιομηχάνους». Μέχρι που «κάποια μύγα τσίμπησε» τον Πρωθυπουργό. Έκανε κάποιες δηλώσεις ο πρόεδρος του ΣΕΒ για τις συντάξεις -με τις οποίες πάντως εμείς δεν συμφωνούμε- και οι άνθρωποι που σας συνέχαιραν έγιναν ξαφνικά εχθροί της πατρίδας. Είστε οι ίδιοι εσείς που λέγατε αυτά στα τέλη Μαΐου και αυτά τα καινούρια τις τελευταίες μέρες.

Έρχομαι και στο νομοσχέδιο, διότι και εδώ έχουμε αντίστοιχες ευχαρίστες εκπλήξεις.

Η πρώτη έχει να κάνει με τη Β' Αθηνών. Απορρίψατε την πρόταση που σας καταθέσαμε στον εκλογικό νόμο Κουρουμπλή το καλοκαίρι του 2016 για την κατάτμηση της Β' Αθηνών. Σας το προτείναμε και το απορρίψατε και μετά ερχόσαστε και την επαναφέρετε νομίζοντας ότι θα μας φέρετε σε δύσκολη θέση.

Ποιος είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε δύσκολη θέση; Αυτός που το προτείνει, που το υιοθετεί και έχει μία σταθερή θέση ή αυτός που έρχεται και το επαναπροτείνει καθυστερημένα και ευκαιριακά, νομίζοντας ότι θα αποκομίσει μικροκομματικά οφέλη; Θα δείτε, επειδή ο κόσμος καταλαβαίνει πολύ καλά, ότι και σε αυτό το θέμα θα βγείτε χαμένοι.

Προχωρώ περαιτέρω.

Πάμε στην ψήφο των αποδήμων. Ο Πρωθυπουργός κατ' επανάληψη μας έχει μιλήσει για το brain drain και πόσο πονάει και πόσο θέλει να επιστρέψουν αυτοί οι άνθρωποι, που πάντως κατά δεκάδες χιλιάδες συνεχίζουν να φεύγουν επί των ημερών του. Και λέμε εμείς κάτι πολύ απλό: Σε αυτούς τους ανθρώπους, αν μη τι άλλο, δώστε τους, εφόσον έχουν εκλογικό βιβλιάριο, το δικαίωμα ψήφου. «Όχι, όχι, είναι τρομερά δύσκολο». Το κάνουν ακόμα και χώρες της Αφρικής. Εδώ, όμως, ο κ. Σκουρλέτης και το Υπουργείο Εσωτερικών θα το μελετήσει για πέντε μήνες και θα δούμε αν μπορούμε να φτάσουμε τις αφρικανικές χώρες και να πετύχουμε αυτό το δύσκολο εγχείρημα, που πάντως έχουμε κατορθώσει να το πετύχαίνουμε στις ευρωεκλογές!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κατόπιν έχουμε την άλλη ευχάριστη νότα. Ο Υπουργός, ο κ. Σκουρλέτης είχε συνδέσει επί πάρα πολύ καιρό το νομοσχέδιο αυτό με μία βασική κατά τον ίδιο τομή: την αποσύνδεση της ημερομηνίας των ευρωεκλογών από την ημερομηνία των δημοτικών εκλογών. Τον έχω ακούσει και στην τηλεόραση και στη Βουλή κατ' επανάληψη να το επισημαίνει. Και έχει κάθε δικαίωμα να το επισημάνει. Όπως συμβαίνει, όμως, με τον Ερντογάν, που κατά την άποψή μου είναι ο ίδιος και στην Άγκυρα και στο ΝΑΤΟ, κατά τη δική μου πάλι ταπεινή άποψη ο κ. Σκουρλέτης, που έλεγε ότι θα αποσυνδέσει την ημερομηνία, με τον κ. Σκουρλέτη, που δέχεται την επανασύνδεση της ημερομηνίας των ευρωεκλογών με τις δημοτικές εκλογές, είναι ο ίδιος άνθρωπος.

Μήπως κάνω λάθος, κύριε Σκουρλέτη; Εγώ για τον ίδιο άνθρωπο σας κόβω! Εσείς, όμως, ψηφίζετε και το μαύρο και το άσπρο, όλα και τα αντίθετά τους. Αυτή είναι η πολιτική σας. Γι' αυτόν τον λόγο σας λέω ότι στην πραγματικότητα μιλάω για την ευχάριστη νότα της πολιτικής σας!

Πολλοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας μιλάνε για τα ψέματα του ΣΥΡΙΖΑ, για τα επικοινωνιακά κόλπα του ΣΥΡΙΖΑ κ.λπ.. Νομίζω ότι έχετε περάσει σε μία ανώτερη σφαίρα. Δεν θα κάνω κανέναν χαρακτηρισμό. Δεν θα χαρακτηρίσω τι είναι αυτό το πράγμα που κάνετε. Θα πω μόνο μία λέξη: Ευχαριστώ για το χαμόγελο που μας προσφέρετε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε τον κ. Χατζηδάκη.

Κύριοι συνάδελφοι, αν μπορούμε να μην φτάνουμε στα επτά λεπτά. Γι' αυτόν τον λόγο πήγαμε στα πέντε λεπτά, για να μπορούμε να ολοκληρώσουμε την όλη διαδικασία σε εύλογο χρόνο.

Ορίστε, κυρία Αραμπατζή, έχετε τον λόγο.

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε πει πολλές φορές από αυτό εδώ το Βήμα ότι η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ είναι ικανή να κάνει τα πάντα για να παραμείνει στην εξουσία. Όμως αυτό που συνέβη τις τελευταίες ώρες μέσα σε αυτή την Αίθουσα ξεπερνάει κάθε όριο κυνισμού και πολιτικής δολιότητας.

Ακόμα και ο λαλίστατος κατά τα άλλα Υπουργός των Εσωτερικών, ο κ. Σκουρλέτης, είχε εμφανή αμηχανία και δυσκολία για να κάνει δεκτή την τροπολογία των δεκαέξι συναδέλφων του που κυνικά εργαλειοποίησαν τις αυτοδιοικητικές εκλογές και γελοιοποίησαν τον νόμο του, υποτάσσοντας και τον χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης στα μικροκομματικά και ταπεινά σχέδια του ΣΥΡΙΖΑ.

Ακόμη και εσείς, κύριε Υπουργέ, δυσκολευτήκατε την ώρα που υλοποιούσατε τα σχέδια των υπογείων του Μαξίμου. Φανταστείτε σε τι κατάσταση πολιτικής ομηρίας βρίσκεστε. Γιατί είναι πραγματικά πολιτική κατάντια μέχρι χθες να επιχειρηματολογείτε για τον λόγο που οι δημοτικές εκλογές πρέπει να γίνουν τον Οκτώβριο και να μη συμπέσουν με άλλες εκλογές και σήμερα να ακυρώνετε με τόσο ταπεινωτικό τρόπο τα λεγόμενά σας.

Υποταχθήκατε στους σχεδιασμούς των υπογείων του Μαξίμου. Γιατί βεβαίως δεν μπορούμε να πιστέψουμε ότι δεκαέξι Βουλευτές σας λειτούργησαν αυτόκλητα. Λειτούργησαν ως πολιτικές μαριονέτες του ενορχηστρωτή όλης αυτής της ιστορίας, που είναι βεβαίως ο Αλέξης Τσίπρας. Όμως αυτή η επιλογή σας, η επιλογή του Πρωθυπουργού να εκμεταλλευτεί και να χρησιμοποιήσει τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές, καταδεικνύει τον πανικό που σας έχει καταβάλει και ομολογεί εμμέσως ότι παραδέχεστε την πολιτική ήττα που βλέπετε να έρχεται με ορμή και θόρυβο στις επόμενες εθνικές εκλογές.

Η μετακίνηση του χρόνου των αυτοδιοικητικών εκλογών και η επιλογή της τριπλής ή τετραπλής κάλπης τον Μάιο του 2019 γίνεται γιατί ξέρετε καλά πως όποτε και να γίνουν οι βουλευτικές εκλογές θα τις χάσετε. Προσπαθείτε, άρα, να σώσετε ό,τι μπορείτε, να εφαρμοστεί η απλή αναλογική, που τώρα νομοθετείτε με τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ», έστω για μία φορά. Αναγνωρίζετε έτσι ότι αν οι αυτοδιοικητικές εκλογές γίνονταν στην ώρα τους, δηλαδή τον Οκτώβριο του 2019, η νομοθέτησή σας για τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» θα είχε πάει περίπατο.

Επιχειρείτε, λοιπόν, να δημιουργήσετε ένα απόλυτο πολιτικό αλαλούμ με τρεις ή τέσσερις κάλπες, με διαφορετικές εκλογικές αναμετρήσεις όλες μαζί στην ίδια μέρα, προκειμένου να δημιουργήσετε πολιτική αναταραχή, να θολώσετε τα μηνύματα των εκλογών, να μπερδέψετε τους πολίτες και φυσικά να προκαλέσετε και στον χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης το απόλυτο χάος εις βάρος των πολιτών, εις βάρος των δημοτών, για τους οποίους βεβαίως ούτε που ιδρώνει το αφτί σας.

Ό,τι και αν κάνετε, όμως, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ, δεν πρόκειται να αποτρέψετε την πολιτική σας εξαφάνιση, η οποία πλησιάζει. Καμμία απλή αναλογική δεν πρόκειται να σας σώσει. Θα καταστρέψει, όμως, τους δήμους, γιατί το 90% των αυτοδιοικητικών σας λένε με όλους τους τόνους ότι αυτό το νομοθέτημα διαλύει την αυτοδιοίκηση, είναι παραλυτικό, δεν θα λειτούργησει. Εσείς όμως δεν ακούτε κανέναν, παρασυρμένοι από τις παραισθήσεις του μεγαλείου σας ότι εγκαθιδρύετε, δήθεν, εκ νέου τη δημοκρατία στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Όμως και εδώ πάλι παίζετε παιχνίδια, διότι διατηρείτε την εκλογή των δημάρχων απευθείας από τον λαό και μάλιστα σε δύο γύρους και με απόλυτη πλειοψηφία και εφαρμόζετε την απλή αναλογική στους δημοτικούς και περιφερειακούς συμβούλους. Πού οδηγεί αυτό; Μα, φυσικά οδηγεί στο απόλυτο αδιέξοδο, στην αδυναμία λήψης αποφάσεων και διοίκησης και -ακόμη χειρότερα- στην απόλυτη συνδιαλλαγή, την προσωπική, την παραταξιακή, την κομματική.

Είστε οι νομοθέτες της απόλυτης ακυβερνησίας στην τοπική αυτοδιοίκηση, της διαφθοράς και του παρασκηνίου που με τον νόμο σας προκαλείτε. Γιατί δεν μπορεί ένας σύμβουλος ο οποίος ανεξαρτητοποιείται, με βάση τις διατάξεις σας, την ίδια ώρα να εγγράφεται σε άλλη δημοτική παράταξη. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύετε, καλλιεργείτε το παζάρι, το αλισβερίσι, την πελατειακή λογική.

Όμως, δεν είναι μόνο η ιδεοληψία σας, είναι κυρίως η πολιτική υστεροβουλία σας. Ξέρετε ότι στην τοπική αυτοδιοίκηση η παρουσία σας είναι ασθενική και προσπαθείτε με αυτές τις μεθόδους να βάλετε πόδι, να εκβιάζουν τους δημάρχους και τους περιφερειάρχες οι λιγοστοί σύμβουλοι που θα εκλέξετε, να τους απειλούν ότι θα αδρανοποιήσουν τη λειτουργία των δήμων αν δεν σας κάνουν τα πολιτικά χατίρια. Ό,τι δεν ελέγχετε, λοιπόν, προσπαθείτε να το διαλύσετε.

Η Νέα Δημοκρατία λέει πολύ ξεκάθαρα ότι ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» είναι ένα νομοσχέδιο διάλυσης, που πάει πολύ πίσω την ιδέα της αυτοδιοίκησης. Έχουμε δεσμευθεί ότι είναι από τα νομοσχέδια που θα καταργήσουμε αμέσως μόλις γίνει Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε μισό λεπτό.

Επιλέξατε όμως αυτό το νομοσχέδιο για να κάνετε και κάτι άλλο. Φέρνετε μια τροπολογία για την κατάτμηση της Β' Περιφέρειας Αθήνας, που αποτελεί πάγια θέση της Νέας Δημοκρατίας και του Προέδρου μας Κυριάκου Μητσοτάκη, αρνούμενοι να δεχθείτε, σκοπίμως, ότι έχουμε συνδυάσει την ψήφισή της με το δικαίωμα ψήφου των Ελλήνων του εξωτερικού.

Εμείς σας λέμε ως Νέα Δημοκρατία: φέρτε τώρα το δικαίωμα ψήφου στους Έλληνες του εξωτερικού για να νομοθετήσουμε μαζί αυτό το σημαντικό μέτρο, να αποκαταστήσουμε μια αδικία σε βάρος χιλιάδων συμπολιτών μας που έφυγαν τα χρόνια της κρίσης και δεν μπορούν να δαπανήσουν ένα δυσβάσταχτο ποσό για να έρθουν και να ψηφίσουν στην πατρίδα. Αποδείξτε ότι έχετε τη βούληση ότι δεν θεωρείτε τους Έλληνες του εξωτερικού πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Η Νέα Δημοκρατία έχει καταθέσει από το 2017 την πρόταση νόμου για την ψήφο στους Έλληνες του εξωτερικού. Πάρτε την, μελετήστε την και φέρτε μέχρι αύριο την τροπολογία, για να την ψηφίσουμε. Όλα τα άλλα είναι προφάσεις εν αμαρτίαις μιας θλιβερής Κυβέρνησης που φυλλοροεί.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε την κ. Αραμπατζή.

Τον λόγο έχει ο κ. Καματερός και αμέσως μετά ο κ. Κουμουτσάκος.

**ΗΛΙΑΣ ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ:** Κυρίες και κύριοι, είναι πρόκληση για εμένα, μετά από τρεις συνεχόμενες ομιλίες εκπροσώπων της Νέας Δημοκρατίας που αναφέρουν τα ίδια και τα ίδια και παρόλο που ακούν τα επιχειρήματα, επιμένουν.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ:** Εσείς λέτε διαφορετικά;

**ΗΛΙΑΣ ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ:** Είναι πρόκληση, κύριε Τζαβάρα. Θα ήθελα να μιλήσω, είχα πολλά να πω, αλλά έχω σημαντικότερα πράγματα. Σας έχουν απαντήσει. Τα ακούτε, θα τα ακούτε συνέχεια, θα απογοητευτείτε πάλι.

Ποια είναι τα σημαντικότερα; Επειδή είναι λίγος ο χρόνος και πρέπει να μιλήσουμε ουσιαστικά για το νομοσχέδιο, γιατί είναι πολύ σοβαρό όχι μόνο για την απλή αναλογική, που είναι μια τομή, αλλά και για την ιθαγένεια και για τα απορρίμματα, θέλω να μείνω σε ένα θέμα, στην κατηγοριοποίηση των δήμων και συγκεκριμένα, για την κατηγοριοποίηση των νησιών.

Κύριε Υπουργέ, απευθύνομαι σε εσάς γιατί, ενώ είναι πάρα πολύ σωστό αυτό που κάνετε και είναι απαραίτητο εργαλείο η κατηγοριοποίηση των δήμων, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε σε εφαρμογή πολιτικών, στο θέμα της κατηγοριοποίησης των νησιών κάνετε λάθος. Είναι πάρα-πάρα πολύ αδύναμη η κατηγοριοποίηση αυτή. Και γίνονται πιο συγκεκριμένοι. Ενώ στους ηπειρωτικούς δήμους προβλέπονται μικροί δήμοι κάτω από δέκα χιλιάδες, μεσαίοι δήμοι από δέκα μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες, μεγάλοι δήμοι πάνω από είκοσι πέντε χιλιάδες και σε αυτούς περιλαμβάνονται οι πρωτεύουσες νομών, στα νησιά προβλέπεται: τα μικρά νησιά κάτω από τρειςήμισι χιλιάδες και τα μεσαία και μεγάλα πάνω από τρειςήμισι χιλιάδες, δηλαδή τσουβαλιάζουμε όλα τα νησιά πάνω από τρειςήμισι χιλιάδες. Εκεί που έπρεπε να έχουμε μεγαλύτερη φροντίδα και να δούμε περισσότερο και να σκύψουμε πιο πολύ πάνω στην κατηγοριοποίηση των νησιών, που έχουν μεγαλύτερες ανάγκες, τα τσουβαλιάζουμε και έχουμε κατηγοριοποίηση στους ηπειρωτικούς δήμους. Θα μου πείτε: τι έγινε; Αφού μπορούν να βγουν αποφάσεις, να υπάρχει εσωτερική κατηγοριοποίηση ή «στην κατανομή των πόρων παίρνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των νησιών», έτσι λέει παρακάτω ένα άρθρο, κ.λπ..

Ναι, αλλά στην παράγραφο 2 του άρθρου 2, στο οποίο αναφέρεται η κατηγοριοποίηση, λέει ότι η παραπάνω κατηγοριοποίηση παίρνεται υπό όψιν, πρώτον, για τις αρμοδιότητες των φορέων πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης, για την κατανομή των πόρων φυσικά, για τα προγράμματα, για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Και έρχονται και σας ρωτώ: Πώς είναι δυνατόν να νοιαζόμαστε για τα νησιά και να έχουμε σε επίπεδο νομού ηπει-

ρωτικούς δήμους -οι οποίοι καλά κάνουν, πρωτεύουσες νομών είναι, αλλά έχουν τις υπηρεσίες δίπλα τους ή πολύ κοντά- και να μην φροντίζουμε νησιωτικούς δήμους και νησιά, που είναι και μεγαλύτερα από τις πρωτεύουσες νομών; Έχει νησιά, κύριε Υπουργέ, που είναι μεγαλύτερα από δεκαπέντε πρωτεύουσες νομών και εμείς τα βάζουμε μαζί με τα νησιά των τρειςήμισι χιλιάδων κατοίκων.

Όταν έρχεται, λοιπόν, το κάθε Υπουργείο για να προγραμματίσει, για να σχεδιάσει, τι θα κάνει; Δεν πρέπει να λάβει υπό όψιν του αυτή την κατηγοριοποίηση; Γι' αυτό δεν την κάνουμε; Τι θα πει λοιπόν;

Νοσοκομεία νομαρχιακού επιπέδου πού κάνουμε; Κάνουμε στη Φλώρινα, κάνουμε στην Λευκάδα που είναι πρωτεύουσα νομού, οι οποίες έχουν είκοσι με είκοσι τρεις χιλιάδες κατοίκους και σε νησιά με πάνω από σαράντα χιλιάδες κατοίκους δεν έχουμε νοσοκομείο νομαρχιακού επιπέδου. Ξέρετε, όμως, τι σημαίνει αυτό; Ένας κάτοικος στην ηπειρωτική χώρα ξέρετε πόσο κάνει για να πάει σε έναν οδοντίατρο; Κάποιες ώρες. Στο νησί ξέρετε ότι πρέπει να κάνει δύο και τρεις μέρες για πάει σε έναν οδοντίατρο; Πόση ώρα κάνει για να πάει η έγκυος γυναίκα για να εξεταστεί ή να γεννήσει στην ηπειρωτική χώρα; Το ξέρετε ότι στα νησιά θέλει πάλι τρεις-τέσσερις μέρες, κι αν είναι και ο καιρός καλός; Πόσες ώρες θέλετε στην ηπειρωτική χώρα για να πάτε να κάνετε αιματολογικές εξετάσεις; Ξέρετε ότι χρειάζονται μέρες στα νησιά για να γίνει αυτό; Πώς, λοιπόν, θα σχεδιαστούν τα νοσοκομεία; Πώς θα σχεδιαστούν οι διοικητικές υπηρεσίες; Σχεδιάζουν τα Υπουργεία γραφεία. Θα έχει γραφεία η εφορία στα τάδε μέρη, σε νομούς ηπειρωτικούς κ.λπ. και ξηλώνουν τα γραφεία στα νησιά. Μα, ρωτάτε πόσο θέλει ο άλλος για να πάει να εξυπηρετηθεί από ένα μικρό νησί στο μεγαλύτερο, στο πλησιέστερο;

Η κατηγοριοποίηση των νησιών είναι μια πάρα, πάρα πολύ σοβαρή υπόθεση. Δεν μπορούμε να την περνάμε έτσι. Το καταλαβαίνω ότι δεν έγινε η εμβάθυνση που έπρεπε. Εμείς οι νησιώτες Βουλευτές έχουμε το αίτημα αυτό δύο χρόνια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, προσπαθώ να ολοκληρώσω.

Δύο χρόνια έχουμε αυτό εδώ το αίτημα για την κατηγοριοποίηση των νησιών. Το καταλαβαίνω ότι ίσως αυτό εδώ το νομοσχέδιο δεν είμαστε έτοιμοι να το περάσουμε. Όμως, δύο πράγματα μπορούμε να τα κάνουμε. Πρώτον, αφού είναι έξι οι κατηγορίες των δήμων, ας τις κάνουμε επτά, για να μπει, όπως γίνεται και στην ηπειρωτική χώρα, και η κατηγορία των μεσαίων νησιών με δέκα έως είκοσι πέντε χιλιάδες κατοίκους και από είκοσι πέντε χιλιάδες και πάνω να είναι τα μεγάλα νησιά.

Και ένα δεύτερο. Υπήρχαν επαρχεία στις νησιωτικές περιφέρειες. Σήμερα αντιστοιχούν με τις Περιφερειακές Ενότητες. Ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» στο όνομα του ότι ενοποιήθηκαν οι δήμοι, τα κατάργησε. Να ένα θέμα πάλι στο οποίο δεν πήραν υπό όψιν τους τη νησιωτικότητα. Επειδή, λέει, ενοποιήθηκαν οι δήμοι, είναι άχρηστες οι Περιφερειακές Ενότητες, δεν χρειάζονται επαρχοί, δεν χρειάζονται επαρχιακά συμβούλια στα νησιά κ.λπ.. Αμ δε. Διότι υπάρχει Περιφερειακή Ενότητα που έχει οκτώ κατοικημένα νησιά, δήμους. Να σας πω, για παράδειγμα, την Κάλυμνο που έχει την Αστυπάλαια, την Πάτμο, τη Λέρο, τους Λειψούς, το Αγαθονήσι και άλλα τόσα νησιά τα οποία υπάγονται σε αυτούς εδώ τους δήμους γύρω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ κλείστε.

**ΗΛΙΑΣ ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ:** Είναι τόσο δύσκολο να βάλουμε έναν περιφερειάρχη, αντιπεριφερειάρχη σε αυτές τις περιφερειακές ενότητες που αντιστοιχούν σε πρώην επαρχεία; Δεν θα βάλουμε σε όλες. Θα βάλουμε σε αυτές που είναι πάνω από είκοσι πέντε χιλιάδες κατοίκους.

Τελειώνοντας, κύριε Υπουργέ, ήθελα να σας πω το εξής. Επαυλαμβάνω, μπορεί σε αυτό το νομοσχέδιο να μην προφταίνετε στον βαθμό που θα έπρεπε, όμως περιμένω από εσάς να μη λάβετε υπό όψιν σας μόνο αυτά που σας λένε οι σύμβουλοί σας. Πάρτε επάνω σας την υπόθεση -ξέρω ότι τα καταλαβαίνετε, είναι πολιτικό το θέμα-...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ελάτε, κύριε συνά-

δελφε, κλείστε.

**ΗΛΙΑΣ ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ:** ...όπως πήρε ο Πρωθυπουργός πάνω του το θέμα του ΦΠΑ των νησιών που δεν το πίστευαν κάποιοι, όπως πήρε το μεταφορικό ισοδύναμο που δεν το πίστευαν κάποιοι κι όπως πήρε τη νησιωτικότητα που δεν την πίστευαν κάποιοι και πριν από δύο χρόνια, τον Δεκέμβριο του 2016, εξήγγειλε τη νησιωτική πολιτική.

Προτείνω στους συμβούλους σας να δουν την εξαγγελία του Πρωθυπουργού. Προτείνω να δουν πόσοι είναι οι νομοί Κυκλάδων και Δωδεκανήσων -τα καταθέτω και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε-, πόσοι είναι οι νομοί των άλλων νησιών που είναι μόνο ένα νησί και ένα δίπλο, ενώ η Δωδεκάνησος και οι Κυκλάδες έχουν σαράντα οκτώ νησιά και τριάντα και πλέον δήμους και πώς είναι αν λάμβαναν υπ' όψιν τους τα αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία προβλέπουν περιφερειακό κέντρο, νομαρχιακό κέντρο, υπερτοπικό κέντρο και τοπικό κέντρο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Κύριε συνάδελφε, καταθέστε τα και μην τα λέτε αναλυτικά.

**ΗΛΙΑΣ ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ:** Έτσι γίνονται οι μελέτες και έτσι κάνουμε τις κατηγοριοποιήσεις κι όχι μόνο με το κριτήριο πάνω από τρεισήμισι χιλιάδες και κάτω από τρεισήμισι χιλιάδες κατοίκους. Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ηλίας Καματερός καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ο κύριος Υπουργός θέλει τον λόγο για μία τροπολογία και αμέσως μετά θα μιλήσει ο κ. Κουμουτσάκος.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Κύριε Πρόεδρε, παίρνω τον λόγο για να υποστηρίξω την τροπολογία με γενικό αριθμό 1691 και ειδικό 80. Πρόκειται για τα έκτακτα βοηθήματα που δίνονται σε πολίτες που έχουν πληγεί από τις θεομηνίες, όσα είναι αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών. Προωθούμε ότι αυτά τα έκτακτα επιδόματα δεν θα κατάσχονται, άρα θεσμοθετείται το ακατάσχετο, δεν θα συμψηφίζονται με οφειλές προς τα ταμεία ή τις εφορίες.

Καταλαβαίνετε ότι θα ήταν σχήμα οξύμωρο κάποιοι άνθρωποι που έχουν πληγεί, που έχουν χάσει τις οικοσκευές τους, την ίδια ώρα, όταν θα έβλεπαν αυτά τα χρήματα, αυτά τα έκτακτα επιδόματα στους λογαριασμούς τους, αυτά να συμψηφίζονταν με άλλου είδους οφειλές. Είναι κάτι που έχει γίνει σε άλλες περιπτώσεις, αλλά ήταν αναγκαίο να συμπληρωθεί και σ' αυτά τα οποία δίνει το Υπουργείο Εσωτερικών.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Ο κ. Κουμουτσάκος έχει τον λόγο για πέντε λεπτά.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ:** Θα είμαι συντομότερος, κύριε Πρόεδρε. Έχουν ειπωθεί όλα ή σχεδόν όλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με μία ρήση: Μεγάλη αναστάτωση, θαυμάσια κατάσταση.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Αυτό έχει ειπωθεί πολλές φορές σήμερα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ:** Το είπε ο Μάο και το έχει ενστερνιστεί ο Τσίπρας και έχει γίνει πυξίδα σας όχι μόνο ως Αντιπολίτευση, αλλά και ως Κυβέρνηση. Περιγράφει τον τρόπο αλλά και τον τόνο της πολιτικής σας ανέλιξης. Σήμερα περιγράφει και την τελευταία ενσυνείδητη προσπάθειά σας να επιβιώσετε ως Κυβέρνηση. Αυτό το βλέπουμε μπροστά μας. Ξεδιπλώνεται ένα σχέδιο που το επιβεβαιώνει. Πρόκειται για μια επιχείρηση απαξίωσης του θεσμικού ρόλου της Αυτοδιοίκησης. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα. Αποτελεί την ύστατη προσπάθειά σας να επιβιώσετε μέσα στο χάος και μέσα από το χάος που θα δημιουργήσετε. Για πολλοστή φορά αποδεικνύει την ανευθυνότητα και τον καιροσκοπισμό σας.

Ξέρετε, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί το πρώτο σημείο επαφής του πολίτη με την πολιτική. Είναι, αν θέλετε, ένα πεδίο καθοριστικής εισαγωγής, αλλά και εξοικείωσης του πολίτη με τους κρατικούς θεσμούς και τους

φορείς και αυτό έχει ιδιαίτερη βαρύτητα και γι' αυτό έχετε και ιδιαίτερη ευθύνη γι' αυτό που πάτε να κάνετε. Αυτή η σχέση πολίτη και τοπικής αυτοδιοίκησης έχει ειδικότερα στις μέρες μας, δύσκολες μέρες πολιτικά, ξεχωριστή βαρύτητα, γιατί όταν η πολιτική απαξιώνεται, ο λαϊκισμός ελλοχεύει. Όταν τα άκρα καιροφυλακτούν και караδοκούν, όταν όλα αυτά ψάχνουν θεσμικές κερκόπορτες νομιμοποίησης, εσείς ως ανεύθυνη πολιτική δύναμη τούς δίνετε ακριβώς αυτό που ψάχνουν, γιατί είστε διατεθειμένοι να δοκιμάσετε τα πάντα, προκειμένου να ικανοποιήσετε την εξουσιολαγνεία σας. Είστε έτοιμοι να θεσμοθετήσετε την ακυβερνησία σε τοπικό επίπεδο, έτσι ώστε να διευκολύνετε και τη διαφθορά, κρυμμένοι πίσω από το επιχείρημα της ισοτιμίας και της ισονομίας της ψήφου, αλλά δεν καταλαβαίνετε ή μάλλον καταλαβαίνετε, αλλά συνειδητά το επιδιώκετε να απαξιώσετε την τοπική αυτοδιοίκηση μέσα από την ακυβερνησία που εξασφαλίζει το νομοθέτημα που φέρνετε. Πλήττετε τελικά την ίδια την πολιτική στην καρδιά της. Απομακρύνετε τους πολίτες από την πραγματική θεσμική τους εκπροσώπηση, αποδυναμώνετε την ίδια την πολιτική ραχοκοκαλιά της χώρας.

Γιατί όλο αυτό; Για να πείτε «τους τη φέραμε». Αυτό είναι το κίνητρο σας, αλλά δεν μπορείτε να μας τη φέρετε, διότι ο δόλος είναι προφανής. Φαίνονται οι προθέσεις σας διά γυμνού οφθαλμού και δεν μπορείτε να κρύψετε τον πανικό σας. Θέλετε να διαμορφώσετε συνθήκες μήπως και από κάπου κρατηθείτε στην εξουσία που τόσο αγαπήσατε και αγαπάτε.

Δεν θα γίνει αυτό. Με τερτίπια κανείς δεν κέρδισε εκλογικές αναμετρήσεις. Τις κερδίζεις μόνο όταν έχεις μαζί σου τον λαό, όταν έχεις μαζί σου την ορμή της λαϊκής βούλησης και το ξέρετε ότι δεν την έχετε. Καταρρέετε, φυλλοροείτε κάθε μέρα. Σχεδόν δεν μπορείτε να περπατήσετε στους δρόμους. Είναι, λοιπόν, μια απεγνωσμένη προσπάθεια αυτό που γίνεται, μία απεγνωσμένη προσπάθεια που δεν θα φέρει αποτελέσματα.

Εμείς πάντως δεν θα σας επιτρέψουμε να θεσμοθετήσετε μια άναρχη διακυβέρνηση σε τοπικό επίπεδο και κατ' επέκταση σ' όλη τη χώρα.

Θα είμαστε απέναντι και θα είμαστε απέναντι αποφασιστικά. Θα είμαστε απέναντι πολιτικά, θα είμαστε απέναντι κοινωνικά σε αυτό. Το σχέδιό σας δεν θα ολοκληρωθεί, γιατί όλοι οι πολίτες της χώρας βλέπουν μεν τη «μεγάλη αναστάτωση», τη ζουν, κανείς όμως σε αυτήν τη χώρα δεν βλέπει τη «θαυμάσια κατάσταση». Αυτό θα το αναλάβουμε εμείς μην ψηφίζοντας το νομοσχέδιο που φέρνετε και ακυρώνοντάς το όταν θα μπορούσαμε να το ακυρώσουμε, που θα είναι πολύ σύντομα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε και για την ακρίβεια όσον αφορά τον χρόνο, κύριε Κουμουτσάκο.

Ελάτε, κύριε Εμμανουηλίδη, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

Ενημερώστε από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη τον κ. Μπαργιώτα να έρθει. Αλλιώς θα πάρει τον λόγο...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ:** Θα μιλήσω εγώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Θα μιλήσετε, κύριε Αρβανιτίδη, στη θέση του; Εντάξει. Θα μιλήσει αργότερα...

Έχετε τον λόγο, κύριε Εμμανουηλίδη.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. «Αρχή σοφίας η των ονομάτων επίσκεψις» έλεγε ο φιλόσοφος Αντισθένης.

Κλεισθένης: Η επιτομή της δημοκρατικής σκέψης και της δημοκρατικής πράξης.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ:** Αριστοκρατικός, όμως. Αλκμεωνίδης.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ:** Θα ήθελα με πολλή προσοχή, κύριε Τζαβάρα, να με ακούσετε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ:** Πάντα σας παρακολουθώ με προσοχή.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ:** Η δημοκρατία προϋποθέτει και οικονομική ομογενοποίηση. Στην αρχαία Αθήνα υπήρχαν τρεις περιοχές: άστυ, παραλία και μεσογαία. Άστυ είναι οι μπουρζουάδες. Είναι η οικογενειοκρατία της εποχής. Παραλία είναι οι νιόφερτοι πλούσιοι εξαιτίας του εμπορίου και της ναυτιλίας και οι καρβουναράιοι από το Μενίδι και οι αμπελογαργόι από το Μαρ-

κόπουλο ήταν οι ξεχασμένοι του Θεού. Με αυτούς τους όρους δημοκρατία δεν μπορούσε να στηθεί.

Τι κάνει, λοιπόν, οιονεί το αυγό του Κολόμβου, ο Κλεισθένης; Κάθε περιοχή τη διαιρεί σε δέκα μικρότερα τμήματα και από κάθε περιοχή παίρνει ένα τμήμα και δημιουργεί τις δέκα φυλές, εξασφαλίζοντας κατά αυτόν τον τρόπο και την οικονομική ομογενοποίηση και την κοινωνική.

Στα χνάρια, λοιπόν, αυτής της πρακτικής ερχόμαστε σήμερα να καταλύσουμε τη Β' Αθηνών, που τι ήταν; Ένας χώρος βαρωνίας. Και βέβαια, εμείς του ΣΥΡΙΖΑ δεν έχουμε απόθεμα, δεν έχουμε πουγκί στην τσέπη μας για να ξεδούσουμε από τα αξόδευτα. Με πολλή περιστολή και με σεβασμό στο δημόσιο χρήμα –δεν με ακούτε, όμως, κύριε Τζαβάρα– προσπαθούμε να περιστεύουμε τις εκλογικές δαπάνες.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ:** Εγώ που είμαι Βουλευτής της Β' Αθηνών σας ακούω.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ:** Ενδεχομένως να ανήκετε στις παρυφές της βαρωνίας.

Πάντως η οικογενειοκρατία καλά κρατούσε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ:** Πάντως βαρωνία δεν είμαι.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ:** Το διευκρίνισα. Ή μπορεί να είστε εν δυνάμει.

Βλέπετε πόσο τα πράγματα έχουν μία ιστορική αναλογικότητα; Γι' αυτό λέμε ότι το όνομα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» δεν είναι μόνο σημειολογία. Είναι η βαθιά ουσία αυτού του νομοσχεδίου.

Και έρχομαι στη συνέχεια να μιλήσω για το δεύτερο στοιχείο, της απλής αναλογικής. Είναι τουλάχιστον θλιβερό δεκαετίες ολόκληρες πολιτικά κόμματα να έχουν ως σημαία, ως αιτούμενο ιστορικό την απλή αναλογική και όταν έρχεται η ώρα αυτή να αναδειχθεί μέσα στο πολιτικό σύστημα, να γυρίζουμε την πλάτη. Αν αυτό το πράγμα δεν είναι πολιτικός καιροσκοπισμός, τι άλλο μπορεί να είναι;

Η απλή αναλογική, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας και των άλλων κομμάτων που την αντιπαλεύουν, μας λέτε ότι θα δημιουργήσει θύλακες δούνα-λαβείν κάτω από το τραπέζι.

Ποτέ η αναλογική δεν δημιουργεί τέτοιες συμπεριφορές, γιατί δεν έχει τον απολυταρχικό και μη μαθηματικό λογισμό του τύπου με 25% να γίνονται δήμαρχοι με ένα δημοτικό συμβούλιο της πλειοψηφίας, πάνω χέρι-κάτω χέρι, κατά τις επιταγές του δημάρχου. Ποιου δήμαρχου, άραγε; Αυτού που με 25% απέκτησε την απόλυτη κυριαρχία. Αυτά είναι μαθήματα απλά και αριθμητικής λογικής, αλλά κυρίως πολιτικής λογικής.

Έρχομαι τέλος να πω: Από πότε η απλή αναλογική λειτουργεί διαλυτικά για το πολιτικό σύστημα; Αυτό ήταν ένα μύθευμα που το υπηρετούσατε χρόνια, γιατί έτσι σας βόλευε. Αυτό σας τακτοποιούσε και βέβαια, τακτοποιούσε και η λογική του μπόνους των πενήντα εδρών. Πάνω σε αυτές τις πολιτικές λογικές χτίσατε αυτή την πολιτική κυριαρχία πολλών δεκαετιών. Και πού απέληξε αυτή; Σε ένα πολιτικό και κοινωνικό ναυάγιο.

Γι' αυτό, λοιπόν, θα πρέπει να είμαστε όλοι πολύ προσεκτικοί, να δούμε τα καλέσματα των καιρών. Με μικρόνοιες και με πολιτικές μικροψυχίες δεν αντιμετωπίζονται τομές που βλέπουν στο αύριο. Το χθες καταδικάστηκε από την κοινωνία, καταδικάστηκε από τον λαό. Και, επιτέλους, ας δούμε πώς πορεύονται κράτη της Ευρώπης που πραγματικά μέσα από την ανάγκη κυβερνησιμότητας βρίσκουν τον τρόπο εκείνο μιας ουσιαστικής συνεργασίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε τον κ. Εμμανουηλίδη.

Ο κ. Αρβανιτίδης έχει τον λόγο για πέντε λεπτά.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε συνάδελφε, που μιλήσατε προηγούμενα, ξέρω πολύ καλά τι κάνει ένας πρώην δήμαρχος του 25%. Ξέρω, όμως, και βιώνω τι κάνει μια Κυβέρνηση του 35% και πώς διαλύει τη χώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο, η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ δείχνει για ακόμη μια φορά την αποστροφή της σε κάθε θεσμό και σε κάθε ουσιαστική μεταρρύθμιση. Για άλλη μία φορά παρακολουθούμε την απουσία

ενός οράματος και την αποθέωση των μικροκομματικών μηχανορραφιών και μεθοδεύσεων.

Η Κυβέρνηση κακοποιεί ένα όνομα, αυτό του Κλεισθένη, που έθεσε τις βάσεις για τη δημοκρατική μεταρρύθμιση στην Αθήνα. Κακοποιεί, επίσης, ένα κορυφαίο θεσμό, αυτόν της αυτοδιοίκησης, την οποία οδηγεί στην ακυβερνησία. Κακοποιεί, όμως, και την ίδια τη δημοκρατική διαδικασία με τα τερτίπια των τροπολογιών και το παιχνίδι της κολοκυθιάς με την ημερομηνία των εκλογών.

Το τελευταίο διάστημα, κύριε Υπουργέ, αλλάξατε τρεις φορές την ημερομηνία των αυτοδιοικητικών εκλογών μέχρι να καταλήξετε στο τι τελικά σας βολεύει. Με τις νυχτο-τροπολογίες να έρχονται οι εκλογές στην τοπική αυτοδιοίκηση πριν τις ευρωεκλογές και τις ημερο-τροπολογίες για μετά τις ευρωεκλογές. Της νύχτας τα καμώματα τα βλέπει η μέρα και γελά.

Αλήθεια, εκλογές με πόσες κάλπες τελικά; Με τρεις, με τέσσερις; Κατά την προσφιλή σας τακτική όταν αποφασίσετε, φέρτε μια τροπολογία ακόμα.

Μία κάλπη, όμως, την αρνείστε πεισματικά και περιφρονητικά και είναι αυτή των Ελλήνων του εξωτερικού. Μιλάω για τη διευκόλυνση όσων και κυρίως των νέων που την περίοδο της κρίσης έφυγαν από την Ελλάδα.

Όσες κάλπες και αν στηθούν, όμως, κύριε Υπουργέ, θα τις χάσετε όλες. Η ήττα σας θα είναι συντριπτική σε όλα τα μέτωπα. Ιδιαίτερα στην αυτοδιοίκηση από όπου θα μπορούσατε, με τις κατάλληλες δομές, να ξεκινήσετε από εκεί την ανασυγκρότηση της χώρας, εσείς, δυστυχώς, την πάτε πίσω.

Θέλετε μία αυτοδιοίκηση για αλισβερίσια, μια αυτοδιοίκηση που πριμοδοτεί τα τοπικά καπετανάτα και τα νταλαβέρια θέσεων και αξιωματών. Γκρεμίζετε, δεν χτίζετε και αυτό είναι το μείζον. Έναν θεσμό, την τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση, που εμείς ως προοδευτική παράταξη δώσαμε κύρος και αξιοπρέπεια, πόρους και αρμοδιότητες, έρχεστε και την τορπιλίζετε, με τον δήμαρχο να μπορεί να συναλλάσσεται με όποια παράταξη θέλει. Και το μόνο και μόνιμο αίτημα για ακόμη περισσότερους πόρους και αρμοδιότητες παραμένει ζητούμενο.

Το μόνο σχέδιό σας είναι το πώς θα χρησιμοποιήσετε τον θεσμό και τη συγκυρία των τοπικών εκλογών για τον μικροκομματικό σας συμφέρον.

Θα ζήσουμε καταστάσεις Βαβυλωνίας, όπως αυτό που ζει ήδη η Λευκίμμη στην Κέρκυρα.

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΚΗ:** Ε...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ:** Θα το δείτε, αγαπητοί μου φίλοι. Βάζετε τους πολίτες σε μία αστυνομικοκρατούμενη Λευκίμμη να υπογράφουν υπεύθυνες δηλώσεις για να πάνε στα χωράφια τους, γιατί φοβάστε τις αντιδράσεις τους.

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΚΗ:** Ε, εντάξει...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ:** Μα, υπάρχει εδώ μπροστά σας.

Το καταθέτω για τα Πρακτικά. Ορίστε, υπεύθυνες δηλώσεις αυτήν την εποχή το 2018

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Αρβανιτίδης, καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα υπεύθυνη δήλωση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και όλα αυτά γιατί αποτύχατε τραγικά στη διαχείριση των απορριμμάτων και έρχεστε τώρα αντιμέτωποι με τις αυταπάτες σας.

Αυτές οι αυταπάτες και οι Ερινύες σας αναγκάζουν να φέρνετε με το παρόν νομοσχέδιο και τις διατάξεις για τους ΦΟΣΔΑ. Αφήνετε, όμως, απέξω την Αττική, μία Αττική που σε δύο - τρία χρόνια το πολύ η Φυλή θα κλείσει και θα δούμε δυστυχώς σε επανάληψη το έργο της Λευκίμμης εξαιτίας των ιδεοληψιών και των καθυστερήσεών σας.

Βεβαίως και πρέπει οι τοπικές κοινωνίες να αναλάβουν τα απορρίμματα τους και να υπάρξει ο θεσμικός εκσυγχρονισμός των ΦΟΣΔΑ. Αυτό που κάνετε, όμως, είναι μια διαχειριστική διευθέτηση, μια αναθεώρηση απλώς του νομικού πλαισίου των ΦΟΣΔΑ πλην Αττικής. Σας λείπει ο οραματικός σχεδιασμός που μπορεί να εγγυηθεί και να τρέξει την επίτευξη των στόχων της ανακύκλωσης για το 2020.

Έτσι όπως το πάτε, είναι σίγουρο ότι δεν θα πιάσετε αυτούς

τους στόχους, όπως και πολλούς άλλους στόχους που έχετε βάλει. Αλλά ποιος νοιάζεται για το 2020; Σίγουρα όχι εσείς.

Εν κατακλείδι, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι πολύ κατώτερο των περιστάσεων. Η τοπική αυτοδιοίκηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αξίζει πολύ περισσότερα. Ο μέγας μεταρρυθμιστής Κλεισθένης θα συνδέσει το όνομά του -θέλω να πιστεύω για πολύ λίγο- με τις πιο άτολμες και καιροσκοπικές ρυθμίσεις για την αυτοδιοίκηση.

Η κωδική ονομασία που θα έπρεπε να δώσετε στο νομοσχέδιο σας, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, είναι αυτή του εφιάλη, γιατί προδώσατε τα κεκτημένα και τους πάγιους στόχους του προοδευτικού χώρου για την αυτοδιοίκηση που δεν ήταν άλλα από μία αδέσμευτη αυτοδιοίκηση με πόρους και αρμοδιότητες μακριά από κόμματα και παραγοντισμούς.

Σε αυτήν την βάση εμείς θα κινηθούμε, έχοντας επίγνωση του ρόλου μας για το καλό του τόπου και των πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε τον κ. Αρβανιτίδη. Ακριβώς στον χρόνο του ο κ. Αρβανιτίδης και τον ευχαριστούμε πολύ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κάνετε επιλεκτική απόδοση τιμών;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Και για εσάς το είπα, κύριε Κουμουτσάκο, όταν κατεβήκατε. Δεν σας αδικώ καθόλου.

Τον λόγο έχει η κ. Κεφαλίδου.

**ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Μαξίμου σκέφτηκε ότι δεν μπορεί να υπάρξει κυβέρνηση, ιδιαίτερως αριστερή, που σέβεται τον εαυτό της και δεν φτιάχνει έναν νέο νόμο για την τοπική αυτοδιοίκηση. Είναι αλήθεια πως σχέδια νόμου που αφορούν την τοπική αυτοδιοίκηση εκ προοιμίου έχουν εμβληματικό χαρακτήρα και αποτελούν, την πιο σαφή έκφραση των πολιτικών θέσεων του εκάστοτε κυβερνώντος κόμματος.

Τι γίνεται, όμως, όταν αυτοί που κυβερνούν δεν έχουν τίποτα καινούργιο να κομίσουν, τίποτα που να προάγει και να ενισχύει τον ρόλο της αυτοδιοίκησης; Τι κάνουν όταν στην πραγματικότητα το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι να κρατηθούν περισσότερο χρόνο στις καρέκλες τους και αν είναι να τις χάσουν τούτο το κακό πρέπει να είναι πρόσκαιρο και η ήττα ελαφριά;

Πώς εξασφαλίζουν περισσότερο κεντρικό έλεγχο και συγκέντρωση εξουσίας στα χεράκια τους μην τυχόν και τους ξεφύγει κανένα από τα στελέχη αυτά που με τόσο κόπο απέκτησαν αραδιάζοντας διάφορες ευαρείες; Γιατί διαφορετικά αποχαίρετα το 35,5%, αποχαίρετα τα ταξίδια, την καλοπέραση, τα πρωθυπουργικά αεροσκάφη, την κοινωνική αναβάθμιση, τα χαριεντίσματα και τα κολλητικά με τους ισχυρούς του κόσμου τούτου.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Πώς μπορούν να κτίσουν συμπαχίες στην τοπική αυτοδιοίκηση όταν ποτέ δεν είχαν ούτε για δείγμα άνθρωπο να τους στηρίξει;

Γιατί καλά πέρασαν τρία χρόνια, αλλά για να γίνουν εκλογές και ο θόρυβος από την πτώση τους να μην είναι εκκωφαντικός πρέπει από τώρα να βρουν «μαξιλάρια». Και επειδή όλα αυτά είναι κρίσιμα και υπαρκτά στην κυριολεξία ερωτήματα, είναι από αυτά που γίνονται και δεν λέγονται, η Κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, αφού προβληματίστηκε, βρήκε λύση. Επέλεξε τον ασφαλή δρόμο που γνωρίζει πολύ καλά. Ξεδιπλώνει άλλο ένα παραμύθι περί δημοκρατίας αναζητώντας ένα βαρύ εμβληματικό ιστορικό όνομα και το βρήκε. «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» και «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» εσείς, ε λοιπόν «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» εμείς. Άπαξ και η Κυβέρνηση βρήκε τον τρόπο, δηλαδή ένα βαρύγδουπο νομοσχέδιο, είχε να αντιμετωπίσει το δύσκολο κομμάτι, τι θα λέει;

Σας εξήγησα ήδη ότι αυτά που θέλουν να περάσουν δεν λέγονται και πολύ περισσότερο, δεν γράφονται φώρα παρτίδα.

Επιστρατεύοντας τους ειδικούς απεφασίσθη και πάλι η ασφαλής οδός, του copy paste. Αντιγραφή για να γλυτώσουμε χρόνο, κόπο και λάθη. Πήραν τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», που με όλες του τις αδυναμίες υπήρξε τομή στη μετάβαση της χώρας σε ένα σύγχρονο κράτος, με τη διακυβέρνηση να περνά μέσα από τις τοπικές κοινωνίες, και αντέγραψαν ολόκληρα κεφάλαια.

Και μέχρι εδώ καλά. Δεν είναι για ψόγο. Έπρεπε, όμως, να βάλουν και κάτι δικό τους. Έσβησαν ό,τι δεν εξυπηρετεί το στρατηγικό σχέδιο παραμονής στην καρέκλα, θόλωσαν το τοπίο όπου έπρεπε να παραπλανήσουν και με τις αρμόζουσες τυμπανοκρουσίες το προανήγγειλαν. Αφού δημιουργήσαν, λοιπόν, την κατάλληλη ατμόσφαιρα αναμονής, το έφεραν, όπως πάντα, τελευταία στιγμή, λίγες ώρες προ της λήξης των εργασιών της Ολομέλειας. Είναι αλήθεια ότι κάτι διαφορετικό δεν περιμέναμε από αυτή τη Κυβέρνηση.

Τώρα σε ό,τι αφορά τις αντιδράσεις του συνόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης κι όλης της Αντιπολίτευσης, εντάξει, έχει μάθει το κολλάκι, τις πνίγει στην πίεση του χρόνου. Το έκανε στο μακεδονικό, το έκανε στα μνημόνια, εδώ θα πτοηθεί, αλίμονο.

Και για να ησυχάσουν τις πολλές φορές, τις ακούμε στις επιτροπές, τις ακούσαμε και σήμερα, μην γίνει και κανένα ατύχημα, αρκετά έχουν κλυδωνιστεί με τα τερτίπια του συνεταίρου τους, φέρνουν τώρα νομοτεχνικές βελτιώσεις και βιαστικές τροπολογίες που αναιρούν, αυτά που λένε. Λέμε, ξελέμε. Εντάξει ρε παιδιά, για τους ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ μιλάμε, δεν έγινε και τίποτα.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, το τελευταίο που σας ενδιαφέρει είναι η ενίσχυση της δημοκρατίας σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών. Αναγορεύετε σε πρόβλημα τη διακυβέρνηση των δήμων και των περιφερειών κι έρχεστε μετά ως αυτόκλητοι σωτήρες να το επιλύσετε. Θυμίζω λίγο εκείνον τον παρανοϊκό που έβαζε φωτιές για να το παίζει ήρωας πυροσβέστης.

Αυτά που επινοήσατε δε ως ιδεολογικό υπόβαθρο των επιλογών σας, στο παρόν σχέδιο νόμου περί συνεργασιών, ή είναι αποτέλεσμα στελεχών που καμμία σχέση δεν έχουν με την αυτοδιοίκηση ή ειδημόνων που έχοντας πλήρη γνώση των αντιτιθέμενων συμπεριφορών που υπάρχουν στις τοπικές κοινωνίες, ανοίγουν λεωφόρους για μικροπολιτική, αλισβερίσια, ταζάρια, συναλλαγές, με τη βούλα του νόμου, επιφυλάσσοντας για την κεντρική εξουσία το μαχαίρι που θα κόβει το πεπόνι. Τα υπόλοιπα περί ιδεολογικών πολιτικών διαφορών και φιλοσοφίας, αριστερής ρητικής, για ανόθευτη και άδολη απλή αναλογική, είναι η αναγκαία «σάλτσα», που θα καλύψει την πιο μαγαιάτικη πολιτική συνταγή.

Κυρίες και κύριοι, προέρχομαι από τον πολιτικό χώρο που άλλαξε την Ελλάδα, ειδικά στο θέμα της αυτοδιοίκησης, που νομοθέτησε τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», που νομοθέτησε τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Από τη δεκαετία του 1980 δούλεψε συστηματικά για τη μεταφορά ουσιαστικών αρμοδιοτήτων για μια ισχυρή και δυνατή αυτοδιοίκηση.

Έχοντας εκλεγεί και υπηρετήσει για χρόνια τη Νομαρχία της Αθήνας, ξέρω από πρώτο χέρι πού πονάει και με βεβαιότητα σας λέω ότι δεν είναι τα δημοψηφίσματα που της λείπουν, δεν είναι το έλλειμμα αντιπροσώπευσης που την πονάει. Αλλού πονάει. Και γι' αυτά το νομοσχέδιό σας δεν κάνει τίποτα, γιατί απλούστατα δεν σας ενδιαφέρει. Το ζητούμενο της αυτοδιοίκησης σήμερα είναι η συνέχιση και η βελτίωση των τομών. Εκχώρηση αρμοδιοτήτων από την κεντρική διοίκηση μαζί με τους αναγκαίους πόρους, όχι σκέτη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Πού να ακούσετε, όμως, εσείς τέτοιο πράγμα! Το κόμμα που τρία χρόνια τώρα, επιμελώς και με σχέδιο, συγκεντρώνει αρμοδιότητες μεταξύ «ημετέρων», πώς μπορεί να σκεφτεί ότι πρέπει να τις εκχωρήσει σε άλλους, που δεν είναι και σίγουρο ότι θα τους ελέγχει; Πώς περιμένει κανείς από έναν ακόρεστο ΣΥΡΙΖΑ, που η κατάκτηση της Κυβέρνησης δεν του φτάνει και πρέπει να καταλάβει και το σύνολο του κράτους, να δώσει εργαλεία στις περιφέρειες και στους δήμους που θα τους λύσουν τα χέρια;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Κυρία Κεφαλίδου, παρακαλώ ολοκληρώστε.

**ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ:** Θα χρειαστώ ένα λεπτό, αν το έχω, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ πολύ. Εξάλλου, είμαστε πολύ λίγοι σήμερα.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ηρεμήστε.

**ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ:** Το πολυαναμενόμενο σχέδιο νόμου για την τοπική αυτοδιοίκηση, με όχημα - προπέτασμα έναν δικό μας νόμο, αντί να προχωρήσει στην πραγματική αποκέν-

τρωση, αντί να πάει ένα βήμα παρακάτω, τι κάνει;

Πρώτον. Κατ' αρχάς, ασχολείται με θέματα που ουδέποτε είχαν τεθεί και που τον μόνο που θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν είναι τον μικροπολιτικό σχεδιασμό της Κυβέρνησης. Αλλάζει το εκλογικό σύστημα, μεταθέτει τον χρόνο των εκλογών, βάζει - βγάζει τετραετίες, κόβει, ράβει, ξηλώνει, μπαλώνει.

Ήταν αποκαθλωτική η εικόνα του κυρίου Υπουργού σήμερα το πρωί. Έτσι και αλλιώς όλα στο γόνατο γίνονται και οι λογαριασμοί του ποδαριού είναι επιρρεπείς σε λάθη στην άθροιση, μέχρι να δει πώς θα του βγουν τα νούμερα. Και θέλει και κλακαδόρους στο εγχείρημα. Κύριοι της Κυβέρνησης, σε εμάς δεν θα τους βρείτε, ψάξτε αλλού.

Δεύτερον. Ξηλώνει τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Αντί για βελτιώσεις, πιεσχωρισμούς. Αντί για ενίσχυση θεσμών, διάλυση.

Τρίτον. Με πρόσχημα την απλή αναλογική, αναγάγει τις πάρεες σε ρυθμιστή της πορείας του δήμου και θεσμοθετεί την ανισοδυναμία της ψήφου. Τα βάλανε κάτω, κύριοι της Κυβέρνησης, τα μετρήσατε, είδατε ότι οι πιστοί σας σύντροφοι αποτελούν μια ισχυρή πλειοψηφία και έτσι το φέρατε στα μέτρα σας. Οι έσχατοι έσονται πρώτοι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Κυρία Κεφαλίδου, πέρασε το λεπτό.

**ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ:** Και τελειώνοντας, να σας πω ότι αποκλειστικός σκοπός αυτής της νομοθετικής σας πρωτοβουλίας είναι η αλλαγή εκλογικού συστήματος λίγο πριν τις αυτοδιοικητικές εκλογές. Το κατάλαβαν όλοι. Μοναδικός σας δε μέλημα είναι η ανεύρεση μεθόδου εξασφάλισης παραμονής στην εξουσία.

Τελικά το παρόν σχέδιο νόμου πράγματι σας εκφράζει. Είναι εμβληματικό της αντίληψης που έχετε για την άσκηση πολιτικής για την αντιπροσωπευτική δημοκρατία και για την αυτοδιοίκηση. Και όσες φιέστες με γραβάτες ή χωρίς να κάνετε, αυτό δεν αλλάζει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ελάτε, κυρία Κεφαλίδου.

**ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ:** Ο εαυτός που χτίζατε τόσα χρόνια, θα είναι εδώ παρών και θα σας εκδικείτε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Τον λόγο έχει ο κ. Πρατσόλης.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΠΡΑΤΣΟΛΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, περίμενα πραγματικά σε ένα τόσο σημαντικό νομοσχέδιο να υπάρξει ένας πολιτικός διάλογος με επιχειρήματα, απόψεις. Πέρα, δηλαδή, από τον ποιητικό οίστρο που νιώσαμε προηγούμενα, δεν μπορούμε μέσα σε αυτή την Αίθουσα να ανεχθούμε να λέγονται από εκπροσώπους των Τσουκάνων, Τσοχατζόπουλων κ.λπ. για πανηγύρια και για χαρές της εξουσίας. Αυτό δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό. Αυτό είναι το μόνο βέβαιο!

**ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ:** Αυτά να τα σταματήσετε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ελάτε!

Μην απαντάτε, κύριε συνάδελφε.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΠΡΑΤΣΟΛΗΣ:** Νομίζω ότι ο Τσοχατζόπουλος, ο Τσουκάνος και ο Μαντέλης δεν ήταν στο δικό μας κόμμα. Και μιλάμε σήμερα για πανηγύρια και γραβάτες και για ανθρώπους οι οποίοι είναι καθηλωμένοι στην εξουσία! Αυτά ανήκουν σε κάποιους άλλους.

Επίσης θα πω και κάτι άλλο. Ακούσαμε εδώ επιχειρήματα για το μακεδονικό, για το αλβανικό, για τα fake news που αναπαράγονται, για όνειρα επανόδου στην εξουσία - ξεχνάμε ότι είναι και καλοκαιράκι και υπάρχουν και τα όνειρα θερινής νυκτός φαίνεται!-, αλλά κουβέντα και από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας για την ταμπακίερα. Δεν είπαν κουβέντα για το τι ρυθμίζει αυτό το νομοσχέδιο πέρα από την απλή αναλογική.

Ρυθμίζει ζητήματα συμμετοχικών διαδικασιών, ζητήματα λογοδοσίας και πολλά άλλα θέματα, τα οποία χρόνια ολόκληρα ήταν αιτήματα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και το λέω αυτό το πράγμα, γιατί έχω τριάντα και πλέον χρόνια στον χώρο αυτό. Και

βέβαια το ζήτημα της απλής αναλογικής ήταν πάντα ένα αίτημα και των συνεδρίων της ΚΕΔΕ μέχρι τουλάχιστον το 2000.

Ακούσαμε και ακούμε συνεχώς ότι όταν και εάν η Νέα Δημοκρατία έρθει στην εξουσία, θα καταργήσει αυτό τον νόμο. Να σας πω κάτι; Πραγματικά δεν έχω καμμία αμφιβολία, γιατί είναι γνωστό σε όλους ότι η Νέα Δημοκρατία αρέσκειται στο να καταστρέφει οποιαδήποτε θετική μεταρρύθμιση. Γίνεται, γιατί πολύ απλά δεν είναι στην κουλτούρα της. Τη Νέα Δημοκρατία πάντα τη γοήτευε ένα συγκεντρωτικό πελατειακό κράτος το οποίο δημιουργήσε όλα αυτά τα προηγούμενα χρόνια -ομολογώ με μεράκι- για να ελέγχει τα πάντα. Ίσως και γι' αυτό η ίδια δεν προχώρησε ποτέ, μα ποτέ σε καμμία μεταρρύθμιση ούτε στο κράτος ούτε στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα πριν να αξιολογήσουμε την παρέμβαση του «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ Ι» να καθορίσουμε τη βασική ιεράρχηση των προτεραιοτήτων μας. Κεντρικός στόχος ήταν και παραμένει η αποκέντρωση των δημόσιων πολιτικών με δεδομένη την απόλυτη σύγχυση που επικρατεί λόγω της αλληλοεπικάλυψης αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων που άπτονται λειτουργιών της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Γι' αυτό ο πυρήνας αυτού του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα είναι περισσότερη δημοκρατία, λόγος στην κοινωνία, λόγος στον δημοτικό σύμβουλο. Και αυτό το τελευταίο που λέω είναι πολύ σημαντικό, γιατί σε πολλές θητείες δημοτικών συμβουλίων υπάρχουν δημοτικοί σύμβουλοι που δεν έχουν εκφράσει ή δεν έχουν μιλήσει καθόλου σε όλη τη διάρκεια της θητείας τους.

Για να δούμε, όμως, τι μπορούμε να κάνουμε πραγματικά πρέπει να δούμε τι έχουμε και τι μπορούμε να διορθώσουμε.

Το προηγούμενο νομοσχέδιο, γιατί εμείς δεν είμαστε από τους ανθρώπους που αδικούν κάποιες μεταρρυθμίσεις, δηλαδή ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», σίγουρα ήταν σε μια θετική κατεύθυνση. Έβαλε τις βάσεις για ισχυρές τοπικές και περιφερειακές μονάδες. Αλλά χαρακτηρίστηκε από την αντιδημοκρατική και συγκεντρωτική λειτουργία του, από υπερπλειοψηφικό εκλογικό σύστημα με δημαρχοκεντρικό χαρακτήρα, που οδήγησε στην εγκατάλειψη της προσπάθειας να καλλιεργηθεί μία κουλτούρα συναινέσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνοψίζοντας την υπάρχουσα κατάσταση, θα έλεγα ότι με τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» όχι μόνο δεν έγινε πράξη η δυνατότητα να σκεφτόμαστε οικογενικά και να δρούμε τοπικά, δηλαδή να υιοθετήσουμε ένα σύγχρονο καλοσχεδιασμένο, ευέλικτο, δυναμικό μοντέλο, που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εποχής, αλλά αντίθετα σφραγίστηκε και επικυρώθηκε ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης ως του φτωχού συγγενή.

Με τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ Ι» η Κυβέρνησή μας επιχειρεί μία μεταρρύθμιση στην τοπική αυτοδιοίκηση σε φάσεις. Με το σημερινό νομοσχέδιο επιχειρούνται αλλαγές που έχουν ωριμάσει, ενώ με τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ ΙΙ», που θα ακολουθήσει μετά την αναγκαία συνταγματική μεταρρύθμιση και την οικονομική ανάκαμψη της χώρας, θα υπάρξει νέα δέσμη παρεμβάσεων για ουσιαστικά προβλήματα που εκκρεμούν. Ο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ ΙΙ» εισάγει σημαντικές αλλαγές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θέλω τουλάχιστον δύο λεπτά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Τουλάχιστον!

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΠΡΑΤΣΟΛΗΣ:** Συγκεκριμένα την κορυφαία αλλαγή του εκλογικού συστήματος, δηλαδή την εφαρμογή της απλής αναλογικής, αλλαγή που συσιστά μία αναγκαία δημοκρατική τομή, που είναι απολύτως συμβατή με τις προγραμματικές δεσμεύσεις της Κυβέρνησής μας, μία αλλαγή που στον πυρήνα της είναι περισσότερη και ουσιαστικότερη δημοκρατία.

Όσον αφορά όλη αυτή τη φιλολογία της Αντιπολίτευσης περί ακυβερνησίας, θα έλεγα ότι αυτό δείχνει στην πραγματικότητα φόβο για τις συνεργασίες και τη δημιουργία συναινέσεων.

Εισάγει τη διαμόρφωση μίας νέας κατηγοριοποίησης των δήμων, σύμφωνα με την οποία η ενίσχυση με κρατικούς πόρους, δεν γίνεται με μοναδικό κριτήριο το πληθυσμιακό, αλλά διαμορφώνεται ένα πλέγμα κριτηρίων, όπως η έκταση, ο διαχωρισμός σε ορεινούς, νησιωτικούς ή μητροπολιτικούς δήμους, το ποσο-

στό ανεργίας, το οδικό δίκτυο κ.λπ.. Πρόκειται για αλλαγές στη λογική της ενίσχυσης των συμμετοχικών διαδικασιών σε τοπικό επίπεδο και βέβαια επιλύει και πολλές άλλες δυσλειτουργίες, που είναι αδύνατο να αναφερθούν εδώ λόγω έλλειψης χρόνου.

Αγαπητοί συνάδελφοι, ξέρετε πάντα ότι η Αντιπολίτευση παραδοσιακά, κακώς για εμένα, ζητά περισσότερα από ό,τι πραγματικά μπορούν να γίνουν. Αποτελεί τη μέγιστη υποκρισία σήμερα, όμως, της Νέας Δημοκρατίας αλλά και του ΠΑΣΟΚ το θέμα της ψήφου των απόδημων Ελλήνων. Αποτελεί υποκρισία και ασφαλώς κοροϊδία στους απόδημους Έλληνες όταν για σαράντα χρόνια τα δύο κόμματα που κυβερνούσαν τη χώρα δεν προχώρησαν στη λύση του ζητήματος αυτού, παρά την καθιέρωση της επιστολικής ψήφου το 2001. Και έχουν πραγματικά το θράσος, θα έλεγα εγώ, να εγκαινιάζουν σήμερα την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ γιατί δεν το έλυνε και μάλιστα καταθέτοντας υποκριτικά και πρόταση νόμου.

Εμείς προχωρούμε στη σύσταση επιτροπής που θα εξετάσει όλες τις παραμέτρους για να λυθεί αυτό το ζήτημα.

Είναι βέβαιο ότι με το νομοσχέδιο αυτό εγκαινιάζεται πλέον μία ριζικά αντίθετη νοοτροπία και πρακτική στον χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης με κορωνίδα τη θέσπιση της απλής αναλογικής, που τόσο λοιδορήθηκε από την Αντιπολίτευση, ακριβώς γιατί η περισσότερη δημοκρατία όχι μόνο δεν τους γοητεύει, αλλά τους φοβίζει. Στενεύουν επικίνδυνα τα περιθώρια αυθαίρετης άσκησης εξουσιών χωρίς λογοδοσία. Επιτέλους οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να εκφράζονται και να διοικούνται πλουραλιστικά και δίκαια.

Έχουμε επίγνωση ότι μένουν πολλά να γίνουν ακόμα, με βασικές προϋποθέσεις τη συνταγματική αναθεώρηση και την οικονομική ανάκαμψη της χώρας, αλλά είμαστε πεπεισμένοι και σίγουροι ότι βαδίζουμε στη σωστή κατεύθυνση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Τον λόγο έχει ο κ. Γάκης. Περιμένουμε τον κ. Ριζούλη και ο κ. Αναστασιάδης ολοκληρώνει για απόψε.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θεωρώ ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα είναι κρίσιμο και βασικό για την πορεία της ελληνικής κοινωνίας και της πολιτικής ζωής, γι' αυτόν τον λόγο του πρέπει μια σοβαρότητα στην αντιμετώπισή του.

Η τοπική αυτοδιοίκηση υπήρξε ανέκαθεν ένας χώρος τον οποίο πίστευε η Αριστερά και τον οποίο υπηρετήση με συνέπεια, όραμα, αφοσίωση, αποτελεσματικότητα εδώ και δεκαετίες.

Είναι ένας θεσμός που έχει βαθιές ρίζες στην ιστορία του Ελληνισμού και για αιώνες στήριζε τα προνόμια του λαού στην υγεία, την παιδεία και την πολιτική εκπροσώπηση.

Στις σημερινές συνθήκες θεωρούμε ότι η ενίσχυση της περιφερειακής αποκέντρωσης αποτελεί όχι μόνο ένα ώριμο αίτημα των καιρών –και σε ευρωπαϊκό επίπεδο- για εμβάθυνση της δημοκρατίας, αλλά και επίσης, μια σύγχρονη αναπτυξιακή πρόκληση για την καλύτερη, πιο ευέλικτη, πιο αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία των θεσμών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό εν τέλει επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό, το σημερινό νομοσχέδιο έρχεται να δώσει απαντήσεις σε προβλήματα που από καιρό είχαμε εντοπίσει στον «ΚΑΛΙΚΡΑΤΗ», να δώσει λύσεις, να διορθώσει στρεβλώσεις και να δημιουργήσει νέες προοπτικές κυρίως, με ριζικές και όχι επιφανειακές μεταρρυθμίσεις, προχωρώντας εναρμονισμένα με τις χωρικές και δημογραφικές ιδιαιτερότητες της χώρας.

Θα ήθελα να αναφερθώ ιδιαίτερα σε ορισμένα σημεία του νομοσχεδίου. Αρχικά, ένα αίτημα πολλών δεκαετιών του αυτοδιοικητικού κινήματος αλλά και της ίδιας της ΚΕΔΕ ήταν η θέσπιση της απλής αναλογικής για τις αυτοδιοικητικές εκλογές και τώρα γίνεται πράξη για πρώτη φορά και είναι προσβλητικό για την ίδια τη δομή και την ουσία της απλής αναλογικής να χαρακτηρίζεται σαν «σάλτσα» σήμερα εδώ μέσα.

Δεν πρόκειται μόνο για μια ιστορική τομή προς τον εκδημοκρατισμό του πλαισίου της αυτοδιοίκησης. Αντίθετα, παρά τις αιτίσεις της Αντιπολίτευσης και των κατεστημένων συμφερόντων, η απλή αναλογική δεν είναι μόνο δίκαιη, είναι επιπλέον λειτουργική και αναγκαία για την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στην το-

πική αυτοδιοίκηση, γιατί σε μια εποχή σημαντικών προκλήσεων όπου απαιτούνται ριζικές τομές είναι αναγκαίες όσο ποτέ οι κατά το δυνατόν ευρύτερες συναινέσεις.

Από αυτή την άποψη, λοιπόν, η απλή αναλογική δεν αποτελεί παράγοντα ακυβερνησίας, όπως θέλουν να την αποκαλούν η Αντιπολίτευση και τα άλλα κόμματα, αλλά αντίθετα παράγοντας σταθερότητας και ουσιαστικής δημοκρατίας. Προϋποθέτει και επιβάλλει ουσιαστικές και διαφανείς συνεργασίες, προγραμματικές συγκλίσεις, δημιουργικές συνθέσεις.

Δεύτερον, με το σημερινό νομοσχέδιο για πρώτη φορά θεσπίζεται η διενέργεια δημοψηφισμάτων για σημαντικά τοπικά ζητήματα. Ο πολίτης γίνεται ο τελικός κριτής, ένας πολίτης ενεργός και ενήμερος που καλείται να πάρει αποφάσεις, να ενημερωθεί και να γνωρίζει.

Έχουμε εμπιστοσύνη στη γνώμη των πολιτών, όταν καλούνται να πάρουν αποφάσεις για θέματα που τους αφορούν, και πιστεύουμε ότι ο νέος θεσμός των δημοψηφισμάτων θα κινητοποιήσει το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των πολιτών, θα ανοίξει συζητήσεις, θα τροφοδοτήσει προβληματισμούς, θα παράγει πολιτικές λύσεις σε τοπικό επίπεδο.

Τρίτον, θέλουμε δήμους αποτελεσματικούς και οικονομικά βιώσιμους. Αυτή η σημαντική πτυχή του νομοσχεδίου αφορά όχι τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, αλλά και την ίδια τη λειτουργία των ΟΤΑ και συγκεκριμένα, το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων για τη δυνατότητα της αποτελεσματικής απάντησης σε τοπικά προβλήματα αφ' ενός και για τη συμβολή τους στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών μέσα από την αναγνώριση των χωρικών, πληθυσμιακών, οικονομικών αναγκών και την εκμετάλλευση αντίστοιχα των ιδιαίτερων δυνατοτήτων αφ' ετέρου, δήμους που υπηρετούν τους δημόσιους τους κανόνες τη ζωή τους ευκολότερη, αλλά που θα συμβάλουν, επίσης, στην οικονομική ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και στη συνολική ανάκαμψη της χώρας.

Σε αυτό το πλαίσιο είναι σημαντική η κατηγοριοποίηση των δήμων που προβλέπει το νέο νομοσχέδιο, θεσπίζοντας μια σειρά κριτηρίων πληθυσμιακών, κοινωνικοοικονομικών, χωρικών για τη διαδικασία κατανομής εσόδων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό των δημοσίων επενδύσεων και τον τοπικό προϋπολογισμό.

Η νησιωτικότητα και η ορεινότητα, η χωρική έκταση, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, τα επίπεδα ανεργίας, η ποιότητα των υποδομών υποδομών λαμβάνονται υπ' όψιν στην κατανομή των πόρων με στόχο την άρση των ανισοτήτων.

Στόχος μας είναι να εργαστούμε προς αυτή την κατεύθυνση, ενισχύοντας παράλληλα την αυτονομία μέσα από μια σειρά θεσμικών μέτρων που επιτρέπουν να δίνονται λύσεις κατά το δυνατόν από τους ίδιους τους ΟΤΑ, στους οποίους εκχωρούνται σημαντικές αρμοδιότητες που αφορούν όχι μόνο την αποκομιδή και διαχείριση των απορριμμάτων, αλλά και την ενεργειακή τους επάρκεια, την αφαλάτωση, όπως έχουμε στα νησιά, της εταιρείας κοινής ωφέλειας.

Για παράδειγμα, για τα μικρά νησιά προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης μονομετοχικής ανώνυμης εταιρείας για τη λειτουργία πρατηρίου υγρών καυσίμων. Μείωση του ενεργειακού κόστους και κοινωνικός έλεγχος με στόχο την ενεργειακή επάρκεια είναι τα αναμενόμενα οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες. Πρόκειται για μια σημαντική τομή, που θα αποτρέψει την εκροή πόρων και θα τονώσει παράλληλα τις τοπικές οικονομίες.

Πρωτεύουμε, επίσης, την ενδοδημοτική και ενδοπεριφερειακή αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων, που θα καταστήσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους πολίτες περισσότερο ευέλικτες και αποτελεσματικές, όπως είναι οι συνδυασμένες μεταφορές, μια σημαντική παρέμβαση για την άρση της απομόνωσης των νησιωτικών περιοχών.

Τέλος, θα ήθελα να κάνω μια σύντομη αναφορά στη διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού που προβλέπει το νομοσχέδιο. Καθιερώνεται για πρώτη φορά ο συμμετοχικός προϋπολογισμός, που αποτελεί μια επιπλέον έμπρακτη επιβεβαίωση ότι ο νέος χάρτης της αυτοδιοίκησης έχει στόχο τον ριζικό εκδημοκρατισμό απέναντι στον αυταρχισμό και την αλλαγή της αρχής του ενός ανδρός με τις ευρείες συναινέσεις μέσα από ουσιαστικό διάλογο και συλ-

λογική εύρεση λύσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ελπίζουμε ότι με τις νέες ρυθμίσεις οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα αποτελέσουν εργαστήρια δημοκρατίας και συμμετοχής, θα κερδίσουν το στοίχημα της εμπιστοσύνης των πολιτών και θα γίνουν αυτό που πραγματικά τους αρμόζει, όχημα ουσιαστικής αυτοδιοίκησης, που θα στέκεται δίπλα στον πολίτη και στα προβλήματά του και θα συνδιαμορφώνουν τις λύσεις στα τοπικά προβλήματα, δίνοντας ταυτόχρονα ώθηση στη συνολική εθνική προσπάθεια για μια ισόρροπη, δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε στη διαμόρφωση μιας νέας αρχιτεκτονικής της αυτοδιοίκησης, που θα ενισχύσει την προσπάθειά μας στη παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, όπως ακριβώς έκανε ο Κλεισθένης -και ας μην τον λοιδορούμε εδώ μέσα- για να κερδίσει τη μάχη και να μας μεταφέρει ο Ηρόδοτος τις ιστορίες του, παίρνοντας με τις μεταρρυθμίσεις που προτείνουμε με το μέρος μας τον λαό.

Ήθελα, επιπλέον, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε, επειδή κατέθεσα μια τροπολογία, να παρακαλέσω τον Υπουργό να την κάνει δεκτή. Είναι η τροπολογία με γενικό αριθμό 1674 και ειδικό 64 που αναφέρεται στην τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 51 του ν.4407/16.

Προτείνουμε την απαλοιφή του κριτηρίου της υπηρεσίας στην έδρα της περιφέρειας σαν κριτήριο επιλογής για τα μη αιρετά μέλη στα υπηρεσιακά συμβούλια. Θεωρούμε ότι με την τροπολογία...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ελάτε, κύριε Γάκη, ολοκληρώστε.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΚΗΣ:** Ούτε μισό λεπτό δεν θα πάρει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Έχετε φτάσει, όμως, ήδη τα οκτώ λεπτά.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΚΗΣ:** Είναι η τροπολογία. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε.

Η τροπολογία στοχεύει στην άρση της αδικίας, στην ισότιμη δυνατότητα εκπροσώπησης των εργαζομένων στο υπηρεσιακό συμβούλιο, που προκύπτει από τη γεωγραφική κατανομή των υπηρεσιών. Ταυτόχρονα, συμβάλλει ουσιαστικά στη βέλτιστη λειτουργία του υπηρεσιακού συμβουλίου και στην επί της ουσίας άρση των όποιων ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων προκαλούσε η μη εκπροσώπηση εργαζομένων στο υπηρεσιακό συμβούλιο από υπηρεσίες της περιφέρειας που λειτουργούσαν εκτός της έδρας της περιφέρειας. Αυτό συνέβαινε, παραδείγματος χάριν, στην πολύ δύσκολη περιφέρεια νοτίου Αιγαίου, όπου οι αιρετοί υποχρεωτικά έπρεπε να είναι υπάλληλοι της πρωτεύουσας, δηλαδή της Σύρου και όχι της Ρόδου, που ήταν το 60% του εργατικού δυναμικού.

Ευχαριστώ πολύ και συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Θα έχουμε την ευκαιρία να τη διαβάσουμε έτσι και αλλιώς και να τη δουν και οι Υπουργοί. Τον λόγο έχει ο κ. Ριζούλης για πέντε λεπτά και αμέσως μετά ακολουθεί ο κ. Αναστασιάδης και κλείνουμε για απόψε.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΥΛΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα τοποθετηθώ σύντομα και λόγω του χρόνου που έχω αλλά και λόγω της ώρας.

Ακούσαμε από την αντιπολίτευση τα επιχειρήματα της αντιπαράθεσης σε σχέση με το νομοσχέδιο και, όπως τα συγκράτησα εγώ, νομίζω ότι είναι τρία. Το ένα είναι η απλή αναλογική που φέρνει ακυβερνησία, το άλλο είναι η ψήφος των ομογενών και υπάρχουν και κάποια άλλα που ακούστηκαν από τις άλλες παρατάξεις.

Κατ' αρχάς, για το θέμα της απλής αναλογικής, η επιχειρηματολογία νομίζω περισσεύει. Διότι εμείς εφαρμόζουμε και στις εθνικές εκλογές και στις αυτοδιοικητικές εκλογές το πάγιο αίτημα ενός δημοκρατικού κόσμου της Αριστεράς για απλή αναλογική, θεωρώντας ότι αυτό το σύστημα είναι το σύστημα το οποίο και εντάσσει τον πολίτη σε μια διαδικασία, αλλά και η ψήφος κανενός δεν πάει χαμένη. Είναι ένα δημοκρατικό μέτρο έκφρασης η απλή αναλογική. Οπότε νομίζω ότι εκεί πρέπει να σταματήσει η συζήτηση.

Τώρα το ζήτημα της ακυβερνησίας μπήκε και κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για την απλή αναλογική σε εθνικό επίπεδο. Εδώ θα χρησιμοποιήσω μόνο δύο λόγια της συναδέλφισσας Τασίας

Χριστοδουλοπούλου. Δεν χρειάζεται να πω, νομίζω, τίποτα παραπάνω. Μίλησε στην επιτροπή και είπε ότι όσοι ισχυρίζονται ότι η απλή αναλογική θα φέρνει ακυβερνησία, η ακυβερνησία είναι ένας όρος και ένας τρόπος, για να πούμε καλύτερα τη λιγότερη δημοκρατία. Ουσιαστικά, δηλαδή, όσοι υπερασπίζονται συστήματα αναλογικής και μάλιστα τέτοιας ενισχυμένης αναλογικής, όπως έχουμε στην αυτοδιοίκηση, μάλλον μιλούν για λιγότερη δημοκρατία.

Για το ζήτημα των ομογενών, μου έκανε εντύπωση ένας Βουλευτής, -θα πω το όνομά του- ο κ. Κατσανιώτης, που άκουσα να λέει ότι εμείς δεν έχουμε πολλή σχέση με την πατρίδα, ενώ αυτοί είναι πολύ πατριώτες και θέλουν να έχουν δικαιώματα οι κάτοικοι του εξωτερικού, αυτοί που έφυγαν τα τελευταία χρόνια με το 25% μείωσης του ΑΕΠ, που αναγκάστηκαν να φύγουν και τώρα γίνονται όλες οι προσπάθειες και δίνονται εκείνες οι δυνατότητες για την επιστροφή τους σιγά-σιγά. Αυτοί είναι πατριώτες, αλλά σαράντα χρόνια τους αγνοούσαν βέβαια και θυμήθηκαν τον πατριωτισμό με την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, τη μόνη Κυβέρνηση μέχρι στιγμής που είπε και δέχθηκε ότι αυτό που είναι, όπως είπε ο Υπουργός, ένα υπερώριο αίτημα, το οποίο θα εξετάσουμε και θα φέρουμε στη Βουλή. Δεν ξέρω εάν έχουμε προηγούμενο Υπουργού άλλων κυβερνήσεων που να έχει πει τέτοιο πράγμα. Πάντως, αυτή η Κυβέρνηση το κάνει και αυτό και ας μην είμαστε τόσο πατριώτες.

Μου έκαναν εντύπωση κάποια πράγματα που άκουσα από την πλευρά του ΚΚΕ, ότι ο οικονομικός έλεγχος των δήμων αποτελεί πρόβλημα για τη δημοκρατία και τον έλεγχο στους δήμους. Δεν μπορώ να το καταλάβω αυτό ούτε να το συνδυάσω με κάτι άλλο. Είπε, δηλαδή, ότι οι δήμοι δεν πρέπει να ελέγχονται, ότι είναι τόσο καλά τα πράγματα στους δήμους, που είναι οι πρώτοι στη διαφθορά από τους φορείς του δημοσίου και δεν πρέπει να ελεγχονται με κάποιο τρόπο και ο οικονομικός έλεγχος που μπαίνει από την Κυβέρνηση δημιουργεί κάποιο πρόβλημα.

Τελειώνω με κάτι που έχει να κάνει με την Πάτρα και την απόδοση του θαλάσσιου μετώπου και θέλω να κάνω έναν συνδυασμό. Αφορά αυτό με τα λαϊκά συμφέροντα που μπαίνουν κάθε φορά, πως ό,τι νόμο και να φέρουμε, δεν εξυπηρετεί τα λαϊκά συμφέροντα. Θα φέρω ένα παράδειγμα και με αυτό θα τελειώσω.

Υπάρχει απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λάρισας, η οποία λέει ότι ο δήμος προχωρά σε έργα 2,6 εκατομμυρίων ευρώ που έχουν να κάνουν με ένα πάρκο, με έκθεση αγροτικών προϊόντων, με χώρους αναψυχής, με πεζοδρόμους, με ποδηλατοδρόμους. Όλες, λέει, οι δημοτικές παρατάξεις το ψήφισαν, εκτός από τη Λαϊκή Συσπείρωση, η οποία έκρινε ότι αυτό δεν εξυπηρετεί τα λαϊκά συμφέροντα.

Τώρα, αυτό εμένα με προβληματίζει, γιατί προχθές δώσαμε το θαλάσσιο μέτωπο, όχι στον Δήμαρχο της Πάτρας, στην πόλη και εκεί προβλέπονται χώροι αναψυχής, άθλησης, πεζοδρόμοι, ποδηλατοδρόμοι. Για να μην πω ότι δεν θα κάνει τίποτα ο δήμος, γιατί στον καπιταλισμό αυτά ουσιαστικά δεν εξυπηρετούν τα λαϊκά συμφέροντα. Είμαι πολύ περιέργως να δω το πρόγραμμα του Δήμου Πατρέων εκεί και του Δημάρχου μιας κ. Πελετίδη, με ποιον τρόπο οι πεζοδρόμοι που προβλέπονται, οι χώροι αναψυχής και τα άλλα 40 εκατομμύρια που πήρε στο πρόγραμμα για τις βιώσιμες πόλεις, θα τα εφαρμόσει με τέτοιον τρόπο, ώστε και πεζοδρόμοι να γίνουν και αυτό πράγματι να εξυπηρετεί τα λαϊκά συμφέροντα με άλλον τρόπο απ' ό,τι το κάνουν οι άλλοι.

Τελειώνοντας, θέλω να πω ότι καμμία κουβέντα δεν ακούστηκε για το νομοσχέδιο -προφανώς και δεν χρειάζεται εκεί- για τις τομές που φέρνει για τους ορεινούς νησιωτικούς δήμους, οι οποίοι για πρώτη φορά μπαίνουν στο προσκήνιο και δημιουργούνται άλλες συνθήκες και για τις μικρές κοινότητες, οι οποίες πλέον θα μπορούν και να συμμετέχουν στις διαδικασίες έργων στην περιοχή τους, αλλά και το πολύ σημαντικό των ενιαίων ψηφοδελτίων, όπου θα μπορούν να εκφράζονται, χωρίς να ποδηγετούνται -ας το πούμε έτσι- από τις παρατάξεις τους, οι οποίες τουλάχιστον στους επαρχιακούς δήμους δημιουργούσαν τετελεσμένα οικογενειοκρατίας και μη δημοκρατικών διαδικασιών.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε τον κ. Ριζούλη.

Ο κ. Αναστασιάδης έχει τον λόγο, για να ολοκληρώσουμε την αποψινή συνεδρίαση.

**ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο απερχόμενος κύριος συνάδελφος, ο κ. Ριζούλης, είπε ότι η απλή αναλογική, ήταν ένα πάγιο αίτημα της Αριστεράς. Μάλιστα. Το υπόλοιπο 90% που διαφωνεί με αυτό το αίτημα, το υπολογίζετε καθόλου, το λογαριάζετε καθόλου;

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΥΛΗΣ:** Και του δημοκρατικού κόσμου.

**ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:** Ένα πάγιο αίτημα της Αριστεράς, είπατε.

Και ερωτώ εγώ, λοιπόν: Το υπόλοιπο 90%, που διαφωνεί με την απλή αναλογική, ακούγεται από την Κυβέρνηση ή πόσο δημοκρατικό είναι αυτό;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ (Υπουργός Μεταφορών και Υποδομών):** ...της Δεξιάς.

**ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:** Το 90% διαφωνεί, διότι δεν ξεπερνά το 10%, κύριε Υπουργέ.

Το νομοσχέδιο, όπως το φέρνετε σήμερα στη Βουλή, δείχνει ξεκάθαρα την αντίληψή σας και τον τρόπο με τον οποίον νομοθετείτε, με μικροκομματική αντίληψη και κομματικές σκοπιμότητες. Αυτό, όσο και να προσπαθείτε, δεν μπορείτε να το αντικρούσετε.

Επιλέγετε την απλή αναλογική, δηλαδή τη διάλυση της αυτοδιοίκησης. Ουσιαστικά αυτό επιλέγετε με μόνο επιχείρημα τη δημοκρατία και την ισονομία της ψήφου. Δηλαδή, τόσα χρόνια στους δήμους δεν υπήρχε δημοκρατία; Δεν λειτουργούσαν δημοκρατικά; Δεν υπήρχε ισονομία της ψήφου;

**ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ:** Ισονομία δεν υπήρχε...

**ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:** Εσείς, λοιπόν, που αυτοπροσδιορίζετε ως δημοκράτες και κόπτεστε για τη δημοκρατία και την κοινωνική συναίνεση και τον λαό, σήμερα δεν ακούτε κανέναν. Κυρίως, δεν ακούτε αυτούς που έχουν εμπειρία από την αυτοδιοίκηση. Δεν ακούτε τους αυτοδιοικητικούς και τα συνδικαλιστικά τους όργανα εσείς που μιλάτε για δημοκρατία. Γιατί; Διότι δεν σας βολεύουν, φυσικά, αυτά που λένε. Ό,τι δεν σας βολεύει είναι αντιδημοκρατικό.

Το συντριπτικό ποσοστό της αυτοδιοίκησης –και το γνωρίζετε πολύ καλά αυτό– πάνω από το 90%, διαφωνεί μαζί σας. Είναι κάθιστα αντίθετη με αυτό που κάνετε. Εσείς όμως επιμένετε, λες και το πρόβλημα της αυτοδιοίκησης σήμερα είναι η απλή αναλογική. Έχετε λύσει όλα τα άλλα προβλήματα της υποχρηματοδότησης, της υποστελέχωσης, της διαχείρισης των απορριμμάτων, της γραφειοκρατίας και έχει μείνει να λύσετε μόνο το θέμα της απλής αναλογικής. Είναι βέβαιο –και να είστε εδώ να το διαπιστώσετε– ότι το νομοσχέδιο αυτό θα δημιουργήσει πολλά περισσότερα προβλήματα απ' όσα ελπίζετε –αν ελπίζετε– ότι θα λύσει.

Πέρασα από την αυτοδιοίκηση πριν έρθω σε αυτή την Αίθουσα και έχω εμπειρία σε αυτό το θέμα. Η εμπειρία μου λέει ότι οι δήμοι και οι περιφέρειες χρειάζονται κυβερνησιμότητα, κύριοι συνάδελφοι. Οι δήμοι και οι περιφέρειες χρειάζονται αποφάσεις και πράξεις, άσκηση διοίκησης και, τελικά, αποτέλεσμα. Με το σημερινό νομοσχέδιο οδηγείτε την αυτοδιοίκηση σε πλήρη ακυβερνησία. Αυτό νομοθετείτε σήμερα: ακυβερνησία, συναλλαγή, παζαράκι κάτω από το τραπέζι, ξεχαρβάλωμα της αυτοδιοίκησης. Εκεί την οδηγείτε με μαθηματική ακρίβεια με την απλή αναλογική που ευαγγελίζεστε. Θα παραλύσουν οι δήμοι και οι περιφέρειες.

Λέτε ότι κατηγοριοποιείτε τους δήμους με διάφορα κριτήρια. Γιατί δεν λαμβάνετε υπ' όψιν σας το εδαφικό κριτήριο της έκτασης; Υπάρχουν δήμοι που έχουν τεράστια έκταση και αδυνατούν να εξυπηρετήσουν την καθημερινότητα των πολιτών, αδυνατούν να έχουν επικοινωνία, να έχουν διαχείριση των απορριμμάτων λόγω της μεγάλης απόστασης και των πολλών οικισμών.

Έχουμε ένα τέτοιο παράδειγμα στην περιφέρειά μας με το οποίο ασχολήθηκε ο κ. Μάρδας. Έχουμε έναν ορεινό δήμο, τον Δήμο Σοχού, που ανήκει σήμερα στον Δήμο Λαγκαδά. Και απ' ό,τι λέει, σας κατέθεσε και πρόταση. Τι λέτε για αυτά; Τι σκέφτε-

στε να κάνετε; Σκέφτεστε να ανοίξετε αυτό το θέμα; Και γιατί δεν βάζετε στα κριτήρια της κατηγοριοποίησης και το θέμα αυτό;

Θα σταθώ, κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, σε ένα μεγάλο θέμα, σε ένα διαχρονικό αίτημα των Ελλήνων του εξωτερικού, του απόδημου Ελληνισμού, αυτό της ψήφου. Κι επειδή είπατε, κύριε Ριζούλη, θέλω να σας πω ότι η Νέα Δημοκρατία ως κυβέρνηση έφερε νομοσχέδιο γι' αυτό το θέμα. Ως κυβέρνηση έφερε νομοσχέδιο και ως αντιπολίτευση κατέθεσε δύο νομοσχέδια.

Το ζήτημα αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ζήτημα κομματικό. Αυτό το ζήτημα είναι ζήτημα εθνικό. Έτσι πρέπει να το αντιμετωπίζουμε. Είναι πάγιο αίτημα των Ελλήνων του εξωτερικού. Γιατί τους το αρνείστε;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών):** Εμείς;

**ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:** Εσείς. Γιατί τους το αρνείστε; Τι είναι αυτό που σας εμποδίζει; Η δικαιολογία ότι υπάρχουν προβλήματα και θα συστήσουμε μία επιτροπή για να τα αντιμετωπίσουμε και για να λύσουμε είναι για αφελείς και σπρώχνει, κλωτσάει το πρόβλημα, το τενεκεδάκι παρακάτω.

Φοβάστε ότι οι ομογενείς θα φέρουν την ανακατάταξη στο πολιτικό σκηνικό. Όμως, κύριε Υπουργέ, εσείς που αυτοπροσδιορίζεστε σαν προοδευτικός και λέτε ότι ακούτε την κοινωνία, πώς στερείτε αυτό το δικαίωμα στους συμπατριώτες μας του εξωτερικού;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Τι σας ενοχλεί; Γιατί γκρινιάζετε;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ.

Κύριε Αναστασιάδη, συνεχίστε. Ανοίγετε διάλογο, όμως. Μην ανοίγετε διάλογο.

**ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:** Συγγνώμη.

Δεν πρέπει εμείς να σκεφτόμαστε και να σκέφτεστε τις επόμενες εκλογές, κύριε Υπουργέ, αλλά πρέπει να σκεφτόμαστε...

**ΜΑΡΙΑ ΘΕΛΕΡΙΤΗ:** Εσείς τόσα χρόνια πώς το στερείτε;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:** Έχετε λίγη υπομονή και ακούστε από ευγένεια. Σας ακούσαμε χωρίς να μιλάμε. Λίγη ευγένεια δεν βλάπτει.

Πρέπει να σκέφτεστε τις επόμενες γενιές και τη χώρα και την πατρίδα, κύριε Υπουργέ. Δυστυχώς, όμως, τίποτε από όλα αυτά εσάς δεν σας απασχολούν. Το μόνο που σκέφτεστε είναι η επιβίωσή σας και αυτή μπορεί να συντηρηθεί μέσα από το χάος που προσπαθείτε να φέρετε με το νομοσχέδιο που κατατίθεται σήμερα.

Να είστε βέβαιοι, όμως, ότι θα πέσετε μέσα στον λάκκο που εσείς σκάβετε για τους άλλους.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Ευχαριστούμε, κύριε Αναστασιάδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης):** Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 23.51' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 12 Ιουλίου 2018 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, νομοθετική εργασία: συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟ.Δ.Σ.Α. - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ».